

דוח שנתי 2014 | תוכן עניינים

3	דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות
140	סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו
160	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאית הראשית
162	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
	ודוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יובנק בערבון מוגבל-
	בקרה פנימית על דיווח כספי
164	דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2014

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי הבנק

תולדות הבנק	4
רווח ורווחיות	4
התפתחות סעיפי המאזן	6
תרשים מבנה אחזקות	9
חברות מוחזקות עיקריות	9
מידע על חברת האם	10
תיאור מגזרי הפעילות העיסוקיים של הבנק	10
חלוקת דיבידנדים	10
דירוג הבנק על ידי חברת דירוג	10
הון אנושי	11
גילוי בגין תגמול	13
מגבלות ופיקוח על פעילות הבנק	21
הסכמים מהותיים	22
הליכים משפטיים	24

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות הבנק

ההתפתחויות הכלכליות בשנת 2014	26
עדכוני חקיקה ופסיקה ביחס למערכת הבנקאית בשנת 2014	30
תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות	58
רכוש קבוע ומתקנים	70
מיסוי	70
השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע	70

מידע נוסף

מדיניות ניהול הסיכונים	71
מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים	117
פעילות למען הקהילה ותרומות	122
גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק	123
תהליך אישור הדוחות הכספיים	125
דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית	126
עבודת הדירקטוריון ושינויים בדירקטוריון וועדותיו	128
חברי דירקטוריון הבנק	128
חברי הנהלת הבנק	133
הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי	135
פרוט תשלומים והטבות למקבלי השכר הגבוה בבנק	136
שכר רואה החשבון המבקר	139

ביום 26 בפברואר 2015 החליט הדירקטוריון של יובנק בע"מ לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2014. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי הבנק

תולדות הבנק

הבנק התאגד בארץ ישראל בשנת 1934, תחת השם: "בנק א"י לתועלת האשראי בע"מ". ב-1965 נרכש הבנק על ידי הברון רוטשילד שקבע את שמו כ- "בנק כללי לישראל בע"מ". בשנת 1978 הונפקו מניות הבנק לציבור בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. בשנת 1996 נרכש הבנק על ידי קבוצת הבנקאות העולמית אינווסטק ובשנת 1999 שונה שם הבנק ל"בנק אינווסטק (ישראל) בע"מ". ביום 22 בדצמבר 2004 הועברה הבעלות ל"בנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ" (להלן: "הבנק הבינלאומי").

עם רכישת הבנק על ידי הבנק הבינלאומי, בוצעה הצעת רכש למניות הציבור והבנק הפך לחברה פרטית המוחזקת ב-100% על ידי הבנק הבינלאומי.

בעקבות שינוי הבעלות, שונה שם הבנק בחודש מרץ 2005 ל- "יובנק בע"מ", אשר פועל כבנק נפרד ועצמאי המתמחה במגזרי הבנקאות הפרטית ושוק ההון.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי הסתכם בשנת 2014 ב- 43.1 מיליוני ש"ח, לעומת 42.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 2.6%.

הרבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכם **ברווח נקי** בסך 7.3 מיליוני ש"ח, לעומת 12.3 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של 40.6%. עיקר הירידה נובעת מירידה של 2.8% בהכנסות שאינן מריבית (1.3 מיליון ש"ח) וירידה של 35.7% בהכנסות ריבית, נטו (7.5 מיליון ש"ח), בקיזוז ירידה של 4.7% בהוצאות התפעוליות והאחרות (2.4 מיליון ש"ח).

הרווח לפני מיסים הסתכם בשנת 2014 ב- 70.8 מיליוני ש"ח לעומת 61.5 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 15.1%. העליה נובעת בעיקרה מעליה של 28.2% בהכנסות שאינן מריבית (41.0 מיליון ש"ח), וירידה של 2.2% בהוצאות התפעוליות והאחרות (4.2 מיליון ש"ח), בקיזוז ירידה של 33.8% בהכנסות ריבית, נטו (35.0 מיליון ש"ח) וירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי (0.9 מיליון ש"ח). פרוט ההשפעות הנ"ל מופיע בניתוח הכנסות והוצאות בהמשך.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בשנת 2014 ב- 28.1 מיליוני ש"ח והיוותה 39.7% מהרווח ברוטו, לעומת הפרשה בסך 19.5 מיליוני ש"ח, אשר היוותה 31.7% מהרווח ברוטו, בשנת 2013. העליה בשיעור המס האפקטיבי הושפעה מהפרשי מס וריבית בגין גביות חובות פגומים. בתקופה המקבילה אשתקד שיעור המס האפקטיבי היה נמוך משיעור המס בפועל בעיקר עקב רישום הכנסות מס בגין שנים קודמות.

תשואת הרווח הנקי להון, הגיעה ל- 9.7%, לעומת תשואה של 9.5% בשנת 2013. העליה בתשואה נובעת מהגידול ברווחיות.

תשואת הרווח לפני מיסים להון, הגיעה לכ- 16.0% לעומת תשואה של כ- 13.9% בשנת 2013.

הרווח הנקי ל- 1 ש"ח ערך נקוב של מניה רגילה הגיע בשנת 2014 ל- 13.8 ש"ח, לעומת 13.4 ש"ח בשנת 2013.

הכנסות והוצאות

(במיליוני ש"ח)

2014	2013	% שינוי
68.7	103.7	(33.8)
186.3	145.3	28.2
185.9	190.1	(2.2)
78.9	81.0	(2.6)
79.1	79.5	(0.5)

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות

מזה: הוצאות אחרות

הוצאות שכר

הכנסות ריבית, נטו הסתכמו בשנת 2014 ב- 68.7 מיליוני ש"ח לעומת 103.7 מיליוני ש"ח בשנת 2013, ירידה של 33.8%.

הירידה נובעת בעיקרה מירידה בהכנסות המימון מאשראי לציבור, בעיקר בשל ירידה בריבית בנק ישראל ובהיקף האשראי, ירידה בהכנסות מפקדונות בבנק ישראל, בשל ירידה בריבית בנק ישראל ומירידה בהכנסות ריבית בגין פעילות הבנק באגרות חוב. הירידה בהכנסות קוזזה בחלקה על ידי ירידה בהוצאות הריבית על פקדונות הציבור בעיקר בשל ירידה בריבית בנק ישראל.

הכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2014 בהכנסה בסך 1.7 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסה של 2.6 מיליוני ש"ח בשנת 2013. ההכנסה בשתי השנים נובעת בעיקרה מקיטון בהפרשה פרטנית, עקב גביית חובות שנמחקו בעבר. ההכנסה בשנת 2014 קוזזה בחלקה על ידי עליה בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בשנת 2014 ב- 186.3 מיליוני ש"ח לעומת 145.3 מיליוני ש"ח בשנת 2013, עליה של 28.2%.

הכנסות המימון שאינן מריבית הסתכמו בשנת 2014 ב- 38.3 מיליוני ש"ח לעומת 16.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתדק גידול של 130.7%. העליה נובעת בעיקרה מעליה במימוש רווחים נטו בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראליים ומעליה בהכנסות מפעילות הבנק באגרות חוב למסחר, אשר קוזזה על ידי ירידה ברווח ממכירת מניות זמינות למכירה.

בשנת 2014 לא נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. בשנת 2013 נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרת חוב בסך 1.0 מיליוני ש"ח.

העמלות הסתכמו בשנת 2014 ב- 146.8 מיליוני ש"ח לעומת 126.1 מיליוני ש"ח בשנת 2013, עליה של 16.4%, הנובעת בעיקרה מעליה בהכנסות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים במגזרי הבנקאות העסקית והבנקאות הפרטית.

ההכנסות האחרות הסתכמו בשנת 2014 ב- 1.2 מיליון ש"ח לעומת 2.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 53.8% הנובעת בעיקרה מירידה ברווחי קופת הפיצויים של הבנק.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2014 ב- 185.9 מיליוני ש"ח לעומת 190.1 מיליוני ש"ח בשנת 2013, ירידה של 2.2%.

הוצאות השכר והנלוות הסתכמו בשנת 2014 ב- 79.1 מיליוני ש"ח, לעומת 79.5 מיליוני ש"ח בשנת 2013, ירידה של 0.5%. הירידה נובעת בעיקרה ממיזוג יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ וירידה בעלויות כח אדם בבנק. ירידה זו קוזזה בחלקה על ידי עדכון שכר לעובדי הבנק.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד והפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו בשנת 2014 ב- 27.9 מיליוני ש"ח, לעומת 29.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 5.7% הנובעת בעיקרה מעלויות מיזוג סניפים.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2014 ב- 78.9 מיליוני ש"ח לעומת 81.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, ירידה של 2.6%. הירידה בהוצאות האחרות נובעת בעיקרה מירידה בהוצאות מחשב, תקשורת ושירותים מקצועיים, אשר קוזזה בחלקה על ידי עליה בהוצאות העמלות בגין פעילות בניירות ערך.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות עמד על 72.9% בשנת 2014 לעומת 76.3% בשנת 2013.

התפתחויות בסעיפי המאזן

המאזן ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב- 10,298.6 מיליוני ש"ח לעומת 8,378.9 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, עליה של 22.9%.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמו בסך 5,622.3 מיליוני ש"ח לעומת 4,538.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, עליה של 23.9%. מסך יתרת המזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2014, סך של 4,973.8 מיליוני ש"ח מופקד בפקדונות בבנק ישראל (ליום 31 בדצמבר 2013 – 3,946.3 מיליוני ש"ח).

ההשקעה בניירות ערך ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה בסך 2,154.8 מיליוני ש"ח לעומת 1,373.4 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, עליה של 56.9%.

מתוך ההשקעה בניירות ערך:

- סך של 1,516.0 מיליוני ש"ח הינו באגרות חוב ממשלתיות ומקמ"ים;
- סך של 30.2 מיליוני ש"ח אגרת חוב של בנקים בישראל ובחו"ל;
- סך של 403.7 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות או בערבות מדינת ישראל;
- סך של 197.7 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות אחרות בישראל ובחו"ל המפוזרות על פני כ- 39 מנפיקים;

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, מתחת לעלותן המותאמת, אשר הוכרו ישירות בהון ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 31.12.2014 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(2.1)	(3.6)	-	-	(5.7)	עד 20.0%
(0.7)	-	-	-	(0.7)	24.0%
(2.8)	(3.6)	-	-	(6.4)	סה"כ

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, מתחת לעלותן המותאמת, אשר הוכרו ישירות בהון ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 31.12.2013 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(0.4)	(2.2)	(0.5)	(0.2)	(3.3)	עד 3.3%

הירידה בשווי ההוגן של אגרות החוב כוללת ליום 31.12.2014:

1.1 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב ממשלתיות ואגרות חוב ממשלתיות הנסחרות בחו"ל. כל הירידה בשווי הינה עד 20% ולתקופה של עד 6 חודשים.

0.1 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב של בנקים. כל הירידה בשווי הינה עד 20% ולתקופה של עד 6 חודשים.
 5.2 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב קונצרניות. 4.5 מיליוני ש"ח מהירידה בשווי הינה עד 20% והשאר בין 20% - 40%. סך של 1.6 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים והשאר לתקופה של בין 9 - 6 חודשים.

קרן ההון השלילית של הבנק גדלה מ- 3.3 מיליוני ש"ח ב- 31.12.13 ל- 6.4 מיליוני ש"ח נכון ליום 31.12.14. הנתונים הנ"ל הינם ללא השפעת קרן ההון החיובית וללא השפעת המס. קרן ההון הכוללת ליום 31.12.14 הינה חיובית בסך 0.7 מיליוני ש"ח לאחר ההשפעות הנ"ל, לעומת קרן הון חיובית כוללת ליום 31.12.13 בסך 4.8 מיליוני ש"ח (ראה ביאור 3 - ניירות ערך ודוח על השינויים בהון).

בבחינת הצורך לביצוע הפרשה לירידת ערך, בהתאם למדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים ובבחינת השינויים המהותיים אצל מנפיקי אגרות החוב האמורים, מעריכה הנהלת הבנק, כי אין צורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין ירידות שווי אלו, בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014.

בחינת ירידת הערך נעשתה בהתאם למפורט בפרק מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים בדוח הדירקטוריון ובהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 1.3.09. ראה פרק הון בירידת ערך נכסים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים.

בשנת 2014 לא נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

בשנת 2013 נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרת חוב בסך 1.0 מיליוני ש"ח.

האשראי לציבור, נטו הסתכם בסוף שנת 2014 בסך 1,882.9 מיליוני ש"ח לעומת 2,070.9 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, ירידה של 9.1%.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בשנת 2014 עמדה על 1,695.0 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 1,726.3 מיליוני ש"ח בשנת 2013, ירידה של 1.8%.

פקדונות הציבור הסתכמו בסוף שנת 2014 בסך 9,005.1 מיליוני ש"ח לעומת 7,414.5 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, עליה של 21.5%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור בשנת 2014 עמדה על 7,563.3 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 6,445.1 מיליוני ש"ח בשנת 2013, עליה של 17.3%.

פקדונות מבנקים הסתכמו בסוף שנת 2014 בסך 124.1 מיליוני ש"ח לעומת 71.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013, עליה של 73.8%. התנועה בסעיף זה נובעת בעיקרה מפעילות בינבנקאית יומית.

ההון של הבנק ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם בסך 455.8 מיליוני ש"ח לעומת 416.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013. העליה לעומת סוף שנת 2013 נובעת מהרווח הנקי לשנת 2014 בסך 43.1 מיליון ש"ח, אשר קוזזה בחלקה על ידי ירידה בקרן ההון החיובית בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך 4.1 מיליון ש"ח.

יחס ההון לסה"כ המאזן עמד בסוף 2014 על 4.4% לעומת 5.0% בשנת 2013.

יחס ההון הכולל, ליום 31 בדצמבר 2014, המחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל III) הגיע ל- 18.6% בהשוואה ליחס ההון הכולל על פי באזל II שעמד על 19.3% בסוף שנת 2013.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון (באזל III) הגיע ל- 15.7% בהשוואה ליחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון (באזל II) שעמד על 15.5% בסוף שנת 2013.

ב- 19 בדצמבר 2013, קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון עד להשלמת הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון המינימלי יהיה בשיעור של 10%.

ב- 1 בינואר 2014, נתקבל מכתב מבנק ישראל בנושא הליך הסקירה הפיקוחי, אשר גם על פיו יעדי ההון של הבנק הם המצוינים לעיל.

תרשים מבנה אחזקות*

* חברות עיקריות פעילות.

חברות מוחזקות עיקריות

א. "יובנק חברה לנאמנות בע"מ" (להלן: "החברה") עוסקת בעיקרה במתן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות ולמחזיקי תעודות סל ובנוסף, כנאמן לנאמנויות פרטיות במגוון תחומים ובכללם במתן שירותי אדמיניסטרציה לקרנות גידור. בסוף שנת 2014 משמשת החברה כנאמן ל- 615 קרנות בהיקף נכסים כולל של כ- 112.6 מיליארד ש"ח. בנאמנות החברה מגוון רחב של קרנות המתמחות באפיקי ההשקעה השונים בשוק ההון בארץ ובחו"ל. הרווח הנקי של החברה לשנת 2014 הסתכם ב- 25.7 מיליוני ש"ח, לעומת 18.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013.

ב. "יובנק השקעות והחזקות בע"מ" (להלן: "החברה") עוסקת בעיקר בהשכרת בניין, ציוד וריהוט לבנק ולחברות קשורות. הרווח הנקי של החברה לשנת 2014 הסתכם ב- 0.9 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 5.5 מיליוני ש"ח בשנת 2013.

ג. "יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ" (להלן: "החברה") עוסקת במתן שירותי ניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים ומוסדיים. ביום 1.4.14 מוזגה החברה עם מודוס סלקטיב ניהול ויעוץ השקעות בע"מ ושמה שונה ל"הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ" (להלן: "החברה הממוזגת"). (לשעבר – יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ). לעניין מיזוג החברה עם מודוס סלקטיב ניהול ויעוץ השקעות בע"מ, ראה פרק הסכמים מהותיים בדוח הדירקטוריון. תוצאות פעילות החברה עד ליום 31.3.14 הינן הפסד בסך 0.6 מיליוני ש"ח. החל מיום 1.4.14, בעקבות המיזוג האמור, מוצגת החברה הממוזגת כחברה כלולה. רווחי האקוויטי לתקופה שבין 1.4.14 עד 31.12.14 הינם בסך 0.4 מיליוני ש"ח.

בדבר הסכמים מהותיים של חברות מוחזקות עיקריות, ראה באור 5.

מידע על חברת האם

מערך הסניפים - נכון ליום 31 בדצמבר 2014 מנתה קבוצת הבנק הבינלאומי 179 סניפים ושלוחות (77 סניפים ושלוחות בבנק הבינלאומי, 48 סניפים ושלוחות באוצר החייל, 23 סניפים ושלוחות בפאג", 23 סניפים ושלוחות במסד ו- 8 סניפים ביובנק) הקבוצה בוחנת באופן שוטף את ההתפתחות ברווחיות ובפעילות העסקית של הסניפים, ביחס לאוכלוסיות המטרה אותן הם נועדו לשרת, היעדים שנקבעו בתוכניות העבודה של הבנקים בקבוצה והיכולת למצות את הפוטנציאל באזור הגיאוגרפי בו פועל כל סניף. במסגרת זו נבחנת באופן שוטף התאמת הפריסה הסניפית לסביבה העסקית ולשינויים באזורים המהווים פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיית המטרה של כל אחד מהבנקים בקבוצה.

תיאור מגזרי פעילות העסקיים של הבנק

להלן תיאור קצר של מגזרי הפעילות של הבנק:

מגזר הבנקאות הפרטית – כולל את כל הלקוחות הפרטיים בבנק ועסקיהם.

מדובר הן בלקוחות פרטיים המשוויכים לחטיבת הבנקאות הפרטית והן בלקוחות פרטיים המשוויכים לחטיבת שוק ההון, אשר עיקר פעילותם הינו בניירות ערך. בנוסף, כלל המגזר את פעילות החברה לניהול נכסים פיננסיים, אשר מוזגה ב- 1.4.14, עד המיזוג, (בדבר המיזוג, ראה פרק הסכמים מהותיים בדוח דירקטוריון), החברה לניהול הקרנות של הבנק, אשר נמכרה ברבעון השני של שנת 2012 (בדבר מכירת החברה, ראה פרק הסכמים מהותיים בדוח הדירקטוריון) ולקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנויות הפרטיות והאחרות.

מגזר הבנקאות העסקית – כולל את כל הלקוחות המוסדיים אשר עיקר עיסוקם הינו בתחום הפיננסי, כגון: קבוצות העוסקות בתחומי ביטוח, פנסיה וגמל, קרנות נאמנות, חברות ניהול תיקים, וכו'. לקוחות אלו משויכים לחטיבת שוק ההון. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות לקרנות נאמנות ותעודות הסל.

המגזר הפיננסי – מגזר זה מאגד בתוכו את פעילות חדרי העסקאות (בשקלים ובמט"ח) ואת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות ואת פעילות ניהול תיק הנוסטרו של הבנק.

למידע מפורט, לרבות ניתוח כספי, ראה בפרק הדן בתיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות.

חלוקת דיבידנדים

בשנת 2014 לא חולק דיבידנד.

בחודש דצמבר 2013 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 20 מיליוני ש"ח.

בחודש ספטמבר 2013 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 40 מיליוני ש"ח.

בחודש דצמבר 2012 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 30 מיליוני ש"ח.

בחודש אפריל 2012 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 30 מיליוני ש"ח.

למידע נוסף, ראה ביאור 11 א' לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברת דירוג

חברת "מידרוג" דרגה את פקדונות הבנק בדירוג Aa3 ואת הפקדונות לזמן קצר בדירוג P-1.

תאור המבנה הארגוני ומספר העובדים המועסקים

למנכ"ל הבנק כפופים ישירות ששה מנהלים, כדלקמן:

מנהל חטיבת הבנקאות הפרטית, אשר לו כפופה הפעילות הסניפית של הבנק.
מספר העובדים המועסקים בחטיבת הבנקאות הפרטית הסתכם בשנת 2014 ב- 98 עובדים בממוצע (בשנת 2013 ב- 98 עובדים בממוצע).

מנהל חטיבת שוק ההון, אשר לו כפופות מחלקות המסחר בניירות ערך ישראליים ובניירות ערך זרים, מערך עורפי ניירות ערך ישראליים וניירות ערך זרים וצוות בנקאי המעניק שירותים ללקוחות החטיבה.
מנהל חטיבת שוק ההון אחראי גם על החברות המוחזקות: יובנק חברה לנאמנות בע"מ ויובנק ניהול נכסים פיננסים בע"מ, אשר מוזגה ב- 1.4.14 (בדבר המיזוג, ראה פרק הסכמים מהותיים בדוח הדירקטוריון).
מספר העובדים המועסקים בחטיבת שוק ההון הסתכם בשנת 2014 ב- 61 עובדים בממוצע (בשנת 2013 ב- 65 עובדים בממוצע).

ממלא מקום מנהל החטיבה הפיננסית, אשר לו כפופות המחלקות הבאות: ניהול נכסים והתחייבויות, חדרי עסקאות (בשקלים ובמט"ח) ומערך עורפי מט"ח.
מספר העובדים המועסקים בחטיבה הפיננסית הסתכם בשנת 2014 ב- 13 עובדים בממוצע (בשנת 2013 ב- 15 עובדים בממוצע).

מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק, אשר לו כפופות המחלקות הבאות: משאבי אנוש ומינהל, ניהול סיכונים, רגולציה ותהליכים, משפטית, אסטרטגיה ושיווק ופרנט מחשוב.
מספר העובדים המועסקים בחטיבת המטה הסתכם בשנת 2014 ב- 43 עובדים בממוצע בדומה לשנת 2013.

מנהלת חטיבת החשבונאי הראשי, אשר לה כפופות המחלקות הבאות: חשבונאות, בינלאומית והתאמות והנהלת חשבונות ותשלומים.
מספר העובדים המועסקים בחטיבת החשבונאי הראשי הסתכם בשנת 2014 ב- 20 עובדים בממוצע בדומה לשנת 2013.

מנהלת חטיבת האשראי אשר לה כפופות המחלקות הבאות: מחלקת האשראי, יחידת ריכוז, בקרה ודיווח אשראי ויחידת בקרה פנימית. מספר העובדים המועסקים בחטיבת האשראי הסתכם בשנת 2014 ב- 16 עובדים בממוצע בדומה לשנת 2013.

בנוסף, שרותי הביקורת הפנימית ניתנים על ידי מערך הביקורת הפנימית הקבוצתי, למידע נוסף ראה בפרק הדן בגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק.

שינוי מבנה ארגוני

בעקבות סיום כהונתו של מר יעקב גרטן, מנהל חטיבת המטה, החל מיום 1.3.15, תשונה הכפיפות הארגונית של מספר מחלקות בחטיבת המטה כדלהלן: מחלקת משאבי אנוש ומנהל והמחלקה המשפטית יוכפפו ישירות למנכ"ל, מחלקת שיווק ואסטרטגיה תוכפף למנהל חטיבת הבנקאות הפרטית ויחידת המיחשוב ובלקוחות תוכפף למנהל חטיבת שוק ההון.

להלן נתונים על מספר העובדים בבנק ובחברות הבת** לסוף שנה והממוצע החודשי לשנה:

	הבנק			חברות בנות			סך הכל		
	עובדים מן המניין	עובדים אחרים*	סה"כ	עובדים מן המניין	עובדים אחרים*	סה"כ	עובדים מן המניין	עובדים אחרים*	
לסוף שנה:									
31.12.14	227	10	237	20	-	20	247	10	257
31.12.13	237	4	241	24	1	25	261	5	266
ממוצע חודשי:									
2014	230	8	238	21**	-	21	251	8	259
2013	236	5	241	21	2	23	257	7	264

* כולל עובדי שעות, עובדי כ"א ועובדים במיקור חוץ.

** ממוצע עובדים מן המניין בחברות בנות כולל עובדים של חברת יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ שעבדו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 עד למיזוג החברה ב- 1.4.2014 עם מודוס סלקטיב (ראה גם פרק הסכמים מהותיים בדוח הדירקטוריון).

שינויים בכח אדם

9% מעובדי הבנק החלו עבודתם בבנק במהלך שנת 2014. הבנק מנצל את תחלופת כח האדם להשבחת ההון האנושי על ידי גיוס עובדים מיומנים ומקצועיים.

הסכמי העסקה

כל עובדי הבנק מועסקים בהסכמי עבודה אישיים. הסכמים אלו מקנים לבנק גמישות העסקה תוך תגובה מהירה לשינויים בצרכי ובתנאי השוק ובפעילות העסקית של הבנק. ראה גם יחסי עבודה להלן. למידע בדבר זכויות עובדים בפרישה – ראה פירוט בביאור 12.

הדרכה

העלאת רמת המקצועיות בבנק הינה תוצאה של גיוס איכותי וממוקד, אך גם של תכנית הדרכה אישית וארגונית התואמת את צרכי הבנק, והמוגדרת בתכנית העבודה השנתית. תכנית ההדרכה בבנק כוללת הדרכות והכשרות מקצועיות בתחומים השונים של הפעילות הבנקאית הסדירה ובנושאי ניהול ופיתוח מנהלים.

תכנית ההדרכה נגזרת מגורמים משתנים שונים, ביניהם: המדיניות העסקית של הבנק, התפתחויות צפויות במשק בכלל ובענף הבנקאות בפרט, שינויים רגולטורים ועוד.

יובנק משתמש לצרכי הדרכה במערך ההדרכה המפותח של הבינלאומי, בקורסים, ימי עיון, השתלמויות והדרכות.

תכנית ההדרכה נותנת, גם כגורם הנעת עובדים, מענה לפיתוח מיומנויות אישיות ולהתפתחות אישית של עובדים בנושאים שונים.

במקביל, הבנק מעודד התפתחות מקצועית ואישית, בין היתר, באמצעות השתתפות במימון לימודים אקדמאים התואמים את צרכי הבנק.

גילוי איכותי

כללי

1. בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה 301A"), את מדיניות התגמול של הבנק (להלן: "מדיניות התגמול").
2. במהלך שנת 2013, התקיימו דיונים בוועדת התגמול של הבנק בנוגע לאימוץ מדיניות תגמול לבכירים (מנכ"ל הבנק וחברי ההנהלה של הבנק). בד בבד עם אישור מדיניות התגמול, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים בתכנית התגמול לבכירים, וזאת בגין מענקים שנתיים החל משנת העבודה 2014 (להלן: "תוכנית המענקים לבכירים").

הפיקוח על התגמול ותחולת מדיניות התגמול

הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול הוא ועדת התגמול של הדירקטוריון (להלן: "ועדת התגמול"). הרכב ועדת התגמול וסמכויותיה הינם בהתאם להוראה 301A ולהוראת נוהל בנקאי תקין 301 "הדירקטוריון" (להלן: "הוראה 301"). נכון למועד זה חברי ועדת התגמול הינם: רוני הראל (דח"צ עפ"י הוראה 301) - יו"ר, דוד בלומברג - (דח"צ עפ"י הוראה 301), יהושע נאמן - (דח"צ עפ"י הוראה 301) ויוסי לוי (סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי).

בהתאם למדיניות התגמול, גם לגופים נוספים בבנק תפקידים בקשר לפיקוח על נושא התגמול, ובכלל אלה מחלקת משאבי אנוש וחטיבת ניהול הסיכונים בבנק.

3. ועדת התגמול והדירקטוריון נעזרו ביעוץ משפטי של משרד עורכי הדין גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' בתחום ליווי הליך גיבוש מדיניות התגמול ותוכנית המענקים לבכירים.

4. מדיניות התגמול חלה על כל עובדי הבנק. יצוין כי הוראת 301A אינה חלה על יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות") שהינה תאגיד שתגמול כל נושאי המשרה והעובדים בו אינו נקבע על ידו כאמור בסעיף 3(א)(2)(2) להוראת 301A, אלא על ידי הבנק. בהתאם לכך, על החברה לנאמנות, תחול מדיניות התגמול של הבנק, לפי העניין, בשינויים המחויבים, כאשר ההחלטות על מתן תגמול בחברה לנאמנות כפופות לאישור הבנק (בנוסף לאישורים האורגנים המוסמכים בחברה לנאמנות). יצוין, כי לעניין מדיניות תגמול זו, יראו במנכ"ל החברה לנאמנות כעובד מרכזי, ויחולו בעניינו הכללים החלים על עובדים מרכזיים בבנק שאינם חברי ההנהלה בבנק לפי מדיניות התגמול.

נושאי משרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים נכון לסוף תקופת הדיווח

5. בבנק 19 נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה 301A. (9 דירקטורים, מנכ"ל, 5 חברי הנהלה, מנהל אחד הכפוף במישרין למנכ"ל, קצינת ציות ואיסור הלבנת הון, אחראי על משאבי אנוש ויועצת משפטית) ועובד אחד נוסף שהוגדר כעובד מרכזי - מנכ"לית החברה הבת יובנק חברה לנאמנות בע"מ.

6. הואיל והבנק הינו תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו במועד אישור מדיניות התגמול נמוך מ- 1,000 עובדים, ככלל, עובדים שהם מנהלים המדווחים ישירות למנהלים המדווחים ישירות למנכ"ל, לא נכללים בקבוצת העובדים המרכזיים בבנק לפי מדיניות התגמול, שכן לדעת הבנק אין בקבוצה זו עובדים שלפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק.

שיקולים כלליים בקביעת מדיניות התגמול

7. במדיניות התגמול נקבעו כללים שמטרתם להבטיח כי הסדרי התגמול בבנק יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק. השיקולים שהנחו את ועדת התגמול והדירקטוריון באמצעם את מדיניות התגמול, בדגש על מדיניות התגמול לנושאי המשרה, הינם, בין היתר, קידום מטרות הבנק, תוכנית העבודה שלו והאסטרטגיה של הבנק בראיה ארוכת טווח ולאור סביבת הבקרה שלו; התרבות הארגונית של הבנק; יצירת תמריצים ראויים, בהתחשב, בין השאר, במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק על מנת שאלה לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק; גודל הבנק ואופי פעילותו בשים לב לאופייה המיוחד של המערכת הבנקאית והבנק בתוכה; יצירת איזון ראוי בין מרכיבי תגמול שונים; הגברת תחושת ההזדהות עם הבנק ופעילותו, הגברת שביעות הרצון והמוטיבציה שלהם ושימור לאורך זמן של העובדים המרכזיים האיכותיים בבנק בעלי היכולת להוביל את הבנק להצלחה עסקית ולהתמודדות עם האתגרים העומדים בפניו.

הסדרי התגמול העיקריים לעובדים שאינם עובדים מרכזיים

8. כל העובדים בבנק מועסקים בהסכמי עבודה אישיים הקובעים את תנאי התגמול הקבוע. ככלל, כוללים הסכמי העבודה האישיים רכיבי תגמול קבוע, פיצויי פיטורים והפרשות לתגמולים. קביעת התגמול הקבוע, בפרט במקרה של הצטרפות עובד חדש, נעשית, בין היתר, בהתאם למצב המקובל בתפקידים דומים בבנק, בקבוצה ובמערכת הבנקאית. יציין, כי בראשית שנת 2013 התקבלה בבנק הודעה בדבר התארגנות עובדים והצטרפותם להסתדרות העובדים הכללית החדשה, והבנק הודיע להסתדרות כי הוא מקבל את הכרזתם כארגון יציג של עובדי הבנק. במועד אישור מדיניות התגמול עדיין מתקיים משא ומתן לגיבושו של הסכם קיבוצי בבנק. לפרטים נוספים ראו פסקת יחסי עבודה בפרק זה בדוח הדירקטוריון. ביחס לעובדים שאינם עובדים מרכזיים, מדיניות התגמול קובעת כללים ביחס להענקת תגמול משתנה לעובדי הבנק. הענקת תגמול משתנה מותנית בהתקיימות תנאי סף, שיכללו לפחות תנאי של יעד שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק (להלן: "התשואה להון") שיקבע על ידי דירקטוריון הבנק מדי שנה, בשים לב לריבית הנהוגה במשק, לתנאי הסף שנקבעו בארבעת הבנקאים הגדולים האחרים במערכת הבנקאית ולתוכניות העבודה של הבנק באותה שנה. יציין, כי בהתקיים נסיבות מיוחדות, הבנק יהיה רשאי לאשר הענקת מענק שנתי לעובדים, כולם או חלקם, גם אם הבנק לא עמד בתנאי הסף, אולם המענק הממוצע לעובד בנסיבות אלה לא יעלה על 0.5 משכורת חודשית. תקציב המענק השנתי לעובדים (למעט עובדים שנקבעו בעניינם תכניות תגמול ספציפיות כמפורט להלן) יקבע על ידי דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצת מנכ"ל הבנק, בהתאם לשיעור התשואה להון של הבנק, במונחים של מספר משכורות חודשיות בממוצע לכל עובד (להלן: "המשכורת לחלוקה"), ועד לתקרה של 3 משכורות חודשיות בממוצע לכל עובד. בכך, הענקת התגמול המשתנה קשורה לביצועי הבנק לתגמול.

חלוקת תקציב התגמול המשתנה לכלל העובדים כאמור נעשית כך שלכל ראש חטיבה מוקצה חלק יחסי מתקציב המענק השנתי. הבנק רשאי לקבוע מקדם עדיפות בחלוקת התקציב ליחידות העסקיות על פני היחידות העורפיות כקבוע במדיניות התגמול. מנהל היחידה מאשר את המענק השנתי לכל עובד לאור התקציב היחידתי והמלצת המנהלים הממונים על העובד. היקף המענק השנתי לכל עובד הינו בשים לב לציון הערכה שנקבע לעובד בהתאם לעמידתו בפרמטרים שונים על פי מנגנון ההערכה הנהוג בבנק. בהתאם לחשיבות הרבה שמייחס הבנק לטיפוח כוח האדם בו, תהליך החניכה, הליווי והלימוד של העובדים נעשה באופן שוטף כל ימות השנה. במסגרת זו מתקיים גם תהליך ההערכה, המהווה כלי ארגוני ואישי להערכת העובד ולהענקת משוב ביחס להישגיו, יכולותיו וכן התחומים בהם מצופה ממנו להשתפר. מנגנון ההערכה משלב בין ציונים ברי-השוואה, הערכות מילוליות והערכת אופק התקדמותו של העובד בבנק. בנוסף למענק השנתי, הבנק רשאי לאשר תגמול משתנה נוסף לעובדים מצטיינים (לרבות יעצי השקעות), לסניפים ו/או יחידות מצטיינות ו/או בגין הישגים בעבודה. בדרך כלל, תגמולים משתנים נוספים כאמור אינם מיועדים לעובדים שהינם עובדים מרכזיים.

הסדרי התגמול העיקריים לעובדים מרכזיים

9. ככלל, עקרונות המענק שחלים על כל עובדי הבנק חלים גם על העובדים המרכזיים (למעט עובדים מרכזיים שנקבעו בעניינם תוכנית תגמול ספציפית). המענק המרכזי לעובד מרכזי יחושב במונחי משכורת חודשית, ולא יעלה על פי 3 ממספר המשכורות לחלוקה.

עם זאת, הבנק יהיה רשאי לקבוע כי מענקים לעובדים המרכזיים יוענקו בהתאם לקריטריונים שייקבעו מראש המבוססים, בין היתר, על ביצועי העובד, היחידה העסקית והבנק בכללותו. בשנה שבה לא נקבעו קריטריונים למענק כאמור, יוגבל היקף המענק לעובד מרכזי עד לתקרה של 25% מהתגמול הקבוע של אותו עובד באותה שנה. על המענק השנתי לעובדים מרכזיים יחולו הוראות פריסה כמפורט בסעיף 14 להלן.

10. בכל הנוגע לנושאי משרה בכירה (מנכ"ל וחברי הנהלה), חלה בנוסף למדיניות התגמול תוכנית המענקים לבכירים אשר אושרה יחד עם מדיניות התגמול בספטמבר 2014 (להלן: "תוכנית המענקים לבכירים"), אשר קובעת, בין היתר, עקרונות הנוגעים לתגמול הקבוע ולהסדרי סיום העסקה של נושאי המשרה, וכן לעקרונות לתגמול המשתנה לנושאי המשרה. תוכנית המענקים לבכירים מיישמת באופן פרטני את עקרונות מדיניות התגמול ביחס לבכירים הנכללים בה.

מדיניות התגמול ותוכנית המענקים לבכירים קובעות הוראות בדבר תנאי סף לתשלום מענקים כאמור וכן הוראות בדבר קביעת תקציב המענק השנתי הנגזר, בין היתר, משיעור התשואה להון של הבנק. אי עמידה במדדים אלה תביא לכך שלא יוענק תגמול משתנה או כי תקציב התגמול המשתנה יהיה נמוך באופן יחסי, כפי שמפורט במסגרת תוכנית המענקים לבכירים.

חלוקתו של תקציב המענק השנתי לפי תוכנית המענקים לבכירים, נגזרת מעמידתם במדדים אישיים שכוללים ברובם קריטריונים ניתנים למדידה המושפעים מפעילותו או מפעילות היחידה עליה הם ממונים וציון ברכיב הערכה אישית שניתן להם. מדדי ביצוע אלה גם מהווים אמצעי לקביעת התגמול, כאשר תוצאות במדדים האמורים הנמוכות מהתוצאות שנרשמו בשנה הקודמת מהוות שיקול להקטנת המענק השנתי לאותו בכיר בגין המדד האמור.

בשים לב לכך שהיקף תקציב המענק הכולל לנושאי המשרה נקבע על בסיס קריטריונים הניתנים למדידה, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון כי ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה על חלוקת המענק בין נושאי המשרה לא תעלה על שיעור של 20% מסך המענק המשולם לכל אחד מנושאי המשרה. ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מנושאי המשרה יכלול ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק שנקבע לו, יותאם סך המענק עד שהשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק.

תגמול במזומן ותגמול הוני

11. בהתאם למדיניות התגמול, ככלל, התגמול המשתנה בבנק יוענק במזומן. לצד זאת, מדיניות התגמול ותוכנית המענקים לבכירים מאפשרת הענקת רכיב תגמול הוני למנכ"ל הבנק בלבד לשם הגברת זהות האינטרסים בינו לבין הקבוצה. המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות למניות הבנק הבינלאומי רק אם יוחלט על הענקת של אופציות לחברי הנהלת הבנק הבינלאומי בגין שנת המענק. ההסדרים שיחולו בנוגע להענקת אופציות למניות הבנק הבינלאומי למנכ"ל הבנק מפורטים במסגרת תוכנית המענק לבכירים. נכון למועד זה, טרם הוקצו אופציות בבנק בהתאם לתוכנית המענקים לבכירים.

הסדרי תגמול בקשר לקבוצות עובדים ייחודיות

12. בהתאם למדיניות התגמול, תוכניות תגמול ספציפיות לעובדים, לרבות עובדים מרכזיים, אשר התגמול המשתנה בעניינם שונה מעקרונות התגמול המשתנה לקבוצות העובדים השונות, יובאו לאישור של ועדת התגמול. כיום, אין ביובנק קבוצות עובדים, למעט חברי הנהלה ומנכ"ל שתגמולם מוסדר כאמור במסגרת תוכנית המענקים לבכירים, שעקרונות התגמול שלהם שונים מאלו של כלל עובדי הבנק.

13. מדיניות התגמול מייחדת התייחסות ספציפית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת. התגמול המשתנה של עובדים כאמור נקבע על פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות ורגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו. התגמולים של יחידות כאמור או של עובדים ביחידות כאמור לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הם מנטרים, מבקרים או מפקחים. ככלל, עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת, למעט נושאי המשרה, כפופים להסדרי התגמול החלים על כלל עובדי הבנק (בהתאם לסוג ההעסקה של עובד כאמור). התגמול הקבוע של מרבית העובדים כאמור נגזר מההסכמים הקיבוציים. בהתאם למדיניות התגמול, ובשילוב חטיבת ניהול הסיכונים של הבנק, ניתנה במנגנון הערכת העובדים בבנק התייחסות ייעודית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ביחידות עסקיות ולתפקודם בתחום זה. בנוסף, בשים לב להיקפו הנמוך יחסית של המענק המרבי המהווה תגמול משתנה לעובד מרכזי בבנק, לא נמצא כי נדרש לקבוע יחס שונה בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה לעובדים מרכזיים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת לעומת עובדים מרכזיים אחרים (מלבד ההבחנה במקדם עדיפות על בסיס התקציב ביחידות עסקיות מול יחידות עורפיות כאמור לעיל).

הסדרים נוספים: פריסת המענק; הפחתת או הגדלת סכומי המענק השנתי; השבה

14. מדיניות התגמול קובעת הסדר לפיו חלק מתשלום המענק השנתי יידחה תוך התניית תשלום המענקים הנדחים בעמידה בתנאים כמפורט להלן, ומחזקת את ביסוס הרכיב המשתנה על ביצועים בראייה ארוכת טווח בהתאם להוראה 301A, לרבות התאמה בגין ביצועים חלשים.

בקשר לכללי פריסת המענק לנושאי משרה (חברי הנהלה ומנכ"ל) ולעובדים מרכזיים אחרים אשר התגמול המשתנה המוענק להם עולה על 1/6 מהתגמול הקבוע שלהם בשנת המענק, נקבעו במדיניות התגמול ובתוכנית המענקים לבכירים כללי פריסה כדלקמן ובהתאם להוראה 301: 50% מהמענק השנתי יידחה ויפרס לשלוש מנות שוות שישולמו בשלוש השנים העוקבות.

15. יצוין, כי לפי מדיניות התגמול ותוכנית המענקים לבכירים, ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להוסיף או להפחית את סכומי המענק השנתי, בהתאם לשיקולים שונים כמפורט שם, ובלבד שההיקף המצרפי של שינוי כאמור לא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית אחת בשנת המענק לכל נושאי המשרה. הוספה או הפחתה לנושא משרה לא תעלה על גובה של משכורת חודשית וחצי לכל אחד ובכל מקרה לא תעלה על תקרת המענק השנתי כאמור לעיל ולהלן; במקרים מיוחדים וחריגים ומנימוקים שיציגו, ניתן יהיה להפחית סכומים גבוהים יותר מסכומי המענק השנתי, בכפוף למגבלות הקבועות בד"ן ובהסכמים.

גם ביחס לכלל העובדים נקבע במדיניות התגמול כי הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, רשאי לאשר הפחתת מענקים לעובדים, ככל שנדרש, בין היתר, לצורך שמירה על יציבות הבנק או במקרים שהענקת מענקים כאמור אינה מוצדקת לאור ביצועיים שליליים כגון ירידה בהכנסות וברווחים או אי עמידה ביעדים.

16. בנוסף, ביחס לעובדים מרכזיים, לרבות נושאי המשרה, נקבעו במדיניות התגמול כללי השבה, ולפיהם אם יתברר כי שולם תגמול על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם תגמול נמוך מזה ששולם בפועל, יושב התגמול לבנק, עם דרישתו.

17. הפרטים בקשר להענקת תגמול, בהיקף מוגבל, לנושאי משרה, מקום שהבנק לא עמד בשיעור התשואה להון המזכה בתשלום מענק שנתי, מפורטים בתוכנית המענקים לבכירים.

18. האמצעים המפורטים לעיל, לצד ההסדרים המפורטים לעיל בדבר תקציבי המענקים, קושרים מלכתחילה את היקפי המענקים לביצועי הבנק ואף מאפשרים את התאמת היקפי המענקים בדיעבד לביצועי הבנק.

הסדרי סיום העסקה

19. בהתאם להוראה 301A, חלק מהתגמולים בגין סיום ההעסקה, המהווה תגמול משתנה, יהיו מותנים בביצועים שנקבעו במדיניות התגמול לנושאי המשרה, חלק מהם יפרס לשלוש שנים נוספות, יותנה באי התקיימותם של אירוע קיצון בבנק ויהיה נתון להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד. הסדרים אלו מעוגנים במסגרת תוכנית המענקים לבכירים.

הסדרי סיום ההעסקה של יתר העובדים המרכזיים בבנק מוסדרים בחוזה אישי ואינם כוללים תגמולים בגין סיום ההעסקה מעבר לקבוע בד"ן או לקבוע בתנאי ההעסקה של כלל עובדי הבנק. ככל שמעת לעת, יבקש הבנק לקבוע תכניות פרישה הכוללות מתן תגמולים בגין סיום ההעסקה מעבר לקבוע בד"ן יובאו תכניות אלה לאישור דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות בוועדת התגמול, וייקבעו הוראות מתאימות, ככל שנדרש, בשים לב להוראת המפקח לעניין תגמולים בגין סיום ההעסקה, ותכניות אלה תיחשבנה כחלק ממדיניות תגמול זו.

הקשר שבין מדדי הסיכון והתגמול; היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה

20. במסגרת קביעת מנגנון התגמול מוודא הבנק כי המנגנון שנקבע עולה בקנה אחד עם תאבון הסיכון של הבנק ואינו מעודד נטילת סיכונים מפורזים, עקבי עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק.

מדדי הסיכון משפיעים על התגמול במספר מובנים עיקריים: תנאי סף לתשלום מענקים לפי תוכנית המענקים לבכירים כוללים גם עמידה ביחס הלימות הון כולל, אשר נקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק; יחס הלימות הון ליבה משפיע על היקף תקציב המענק השנתי לפי תוכנית המענקים לבכירים; מדדי סיכון מובאים בחשבון בעת קביעת המדדים הכמותיים לבכירים (KPI's) לפי תוכנית המענקים לבכירים ומשפיעים על היקף המענק שייקבע לכל אחד מהבכירים מתוך סך תקציב המענקים; תשלום מענק שנתי מותנה בעמידה בשיעור תשואה להון מינימאלי; תשלום מנת מענק נדחית מותנית בעמידה ביחס הלימות ההון הכולל וכן בשיעור התשואה להון בשנת הענקת המנה הנדחית; ומדדי הסיכון משפיעים גם על אופן התאמת תגמול נדחה בגין סיום ההעסקה הנחשב כתגמול משתנה לפי הוראה 301A.

כמו כן, הרכיב המשתנה מבוסס על תשואה להון ויחס הלימות הון וכן נותן משקל לתכנית העבודה השנתית של הבנק, הנקבעת מדי שנה על ידי הדירקטוריון, בין היתר, בהתאם לתיאבון הסיכון העדכני של הבנק. יעדי התשואה להון ויחס הון הליבה של הבנק מותאמים אף הם לסיכונים העדכניים ולעלות ההון של הבנק על מנת לתת ביטוי לפרמטרים של שליטה בסיכון. פריסת התגמול המשתנה והתנאים להענקת מנות נדחות שלו מובילים להענקת חלק התגמול בפועל במועד מרוחק בזמן ובכך מצמצמים את המוטיבציה לנטילת סיכונים לצורכי השגת מענק בטווח הזמן המיידי ומבטיחים שאיפה לביצועים לטווח ארוך. השילוב במדיניות התגמול בין תשואה להון לבין הלימות הון מהווה את השילוב הנכון היוצר תגמול המביא לקידום מטרות הבנק. הוא יוצר תמריצים ראויים תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

במדדים אלה לא חל שינוי במהלך השנה האחרונה בה אושרה לראשונה מדיניות התגמול בבנק לפי הוראה 301A.

21. היחס בין התגמול המשתנה המירבי לבין התגמול הקבוע, בהתאם למדיניות התגמול, הינו יחס סביר והולם:

- נקבעה תקרה לרכיב המשתנה המסייעת ביצירת מבנה תמריצים מאוזן, כך שלא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק.
- מדיניות התגמול לא כוללת מצבים בהם התגמול המשתנה המרבי יכול להגיע ליותר מ- 100% מהתגמול הקבוע.
- במדיניות התגמול לנושאי המשרה נקבע כי סכום המענק השנתי לנושא משרה לא יעלה על סך של 12 משכורות חודשיות של נושא המשרה, קרי יחס אשר מוטח עוד יותר לטובת התגמול הקבוע.
- לעניין התגמול המשתנה של יתר העובדים המרכזיים נקבע כי המענק המרבי יחושב במונחי משכורת חודשית ולא יעלה על פי 3 ממספר המשכורות לחלוקה (קרי- מנת מספר המשכורות החודשיות שנקבע כמוצע לעובד). ואולם, כמצוין לעיל, בשנה שבה לא נקבע כי מענקים לעובדים המרכזיים יוענקו בהתאם לקריטריונים שייקבעו מראש, המבוססים, בין היתר, על ביצועי העובד, היחידה העסקית והבנק בכללותו, יוגבל היקף המענק לעובד מרכזי עד לתקרה של 25% מהתגמול הקבוע של אותו עובד באותה שנה.
- היחסים המרביים האמורים בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב התגמול המשתנה הינם מידתיים ומאוזנים לדעת הבנק, ומאזנים כראוי בין הצורך לעודד את עובדי הבנק להצטיין ובין הצורך לשמור על יציבותו של הבנק.
- בפועל, כפי שניתן לראות בפרק הגילוי הכמותי, היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה בבנק נמוך באופן משמעותי מהיחסים המרביים שנקבעו במדיניות התגמול.

22. ועדת התגמול:

- מספר הדיונים שערכה ועדת התגמול בשנת 2014: חמישה.
- התגמול ששולם לחברי ועדת התגמול בגין שנת 2014¹: הינו בסכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

23. נתונים כמותיים אודות התגמול המשתנה:

- מספר העובדים שקיבלו תגמול משתנה במהלך שנת הדיווח (קרי בגין שנת הדיווח): נושאי משרה בכירה - 6; עובדים מרכזיים אחרים - 5.
- סך כל הבונוסים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים בגין שנת הדיווח: 0.9 מיליוני ש"ח.
- במהלך שנת הדיווח, לא הוענקו מענקים בעת חתימה אך שולמו תשלומי פיצויים לנושאי משרה בכירה שפרשו (מנכ"ל הבנק ומנהל חטיבת הבנקאות הפרטית) בסכום של 1.3 מיליוני ש"ח.

24. דחיית תגמול:

- סך כל התגמול הנדחה במזומן שטרם שולם לנושאי משרה בכירה הינו 0.1 מיליוני ש"ח.
- סך כל התגמול הנדחה ששולם במזומן לנושאי משרה בכירה בשנת הדיווח הינו 0 ש"ח.
- אין תגמולים נדחים כלשהם שאינם במזומן או לעובדים מרכזיים אחרים.

¹ התגמול ששולם לדירקטורים החברים בוועדת התגמול כולל רכיבים ששולמו לחבריו רק בגין חברותם בוועדת התגמול. התגמול אינו כולל מע"מ.

25. פירוט נוסף של סכום התגמול בגין שנת הדיווח:

שווי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח לנושאי משרה בכירה (במיליוני ש"ח)	לא נדחה	נדחה
תגמול קבוע		
מבוסס מזומן	8.9	-
מניות ומכשירים מבוססי מניות		
אחרים		
תגמול משתנה		
מבוסס מזומן	0.7	0.1
מניות ומכשירים מבוססי מניות		
אחרים		

שווי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח לעובדים מרכזיים אחרים (במיליוני ש"ח)	לא נדחה	נדחה
תגמול קבוע		
מבוסס מזומן	2.8	
מניות ומכשירים מבוססי מניות		
אחרים		
תגמול משתנה		
מבוסס מזומן	0.2	-
מניות ומכשירים מבוססי מניות		
אחרים		

26. מידע כמותי על החשיפה של העובדים להתאמות משתמעות או מפורשות:

הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה והתגמול המוחזק, שחשוק להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות הינו כמפורט בסעיף 24 לעיל.

קוד אתי

לבנק קוד אתי המקדם אתיקה ואחריות חברתית ומטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב עובדי הבנק ומנהליו. כתיבת הקוד האתי נעשתה בשיתוף עובדי הבנק. הוקמו מוסדות אתיקה ונעשות פעולות להטמעת הקוד האתי באופן שוטף לכל עובד ועובד.

יחסי עבודה

- ביום 23.1.13 התקבלה הודעה בדבר התארגנות העובדים והצטרפותם להסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- ביום 30.1.13 הודיע הבנק להסתדרות כי הוא מקבל את הכרזתם כ"ארגון היציג" של עובדי הבנק.
- הצדדים מקיימים משא ומתן לגיבוש הסכם קיבוצי. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת המהלך על תוצאותיו הכספיות של הבנק.
- ביום 3.11.14 הודיעו ההסתדרות הכללית ונציגות העובדים על סכסוך עבודה ובמסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 19.11.14 ואילך.
- ביום 30.12.14 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות ואיחוד פונקציות מסוימות עם החברה האם. התכנית תבוצע בהדרגה במהלך שנת 2015 וכוללת בעיקרה איחוד מערכים עורפיים בניירות ערך ישראלים, ניירות ערך זרים וחדר עסקאות מט"ח עם החברה האם והתייעלות ביחידות מטה בבנק.
- במסגרת התכנית צפוי כח האדם בבנק לרדת בכ- 40 תקנים. התכנית כוללת העברת חלק מהעובדים לחברת האם, העברת חלק מהעובדים לתפקידים שונים בבנק עצמו וחלק מהעובדים יפרשו לגמלאות ו/או יסיימו את עבודתם בבנק, תוך קבלת פיצויי פרישה מוגדלים. הדוחות הכספיים כוללים הפרשה נאותה בגין תכנית זו.
- הבנק שואף להגיע להבנות בנושאים אלה עם נציגות העובדים, אם כי אין באמור משום תנאי מוקדם להפעלת התוכנית.

מגבלות ופיקוח על פעילות הבנק

הוראת ניהול בנקאי תקין 313 – "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" כוללת מגבלות על פיהן רשאי הבנק לתת אשראי ל"לווה בודד", ל"קבוצת לווים" ול"ששת הלווים כולל קבוצת לווים".

המגבלות העיקריות:

מגבלות על לווה בודד – חבות לווה לא תעלה על 15% מהון הבנק. חבות קבוצת לווים לא תעלה על 25% מהון הבנק, או 250 מיליון ש"ח, הגבוה מביניהם. המגבלה של חבות ששת הלווים הגדולים בעלי חבות מעל 10% מהון הבנק, לא תעלה על 120% מהון הבנק. ההוראה מפרטת חישוב החבות וכן הניכויים המותרים לצורך חישובה.

בהוראת ניהול בנקאי תקין 337 – "פעילות בשוק מעו"ף" קיימת מגבלה על פיה סך כל התחייבויותיו של תאגיד בנקאי כלפי מסלקת מעו"ף (לאחר ניכויים מותרים) לא תעלה על 30% מהונו של הבנק.

בהוראת ניהול בנקאי תקין 315 – "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", נקבע כי יש לבצע הפרשה נוספת לחובות מסופקים אם סך החבויות של ענף מסויים לבנק עולה על 20% מהון הבנק. ההוראה מפרטת אופן החישוב. הבנק חשוף לריכוזיות בענף השירותים הפיננסיים. ריכוזיות זו תואמת את המדיניות העסקית של הבנק על פיה מגזר לקוחות שוק ההון הינו בין מגזרי הפעילות העיקריים.

הבנק מקפיד על יישום המגבלה. בשנים 2013 ו-2014 לא היתה חריגה ממגבלת ריכוזיות ענפית.

מלבד המתואר לעיל אין מגבלות ופיקוח נוספים מכח חוק שהינם ייחודיים או אפקטיביים לבנק בשנים הרלוונטיות או שצפויה להיות להם השפעה מהותית על פעילות הבנק בעתיד.

הבנק עומד בכל המגבלות המצוינות לעיל.

הסכמים מהותיים

- א. הסכם שירותי מיחשוב
- כחלק מאסטרטגית קבוצת הבנק הבינלאומי ניתנים שירותי המיחשוב, לרבות שירותי התפעול והתכנות, באמצעות חברת הבת – מתף. השירותים ניתנים על ידי עובדי מתף. כחלק מאסטרטגיה זו, הפכו בשנת 2005 עובדי יחידת המחשב של הבנק לעובדי מתף. כפועל יוצא, כל שירותי המיחשוב של הבנק, לרבות שירותי התפעול ושירותי התכנות, ניתנים לבנק על ידי חברת מתף.
- מתף פועלת לפיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות ולתחזוקת היישומים העסקיים בקבוצת הבינלאומי ובבנק, תוך ניסיון לשפר את האפקטיביות, האיכות והיעילות של שירותי המחשוב של קבוצת הבינלאומי. במסגרת החברה פועל גם אגף שיטות וניתוח תהליכים, האחראי על כתיבה והפצה של נוהלי עבודה וחוזרים.
- על פי עקרונות ההתקשרות בין הבנק ומתף, החל משנת 2010, גובש מודל לקביעת התשלומים השוטפים עבור שירותי המיחשוב המתבסס על חלקו היחסי של הבנק בסך כל פעולות המחשב המבוצעות בקבוצת הבינלאומי.
- ב. מיזוג יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ עם מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ
- ביום 26.12.13 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן: "חברת היעד"), חברה בבעלותו המלאה של הבנק הבינלאומי לבין יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה הקולטת"), חברה בבעלותו המלאה של יובנק בע"מ. בהתאם להסכם המיזוג, החברה הקולטת וחברת היעד התמזגו, באופן שבו חברת היעד התמזגה לתוך החברה הקולטת, כך שלאחר השלמת המיזוג פסק קיומה של חברת היעד וכל הון המניות המונפק שלה התבטל. בעקבות המיזוג מחזיק הבינלאומי ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק מחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. ביום 1.4.14 התקבלה תעודת מיזוג והמיזוג הושלם במלואו.
- כמו כן, לאחר המיזוג שונה שם החברה, כך ששמה של החברה הממוזגת הינו "הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ". (לשעבר – יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ).
- ג. ביום 4.7.2013 התקשרה יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה") בהסכם עם חברת נאמנות אשר משמשת כנאמן לקרנות נאמנות (להלן: "נאמן הקרנות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-127 קרנות נאמנות שבניהול מנהל קרן אחד (להלן: "הקרנות" ו"מנהל הקרן" בהתאמה) חלף נאמן הקרנות (להלן: "הסכם הקרנות"). במקביל ובאותו יום התקשרה החברה בהסכם עם חברת נאמנות, אשר משמשת כנאמן לתעודות סל (להלן: "נאמן התעודות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-84 תעודות סל שבניהול מנהלי תעודות (להלן: "התעודות") חלף נאמן התעודות (להלן: "הסכם התעודות").
- כניסתם של ההסכמים דלעיל לתוקף הייתה כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים שונים, שעיקרם קבלת אישורים רגולטוריים ואישור בית משפט, המתחייבים מהוראות הדין וכן לקיומם של תנאים מוקדמים שנקבעו.
- ביום 2 באוקטובר 2013, התקבל אישור הממונה על ההגבלים העסקיים להסכמים האמורים. עם קבלת האישור האמור, התקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכמים. החברה העבירה לנאמן הקרנות סך של 11,850,000 ש"ח (כולל מע"מ) בגין העברת הנאמנות בקרנות.
- מנהל הקרנות התקשר עם החברה בהסכמי נאמנות לקרנות לתקופה של ארבע שנים.

במסגרת ההסכמים התחייבו נאמן הקרנות ונאמן התעודות לשתף פעולה עם החברה, ככל שיידרש, וכן להעניק לחברה שירותים תפעוליים בקשר עם הנאמנות לקרנות ובקשר עם הנאמנות לתעודות למשך תקופה בת מספר חודשים, וזאת בתמורה לסך כולל של 750,000 ש"ח (כולל מע"מ), אשר שולמה עד תום שנת 2013. תקופת מתן השירותים התפעוליים בקרנות הנאמנות החלה ביום 21 באוקטובר 2013. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014, הושלמו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכם תעודות הסל והחברה משמשת כנאמן ל- 82 תעודות סל. בהתאם להסכם תעודות הסל העבירה החברה 1,150,000 ש"ח כולל מע"מ לנאמן התעודות.

ד. ביום 3.5.12 התקשר הבנק, אשר מחזיק ב-100% ביובנק קרנות נאמנות בע"מ (להלן: "החברה"), בהסכם למכירת מלוא הון המניות המונפק והנפרע של החברה (על נכסיה ופעילותיה), ל- א. אילים החזקות בע"מ (להלן: "אילים"). על פי ההסכם, אילים רכשה את מלוא הון המניות המונפק והנפרע של החברה ואת כל זכויותיה וחובותיה, לאחר התקיימות תנאים מתלים שפורטו בהסכם, לרבות קבלת אישורים רגולטורים המתחייבים מהוראות הדין. המכירה הושלמה ביום 30.6.12 וכן נקבע מנגנון של התאמת המחיר עד ליום 31.12.12. הרווח בגין המכירה, הסתכם בכ- 10.0 מיליון ש"ח (לפני מס). הרווח הנקי לאחר מס הינו 6.5 מיליון ש"ח. שיפוי בגין מכירת חברת יובנק קרנות נאמנות בע"מ: בנוסף, בהתאם לתנאי ההסכם האמור, הבנק התחייב לשפות את אילים בגין תביעות או הליכים שיוגשו נגדה או נגד החברה על ידי רשות שלטונית ו/או רגולטורית או של בעלי יחידות בקרנות, בגין אירועים שעילתם התרחשה בחברה קודם למועד השלמת העסקה. התחייבות זו אינה מוגבלת בסכום וחלה עליה מגבלת הזמן לפי הוראות הדין. בנוסף, התחייב הבנק לשפות את אילים בגין נזק שייגרם לה או לחברה, אם יתברר כי מצגי הבנק היו מטעים או חסרים, כפי שמוגדר בהסכם, וכן בגין תביעות של עובדי החברה בגין אירועים שעילתם התרחשה קודם למועד ההשלמה, כל זאת לתקופה של עד 24 חודשים ממועד השלמת העסקה ובתנאי שסכום התביעות לא יעלה על סכום התמורה, ובכפוף לתנאים נוספים שנקבעו. בדבר תובענה ייצוגית כנגד החברה, ראה פרק הליכים משפטיים סעיף 1 בפסקת תובענות ייצוגיות.

ה. ראה מידע רלוונטי נוסף בביאורים הבאים לדוחות הכספיים:

- לענין הסכמים הנוגעים לשינוי השליטה בבנק – ראה ביאור 16 (ה).
- לענין התחייבות הבנק למסלקת המעו"ף – ראה ביאור 15 (ג) ו- 15 (ג) (3).
- לענין התחייבות הבנק למסלקת הבורסה – ראה ביאור 15 (ג) (4).
- לענין הסכם בטוחות עם EUROCLEAR - ראה ביאור 15 (ג) (5).
- לענין שיפוי נושאי משרה – ראה ביאור 15 (ג) (8).
- לענין התקשרויות בין הבנק לקבוצת הבנק הבינלאומי – ראה ביאור 15 (ג) (9).
- לענין שיעבודים – ראה ביאור 15 (ד).
- לענין שכירות מבנים – ראה ביאור 15 (ג) (11).

הליכים משפטיים

להלן פירוט לגבי תובענות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו, בסכומים מהותיים העולים על 1% מהון הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות האמורות.

ההסתברות להתממשות חשיפת סיכון נוספת לבנק הינה קלושה לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על דעת יועציה המשפטיים בכל חמש התובענות המפורטות להלן:

1. ביום 25 ביולי 2002 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד חברה אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "החברה"), יובנק חברה לנאמנות (להלן: "החברה לנאמנות"), פועלים שוקי הון והשקעות בע"מ, דירקטורים בחברה, בעלי שליטה בה, חברת האם של החברה ורואי החשבון אשר ביקרו את חשבוניתיה של החברה. סכום הנזק הנטען על ידי התובע הינו בסך של כ- 32,000 ש"ח. יחד עם התובענה הוגשה לבית המשפט בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית עבור כל מחזיקי אגרות החוב שהנפיקה החברה בסכום משוער של כ- 45.8 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2011 דחה בית המשפט את התביעה נגד החברה לנאמנות ונגד רואי החשבון של החברה (הבקשה נגד שאר הנתבעים אושרה). התובע הגיש ערעור על החלטות הדחיה. בדיון שנערך ביולי 2013 העיר בית המשפט כי היה ולא ימצא תובע חלופי, לא ניתן יהיה להמשיך בהליך. שכן, בית המשפט קמא קבע כי התובע אינו ראוי לשמש כתובע ייצוגי. התובע הגיש לבית המשפט הודעה ובה הציע שני תובעים ייצוגיים חלופיים. טרם התקבלה החלטה בנושא זה. לדעת החברה לנאמנות ויועציה המשפטיים, יש לחברה לנאמנות טענות ראויות הן נגד היות התביעה ראויה להידון כתביעה ייצוגית והן לעניין הנטען בכתב הערעור נגד החברה לנאמנות.
2. ביום 27 ביולי 2003 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, על ידי שני לקוחות, תביעה למתן פסק דין הצהרתי לפיו אין אחד הלקוחות חייב לבנק כספים, וכן כי השעבוד על מניות חברה נסחרת בבורסה, אשר משמשות בטוחה לחובות שני הלקוחות, ואשר הבנק מבקש לאכוף את מימושן, אינו תקף. היקף המחלוקת על פי כתב התביעה מגיע לסך של כ- 32.1 מיליון ש"ח. הצדדים הגישו סיכומיהם לבית המשפט בחודש בנובמבר 2013 ובחודש אפריל 2014 וכעת ממתנים להכרעת בית המשפט.
3. ביום 31.5.12 התקבל ביובנק (להלן: הבנק) כתב תביעה נגד הבנק הבינלאומי ונגד הבנק. התובע הועסק על ידי הבנק הבינלאומי בתפקיד "נציג ניד" והחל משנת 2006 ההעסקה נעשתה על ידי הבנק. במרץ 2011 סיים הבנק את התקשרותו עם התובע. סכום התביעה עומד על 13.4 מיליוני ש"ח ונובע ברובו מתביעה לתשלום עמלות בגין היקף הפיקדונות שגייס. הבנק הבינלאומי קיבל על עצמו את הטיפול בתביעה ויישא בהוצאות שכר הטרחה בתביעה וכן בכל תשלום שייגזר מתוצאותיה, בין בהסכם פשרה ובין בפסק דין.
4. ביום 28 באפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה על ידי יורשיהם של לקוחות הבנק, לתשלום סך של 36.0 מיליון ש"ח בגין שיקים בנקאיים שהבנק הנפיק ללקוחותיו בשנת 1998 בסך נומינלי של כ-9.7 מיליון ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מקסימלית. לדעת יועציו המשפטיים של הבנק, הסיכון בתביעה מעבר לתשלום הסכום הנומינלי של השיקים, הינו קלוש. בהסכמת הצדדים ובאישור בית המשפט העביר הבנק ב 7.10.14 לתובעים את הסכום הנומינלי של השיקים הבנקאיים כאשר המשך המחלוקת תמשיך להתדיין בבית המשפט.

5. ביום 18 במרץ 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה כנגד הבנק על ידי לקוח בסך של כ- 8.7 מיליוני ש"ח. נטען כי הבנק התרשל כאשר כיבד שיקים בסך של כ- 5.0 מיליוני ש"ח. השיקים זויפו על ידי עובדת של הלקוח. בעקבות פס"ד שהתקבל, הבנק שילם לתובע את הסכום שנפסק בפסק הדין ובמקביל הן התובע והן הבנק הגישו ערעורים לבית המשפט העליון על קביעות שונות שבפסק הדין של בית המשפט המחוזי.

כמו כן, להלן מידע בגין בקשות לאישור תובענות ייצוגיות:

1. ביום 1.1.15 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד 15 נתבעים. 9 מנהלי קרנות ו- 6 חברות נאמנות, ביניהן יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה").

נטען לתשלום עודף עבור שירותי ברוקראז' תוך הפרה של חובות אמון וחובות נוספות כלפי בעלי היחידות. עוד נטען כי מנהלי הקרנות ביצעו עסקאות עבור הקרנות שבניהולן מבלי לנקוט במאמצים כלשהם על מנת להוזיל את עמלות הברוקראז' המשולמות על ידי המשקיעים בקרנות וכן כי הנתבעות עשו יד אחת עם הגורם המספק את שירותי הברוקראז', על מנת שיקבל תמורה גבוהה בעד השירותים שבעלותם נושאים בעלי היחידות ומנגד יספק בחינם שירותי תפעול, אשר לו היתה משולמת עבורם התמורה, היו מנהלי הקרנות צריכים לשאת בה. נטען כי, שולמו עמלות ברוקראז' גבוהות (לרבות לחברת האם של החברה) וכן שכר נאמן גבוה (המיוחס לחברה). בנוסף נטען כי, החברות לנאמנות אשר שמשו כנאמנים לקרנות הנאמנות בתקופה הרלבנטית הפרו את חובתן לפעול לטובת המשקיעים ולפקח על הנעשה בקרנות הנאמנות בהן השקיע הציבור.

התובענה מתייחסת לכל מי שהחזיק ביחידות השתתפות של קרן נאמנות כלשהי, אשר היתה בניהול אחד או יותר ממנהלי הקרנות הנתבעים בתקופה שהסתיימה ביום 27.12.11 או חלק ממנה, אשר חוייבה בעמלות ברוקראז' ו/או חוייבה במישרין או בעקיפין בתשלום בגין שירותי תפעול סכום התביעה הוערך בסך נומינאלי של כ- 220 מיליון ש"ח, מתוכו חלקה של החברה כ- 53 מיליון ש"ח.

יצוין, כי הבנק יתגונן גם בשם נתבעת מספר 9 – איילים קרנות נאמנות בע"מ, אשר רכשה בעבר את יובנק קרנות נאמנות בע"מ ובמסגרת הסכם הרכישה התחייבה האחרונה לשיפוי מלא כלפיה. חלקה של איילים בתובענה הינו 1.42 מיליון ש"ח.

בשלב זה טרם הוערכו סיכויי התביעה.

2. ביום 20.10.14 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד הבנק וכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), אשר עניינה דמי הניהול הנגבים בבנק בגין ניהול פקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל. לטענת המבקשת, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק. נטען כי, כתוצאה מהשימוש בנוסחה זו, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון. לטענת המבקשת, ברבעון השלישי של שנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה האמורה והחל מאותו מועד אינו גובה דמי ניהול ביתר. הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לבנקים בקבוצת הבינלאומי בצירוף נזקים לא מימוניים, בהתאם לתביעה, עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הועמד על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד. בשלב זה לא ניתן להעריך את גובה הסיכון בתובענה. סכום החשיפה של הבנק בתביעה הינו זניח. הטיפול המשפטי בבקשה ייעשה במסגרת קבוצתית.

ההתפתחויות הכלכליות בשנת 2014

ההתפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

על פי אומדן ראשון למחצית השנייה של שנת 2014 שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") באמצע חודש פברואר, במחצית השנייה של שנת 2014 צמח המשק ב-2.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.7% במחצית הראשונה ועלייה של 3.4% במחצית השנייה של שנת 2013. בכל שנת 2014 צמח המשק ב-2.9% לאחר עליה של 3.2% בשנת 2013 ו-3.0% בשנת 2012. התוצר לנפש עלה בשנת 2014 ב-3.3%. יש לציין, כי לאחר ההאטה שנרשמה ברבעון השלישי על רקע מבצע "צוק איתן", ניכרת האצה בפעילות במהלך הרבעון הרביעי, צמיחה של 7.2% במונחים שנתיים (כגון: גידול ביצוא הסחורות והתאוששות בענף התיירות). ההוצאה לצריכה הפרטית עלתה בשנת 2014 ב-3.9%, לאחר עלייה של 3.3% בשנת 2013. ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ב-1.9%. ההוצאה לצריכה ציבורית עלתה בשנת 2014 ב-4.6%, לאחר עלייה של 3.5% בשנת 2013. התוצר העסקי עלה בשנת 2014 ב-2.9% בלבד, דבר המצביע על התמתנות בקצב הפעילות במגזר העסקי, לאחר עלייה של 3.4% בשנת 2013 ו-2.9% בשנת 2012. המדד המשולב של בנק ישראל, עלה בממוצע ב-2.1% בשנת 2014 לעומת 3.4% אשתקד. בחודש דצמבר 2014, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ל-2.5% לעומת 2.3% בהערכה הקודמת, בעיקר עקב עדכון כלפי מעלה של נתוני צמיחת התוצר במחצית הראשונה של השנה שפרסמה הלמ"ס. מבצע "צוק איתן" גרע להערכת בנק ישראל כ-0.3% מהתוצר השנתי, בעיקר עקב פגיעה ביצוא שירותי תיירות ובצריכה הפרטית. על פי הערכת חטיבת המחקר צפויה צמיחה גבוהה יחסית ברבעונים הקרובים, החל מהרבעון הרביעי של שנת 2014 ובשנת 2015 התוצר צפוי לצמוח ב-3.2%.

תקציב המדינה

בשנת 2014 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב-29.9 מיליארד ש"ח, שהם 2.8% מהתמ"ג, מעט נמוך מיעד הגירעון המקורי שעמד על 31.1 מיליארד ש"ח (כ-3% מהתמ"ג). הוצאות הממשלה עמדו ביעד התקציב, כאשר הוצאות הביטחון עלו ב-6% אל מול תכנון לירידה ואילו הוצאות משרדי הממשלה האזרחיים על בשיעור של 2.7% אל מול תכנון מקורי של 7.4%, כאשר בצד הכנסות המדינה נרשמה יציבות יחסית ועמידה ביעד התקציב המקורי.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בשנת 2014 ב-0.2%. זאת לאחר עליה של 1.8% בשנת 2013. בכל שנת 2014 נרשמה עליית מחירים ב-3 סעיפים בלבד: דיור – 3.1%, בריאות וחינוך – 0.8%, תרבות ובידור – 0.4%, כאשר מנגד המדד השלילי הושפע, בין היתר, מהירידה החדה במחירי הסחורות ומחירי הנפט, הגברת התחרותיות בענפי רשתות המזון והתקשורת. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 מדד המחירים לצרכן יעלה בשנת 2015 בכ-1.1%, אולם ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון והחזאים נמוכות יותר. תחזיות האינפלציה לשנת 2015 נמוכות יחסית מהיעד (בין 1% ל-3%) ומגלמות בין השאר את ההשפעה של הוזלת המים בחודש ינואר והוזלת החשמל הצפויה בחודש פברואר. הגורם העיקרי שפועל לעליית האינפלציה בשנת 2015 הוא הפיחות המשמעותי של השקל מול הדולר שהתרחש במחצית השנייה של 2014, כאשר הירידה החדה של כ-40% במחירי הנפט ברבעון האחרון של השנה צפויה למתן את האינפלציה.

בחדש ינואר 2015 נמשכה מגמת ירידת המחירים כך שמדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.9% (בעיקר הלבשה וההנעלה, תחבורה ותקשורת). בשנים עשר החודשים האחרונים (ינואר 2015 לעומת ינואר 2014) ירד המדד ב- 0.5% והוא נמוך משמעותית מגבול התחתון של יעד האינפלציה. להערכת הכלכלן הראשי במשרד האוצר, האינפלציה השלילית אשר נצפתה בסוף שנת 2014, אינה נובעת בעיקרה מחולשה בביקוש המקומי, אלא נובעת ברובה מזעזועים חיצוניים בהיצע (ירידת מחירי האנרגיה והסחורות).

שוק הדיור

מגמת העלייה במחירי הדיור נמשכת. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים נובמבר - דצמבר 2014, לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים אוקטובר - נובמבר 2014, עלו מחירי הדירות ב-0.2%. מהשוואת העסקאות בתקופה נובמבר - דצמבר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-4.5%. בשנת 2013 נרשמה עלייה של 7.3% במחירי הדירות. מחירי הדיור מושפעים גם מהירידה בקצב התחלות הבנייה, כאשר בתשעת החודשים הראשונים של 2014 הוחל בבנייתן של כ-32,850 דירות חדשות (ירידה של כ-7.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-31,000 דירות (ירידה של כ-1.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

שוק העבודה

נתוני האבטלה לחדש דצמבר 2014 מצביעים על תמונה חיובית, כאשר חלה ירידה בשיעור האבטלה (גילאי 15 ומעלה) לרמה של 5.7%, לעומת 6.5% בחודש ספטמבר 2014 ו-5.9% בסוף שנת 2013. השיפור נראה גם בגילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) בו שיעור האבטלה ברבעון הרביעי עמד על 4.8% (לעומת 5.2% ברבעון השלישי 2014), תוך עלייה בשיעור ההשתתפות. ברבעון הרביעי של שנת 2014 חלה עלייה של 2% במספר המועסקים במשרות מלאות ומספר המועסקים במשרות חלקיות ירד ב-0.7%. השכר הנומינלי והשכר הריאלי עלו ביולי-ספטמבר 2014 ב-1.0% וב-0.9% בהתאמה יחסית לאפריל-יוני 2014 (נתונים מנוכי עונתיות).

שער החליפין

ברבעון האחרון של השנה התחזקו שער החליפין של הדולר והאירו בשיעור של 5.3% ו-1.6%, בהתאמה. במהלך שנת 2014 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של 12% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-1.2%.

על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך שנת 2014 כ-7.1 מיליארד דולר (מזה כ-3.5 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש דצמבר הודיע בנק ישראל שבמסגרת התוכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין ירכוש הבנק 3.1 מיליארד דולר בשנת 2015. התחזקות שער"ח של הדולר במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2014 הושפעה מהורדת ריבית בנק ישראל ל-0.25% בחודש ספטמבר ומהפסקת רכישת אגרות החוב על ידי הבנק המרכזי בארה"ב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית, דבר שתמך גם הוא בהתחזקות נוספת של הדולר בעולם.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
שנת 2013	שנת 2014	31.12.13	30.9.14	31.12.14	
(7.0%)	12.0%	3.47	3.70	3.89	דולר
(2.8%)	(1.2%)	4.78	4.65	4.72	אירו

ריבית בנק ישראל

בשנת 2014 הוריד בנק ישראל את הריבית מרמה של 1.0% לשפל היסטורי של 0.25%, זאת על מנת להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 3%-1% ב-12 החודשים הבאים ולתמוך בצמיחה, תוך שמירה על יציבות הפיננסית. תוואי הריבית בהמשך תלוי בהתפתחויות בסביבת האינפלציה, בצמיחה בישראל ובכלכלה העולמית, במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים ובהתפתחות שער החליפין. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 הריבית תשאר ברמתה הנמוכה במהלך שנת 2015 ותתחיל לעלות בשנת 2016 וזאת על מנת לתמוך בפעילות המשק ובחזרת האינפלציה אל סביבת מרכז היעד (2.0%). ביום 23 לפברואר החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת הריבית לחודש מרץ 2015 ב-0.15% לרמה של 0.1%, שפל היסטורי חדש. ההחלטה הינה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר אותה אל תוך מרכז תחום היעד.

הסביבה הגלובלית

תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2014 נותרה ללא שינוי מהתחזית הקודמת ועומדת על 3.3%. על אף הירידה במחירי הנפט, תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2015 הופחתה מ-3.8% בתחזית הקודמת שפורסמה בחודש אוקטובר ל-3.5% ושל שנת 2016 מ-4% ל-3.7%. הסיבות לתחזית הפסימית הינה צפי להאטה בצמיחה בסין, וסממני מיתון וצמיחה שלילית ברוסיה, בין היתר, בהשפעת הירידה החדה במחירי הנפט בשווקים הגלובליים וכן מהשפעת החולשה המתמשכת בגוש האירו.

באשר לארה"ב, העלתה קרן המטבע הבינלאומית את תחזית הצמיחה לשנת 2014 ל-2.8% (לעומת 2.2% בתחזית הקודמת). תחזית הצמיחה בארה"ב לשנת 2015 עודכנה ל-3.6% (לעומת 3.1% בתחזית הקודמת) ולשנת 2016 ל-3.3% (לעומת 3.0% בתחזית הקודמת) וזאת בגלל עלייה בביקושים הפרטיים הפנימיים, שנתמכת ע"י הירידה במחירי הנפט ובגלל המדיניות המוניטרית התומכת של הבנק המרכזי.

תחזית הצמיחה לגוש האירו לשנת 2014 עדיין נמוכה ועומדת על 0.8% ועל 1.2% בשנת 2015 (1.4% בתחזית הקודמת) ובשנת 2016 על 1.4% (1.7% בתחזית הקודמת) וזאת על רקע החולשה בפעילות הכלכלית.

נתוני כלכלת ארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2014 ממשיכים להצביע על מגמה חיובית. התוצר צמח בקצב שנתי גבוה של 3.9% והצריכה הפרטית גדלה ב-2.2%. המשך שיפור בשיעור האבטלה בחודש נובמבר, אשר עמד על 5.8% לעומת 5.9% בחודש ספטמבר. על רקע השיפור בנתוני המאקרו, הפסיק הבנק המרכזי בחודש נובמבר את רכישת אגרות החוב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית. בחודש דצמבר הותיר הבנק המרכזי בארה"ב את הריבית על רמתה האפסית וככל הנראה צפוי להתחיל בהעלאתה החל מהמחצית השניה של 2015. השפעת ירידת מחירי הנפט על האינפלציה צפויה להשפיע על מועד העלאת הריבית.

באירופה, מרבית הכלכלות עדיין מתקשות להציג שיפור מתמשך בפעילות הכלכלית. קצב האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך, עד כדי חשש לדפלציה. הבנק המרכזי באירופה הותיר את הריבית בשפל היסטורי של 0.05% כשבמקביל הודיע הבנק המרכזי על מדיניות הרחבה כמותית. בינואר 2015 הודיע הבנק המרכזי כי ירכוש אג"ח ממשלתיות ב-60 מיליארד אירו כל חודש עד ספטמבר 2016 לפחות. הודעה זו תמכה בהמשך מגמת היחלשות האירו שהגיע בימים אלו לשפל של למעלה מעשור מול הדולר. הרכישות יתחלקו על פני מדינות גוש האירו, כאשר לא ירכשו יותר מ-25% מאגרות החוב של מדינה אחת. גם הריבית השלילית הנגבית בבנק המרכזי על הפיקדונות של בנקים מסחריים תיוותר על 0.2%.

בשוויץ החליט הבנק המרכזי במפתיע בינואר 2015 לבטל את שער החליפין המינימלי של 1.2 פרנק לאירו ובמקביל להפחית את הריבית על הפיקדונות בבנק המרכזי של הבנקים המסחריים וארגונים פיננסיים לרמת שפל שלילית של 0.75% לעומת ריבית שלילית של 0.25%, מה שהביא להתחזקות הפרנק השוויצרי.

שוקי ההון

בשוק המקומי נעצרו עליות השערים ברבעון האחרון של שנת 2014 ונרשמה מגמה מעורבת במדדים. מדד ת"א 100 ירד בכ-1.3% (עלייה של כ-6.7% מתחילת השנה) ומדד ת"א 25 עלה בכ-0.4% (עלייה של כ-10.2% מתחילת השנה). מדד האג"ח הקונצרני הצמוד (תל-בונד) ירד בשיעור של 2.4% במהלך הרבעון האחרון של השנה (עלייה של כ-0.7% מתחילת השנה) ומדד האג"ח הממשלתי הכולל ירד בכ-0.1% (עלייה של כ-6.6% מתחילת השנה). מחזורי המסחר היומי הממוצע של המניות וההמירים עלו מתחילת השנה בשיעור של כ-3.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מנגד מחזורי המסחר היומי הממוצע של אגרות חוב ירדו בשיעור של כ-2.2%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
2013	2014	2013	2014	
595	573	12.13%	10.20%	מדד ת"א 25
777	766	15.12%	6.73%	מדד ת"א 100
4,340	4,245	5.44%	4.72%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת עלייה של כ-7.1% במהלך שנת 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בסקטור העסקי, כאשר מנגד באג"ח הממשלתי חלה ירידה בשיעורי הגיוס.

היקף גיוסי ההון			
באחוזים	במיליוני ש"ח		
שיעור השינוי	2013	2014	
14.0%	7,674	8,746	מניות והמירים
(21.7%)	65,785	51,522	אג"ח ממשלתי
57.4%	36,699	57,754	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
7.1%	110,158	118,022	סה"כ

בארה"ב נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר מדד ה-S&P עלה בכ-4.4% במהלך הרבעון האחרון של שנת 2014 (עלייה של כ-11.4% מתחילת השנה). באירופה ירד מדד היורוסטוק 600 בכ-0.2% (עלייה של כ-4.4% מתחילת השנה). מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-4.9% ברבעון האחרון (ירידה של כ-4.6% מתחילת השנה).

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד – 1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א – 1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד.

הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו, כאמור.

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח, אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מספר 19), התשע"ד-2014

החוק פורסם ביום 10.3.14. תחולה מיום 10.9.14 החוק חל גם על הלוואות שניתנו טרם כניסת החוק לתוקף. תאגיד בנקאי לא יעמיד הלוואה לפירעון מיידי ולא ינקוט הליך משפטי נגד לקוח בשל אי עמידה בתנאי ההלוואה, ובכלל זה בשל אי פירעונה, כולה או חלקה, אלא אם מסר ללקוח הודעה בכתב 21 ימי עסקים לפחות, לפני ביצוע פעולה לגבי הלוואה, וזאת באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות וכן במסירה אישית לכתובת הלקוח הרשומה אצלו. הגדרת "הלוואה" מחריגה מתחולת החוק מסגרות משיכת יתר ומסגרות בכרטיסי חיוב. כמו כן, תידרש הודעה דומה לערב לגביה די בהודעה אחת הנשלחת בדואר רשום לכתובת הלקוח. במקביל, ביום 23.4.14, פורסם חוזר בנק ישראל – ערבויות צד שלישי לטובת תאגיד בנקאי (ניהול בנקאי תקין 453) המסדיר את ההודעה לערב, אשר צריכה להימסר בכתב, לפחות 21 ימי עסקים מראש, בדואר רשום, לכתובת הערב הרשומה אצל התאגיד הבנקאי. הודעה כאמור תכלול את סכום ההלוואה ואת סכום ההלוואה שבפיגור. תחולת התיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין 453 הינה מיום 10.9.14, על כל הערבויות, לרבות ערבויות שנחתמו טרם כניסת התיקונים לתוקף.

החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

החוק פורסם ביום 27.1.14, תחולה מיידי.

תוקן חוק השקעות משותפות בנאמנות ביחס לשיבות והתנהלות הדירקטוריון וועדותיו, וכן תוקן חוק הסדרת העיסוק

בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 הכולל, בין היתר, ההקלות הבאות:

1. במסגרת מתן העיסוקים הפטורים מרישיון הוספו מתן ייעוץ/שיווק השקעות לגבי מכשירים פיננסיים, כפי שיקבע שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות. ביום 19.11.14 פורסמו תקנות המגדירות קרן פיקדונות ומלוות (קפ"מ) כנכס כאמור (כמפורט מטה).
2. עדכון צרכי לקוח יתבצע במועדים ובאופן שתורה הרשות.
3. הקלה ביחס לטובת הנאה בעבור עבודת אנליזה במקרים ובנסיבות מיוחדות שתקבע הרשות.

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 23), התשע"ד-2014

החוק פורסם ביום 30.7.14, תחולה 90 יום מיום הפרסום, אולם הפרק המסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות, אשר מטרתן להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל. התיקון מסדיר, בין היתר, את האפשרות להציע לציבור בישראל יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלו אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלהן ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ.

החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013

החוק פורסם ביום 11.12.13.

על פי החוק, כתאגיד ריאלי משמעותי ייחשב גוף המתקיים בו אחד מהבאים: מחזור המכירות שלו עולה על 6 מיליארד ש"ח, מחזור המכירות שלו בשווקי מונופולין עולה על 2 מיליארד ש"ח או יתרת חבות האשראי נטו שלו עולה על 6 מיליארד ש"ח. נאסר בהצעת החוק על תאגיד ריאלי משמעותי, או על השולט בו, לשלוט או להחזיק בשיעור העולה על 10% (או בשיעור נמוך יותר שייקבע שלא יפחת מ- 5%) בגוף פיננסי משמעותי ובכלל זה בתאגיד בנקאי שהוא גוף פיננסי משמעותי (ואם המדובר בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה – בשיעור שאינו עולה על 5%). בנוסף, גוף המחזיק יותר מ- 5% בתאגיד ריאלי משמעותי (ולא רק השולט בו), לא ישלוט בגוף פיננסי משמעותי. בנק יוכל להמשיך ולהחזיק עד 20% בתאגיד ריאלי שאינו מוגדר כתאגיד ריאלי משמעותי ואולם לא יוכל להמשיך להחזיק יותר מ- 10% בתאגיד ריאלי משמעותי. עוד נקבעו מגבלות על מבנה החזקה פירמידלי הכולל יותר משתי שכבות של תאגידים מדווחים; הוראות בקשר לממשל תאגידי בחברות במבנה פירמידלי והוראות ממשל תאגידי נוספות לתאגידים מדווחים. במסגרת תיקון החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 17.2.14 הצעת חוק החברות (תיקון – הגבלת כהונה צולבת של דירקטורים), התשע"ד-2014, לפיה מוצע לקבוע איסור על דירקטור לכהן במקביל בגוף פיננסי ובתאגיד ריאלי. בנק ישראל כבר פרסם התייחסות לנושא בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקן 301 - דירקטוריון מיום 25.12.13.

ביום 21.7.14 פורסמו התקנות לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות (סוג של חברה שאינה חברת שכבה והוראות לעניין ייחוס שליטה), התשע"ד-2014 הנוגעות, בין היתר, לסיווג חברות כחברות שכבה, לפי סעיף 20 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.

ביום 11.6.14 פורסמו התקנות לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות (הקלות לעניין מספר הדירקטורים החיצוניים), התשע"ד-2014 הקובעות הפחתה במספר הדח"צים, ובלבד שלא יפחת משליש מחברי הדירקטוריון, אם מכהן בדירקטוריון דירקטור מטעם בעל מניות מיעוט (קרי לא חלק מקבוצת השליטה) מכה הסכם בין בעל המניות לבין בעל השליטה, או דירקטור המתמנה לפי הצעת ארגון עובדים יציג בחברה, על פי הסכם קיבוצי.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

החוק פורסם ביום 5.8.12.

מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע", מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק. המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינו מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

ביום 31.3.14 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות עשרה ימים מיום פרסומן.

רפורמה בתחום העמלות הבנקאיות

על שולחן הכנסת מונחות כיום מספר הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיו"ב. כמו כן, מונחות על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות זכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם. ביום 25.11.13, ביום 9.12.13 וביום 22.4.13 הונחו הצעות דומות, וזאת בהמשך להצעות זהות אשר הוגשו בעבר. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008

כללי הבנקאות פורסמו ביום 5.3.14.

בהמשך לחוזר בנק ישראל בנושא שירות המסלולים (אשר פורסם ביום 8.10.13, תחולה מיום 1.4.14) החל מיום 1.4.14 מחויבים הבנקים לכלול במסגרת השירותים המוצעים ללקוחותיהם, שני מסלולי עמלות, את המסלול הבסיסי (כולל עד פעולה אחת על ידי פקיד ועד 10 פעולות בערוץ ישיר במהלך חודש) ואת המסלול המורחב (כולל עד 10 פעולות על ידי פקיד ועד 50 פעולות בערוץ ישיר במהלך חודש), ולאפשר לכל לקוח להצטרף אליהם. בנוסף נקבע, שהבנקים יוכלו להציע ללקוחותיהם גם את המסלול המורחב פלוס (כולל את הפעולות לפי המסלול המורחב וכן שירותים נוספים לפי החלטת התאגיד הבנקאי), אך לא יהיו מחויבים לעשות כן. עוד נקבע כי הלקוח יוכל להצטרף לשירות המסלולים גם באמצעות האינטרנט. בחוזר מיום 26.3.14, בכדי למנוע מצב של צירוף לקוחות למסלול שאינו מתאים להם, נקבע בסעיף 26 לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילו נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992, כי על התאגידים הבנקאיים למסור ללקוח, טרם צירופו למסלול, את העלות הכוללת בה חויב, בגין אותם שירותים הכלולים במסלול שבחר ברביע שלפני הרביע שקדם למועד הגשת בקשת ההצטרפות.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008 (המשך)

במקביל, פורסם ביום 24.3.14, תחולה מיום 1.4.14, צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד – 2014, לפיו שירות מסלול בסיסי הוכרז כשירות בר פיקוח וכי סכום העמלה המרבי, שניתן לגבות בעד שירות מסלול בסיסי, יהיה 10 ש"ח מראש. במכתב הפיקוח על הבנקים מיום 7.5.14 נתבקשו התאגידים הבנקאיים, בין היתר, לשלוח ללקוחות עליהם חלים כללי העמלות, דף הסבר על המסלול הבסיסי והמורחב, לפרסם תוכן ההסבר באתר האינטרנט ולהעביר לפיקוח על הבנקים מידע בדבר ההנחיות ופעולות הבקרה שנקטו.

ביום 21.1.15 נחתם על ידי בנק ישראל נוסח מעודכן של הכללים הנ"ל - **כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון) התשע"ד-2014**. הנוסח משלב תיקונים ממספר טיוטות קודמות ותיקונים נוספים, שעיקרם:

- הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים.
- תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.
- תיקונים בעמלות שונות- איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מיידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות.
- הוסף תעריפון בעניין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב.

תקנות המשכון (רישום וסדרי עיון) (תיקון), התשע"ד-2014

התקנות פורסמו ביום 11.6.14, תחולה מיום 15.6.14.

מטרת התקנות הינה מתן אפשרות לתאגידים בנקאיים לבצע פעולות הקשורות ברישום, עיון, שינוי או ביטול משכון באמצעי אלקטרוני ממזין. על פי התקנות, מלבד שידור הפעולה באופן ממזין, יידרש הבנק להעביר לרשם המשכונות העתק סרוק של הודעת המשכון, כשהטפסים המקוריים ישארו במשמורת הבנק. בהתקיים תנאים מסוימים, רשאי הרשם לבקש מהבנק את הודעת המשכון המקורית ובמקרה שניזוקה או אבדה, לבקש הסכם משכון מקורי בצירוף תצהיר או צו בית משפט. תחולתן של התקנות ביום 15.6.14, אך תינתן תקופת הסתגלות של חמש שנים וחצי, עד ליום 1.1.20, במהלכה ההצטרפות להסדר תהיה וולונטרית, אך לאחר תום תקופת ההסתגלות, רשם המשכונות לא יאפשר ביצוע פעולות שלא באמצעות שדר אלקטרוני.

הוראת רשות ניירות ערך לבעלי רישיון בקשר לבירור צרכי והנחיותיו של הלקוח (נוסח חדש – 2014)

ההוראה פורסמה ביום 10.6.14 ותחולתה מיום 10.9.14.

על בעל רישיון חלה חובה מהותית להתאים את מתן השירותים, לצרכי והנחיותיו של כל לקוח ולצידה חובה לברר עם הלקוח את מצבו הכספי, מטרות ההשקעה ונסיבות אחרות רלוונטיות לעניין מתן השירות, ככל שהלקוח הסכים למסור מידע לגבי אלה.

ההוראה, כוללת הקלות משמעותיות בביצוע הליך בירור הצרכים הראשוני ובהליך העדכון השוטף. כמו כן, כוללת ההוראה גם הקלות משמעותיות הנוגעות לדרישות טכניות שנכללו בנוסח 2010. יובהר כי על פי הוראות הרשות, על התהליך להיות מהותי ולא טכני ולכן ההוראה נועדה לכוון למהות בביצוע התהליך ולצמצם את רשימת הנושאים שחובה על בעל הרישיון לתשאל את הלקוח בהליך הבירור הראשוני. ההוראה מפרטת, בין היתר, את אופן ביצוע ההליך, את תוכן הבירור הנדרש, את קביעת מדיניות ההשקעות בתיק ואת אופן תיעוד המידע.

חוזר רשות ניירות ערך לבעלי רישיון יועץ השקעות, משווק השקעות, מנהלי תיקי השקעות ותאגידים בנקאיים בדבר תיקוני חקיקה במסגרת חוק ההקלות

החוזר פורסם ביום 8.6.14.

החוזר מציין את עיקרי ההקלות הנובעות מהתיקונים שבוצעו במסגרת החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד- 2014, בחוק הסדרת העיסוק ביועץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הסדרת העיסוק") להלן עיקרי ההקלות:

1. בוטלה החובה הקטגורית על בעל רישיון לערוך עדכון צרכי לקוח לפחות אחת לשנה ונקבע כי חובת ייזום עדכון הצרכים תקבע בהוראות שתפרסם הרשות.
2. בוטלה הדרישה ממנהל תיקים לדווח לרשות על החזקות העולות כדי חמישה אחוזים מההון המונפק של תאגיד, ועל ירידת שיעור החזקותיו מתחת לשיעור זה.
3. בוטלה הדרישה להגשת דוח רבעוני בדבר מצבת העובדים בעלי הרישיון המועסקים בתאגיד מורשה, במנהל קרן ובתאגיד בנקאי והנתונים ידווחו לרשות במסגרת הדוח הייעודי שיוגש פעם בשנה בלבד. במקביל התווספה דרישת דיווח על כל העסקת בעל רישיון חדש בתאגיד מורשה.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם) (תיקון) התשע"ד 2014

הצו פורסם ביום 27.8.14, תחולה 180 ימים מיום הפרסום, על כל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיור שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף, גם בנוגע להלוואות שניתנו טרם התיקון.

בהתאם לתיקון לצו, אם שיעור הריבית הממוצעת במועד מתן הלוואה נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על הלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת במועד העמדת הלוואה. עם זאת, במקרה בו ריבית הלוואה נמוכה מהריבית הממוצעת הידועה ביום העמדת הלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הריבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול ריבית הלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהייתה בעבר).

עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, נוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי ההסבר הניתנים ללקוח. הבנק נערך ליישום התיקון.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ד-2013

הצו פורסם ביום 2.2.14, תחולה מיום 2.8.14, למעט סעיפים 1(4), 4(1), 4(ב), 4(3), 5(5) ו-11.

להלן עיקרי התיקון: בכל העברה לחו"ל חובה לרשום בכל אחד ממסמכי ההעברה את שם מקבל השרות, מספר חשבון ומענו, וכן את שם הנעבר ומספר חשבון. שילוב חובת הכר את הלקוח בצו בנוסף להוראות מכוח ניהול בנקאי תקין 411, על הבנק לנקוט פעולות להכרת הלקוח הן בעת פתיחת חשבון והן בביצוע פעולה שאינה נרשמת בחשבון. כמו כן, יש לבצע בדיקת נאותות לכל אורך מערכת ההתקשרות עם הלקוח. לגבי תושבי חוץ, נוספה אפשרות לזיהוי תושבי האזור באמצעות כרטיס מגנטי שהונפק על ידי המנהל האזרחי. נוספה אפשרות לזיהוי קטין תושב חוץ על פי דרכון עצמאי שלו. בהתייחס

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ד-2013 (המשך)

לסיכון הלבנת הון ומימון טרור יש לנקוט אמצעים סבירים לאימות זהות הנהנים ובעלי השליטה, תוך שימוש במידע רלבנטי או בנתונים שהתקבלו ממקור מהימן המניחים את דעת הבנק. נוספה החובה לדווח גם על ניסיון לבצע פעולה וכן נוספה הגדרה ל"פעילות בלתי רגילה" - פעילות שלאור המידע המצוי ברשות התאגיד הבנקאי התעורר חשש (המבוסס על ראיות) שהיא קשורה לפעילות אסורה לפי חוק איסור הלבנת הון. נציין כי מרבית ההוראות מעוגנות במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 411. הבנק נערך ליישום התיקון.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992

כללי הבנקאות פורסמו ביום 30.12.14, תחולה מיום הפרסום, למעט סעיפים מסוימים שמועד תחולתם מאוחר יותר. נוספה התייחסות לסמכותו של המפקח להורות, כי לגבי סוגי חשבוניות או בתנאים מסוימים לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם. במקביל פורסם מכח הסמכה זו ביום 4.1.15 חוזר בעניין סוגי חשבוניות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם (המפורט מטה).

בין היתר, נקבעה חובת פרסום הסכמים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, הסעיף הנוגע למסירת עותקי הסכמים שונה כך שאינו מוגבל להסכמים ומסמכים הנערכים בנוכחות לקוח, נוספה התייחסות לאפשרות מסירת עותקי הסכמים ומסמכים ללקוח על ידי הצגתם בחשבונו של הלקוח באתר התאגיד הבנקאי או שליחתם באמצעות דואר אלקטרוני, ובלבד שניתנה ללקוח האפשרות להדפיס ולשמור את ההסכם או המסמך. בסעיף המרכז את נושא ההודעה על שינויים בהסכמים, נערכה הבחנה בין שינוי ל"כלל הלקוחות" לבין שינוי ל"לקוח מסוים", בין היתר לעניין סוג ההודעה הנדרשת ותקופת ההודעה. עוד נקבע, כי הפטור ממשלוח הודעות ללקוח שמקום מושבו מחוץ לישראל ולא מסר מען בישראל למשלוח הודעות, לא יחול במקרה שהלקוח ביקש לקבל את ההודעות באמצעות אתר האינטרנט של הבנק.

ביום 19.11.14 פורסמו מספר תקנות אשר מתקפות את סוג הקרן הכספית השקלית החדשה – קפ"מ (קרן פיקדונות ומלוות). תחולתן מיידית.

התקנות:

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (חישוב תשואה)(תיקון), התשע"ה-2014

עיקרי התיקון הינם:

1. הוספת הגדרה של המונח "אומדן תשואה שנתית" כנתון המבטא תשואה שנתית צפויה של הקרן, בהסתמך על הרכב נכסי הקרן והתחייבויותיה, ביום המסחר שקדם למועד הקבוע להצעת יחידות, אשר מחושב בדרך המקובלת למדידתו.
2. נקבעה דרישה להוספת הבהרה בכל פרסום של אומדן תשואה שנתית של קפ"מ לפיה לא יפורסם אומדן זה, אלא אם כן ציין מנהל הקרן בפרסום, באופן מובלט, כי "אומדן תשואה שנתית" הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי שבוע (או כי הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי חודש, לפי העניין) בהסתמך על הרכב נכסי הקרן ביום חישוב המחירים שקדם למועד הקבוע להצעת היחידות, ומבטא אומדן בלבד לתשואה השנתית הצפויה של הקרן.

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (דוחות) (תיקון), התשע"ה-2014

עיקר התיקון עוסק בחובת דיווח מנהל הקרן בנוגע לקפ"מ, לפיה ידווח מנהל הקרן, ביום חישוב המחירים שקדם למועד הקובע להצעת יחידות של קפ"מ ולפדיון, על אומדן התשואה השנתית של הקפ"מ כפי שחושב ביום זה, ולצדו יצוין, באופן מובלט, כי אומדן תשואה שנתית הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי שבוע (או כי הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי חודש, לפי העניין), בהסתמך על הרכב נכסי הקרן ביום חישוב המחירים שקדם למועד הקובע להצעת היחידות, ומבטא אומדן בלבד לתשואה השנתית הצפויה של הקרן.

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (סיווג קרנות לצורך פרסום) (תיקון), התשע"ה-2014

עיקר התיקון הינו שבכל פרסום לגבי קפ"מ יש לציין כי הקרן הינה קפ"מ וכן את אומדן התשואה השנתית הידוע במועד הפרסום, ולצדו כי אומדן תשואה שנתית הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי שבוע (או כי הוא נתון המחושב ומתעדכן מדי חודש, לפי העניין) בהסתמך על הרכב נכסי הקרן ביום חישוב המחירים שקדם למועד הקובע להצעת היחידות, ומבטא אומדן בלבד לתשואה השנתית הצפויה של הקרן.

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (נכסים שמותר לקנות ולהחזיק בקרן ושיעוריהם המרביים) (תיקון), התשע"ה-2014

עיקרי התיקון הינם הוספת הגדרת הקפ"מ לסעיף ההגדרות וכן הגדרת הנכסים שניתן לקנות ולהחזיק בקפ"מ (מק"מ שיתרת התקופה עד למועד פדיונו אינה עולה על 13 חודשים, פיקדון לזמן קצוב ומזומנים) ומח"מ הנכסים המוחזקים בקפ"מ (עד 60 ימים).

תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (נכס לעניין עיסוק פטור מרישיון), התשע"ה-2014

התקנות פוטרות מהצורך ברשיון לפי חוק הסדרת העיסוק ביחס לייעוץ או שיווק השקעות של קפ"מ.

הצעות חוק ותזכירי חוק

הצעת חוק החוזים האחידים (תיקון מספר 5), התשע"ה-2014

הצעת החוק אושרה על ידי המליאה בקריאה שנייה ושלישית ביום 8.12.14.

בין היתר, מוצע להוסיף חזקות קיפוח לחזקות הקיימות בחוק כדלקמן: חזקת קיפוח לגבי תנאי המקנה לספק באופן בלתי סביר תרופה שאינה עומדת לו על פי דין, לרבות תנאי המתיר לספק לצרף תרופות שאין לצרפן על פי דין או תנאי הקובע פיצויים מוסכמים שאינם סבירים לטובת הספק; חזקת קיפוח לגבי תנאי שלפיו נדרש הלקוח לאשר או להצהיר כי קרא את החוזה, או תנאי שבו הלקוח מצהיר על מעשה שעשה, על מודעותו לעניין מסויים, או על עובדה שמתקיימת בעניינו, או מאשר אותו, והכל למעט מידע שהלקוח מסר לספק בחוזה. חזקות אלו יכנסו לתוקפן תוך שנה מיום הפרסום. כמו כן, בוצעו תיקונים למספר חזקות הקיימות החוק. הורחב סעיף תנאים בטלים בחוזה אחיד כך שגם תנאי הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות לנזק גוף או למעשה זדון המוטלת עליו על פי חיקוק, בטל. נקבעה דרך פרסום חדשה להחלטות בית הדין לחוזים אחידים.

על חוזים אחידים שנכרתו לפני פרסום התיקון לחוק, ימשיכו לחול הוראות החוק בנוסחו הקודם.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – איסור גביית עמלה בעד טיפול בירושות ובעיזבונות), התשע"ה-2014

הצעת החוק הונחה על שולחן הכנסת ביום 27.10.14.

בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 (להלן: "החוק"), נקבע שנגיד בנק ישראל, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, יקבע בכללים רשימה של שירותים שבעדם רשאי התאגיד הבנקאי לגבות עמלות מלקוחותיו, ואופן חישוב העמלות, כך שלכל תאגיד בנקאי יהיה תעריפון מחייב. מוצע לקבוע שהנגיד לא יכלול בתעריפון העמלות עמלה כלשהי שתאפשר לתאגיד בנקאי לגבות מלקוחותיו עמלה בעד טיפול בירושות ובעיזבונות.

ההצעה מבקשת לתקן את סעיף 9ט' לחוק, שבו יעוגן איסור על הבנקים לגבות עמלות על טיפול מהיר ולא מסובך בעיזבונות של המת.

הצעת רשות ניירות ערך לתיקון סעיף 15א(4) לחוק ניירות ערך ולהגדרת "לקוח כשיר" בחוק ניירות ערך ובחוק הייעוץ.

ניתן להעביר הערות להצעת החוק עד ליום 20.11.14.

מוצע לפשט את המבחנים לצורך הגדרת אדם פרטי כלקוח כשיר, ובמקום בחינת התקיימות שניים מבין שלושה תנאים (הון-מעל 12 מיליון ש"ח, ידע וניסיון בתחום שוק ההון או ביצוע פעולות) כפי שקבוע היום הן בחוק ניירות ערך והן בחוק הייעוץ, מוצע לקבוע קריטריון של "איתנות פיננסית", הכולל עמידה באחת משלוש חלופות – היקף נכסים נזילים (8 מיליון ש"ח), מבחן הכנסות (1.5 מיליון ש"ח ליחיד בכל שנה מהשנתיים האחרונות) או מבחן משולב (5 מיליון ש"ח נכסים נזילים + 750 אלף ש"ח הכנסות). מבחני המומחיות וכמות העסקאות יבוטלו. הצעה זו נועדה להקל ולאפשר ליותר בעלי הון להיחשב כלקוחות כשירים.

הצעת חוק הגברת הפיקוח על מכירת גרעיני השליטה במוסדות פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה – 2014

ההצעה הונחה על שולחן הכנסת ביום 27.10.14.

המערכת הפיננסית בישראל לוקה בריכוזיות גבוהה במיוחד, שמתאפיינת במספר מצומצם של קבוצות בנקאיות וגופים מוסדיים המחזיקים בכלל הנכסים הפיננסיים של הציבור. מרבית הגופים נשלטים על ידי גרעיני שליטה. עד היום נעשו מספר ניסיונות לפרק את גרעיני השליטה במוסדות הפיננסיים, אך עד שניסיונות אלה יצלחו, מוצע להגביר את הפיקוח על ידי מתן היתרי השליטה בבנקים, חברות ביטוח וקרנות פנסיה.

כיום, היתר שליטה ניתן על ידי נגיד בנק ישראל במקרה של היתר שליטה בבנקים ועל ידי מפקח על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר במקרה של מבטחים וחברות מנהלות. מטרתה של הצעת חוק זו היא להגביר את הפיקוח על מתן ההיתר האמור, כך שיקבע שמתן היתר שליטה יחייב גם את אישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

ועדת הכספים של הכנסת תשמש גם כגוף מפקח אשר יוכל לבחון את החלטות הנגיד והממונה ולדרוש דין וחשבון ביחס להגבלות שמוטלות על מבקש ההיתר, להבין את שיקולי הנגיד והממונה במתן ההיתר, והכל במטרה להגן על נכסי הציבור הרבים המנוהלים על ידי גופים אלו. פיקוח זה יבטיח כי כספי הציבור אשר נמצאים בידי הבנקים או הגוף המוסדי יהיו מוגנים יותר.

הצעת חוק פירוק גרעיני השליטה במוסדות הפיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ד - 2014

ההצעה הונחה על שולחן הכנסת ביום 19.5.14.

על מנת להגשים את תכלית החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ד – 2013, מוצע לפזר את הבעלות על הגופים הפיננסיים ולפרק את גרעיני השליטה באמצעות הגבלת שיעור המניות שבהן רשאי גוף יחיד להחזיק. מוצע להטיל איסור גורף על החזקה של גוף יחיד ביותר מ-1% מסך הנכסים של מוסד פיננסי. מוצע גם לבטל את האפשרות להיתר לאחזקה בשיעור גבוה יותר.

תכלית נוספת שמגשימה הצעת החוק היא הגברת היציבות והקטנת הסיכון לקריסת בנק, רק בשל תלותו בבעל שליטה אחד או בקבוצת שליטה מסוימת.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשע"ד-2014

ההצעה פורסמה ביום 4.4.13.

מטרת ההצעה להתמודד עם תופעת הכספים המצויים בתאגידים הבנקאיים ללא דורש, על ידי הטלת חובות איתור של בעלי חשבונות והשקעה של כספים אלו. מוצע כי המפקח על הבנקים יוסמך ליתן הוראות לעניין הפעולות שעל התאגיד הבנקאי לנקוט במטרה לאתר בעל חשבון ללא תנועה בנוגע לניהול חשבונות בתאגיד הבנקאי, או לאתר את יורשיו של בעל חשבון שנפטר. על התאגיד הבנקאי יהיה להשקיע את הכספים לזכותו של הלקוח באופן שיקבע הנגיד בכללים וכן יהיה עליו להודיע על כך לבעל החשבון. בחשבונות בהם בעל החשבון לא יצר קשר עם התאגיד הבנקאי במשך חמש שנים מיום שהפך החשבון לחשבון ללא תנועה, נדרש התאגיד הבנקאי לדווח על הכספים לאפוסטרופוס הכללי, על מנת שינסה לאתר את בעל החשבון באמצעות הכלים העומדים לרשותו.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד – 2014

הצעת החוק פורסמה ביום 21.7.14.

הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי, לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי, העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי, לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת: תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומו יהיו טעונות אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים היתה אמורה להכנס לתוקף ביום 1.1.15 ולחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

הצעת חוק האפוטרופוס הכללי (תיקון – מאגר מידע לעניין כספים ללא דורש המופקדים בתאגידים בנקאיים), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה ביום 26.2.14 בקריאה טרומית על ידי הכנסת.

מוצע לקבוע כי האפוטרופוס הכללי יקים מאגר מידע שירכז מידע בדבר כספים ללא דורש המופקדים בתאגידים בנקאיים. כמו כן, מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, הוראות לעניין הקמה וניהול של מאגר מידע בדבר כספים ללא דורש, ובכלל זה הוראות לעניין סוג המידע שניתן יהיה לקבל ממאגר המידע, הגורמים שיהיו רשאים לבקש מידע ודרכי הפנייה לקבלת המידע. בנוסף, מוצע לתקן את פקודת הבנקאות, ולחייב את התאגידים הבנקאיים לדווח לאפוטרופוס הכללי על כספים המופקדים בפקדונות ללא תנועה, פקדונות שחלפו עשרה חודשים מהיום שנתקבלה לגביהם ההוראה האחרונה מבעל הפקדון.

טיוטה - תיקון סעיף 9א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981

פורסמה ביום 29.7.14, ניתן היה להעביר הערות עד ליום 7.8.14.

מוצע, בין היתר, להטיל חובה על תאגיד בנקאי לדאוג לביטול רישום הערת אזהרה והתחייבות לרישום משכנתא. לגבי התחייבות לרישום משכנתא לא תחול על התאגיד הבנקאי חובת וידוא של ביטול הרישום, כפי שתחול עליו בנוגע למשכנתא, משכון רשום או הערת אזהרה לגביהם התאגיד הבנקאי ישלח את המסמכים הדרושים למרשם הרלוונטי וגם ללקוח בצירוף הבהרה בדבר הצורך לוודא את מחיקת הרישום. הוצאות ביטול הערת אזהרה יחולו על התאגיד הבנקאי, אלא אם ביקש הלקוח למחוק את ביטול השעבוד בעצמו.

נוסח להעברת הציבור - הצעה לתיקון צו ניירות ערך (חברת רישומים), התשס"א-2001

ניתן היה להעביר הערות להצעה עד ליום 25.12.14.

בשנת 2011, כדי להקל על סליקת ניירות ערך הרשומים למסחר הן בישראל והן בארה"ב, פתחה מסלקת הבורסה חשבון במסלקה האמריקאית (DTC). לצורך העברת ניירות הערך של חברות הנסחרות בישראל ובארה"ב בין שני השווקים בקלות, כך שלא יהיה צורך להנפיק תעודות מניה פיסית, קבע שר האוצר בהתאם לסמכותו כי לעניין מניות המוחזקות לזכות מסלקת הבורסה בחשבונה ב-DTC, חברה הפועלת מטעם ה-DTC ושעל שמה רשומות אותן מניות במרשם בעלי מניות בארה"ב, היא חברת רישומים. התיקון המוצע הינו ליצור הסדר זהה בקבוצת מסלקות אירופאיות (Euroclear), כך שגם ניירות הערך שיוחזקו בחשבון המסלקה ב-Euroclear לא יהיו רשומים על שם אחת מארבע חברות הרישומים הקיימת בישראל. כך יתאפשר מנגנון יעיל להעברת ניירות ערך של חברות הנסחרות בישראל ובאירופה בין שני השווקים.

טיוטת כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (חשבונות ללא תנועה), התשע"ב – 2013

הטיוטה פורסמה ביום 26.5.14.

הכללים מפרטים מהן דרכי ההשקעה לפיהם ישקיע תאגיד בנקאי כספי חשבון ללא תנועה, וזאת בהתאם לסוג ואופי החשבון. חובת ההשקעה לפי הכללים תחול על חשבון ללא תנועה בסכום של 1,500 ₪ ומעלה, או שווה ערך להם במטבע חוץ.

טיוטות תיקונים בתקנות החברות

ביום 31.10.13 פורסם תיקון מספר 53 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968, התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים רשות ניירות ערך, מבלי להידרש לאישור בעלות בנייר הערך מחבר הבורסה.

משרד המשפטים גיבש בתיאום עם רשות ניירות ערך טיוטות תקנות בנושא, הכוללות מספר עדכונים שהעיקרי שבהם: התאמת התקנות להצבעה באמצעות מערכת ההצבעות האלקטרוניות. התיקון מותיר על כנו את מנגנון כתבי ההצבעה ה"ידיניים" בהתאמות שונות, ומאפשר הצבעה בכתב הצבעה "אלקטרוני" בכל נושא ובכל אסיפה.

התיקון לחוק יכנס לתוקף ביום 17.6.15 עם תחולתן של התקנות לחוק שיותקנו לעניין זה. ביום 17.12.14 פורסמו תקנות ניירות ערך (הצבעה בכתב והוכחת בעלות בכתבי אופציה לצורך הצבעה באסיפת מחזיקים בכתבי אופציה), התשע"ד-2014. תחולתן של התקנות 6 חודשים מיום פרסומן.

עניין של התקנות הינו הסדרת ההצבעה באסיפות של מחזיקים בכתבי אופציה וזאת בהתאם לחוק ניירות ערך (תיקון מס 53), התקנות יביאו לכניסת תיקון 53 לתוקף ולאחר מכן ניתן יהיה להפעיל את מערכת ההצבעה האלקטרונית לצד המנגנונים שהיו קיימים עד כה.

תזכיר חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ה-2015

תזכיר החוק פורסם ביום 4.1.15.

מטרות החוק המוצע הן יעול תהליך הסליקה וחסכון בעלויותיו.

מוצע, בין היתר, להסדיר את הסליקה האלקטרונית של שיקים במערכת הבנקאית ולקבוע עיקרון כללי לפיו תחול החובה על כל בנק גובה להציג שיקים לפירעון לכל בנק נמשך באופן אלקטרוני. עוד מוצע לקבוע כי הצגה אלקטרונית של שיק שהמקור שלו לא הגיע אל הבנק הגובה תתאפשר רק אם השיק משורטט ורשומות עליו מילים האוסרות על העברתו. מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע כללים שיסדירו את ההליכים והאמצעים הנדרשים לסליקה אלקטרונית מיטבית של שיקים ולקבוע כללים לעניין שמירת שיקים שהוצגו לפירעון.

היקף האחריות של בנק כלפי לקוחו לא תשתנה בשל שינוי שיטת הסליקה מפיזית לאלקטרונית ואף תורחב בהתייחס לנזק שייגרם ללקוח כתוצאה מאי שמירת השיק בידי הבנק הגובה.

טיוטת תיקון תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (רישום עסקאות ורישום פעולות ייעוץ), התשס"ח – 2007.

ניתן להעביר הערות לטיוטת התיקון עד ליום 20.11.14.

תיקון זה מהווה חלק אינטגרלי מתובנות פריקט יעול הייעוץ, אשר נערך על ידי רשות ניירות ערך בשנתיים האחרונות. בין היתר, מוצע לבטל את דרישת תקנה 8 לחוק למסירת פרוטוקול מפגש הייעוץ בתום מפגש הייעוץ במקרה של ייעוץ פנים אל פנים ולוותר על דרישת ההחתמה של הלקוח על פרוטוקול הייעוץ כשמדובר במתן ייעוץ פרוטוקולי. עוד מוצע כי נוסח התקנה יתוקן כך, שיובהר כי זיהוי בעל הרישיון, אם בדרך של חתימה ואם בדרך אחרת שתאפשר זיהוי ודאי שלו, נדרש בכל פרוטוקול ייעוץ.

מוצע לקבוע כי במקרים של ייעוץ השקעות שניתן על ידי מנהל תיקים ללקוח המקבל שירות ניהול תיקים ביחס לתיק המנוהל על ידו, לא תחול חובת מסירת פרוטוקול הייעוץ ללקוח, אלא אם ביקש זאת הלקוח.

עוד מוצע להוסיף בתקנה ביחס לשיחת ייעוץ מוקלטת, אפשרות להודעה בעל פה במהלך שיחת הייעוץ באשר לזכותו של הלקוח לקבל העתק מן ההקלטה, חלף ההודעה בכתב בדיעבד.

טיטוט הוראת רשות ניירות ערך לבעלי רשיון יועץ ובעלי רשיון משווק בדבר הפניית לקוחות לקבלת שירותי ניהול תיקים

הטיטוט פורסם ביום 8.6.14, ניתן היה להעביר הערות עד ליום 23.7.14.

הטיטוט עוסקת בהפניית לקוח על ידי יועץ השקעות, שנתפס בעיני הלקוח כדמות מקצועית ואובייקטיבית, לקבלת שירותי ניהול תיקים מחברות ניהול קשורות. בהוראה מפורטים התנאים בהם נדרשת הפניית לקוח על ידי יועץ השקעות ומשווק השקעות (להלן: "בעלי רשיון") לחברה העוסקת בניהול תיקים, כדי שזו לא תהווה הפרה של חובות האמון המוטלות על בעלי הרשיון. בין תנאים אלו, חובת ביסוס ההפניה על שיקול דעת עצמאי של בעל הרשיון, שבמסגרתו ראוי להיעזר בכלי עזר המסופקים לו על ידי מעסיקו וחובת גילוי נאות באשר לטיב הקשר (ככל שקיים) בין בעל הרשיון ו/או התאגיד בו מועסק לחברת ניהול התיקים, כמו כן, יועץ השקעות לא ימנע מלקוח להתקשר עם חברת ניהול תיקים מסוימת, אך ראוי להביא בפני הלקוח מידע הדרוש לו לטובתו, בנוגע לחברת ניהול התיקים.

תזכיר חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 3) (מלווים מוסדיים, ריבית מרבית ועונשין), התשע"ד-2014

התזכיר פורסם ביום 10.3.14.

מוצע להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לבין מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית, למעט נורמות אשר נמצא כי הן מצריכות הבחנה בין השניים. מוצע, לחייב מלווה לכלול גם גילוי של שיעור עלות האשראי המרבי הנוגע לאותה הלוואה, על מנת שהלווה יוכל להשוות בין הריבית אשר אותה מבקש המלווה לגבות לבין הריבית המותרת לו לגבות וכן להטיל חובות גילוי נוספות לגבי חוזה ההלוואה ולגבי קיומו של החוזה. עוד מוצע לקבוע את שיעור עלות האשראי המרבי ולקבוע לשם כך מנגנון חדש לקביעת תקרת הריבית.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם) (תיקון) התשע"ד-2014

הצו אושר בועדת הכספים של הכנסת ביום 23.7.14.

בהתאם לתיקון לצו, אם שיעור הריבית הממוצעת במועד מתן ההלוואה נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על ההלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה. עם זאת, במקרה בו ריבית ההלוואה נמוכה מהריבית הממוצעת הידועה ביום העמדת ההלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הריבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול ריבית ההלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהיתה בעבר). עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, וכן הוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי ההסבר הניתנים ללקוחות. תחילת התיקון 180 יום מיום פרסומו, יחול על כל הפירעונות המוקדמים שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף.

נוסח להערות הציבור- הצעה להסדרת שינוי מבנה הבורסה טרום תזכיר חוק ניירות ערך (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ה-2014

הערות להצעה יתקבלו עד ליום 11.1.15.

על רקע השפל במחזורי המסחר בבורסה במהלך השנים האחרונות ובעקבות המלצותיה של הוועדה שנועדה לבחון את הנושא, מוצע לשנות את מבנה הבעלות של הבורסה- מעבר ממודל של חברים ללא זכויות הונות למודל של תאגיד למטרות רווח, באופן המנתק, ככל האפשר, בין הבעלות לבין החברות תוך מזעור ניגודי העניינים בין ניהול הבורסה ובין האינטרסים

נוסח להעזרת הציבור- הצעה להסדרת שינוי מבנה הבורסה טרום תזכיר חוק ניירות ערך (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ה- 2014 (המשך)

השונים של כל הפעילים בבורסה. כחלק מן השינוי מוצע לקבוע תנאים חדשים לרישיון וביניהם לבטל את התנאי הקיים כיום בדבר איסור חלוקת רווחי הבורסה, לקבוע מנגנון של קבלת היתרי שליטה בבורסה בגין החזקה של אמצעי שליטה בשיעור של 5% או יותר, לקבוע הסדרי ממשל תאגידי מתאימים ולתקן את החוק על מנת להשוות בין סמכות הרשות ביחס לבורסה לסמכויות הקיימות לרשות ביחס לכלל הגורמים המפוקחים על ידה ולקבוע סמכויות פיקוח נוספות בהתאם.

דוח מסכם של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית מאת המפקח על הבנקים

הדוח פורסם ביום 19.3.13.

להלן עיקריו: אחת לתקופה ישלח הבנק ללקוח "תעודת זהות בנקאית", שתיתן לו תמונה על נכסיו והתחייבויותיו ותפרט את תשלומיו לבנק; במסגרת דיווח זה יצרף הבנק מידע על אודות הדירוג הפנימי של הלקוח, על מנת לאפשר הערכת איכות הלוואה על ידי מלווים פוטנציאליים; ניתן יהיה לפתוח חשבונות בנק באינטרנט - ללא הגעה לסניף. עם זאת, יוטלו מגבלות על הפעילות בחשבון; הבנקים נדרשים לתמחר מחדש עמלות קנייה ומכירה של ני"ע, כדי להקטין את הפער בין העמלה בתעריף למחיר בפועל, וכדי להציג ללקוח מה ממוצע העמלות בני"ע הנגבה בתיק באותו הגודל; ביטול עמלת מינימום בדמי המשמרת; עידוד תחליפי פק"מ – הפחתת עמלות קנייה ומכירה של מק"מ וביטול דמי ניהול חשבון ני"ע למק"מ ולקרנות הכספיות. בנוסף, יושם דגש על הנושאים הבאים: הקלה על סגירת חשבון ומעבר לבנק חדש באמצעות שיפור וייעול תהליך העברת ההרשאות לחיוב חשבון מהבנק הישן לבנק החדש; הקמת צוות בינמשרדי לגיבוש הצעדים להעמדת אשראי לעסקים הקטנים ולמשקי הבית ממקורות החיסכון הפנסיוני והסרת החסמים הרגולטוריים הקיימים כיום וכן הוגדרה אוכלוסיית העסקים הקטנים, אשר תהנה מתעריפי עמלות קמעונאיים לניהול חשבונם. בהמשך לדוח פורסמו: כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מספר 2), התשע"ג-2013, לפיהן הגדרת עסק קטן שונתה לעסק שמחזור העסקים שלו אינו עולה על 5 מיליון ש"ח. תחולה מיום 1.8.13. עד ליום 1.9.13 על התאגיד הבנקאי לפנות ללקוחותיו בכתב, על מנת ליידע אותם בנושא. ביום 29.7.14 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת ובה תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" שבכללים הנ"ל. בהתאם לתיקון המוצע, תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.

כן פורסם ביום 26.3.14 נוסח סופי לתיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים) (תיקון), התשע"ד 2014 לפיו, בין היתר, יימסר ללקוח דף הסבר באשר למשמעות סיווג החשבון כחשבון "עסק קטן" לעניין תעריפון השירותים. עוד נקבעה סמכות המפקח על הבנקים לקבוע הוראות שונות לעניין המידע שיימסר ללקוח בהצטרפות למסלול (בנק ישראל טרם פרסם נוסח סופי לטיטוט החוזר שהפיץ ביום 29.7.14 בנושא המידע הנ"ל. בטיטוט החוזר מוצע לקבוע, בין היתר, חובת פרסום באתר הבנק של חוזים אחידים הנהוגים בבנק, שיעורי ריבית מסויימים ומחיר מטבע חוץ, שקבע הבנק). לדוח לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

The Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA

תחולת התקנות מיום 1.7.14.

ביום 17.1.13 פורסמו התקנות הסופיות אשר מחילות על גופים שאינם אמריקאיים ובכללם בנקים ומוסדות פיננסיים ברחבי העולם חקיקה מחמירה. מטרת החקיקה להעמיק את הגביה מישויות אמריקאיות (לרבות בעלי חשבונות פרטיים) שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב. כל בנק שיש לו לקוחות שהינם ישויות אמריקאיות או שמבצע השקעות אמריקאיות עבור עצמו

The Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA (המשך)

או עבור גורמים אחרים, יחויב לבצע בדיקות נאותות ולמסור לרשות המיסים האמריקאית מידע לפי תקנות שיפורסמו. החוק קובע כי על הבנק לחתום על הסכם עם רשות המיסים האמריקאית, לפיו על בנק שיחליט לא לחתום על ההסכם יחולו סנקציות שונות ובין היתר ינוכה מהכנסותיו בארה"ב או מהכנסות לקוחותיו בארה"ב מס במקור של 30%. החוק נכנס לתוקפו ביום 1.7.14 וישומו הדרגתי. סירוב להעניק שירותים בנקאיים ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA, ייחשב כסירוב סביר לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. ביום 2.7.14 חתמו ממשלות ישראל וארה"ב על הסכם לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חקיקת ה-FATCA. ההסכם מסדיר את העברת המידע לרשות המס של ארה"ב, באמצעות רשות המסים, אשר תקבל את המידע מהגופים הפיננסיים בישראל. המועד הראשון להעברת המידע לארה"ב על פי ההסכם הוא מיום 30.9.15. העברת המידע הראשונה תכלול נתונים לגבי מחזיקי חשבונות אמריקאים והיתרות בחשבונותיהם לסוף שנת 2014. הבנק מיישם החוק במסגרת ההערכות הקבוצתיות.

רפורמות "Dodd Frank" ו-EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק שחוקק בארצות הברית בשנת 2010 - "The Dodd - Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה. במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות למאגרי מידע ייעודיים. במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR"). רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים, שכן לבנק היקף פעילות משמעותי מול בנקים אירופאים. עם זאת, רפורמת EMIR נמצאת עדיין בשלבי חקיקה וטרם נקבע לוח הזמנים הסופי ליישום כל השלבים השונים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR נדחתה ומתוכננת להתחיל באמצע שנת 2016. הבנק, במסגרת הקבוצה, ממשיך לבחון את השלכות הרפורמות על פעילותו ונערך ליישום כללים מכוון, ככל שהם רלוונטים לגביו.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28.10.14 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות, כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (COMMON REPORTING STANDARD - CRS). זאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה. הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 200) התשע"ד - 2014, אשר פורסמה ביום 29.1.14, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור. ביום 29.12.14 הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בעניין פעילות בנקאית של תושבי חוץ (כמפורט להלן).

חוזרים, טיוטות והנחיות מאת בנק ישראל

טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא חשבונות ללא תנועה

הטיטוט פורסמה ביום 12.6.14.

ההצעה מגדירה חשבון ללא תנועה בהתאם לסוגי החשבונות השונים, כך שהמועד בו מוגדר החשבון כ"חשבון ללא תנועה", משתנה בהתאם לסוג החשבון ונע בין תשעה חודשים לשנתיים. עוד נקבעו דרכי יצירת קשר עם הלקוח. על התאגיד הבנקאי לפעול בשקידה סבירה לאיתור בעל החשבון, ולעשות ניסיונות ליצירת קשר עם בעל החשבון בהתאם למפורט בהוראה. הטיטוט מפרטת את הליך איתור הלקוחות, כולל מספר פעולות בהן נדרש התאגיד הבנקאי לנקוט במהלך שלושה חודשים מיום הפיכת החשבון ל"חשבון ללא תנועה".

טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים קיברנטיים

הטיטוט פורסמה ביום 21.8.14. ניתן היה להעביר הערות עד ליום 21.9.14.

מתוך הכרה במרכזיותו ובהשלכותיו של האיום הקיברנטי במערך האיומים שבפניהם ניצב התאגיד הבנקאי, עלה הצורך לפרסם הוראה מיוחדת לנושא ניהול הסיכון הקיברנטי. ההוראה כוללת הסדרה של דרישות וציפיות של הפיקוח על הבנקים בנושא וקובעת מסגרת מובנית, אך גמישה לניהול הסיכון, תוך מתן חופש לתאגיד הבנקאי במימושה. לאור זאת, ההוראה אינה מפרטת רשימת בקורות סגורה, אלא עקרונות להגנה קיברנטית.

הוראת ניהול בנקאי תקין 355 - חוזר בענין ניהול המשכיות עסקית

החוזר פורסם ביום 26.5.14. תחולה מיום הפרסום. החוזר מעדכן את הוראת ניהול בנקאי תקין 355.

התאגידים הבנקאיים נדרשים להיערך לתרחישי ייחוס לאומיים ואחרים שעלולים להסב להם נזק משמעותי. כמו כן, ניתנה התייחסות פרטנית לצורך בקיום אתרים חלופיים לאתרי הבנק הראשיים, לרבות אתר התאוששות מאסון, המיועד לאישוש נתונים ומערכות מידע. תאגיד בנקאי שלא עומד בדרישות המיגון המינימליות לאתרים קריטיים, יפנה למפקח על הבנקים עם תוכנית אופרטיבית מוגדרת בלוח זמנים לצמצום הפערים עד לסגירתם המלאה.

חוזר בענין פעילות בסחורות

החוזר פורסם ביום 22.7.14. תחולה מיום הפרסום.

פעילות בסחורות הינה פעילות במתכות יקרות למעט, השקעה בזהב המיועד לצרכים מוניטאריים המותרת לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

תאגיד בנקאי אינו רשאי לפעול בסחורות עבור הנוסטר – דהיינו רכישה או מכירה של הסחורה עצמה ו/או של מכשירים פיננסיים נגזרים שנכס הבסיס שלהם הוא הסחורה.

פעילות בסחורות עבור לקוחות מותרת בכפוף לשני תנאים מצטברים:

1. הפעילות מתבצעת בדרך של תיווך שבה מיד בסמוך לביצוע עסקה עם צד נגדי אחד, התאגיד הבנקאי מבצע עסקה נגדית זהה בתנאיה עם צד שלישי, באופן שהבנק אינו נחשף לשינויים במחיר.
 2. ההתחשבנות של התאגיד הבנקאי עם שני צדדי העסקה הינה, על פי ההסכם, כספית בלבד.
- בנוסף, תאגיד בנקאי המבצע פעילות תיווך בסחורות ישווק פעילות זו ללקוחות כשירים בלבד ותאגידים הפעילים בתחום הסחורות שבבסיס הנגזרים. התאגיד הבנקאי המבצע פעילות תיווך בסחורות יבחן האם יש צורך לאשר את הפעילות על פי נוהל "מוצר חדש" ויודא שהפעילות נתמכת בנהלים ובמערכות מידע נאותים.

טיוטת חוזר בעניין ניהול סיכונים בסביבת מחשוב ענן

הטיוטה פורסמה ביום 10.9.14.

עקב התפתחות מגמה של מעבר הולך וגובר לתצורות שונות של מחשוב ענן, עלול התאגיד הבנקאי להיחשף לסיכונים תפעוליים מהותיים הקשורים לאבטחת מידע, המשכיות עסקית, שליטה ובקרה על נכסי IT וכדומה. מוצע כי, בין היתר, שהתאגיד הבנקאי לא יעשה שימוש בשירותי מחשוב ענן עבור פעילויות ליבה ומערכות ליבה, יסתייע, לפי העניין, ביועצים חיצוניים מומחים בהפחתת הסיכונים הגלומים בשימוש בטכנולוגיות ענן וכמו כן, יקבע מדיניות במסמך כתוב, תוך התמקדות בסמכויות, אחריות ופעולות גופי ניהול שירותי ענן, גופי הבקרה והבקורות; סוגי השירותים והיקפם; תהליכי אישור ודרגי אישור; אחריות הגורמים השונים בבנק לטיפול בנושאים השונים וכדומה. מסמך המדיניות יובא לאישור ההנהלה והדירקטוריון.

טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 308 – ציות ופונקציות הציות בתאגיד הבנקאי

הטיוטה פורסמה ביום 22.12.14, תחולה, לא יאוחר מיום 1.7.15.

בשנים האחרונות חלו התפתחויות בתחום ניהול הסיכונים בכלל וניהול סיכון הציות בפרט. עיקרי התיקון מתבססים על הנחיות ועדת באזל, מקורות בינלאומיים רלוונטיים של רגולאטורים בעולם ורגולציה מקומית. מוצע להרחיב את סעיף ההגדרות ולהתאימו להנחיות ועדת באזל, מוצע להדגיש ולחדד את אחריות הדירקטוריון לפקח על ניהול סיכון הציות של התאגיד הבנקאי ובמסגרת זו, בין היתר, לאשר את מדיניות הציות, להתוות דרכים להטמעתה ולפקח על יישומה. עוד מוצע לקבוע בהוראה את אחריות ההנהלה הבכירה לניהול אפקטיבי של סיכון הציות. טיוטת התיקון מפרטת את המאפיינים הנדרשים, כדי שפונקציות הציות תוכל למלא את תפקידיה בצורה יעילה ואפקטיבית, ביניהם, פונקציות הציות צריכה להיות קבועה; בלתי תלויה בפעילויות הנבדקות על ידה; מעמד פונקציות הציות יעוגן בכתב מינוי; פונקציות הציות תמוקם במעמד ארגוני שאינו יוצר או עלול ליצור ניגוד עניינים עם אחריותה לנושא הציות; והקצאת משאבים וכוח אדם הולמים לפונקציה. עוד מגדירה טיוטת התיקון את תפקידי פונקציות הציות, היקף פעילותה ומתייחסת להיבטים שונים בנוגע לקצין הציות.

חוזר בעניין סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם

החוזר פורסם ביום 4.1.15, תחילה מיום הפרסום.

סעיף 3(א) לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-2012 מפרט סוגי הסכמים בין תאגיד בנקאי לבין לקוח, אותם נדרש התאגיד הבנקאי לערוך בכתב ולאפשר ללקוח לעיין בהם לפני חתימתו עליהם. על פי החוזר, בין היתר, לגבי ההסכמים המנויים להלן, לא תידרש חתימתו של לקוח, ובלבד שהלקוח יוכל לאשר במקום המתאים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, כי ניתנה לו האפשרות הדרושה לעיין בהסכם:

1. הסכם לתנאי עסק כלליים או הסכם פתיחת חשבון עובר ושב וניהולו, לרבות הסכם כאמור הכולל תנאים כלליים למתן שירותים בנקאיים שונים המנויים בסעיף 3(א) לכללי גילוי נאות, שנפתח באופן מקוון.
2. הסכם להפקדת כספים לזמן קצוב לתקופה העולה על שנה.
3. הסכם בנושא הוראות טלפוניות (בהתאם תוקנה הוראת ניהול בנקאי תקין 435 בנושא הוראות טלפוניות).

חוזר הממונה על שוק ההון – חוזר סוכנים ויועצים 10-1-2014 בענין "הסכמים למתן שירותים"

החוזר פורסם ביום 18.8.14.

על פי החוזר, כל התקשרות בין תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי בהסכם ניהול, תפעול או כל הסכם דומה תיחשב כהתקשרות היוצרת זיקה אסורה לפי חוק הייעוץ הפנסיוני ומהווה קבלת טובת הנאה, אלא אם התקיימו מספר תנאים המתייחסים לתוכן השירות, התמורה, הפרדה בין מתן הייעוץ ומתן השירותים במסגרת הסכם התפעול, וכן מניעת הטיה של הייעוץ וגילוי נאות. מבחינת התוכן של שירותי התפעול, הסכם התפעול לא יתייחס לפעילויות שכלולות במסגרת חובותיו ופעולותיו של יועץ פנסיוני או לפעילות שאינה קשורה לניהול או תפעול של הגוף המוסדי, אך על אף האמור רשאי תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לספק שירותים מסוימים המפורטים בחוזר גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני.

חוזר זה מחליף חוזרים קודמים של הממונה באותו נושא, בהם נקבעו הסדרים דומים להסדר הנוכחי, אך אין בו מגבלה לגבי זהות הגופים המוסדיים להם ניתן לתת שירותי תפעול מסוימים המפורטים בחוזר, גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני, או מגבלה על התקופה שבה ניתן לתת שירותי תפעול כאמור.

חוזר הממונה על שוק ההון – חוזר סוכנים ויועצים 100-2014- טיוטת תיקון לייפוי כוח לבעל רישיון

החוזר פורסם ביום 24.11.14.

החוזר קובע מבנה אחיד לטופס יפוי הכוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות מוצר פנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר בקשות בשמו במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני, לרבות ייעוץ או שיווק פנסיוני מתמשך.

החוזר הוא חלק מהסדרה כללית שמטרתה בין השאר, יעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות מידע והסרת חסמים טכנולוגיים.

מכתב המפקח על הבנקים בעניין חובת יידוע הלקוח אודות פערי ריביות

המכתב פורסם ביום 15.1.15.

בהתאם לסעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, חל איסור על תאגיד בנקאי לעשות דבר העלול להטעות את הלקוח בכל עניין מהותי למתן השירות, ובכלל זאת התשואה והתועלת שניתן להפיק מהשירות. מובהר כי אי מתן מידע ללקוח המצוי ביתרת חובה, המבקש להפקיד כספים בפיקדון באמצעות הוראות קבע, אודות הפער הקיים בין הריביות המשולמות על הפיקדון לבין הריביות הנגבות בגין יתרת החובה בחשבון, עלול להיחשב בנסיבות מסוימות כהטעיית הלקוח. הדברים מקבלים משנה תוקף בנסיבות בהן היוזמה למהלך של חיסכון מהמינוס היא של הבנק.

התאגידים הבנקאיים נדרשים כדלקמן:

1. לגבי לקוחות שמבקשים להפקיד כספים בפיקדון בעת שהם מצויים ביתרת חובה – יש להקפיד על מתן מידע אודות פערי הריביות כאמור, טרם ביצוע הפקדת הכספים בפיקדון. על הבנק לוודא קיומם של נהלים מתאימים בנושא.
2. לגבי לקוחות שנכון למועד המכתב מצויים ביתרת חובה ואשר במקביל מפקידים כספים בפיקדון באמצעות הוראות קבע – לפנות אליהם בכתב ולהציג להם את שיעור הריבית המשולם על הפיקדון, את שיעור הריבית הנגבה בגין יתרת החובה בחשבון, וכן את פער הריביות בין השניים, כאשר הריביות כולן מעודכנות למועד משלוח המכתב. תחולת הסעיף 60 יום מיום 15.1.15.
3. פנייה יזומה – מובהר כי אין לבצע פניות יזומות ללקוחות המצויים באותה עת ביתרת חובה, בהצעה להפקיד כספים בפיקדון.

טיוטת מכתב המפקח על הבנקים בעניין הצעה לעדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי

הטיוטה פורסמה ביום 23.12.14.

מבנה הדוחות של תאגידים בנקאיים נקבע לפני כ-20 שנה, והתאים להיקף ולמורכבות של דרישות הגילוי בתקופה זו. בשנים האחרונות חל גידול משמעותי במורכבות עסקי התאגידים הבנקאיים, במורכבות הסביבה הכלכלית ובדרישות הרגולציה החלות על התאגידים הבנקאיים. כפועל יוצא חל גידול משמעותי בהיקף ומורכבות דרישות הגילוי, ובמספר הגופים אשר קובעים דרישות גילוי.

מוצע לעדכן את דרישות הגילוי בפרק על תיאור עסקי התאגיד הבנקאי, כך שיתאימו להצעות של רשות ניירות ערך בנושא, ולאופן הפעילות של תאגידים בנקאיים. עוד מוצע לשלב בהוראת הדיווח לציבור את ההמלצות לשיפור הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים, שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי, שהוקם על ידי המועצה ליציבות פיננסית ה-FSB. בין השינויים המוצעים, קביעת מבנה אחיד לסדר הנושאים בדוח השנתי, ביטול סקירת ההנהלה ושילובה בדוח הדירקטוריון, הוספת סקירה תמציתית של יו"ר הדירקטוריון לפני דו"ח הדירקטוריון וההנהלה, פרסום דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי שיכלול מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישת הגילוי של באזל, ה-FSB ומקורות אחרים, צמצום משמעותי בדרישות הגילוי בפרק על תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ושינוי סדר ההצגה בדוח הכספי.

טיוטת מכתב המפקח על הבנקים בעניין פעילות בנקאית של תושבי חוץ

הטיוטה הופצה ביום 29.12.14.

בשנים האחרונות גוברת פעילותן של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות. מגמה זו עשויה להגדיל את החשיפה של תאגידים בנקאיים ישראלים לסיכונים ציית שמקורם מעבר לגבול וכן לסיכונים מוניטין, ומחייבת אותם להיערכות נאותה הן בפעילות מול לקוחות קיימים והן בקבלת לקוחות חדשים. לאור התגברות הסיכונים לעיל ובהתאם לאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 411 – "מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות", מוצע כי על דירקטוריון התאגיד הבנקאי יוטל לבחון ולעדכן את מדיניותו, וכן לוודא כי ההנהלה מעדכנת בהתאמה את נהליה ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ (קיימים וחדשים), בדגש על מקור עושרו והכנסתו של הלקוח לרבות קבלת אסמכתאות מתאימות, וקבלת הצהרה מהלקוח כי שילם מס כחוק; הליכים לבירור המדינות בהן הלקוח חייב מס; ויתור על סודיות הלקוח כלפי רשויות בחו"ל; ביצוע עסקאות, שהוגדרו כמהותיות לעניין סיכון Cross Border; זיקתו של הלקוח למדינה בה ניתנים השירותים הבנקאיים; שינוי פרטי זיהוי, שיכול וישפיעו על חבות המס של הלקוח; סיווג לבנקאות פרטית כהגדרתה בהוראה; סיווג לקוחות בסיכון גבוה; מדרג הסמכויות לאישור פתיחת חשבון, ניהולו וביצוע עסקאות; עוד מוצע כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים, ייחשב כסירוב סביר לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 במקרים הבאים:

1. פתיחת חשבון ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו של התאגיד ונהליו לעניין סיכון Cross Border.
2. שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שייחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה, החלה על הלקוח.

הוראות ניהול בנקאי תקין

תיקון הוראת הדיווח לפיקוח על הבנקים 831 בנושא דוח חלוקת סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (רבעוני)

התיקון פורסם ביום 9.4.14, תחולה מיום 1.1.15.

ביום 9.4.14 הותאמו הוראות הדיווח לציבור לסיווג האחד של ענפי הכלכלה - 2011 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שהחליף את הסיווג האחד של שנת 1993. סיווג 2011 מעדכן את מבנה קטגוריות הסיווג, את הגדרותיהן וכן את עקרונות היסוד של הסיווג.

בעקבות כך, נוצר צורך לעדכן גם את הוראה מספר 831 בנושא דוח חלוקת סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (רבעוני).

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 - יחס כיסוי נזילות

ההוראה פורסמה ביום 28.9.14. תחולתה מיום 1.4.15.

בעקבות לקחים שהופקו מהמשבר הפיננסי הגלובאלי, פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי את מסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובאלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (להלן: "באזל III"). אחת מהרפורמות המרכזיות של באזל III הינה פיתוח תקן מזערי לנזילות המכונה בשם יחס כיסוי נזילות. התקן נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר ומבטיח זאת באמצעות דרישה שתאגידים בנקאיים יחזיקו מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה, לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן בקלות ובמהירות בשווקים הפרטיים, כדי לענות על צרכי הנזילות בתרחיש קיצון של נזילות הנמשך 30 ימים קלנדריים. התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית. הוראה זו מאמצת את המלצות באזל III לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. ההוראה תיושם על ידי כל התאגידים הבנקאיים. תאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית יישם את ההוראה הן על בסיס סולו והן על בסיס מאוחד, יתר התאגידים הבנקאיים יישמו את ההוראה על בסיס מאוחד. ההוראה קובעת רמת נזילות מזערית לתאגידים בנקאיים. התאגידים הבנקאיים מצופים לעמוד ביחס זה לצד הציות לדרישות האיכותיות לניהול סיכון הנזילות. המפקח על הבנקים עשוי לדרוש רמות מזעריות גבוהות יותר של נזילות מתאגיד מסוים, אם הוא סבור כי יחס כיסוי הנזילות אינו משקף כיאות את סיכוני הנזילות שבפניהם עומד התאגיד.

תחולת ההוראה מיום 1.4.15, אך הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל -80% ביום 1.1.16 ול-100% ביום 1.1.17. הבנק נערך לעמידה בהוראה זו.

הוראת ניהול בנקאי תקין 308A - הטיפול בתלונות הציבור

ההוראה פורסמה ביום 30.9.14. תחולה מיום 1.4.15.

במטרה לשפר את טיפול המערכת הבנקאית בתלונות הציבור, מוצע לחייב הקמת פונקציה ייעודית לטיפול בתלונות ציבור ומינורי נציג תלונות ציבור בתאגיד בנקאי. מתן מעמד פורמאלי לפונקציה כאמור מיועד להקנות לה מעמד ראוי, סמכות ואי תלות ולאפשר לה להתמקד במתן מענה לתלונות הציבור בלבד. בנוסף, מוצע לקבוע בהוראה את הסמכויות והתפקידים של הפונקציה לטיפול בתלונות ציבור והעומד בראשה, וכן של ההנהלה והדירקטוריון בעניין זה, על מנת להבטיח את תפקודם היעיל והתקין, להבטיח מענה מהיר והוגן ללקוח ולשפר את השקיפות והתפקוד של התאגידים הבנקאיים ביחסים שבינם לבין לקוחותיהם.

הוראת ניהול בנקאי תקין 439 – חיובים על פי הרשאה

ההוראה פורסמה ביום 1.9.14, תחולה מיום 1.10.15.

ההוראה תוקנה כך שהתווסף פרק "הגשת בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון" המסדיר את תהליך הגשת הבקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון באמצעות הלקוח, במישרין או באמצעות מוטב. נקבע תהליך חדש להעברת הרשאות לחיוב חשבון מבנק לבנק. בנוסף, לקוח יהא רשאי לבטל חיוב מסוים בהודעה לבנק שלו, ובלבד שההודעה תימסר לבנק לא יאוחר מ- 3 ימי עסקים לאחר מועד החיוב. כמו כן, הוחלט לפשט את הליך מתן ההרשאה לחיוב חשבון, כך שניתן יהיה להעניק הרשאה גם באמצעות אתר האינטרנט של הבנק, לעומת המצב כיום בו הלקוח נדרש להביא לסניף הבנק את טופס הבקשה חתום. התיקון מצריך יצירת תשתית תפעולית, מיכונית ומיחשובית, ממשיקים זמינים בין בנקים מעורבים והיערכות להקמת יישומים אינטרנטיים ומיחשוביים מול הלקוחות ו/או המוטבים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 329 – מגבלות למתן הלוואות לדיור

ההוראה פורסמה ביום 28.9.14.

בתקופה האחרונה גדל הסיכון למערכת הבנקאית הטמון בתיקי ההלוואות לדיור, בנוסף לעלייה בהיקף תיקים אלה ובמשקל היחסי שלהם בסך תיקי האשראי של התאגידים הבנקאיים, זאת, בין היתר, על רקע המשך סביבה של ריבית נמוכה. בהמשך לצעדים קודמים שננקטו בתחום זה על ידי הפיקוח על הבנקים, ובמטרה לחזק את המערכת הבנקאית בפני השפעות שליליות שעלולות להגרם בשעת משבר, הוחלט להגדיל יעד ההון בהתאם לגודל תיק ההלוואות לדיור – לצורך חישוב דרישת ההון כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, על התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד הון כולל בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור. מועד התחילה לעמידה ביעדי הון אלה הינו ביום 1.1.15, כאשר על התאגידים הבנקאיים להגדיל את יעד ההון בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1.1.15 ועד ליום 1.1.17. כמו כן החל מיום 1.1.15, רשאים התאגידים הבנקאיים להפחית את משקל הסיכון להלוואות ממונפות בריבית משתנה, מ-100% ל-75%. מועד תחולתו של תיקון זה מיום 1.1.15.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 -פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט

ההוראה פורסמה ביום 15.7.14, תחולה מיום הפרסום. במסגרת יישום המלצות הדוח המסכם של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, מפרטת ההוראה את הדרישות מהתאגידים הבנקאיים המעוניינים לאפשר פתיחת חשבון עבור לקוחות באופן מקוון. התאגיד הבנקאי יקבע מדיניות ונהלים ביחס לפעילות בחשבון מקוון שיפרטו בין היתר: מסמכים, בקורות ומגבלות בהתאם לגישה מבוססת סיכון. בהוראה נקבעו מספר מגבלות על מנת להקטין סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, וסיכונים תפעוליים. בין היתר, המבקש לפתוח חשבון יהיה בעל החשבון, יחיד, תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה, לאחר פתיחת החשבון לא תתאפשר הוספת או שינוי בעלים בחשבון, חשבון מקוון יסומן ויזוהה ככזה. כמו כן, נקבעו דרכי זיהוי הלקוח, ומגבלות כמותיות על הפעילות בחשבון. תאגיד בנקאי העומד להציע פעילות על פי הוראה זו, יודיע על כך למפקח על הבנקים בכתב, לפחות 60 יום מראש.

הוראת ניהול בנקאי תקין 312, 301 – עסקי תאגיד עם אנשים קשורים

התיקון פורסם ביום 10.7.14. תחולה מיום 1.1.15, פרט לנושא הגדרת ההון שיופחת בהדרגה על פני 16 רבעונים עד ליום 31.12.18.

התיקונים המשמעותיים: הסף הקובע לעניין הגדרת איש קשור ירד מ- 10% החזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד בנקאי ל- 5%. הגדרת "ההחזקה" הומרה מהגדרה כמותית להגדרה איכותית בהתאם להוראות חקיקה אחרות. הגדרת איש קשור הורחבה גם למי שמחזיק בסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו לנוכח הניסיון שנצבר בעסקאות מסוג זה. הדירקטוריון ייקבע מדיניות ותהליכים לאישור עסקאות עם אנשים קשורים ומצבי ניגוד עניינים אישי. כמו כן, עודכנו סכומי המגבלות על חבויות ועסקאות של אנשים קשורים, החייבים באישור ועדת הביקורת.

הוראת ניהול בנקאי תקין 403 – הטבות לא בנקאיות ללקוחות והוראת ניהול בנקאי תקין 470 – "כרטיס חוב"

ההוראות פורסמו ביום 6.7.14, תחולה מיום 1.1.15.

התיקונים מסדירים את תחום ההטבות הלא בנקאיות הניתנות ללקוחות על ידי בנקים וחברות כרטיסי אשראי.

התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 403 מבחין בין הטבה בנקאית לבין הטבה לא בנקאית.

ההוראה מתירה: לתת הטבה לא בנקאית אגב בקשת לקוח להנפיק כרטיס חוב, החזקתו והשימוש בו, לתת ללקוח כסף בעת פתיחת חשבון עו"ש, לתת חפץ קטן ערך וסמלי, לצורכי שיווק, בעת פתיחת חשבון עו"ש או בהגשת בקשה לשירותי סליקה, או בהתרחש אירוע (כגון: חג או יום הולדת) אגב ניהול חשבון עו"ש או אגב שימוש בשירותי סליקה, לתת הנחות או פטור מתשלום עבור פרסום הטבה לא בנקאית, לבתי עסק המקבלים מהתאגיד הבנקאי שירותי סליקה ולתת הטבות לא בנקאיות הקשורות ישירות להסברה פיננסית. כל מתן הטבות לא בנקאיות אחר אינו אפשרי.

ההטבות הלא בנקאיות לא יותנו בהתקשרות עם התאגיד הבנקאי לתקופת זמן כלשהי, או בדרישה להשבתן. כמו כן, התאגיד הבנקאי לא יתנה את קבלת ההטבה הלא בנקאית בהסכמת הלקוח לקבל חומרים שיווקיים מהבנק או מצד שלישי.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 - גילוי עלות שירותים בניירות ערך

ההוראה פורסמה ביום 2.4.14. תחולה מיום 1.1.15 ביחס ליחידים ועסקים קטנים.

תאגיד בנקאי יציג לכל לקוח, המבצע פעולות קנייה, מכירה או פדיון ניירות ערך ישראליים ו/או זרים מידע השוואתי בדבר שיעורי העמלות ששילמו לקוחות שמחזיקים פיקדונות בשווי דומה לשווי הפיקדון שמחזיק הלקוח. המידע שיוצג ללקוח, במסגרת ההודעה שנשלחת אליו מכוח חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981, יכלול את השיעור הממוצע המשוקלל של העמלה, כאשר מדובר בעמלת קנייה, מכירה ופדיון של ניירות ערך וכן, את השיעור הממוצע המשוקלל, כאשר מדובר בעמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך, כמפורט בתוספת א' להוראה (התוספת). המידע ההשוואתי שיימסר ללקוח יפורסם גם באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, על מנת שהלקוח יוכל להשוות את עלות השירות בין הבנקים השונים. הנתונים יוצגו כשהם ערוכים בהתאם לטבלה שבתוספת, ויתבססו על נתונים שהתקבלו במהלך תקופה של ששה חודשים (ינואר-יוני, יולי-דצמבר), אותם יעדכן הבנק בתוך 30 ימים מסוף כל תקופה. בנוסף יוצג מידע מפורט על עמלות קניה, מכירה ופדיון של ניירות ערך בהן חויב הלקוח במהלך תקופה של ששה חודשים (כנ"ל, בהתאם לטבלה בתוספת ב'). כן יוצגו עמלות דמי ניהול ניירות ערך בהן חויב הלקוח במהלך תקופה של 6 חודשים (כנ"ל, בהתאם לטבלה שבתוספת ג'). לגבי תקופות אחזקה שונות בניירות ערך, ניתן להציג מידע החל מהדיווח של 1.7.15.

הוראת ניהול בנקאי תקין 422 – פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול

ההוראה פורסמה ביום 28.5.14. תחולתה מיום 1.9.14, למעט סעיפים מסוימים שתחולתם אחרת.

ההוראה חלה על יחידים ועסקים קטנים ונכנסה לתוקף באופן מלא ביום 1.1.15.

מטרת ההוראה להבהיר מהם השירותים אשר מהווים חלק בלתי נפרד מניהול חשבון, ומהם אותם מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון כמוגדר בסעיף 2 (א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. תאגיד בנקאי לא יסרב לפתוח חשבון ללקוח רק בשל היותו: לקוח מוגבל, או לקוח מוגבל חמור או לקוח מוגבל מיוחד כמשמעותם בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981; לקוח בהליך פשיטת רגל כיום או בעבר (היה וטרם הופטר מחובותיו רשאי התאגיד הבנקאי לפנות לנאמן או למנהל המיוחד לקבלת אישורו לפתיחת החשבון); לקוח אשר הוטל עיקול על חשבוניתו ולקוח אשר מתנהל או התנהל בעבר הליך משפטי נגדו, שמקורו בגביית חוב, בינו לבין תאגיד בנקאי אחר. תאגיד בנקאי, אשר אינו מוסר את החלטתו בבקשה לפתיחת חשבון במועד הגשתה, ימסור ללקוח את החלטתו בבקשה לפתיחת חשבון בכתב לא יאוחר מתום 5 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה או ממועד קבלת המסמכים אותם דרש בכתב, המאוחר מבין השניים. תאגיד בנקאי המסרב לפתוח חשבון ללקוח ימסור לו את החלטתו בכתב. תאגיד בנקאי לא יסרב לבקשת לקוח לנהל חשבון באמצעות ביצוע תשלומים בדרך של חיובים על פי הרשאה וקבלת כרטיס בנק. תאגיד בנקאי לא יסרב לבקשת לקוח לקבל גישה למידע אודות החשבון באמצעות אתר אינטרנט ובאמצעות סניפומט מידע.

במקביל פורסמה הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשע"ד-2014, אשר קובעת חזקה משפטית, לפיה סירוב מצד תאגיד בנקאי לתת שירותים מסוימים, שירות בסיסי של פתיחת חשבונות עובר ושב במטבע ישראלי וניהולם ושירות של קבלת פקדון כספי במטבע ישראלי או במטבע חוץ, ייחשב כסביר, אם הוא נובע מאי היענותו של הלקוח למסור פרטים הנדרשים על פי הוראות דין ובעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001 והוראת ניהול בנקאי תקין 411 שעניינה "מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות". בנוסף, סירוב מצד תאגיד בנקאי למתן שירותים בהתקיים יסוד סביר להניח כי פעולה קשורה להלבנת הון או למימון טרור ייחשב אף הוא סביר.

תיקון הוראת ניהול בנקאי 325 – ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב

התיקון פורסם ביום 25.11.14. תחולה מוקדם ככל הניתן ולא יאוחר מיום 1.1.15.

מוצע, לאור הניסיון שנצבר ועל מנת להקל ביישום ההוראה בהיבט התפעולי, להגדיל את סכום החריגה המותר כך שתאגיד בנקאי יאה רשאי שלא ליישם את האמור בהוראה על חריגות בסכומים שלא יעלו על 2,000 ש"ח ל"אשראי לאנשים פרטיים", ובסכומים שלא יעלו על 5,000 ש"ח ל"אשראי מסחרי", כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, ובלבד שלא יתמשכו לאורך זמן.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 432 – העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

התיקון פורסם ביום 15.12.14. תחולה במועדים שונים – 1.1.15, 1.7.15 ובאופן מלא ביום 28.2.16. ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים.

התיקון נועד להקל על לקוחות התאגיד הבנקאי, בבואם לממש את בחירתם לנהל את פעילותם הבנקאית בבנק אחר, לרוב כדי לשפר את תנאי התקשרותם. עוד כולל התיקון מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שתיקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

בין היתר, נקבע כי במקרה בו לקוח מבקש והבנק החדש מסכים לכך, יקבל הבנק החדש את הסכמתו בכתב של הלקוח לבצע בשמו את כל הדרוש לצורך העברת הפעילות מחשבונו הישן לחשבונו החדש, על כל המשתמע מכך. עוד נקבעו דרכי ההתקשרות העומדות לרשות הלקוח בעת בקשתו לקבל מידע לשם בחינת האפשרות או הכדאיות של העברת חשבונו או

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 432 – העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח (המשך)

סגירתו (גם באמצעות חשבונו המקוון של הלקוח באתר האינטרנט של הבנק), כך שהלקוח אינו נדרש להגיע לסניף. בנוסף מוסדרות הפעולות שעל הבנק לנקוט, עם קבלת בקשת הלקוח. פרק הזמן הנדרש מהבנק להעברת הפעילות לבנק אחר הינו 5 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה ופרק זמן סגירת חשבון הינו 5 ימי עסקים מהמועד בו סיים הלקוח לבצע את הפעולות הנדרשות ממנו. הודעה על סגירת החשבון תישלח ללקוח.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 435 בנושא הוראות טלפוניות

התיקון פורסם ביום 4.1.15, תחולה מיום הפרסום.

בעקבות תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992, במסגרתו הוקנתה למפקח על הבנקים סמכות לקבוע סוגי חשבונות ותנאים, בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם מסוגים מסוימים ובכללם הסכם בנושא הוראות טלפוניות, תוקנה ההוראה. על פי התיקון, כאשר הסכם לביצוע עסקאות על פי הוראות טלפוניות מוצג ללקוח באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, ניתן לקבל את אישור הלקוח, חלף חתימתו, באמצעות אתר התאגיד הבנקאי, בתנאים המפורטים בסעיף. מאחר וניתנה האפשרות לקבל את אישור הלקוח לביצוע עסקאות על פי הוראות טלפוניות באמצעות אתר התאגיד הבנקאי, ישנה חשיבות לזיהוי הלקוח גם בעת מתן האישור כאמור.

הוראת ניהול בנקאי תקין 425 בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ההוראה פורסמה ביום 19.11.14 תחולתה ביום 28.2.16, בהתייחס לדוחות השנתיים בגין שנת 2015 (התאגידים הבנקאיים נדרשים להעביר למפקח על הבנקים פירוט הנוסחאות המשמשות בסיס לחישוב הנתונים וכן תצוגה ראשונית של הדוחות עד ליום 1.7.15). תחולת ההוראה על יחידים ועסקים קטנים בלבד. במסגרת יישום המלצות הדוח המסכם של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, מסדירה הטייטה את חובת הדיווח של התאגיד הבנקאי ללקוחותיו אודות כלל הנכסים וההתחייבויות של הלקוח בתאגיד הבנקאי, לרבות סך ההכנסות וההוצאות במהלך שנה. הדוח נועד לשפר את יכולת המעקב של הלקוחות אחר פעילותם בחשבון, ולהגביר את יכולת ההשוואה בין מוצרים ושירותים בנקאיים ולמסור ללקוח מידע אודות דירוג האשראי שלו, זאת לצורך הערכת מצבו הפיננסי של הלקוח על ידי מלווים פוטנציאליים (תעודת זהות בנקאית). בין עיקרי ההוראה:

1. תאגיד בנקאי נדרש להציג בחשבונו המקוון של כל לקוח דוח מקוצר ודוח מפורט בהתאם לנוסח ולמבנה שנקבעו בתוספת להוראה.
2. תאגיד בנקאי נדרש להודיע ללקוח על הצגת הדוחות השנתיים בחשבון המקוון, כמו גם לפרסם הודעה לכלל הלקוחות באתר השיווקי של הבנק.
3. תאגיד בנקאי נדרש למסור ללקוח, אשר אינו מנהל חשבון מקוון את הדוח המקוצר עד ליום 28.2, ואילו הדוח המפורט יימסר על פי דרישה.
4. הדוחות השנתיים בגין השנה הקלנדרית שקדמה למועד הדיווח, והדוחות השנתיים המתייחסים, לכל הפחות, לשנתיים שקדמו לו, יהיו נגישים ללקוח בחשבונו המקוון.

המלצות הוועדה הבינמשרדית להסדרת שירותי הקסטודי בשוק ההון בישראל

ביום 29.12.11 פרסמה הוועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי. המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהם, וכן מאפשר למשקיע להנות מפירותיה של בעלות זו. במכתב מיום 16.1.13 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים נקבע כי על התאגידים הבנקאיים לפעול בהתאם להמלצות הוועדה. המלצות הוועדה מתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). העקרונות בעניין טיפול במזומנים של לקוח לא יחולו כאשר הקסטודיאן או המתווך הינו תאגיד בנקאי המפקיד את מזומני הלקוח בחשבון על שם הלקוח המתנהל אצלו. על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1.10.13, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (כקסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1.7.14. הנושא מטופל קבוצתית.

מיסים

א. מס חברות

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לבנק בשנים 2012 – 2013:

2012 – 25%

2013 – 25%

2014 – 26.5%

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו- 2014) התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

ב. מס ערך מוסף וביטוח לאומי

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג - 2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה בשנת 2013 לשיעור של 36.21%, ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביום 27 בינואר 2014 התקבל בכנסת החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014 (להלן - "החוק"). על פי החוק, שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ירד ל- 6.75% בשנת 2014 ול- 7.25% בשנת 2015 (במקום 7% ו- 7.5%, בהתאמה). החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך, יעמוד השיעור האמור על 7.5% מהשכר הממוצע.

השפעת השינוי האמור ביתירות ההתחייבויות בגין הטבות עובד לטווח קצר וביתרת נכסי המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2014 אינה מהותית.

שונות

באזל III

רקע

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, יחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון – ההון הפיקוחי – הוראות מעבר".

לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים, אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על-ידי הבנק (Internal Ratings - Based).

נדבך שני – במסגרת נדבך זה יישם הבנק תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy).

Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכונים ציוד, סיכונים הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להלן פירוט ההוראה שפורסמה במהלך שנת 2014:

"מגבלות למתן הלוואות לדיור" – הלוואה שסכומה עולה 5 מיליוני ש"ח תשוקלל במשקל סיכון של 100%, לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014.

"מגבלות למתן הלוואות לדיור" – כתוצאה מיישום התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329, יש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. הגדלת יעד ההון בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

הלוואות ממונפות ברבית משתנה - החל מיום 1 בינואר 2015 יהיה ניתן להפחית את משקל הסיכון מ-100% ל-75%.

הערכות הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה המתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ולכן יישום ההוראות בבנק נעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות במידה ונדרש. בהתאם לכך, להלן פירוט יישום ההוראות בבנק, כחלק מהיערכותו של הבנק הבינלאומי:

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל הבנק החל ליישם את הוראת השעה באזל 3, החל בדיווח ליום 1 בינואר 2014.

סיכונים אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים – הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכונים שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הבנק והקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכונים השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק ובקבוצה.

התהליך שבוצע בקבוצה ובבנק:

- על פי הוראות בנק ישראל הגיש הבנק הבינלאומי לפיקוח על הבנקים ביום 30 באפריל 2014 את מסמך ה-ICAAP ל-31 בדצמבר 2013 שאושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2013. במסגרת תהליך זה, העריכה הקבוצה את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלוו את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2013 מצביעות על כך שלקבוצה יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם היא חשופה, הן במהלך עסקים רגילים והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות. למסמך ה-ICAAP שהוגש לפיקוח על הבנקים צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגילים ותחת תרחישי קיצון.

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים חברה בת בנקאית פטורה מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליה לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. הבנק ביצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית וביום 18 בדצמבר 2014, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2014. תשתית תהליך הנאותות ההונית שהונהגה בבנק הבינלאומי שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות מהתהליך שבוצע בחברת האם ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק.

עם אישורו של מסמך ה-ICAAP במוסדות הבנק לנתוני ה-30 ביוני 2014, יש בידי הבנק תשתית מתודולוגית מובנית לתהליך בחינת הנאותות ההונית, לרבות מתודולוגיה הקושרת בין פרופיל הסיכון להון. בהתבסס על נתוני ה-30 ביוני 2014 החליט דירקטוריון הבנק כי כרית ההון של הבנק (הפער בין ההון הפנימי לאמצעים הוניים) הינה רחבה דיה על מנת לתמוך בהתמודדות מול הסיכונים שזוהו.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל להלן פירוט דרישות הגילוי הנדרשות
בהוראה:

מס' הטבלה	גילוי כמותי	עמוד	גילוי איכותי	עמוד
1. טבלה 1	-	-	תחולת היישום – ביאור 11 ב' (ח')	245
2. טבלה 2	דוח על השינויים בהון.	170-171	מבנה ההון – ביאור 11 א', ב'	240-245
3. טבלה 3	א. הלימות ההון – נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי. ב. ביאור 11 ב' – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	87 242	באזל II – גישת הבנק להערכת הלימות ההון כדי לתמוך בפעולותיו.	54
4. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	95	א. פרק מדיניות ניהול סיכונים: סעיף 5 – ניהול סיכוני אשראי. ב. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים: סעיף 1 – מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי.	86-103 117
טבלה 4 ג'	תוספת ו' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות.	154	-	-
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי.	96	-	-
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	96-97	-	-
טבלה 4 ו'	יתרות הפרשות להפסדי אשראי. תוספת ה' – סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק.	152	-	-
טבלה 4 ז'	תוספת ו' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות, טור חובות בעייתיים.	154	-	-
טבלה 4 ח'	תנועה בהפרשה להפסדי אשראי: ביאור 4 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.	214	-	-
5. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית.	97	פרק מדיניות ניהול סיכונים: סעיף 5 ג': פרק הקצאת הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי.	87
6. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.	91	א. פרק מדיניות ניהול סיכונים – מדיניות ניהול מערך ביטחונות. ב. ביאור 1 ד' (9) – קיזוז נכסים והתחייבויות	90 196
7. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי.	96	א. ניהול סיכוני אשראי צד נגדי. ב. מדיניות ניהול מערך בטחונות	96 90
8. טבלה 10	סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית.	75	פרק מדיניות ניהול סיכונים: סעיף 2 – סיכוני שוק.	74-83
9. טבלה 12	-	-	פרק מדיניות ניהול סיכונים: סעיף 8 – סיכונים תפעוליים.	104-108
10. טבלה 13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: ביאור 3 – ניירות ערך.	210	א. פרק מדיניות ניהול סיכונים: דיון בגורמי סיכון. ב. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים: ירידת ערך נכסים.	113-116 121
11. טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי.	79	פרק מדיניות ניהול סיכונים: סעיף 2 ה' – חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית.	78

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

פעילות הבנק מתמקדת ב- 3 מגזרי פעילות: בנקאות פרטית, בנקאות עסקית והמגזר הפיננסי.

מידע כללי

1. הבנק מיישם את מודל ה- EVA (Economic Value Added) אשר הינו מקובל בעולם, המשמש לצרכי מדידת תרומתה של כל יחידה לרווחיות הכוללת של הבנק.
ההכנסות, ההוצאות וההון מוקצים לכל מגזר פעילות תוך יישום המודל, כדלקמן:
 - א. הכנסות המגזרים מחיצוניים:
 - הכנסות מגזר הבנקאות הפרטית נובעות מרווח מימוני והכנסות תפעוליות הנובעים מהלקוחות הפרטיים, אשר שוייכו למגזר זה. כמו כן, כוללות הכנסות המגזר את ההכנסות מניהול תיקי השקעות (ביום 1.4.14 מוזגה יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ עם מודוס סלקטיב ניהול תיקי השקעות בע"מ ולפיכך ההכנסות מניהול תיקי השקעות מחברה זו הינן עד מועד זה), הכנסות מנאמנויות פרטיות וציבוריות והכנסות מניהול קרנות הנאמנות של הבנק. (ביום 30.6.12 נמכרה מלוא החזקתו של הבנק ביובנק קרנות נאמנות בע"מ ולפיכך ההכנסות מניהול הקרנות הינן עד למועד זה).
 - הכנסות מגזר הבנקאות העסקית נובעות מרווח מימוני והכנסות תפעוליות הנובעים מלקוחות, אשר עיקר פעילותם הינו בתחום שוק ההון. כמו כן, כוללות הכנסות המגזר את ההכנסות מנאמנות לקרנות נאמנות ותעודות סל.
 - הכנסות המגזר הפיננסי נובעות בעיקר מרווח מימוני הנובע מניהול המקורות והשימושים של הבנק במגזרי ההצמדה השונים, ומפעילות בניירות ערך של הבנק עבור עצמו. כמו כן, כוללות הכנסות המגזר הכנסות מפעילות בחדרי העסקאות בגין ניהול חשיפות הבסיס והריבית של הבנק.
 - ב. הכנסות בינמגזריות:
 - רווח בינמגזרי מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי:
הכנסות/הוצאות המימון משוייכות תחילה למגזר אליו משוייך הלקוח. אחר כך המגזר הפיננסי, האחראי על ניהול המקורות והשימושים בבנק, מחייב/מזכה את יתר המגזרים בעלות גיוס המקורות, אשר מחושב בהתאם למגזרי ההצמדה והמח"מ הרלוונטיים.
 - הכנסות תפעוליות ואחרות בינמגזריות:
הכנסות תפעוליות ואחרות משוייכות תחילה למגזר אליו משוייך הלקוח, אחר כך מועבר חלק יחסי מאותן הכנסות (כפי שנקבע לכל סוג הכנסה בנפרד) למגזרי הפעילות האחרים הנותנים שירותים לפעילות אותו לקוח.
 - ג. הפרשה להפסדי אשראי:
לכל מגזר מיוחסות ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי) המיוחסות ללקוחותיו.
 - ד. הוצאות המגזרים:
הוצאות שכר ונלוות הוקצו בין המגזרים בהתאם להוצאה בפועל. הוצאות אחרות עיקריות הוקצו בהתאם למספר העובדים או לשקלול של מספר עובדים והון או לשטח/עלות המבנה שבשימוש המגזר, לפי העניין. הוצאות פחת והפחתות נכסים בלתי מוחשיים מוקצות ספציפית למגזרים בהתאם לנכסים שבשימושם.
 - ה. עלות השרותים המרכזיים וההנהלה מועמסת על מגזרי הפעילות המדווחים, כחלק מיישום המודל. (השירותים המרכזיים כוללים את כל המחלקות בחטיבת המטה ובחטיבת החשבונאי הראשי, מזכירות הבנק, חטיבת אשראי וכן את הביקורת הפנימית ומערכות המידע).

1. התשואה נטו להון מחושבת על הון ממוצע שהוקצה למגזרים המדווחים בהתאם לשיעור של 12% מנכסי הסיכון של כל מגזר. כאשר למגזר המדווח אין נכסי סיכון המוקצים לו לצורך פעילותו, מחושב ההון המוקצה למגזר על פי מכפיל הוצאות המגזר.

2. נכסי סיכון מוצגים בהתאם להוראת באזל III.

2. תוצאות המגזרים מוצגות בפירוט בביאור 25 לדוחות הכספיים. בביאור 25 (ב) (3) מפורט הרכבם של "סכומים שלא הוקצו והתאמות".

3. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, נדרש לפצל בדוח הדירקטוריון, לגבי כל מגזר, את הפעילויות הבאות: בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי, שוק ההון, משכנתאות, בנייה ונדל"ן. לבנק אין פעילות מהותית בתחומי כרטיסי האשראי, משכנתאות, בניה ונדל"ן.

4. החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים. החלוקה נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממויינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בביאור 25 לדוחות הכספיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים". במסגרת עריכת הביאור מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הנ"ל והמבוססים בחלקם על בחינת ההנהלה את מגזרי הפעילות, לדיווח התואם את הוראות הפיקוח על הבנקים.

להלן ריכוז הרווח הנקי (הפסד) לפי מגזרי הפעילות בסכומים מדווחים:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2014	2013	
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז שינוי
בנקאות פרטית ²	(3.8)	(3.8)	-
בנקאות עסקית	25.4	22.6	12.4%
המגזר הפיננסי	20.7	17.7	16.9%
סכומים שלא הוקצו והתאמות	0.8	5.5	(85.5%)
רווח נקי	43.1	42.0	2.6%

1 מוין מחדש.

2 ללא הפסדים הקשורים לפתיחת הסניפים בצמיחה ובקיזוז תוצאות פעילותה השוטפת של יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ שהתמזגה ב- 1 באפריל 2014, הרווח במגזר בשנת 2014 הינו 5.5 מיליוני ש"ח (שנת 2013 – 10.0 מיליוני ש"ח).

מגזר הבנקאות הפרטית

תיאור תחום פעילות

בסביבה מאתגרת של שינויים רגולטוריים וריבית נמוכה אנו עדיין עדים לגידול וצמיחה בנכסי העשירונים העליונים, אשר להם נדרשת בישראל בנקאות פרטית ברמה גבוהה ובינלאומית. הבנק, כבעל מוניטין רב שנים בתחום זה, מציע פלטפורמה של מומחיות בבנקאות פרטית בסגנון אישי וגמיש יותר ללקוחות בעלי עושר פיננסי ועסקיהם.

שירותי הבנקאות הפרטית ניתנים באמצעות שמונה סניפים. שני סניפים ראשיים בתל-אביב ובירושלים ובאמצעות מערך סניפים בלב הארץ שהוקמו עד כה ברעננה, ראשון לציון, רחובות, רמת השרון, כיכר המדינה בתל-אביב ובהרצליה פיתוח. סניף ראשון לציון צפוי להיסגר בחודש יוני 2015 ומרבית לקוחותיו יעברו לסניף רחובות. השירותים מוענקים על ידי צוותי בנקאים ומערך יועצי השקעות מקצועיים ומנוסים, אשר מציעים ללקוח הצעת ערך ייחודית. במסגרת מגזר זה פועלת החברה לנאמנות של הבנק, המציעה שירותי נאמנויות פרטיות ואחרות (וכן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות ותעודות סל הנכללים במגזר הבנקאות העסקית). כמו כן, כולל המגזר את פעילות חברת הבת "יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ" עד ליום 1.4.14.

לקוחות המגזר

המגזר כולל את כל הלקוחות הפרטיים ועסקיים. מדובר הן בלקוחות פרטיים המשוויכים לחטיבת הבנקאות הפרטית והן בלקוחות פרטיים המשוויכים לחטיבת שוק ההון, אשר עיקר פעילותם בניירות ערך. עם לקוחות המגזר נמנים לקוחות ותיקים המלווים את הבנק שנים רבות (מעל 15 שנה) לצד לקוחות צעירים (ותק של עד 5 שנים) בעלי מקצועות חופשיים, תושבי חוץ, מייסדי ועובדי חברות הייטק, בכירים בחברות ופעילים בשוק ההון, לרבות לקוחות מנוהלים. עם פתיחת הסניפים החדשים הרחיבה חטיבת הבנקאות הפרטית את קהל לקוחותיה וכיום מצטרפים לבנק לקוחות חדשים החפצים בשרות מקצועי, ממוקד ובהצעת ערך ייחודית המתאימה לצרכים הבנקאיים שלהם. מגוון הלקוחות הרחב מונע תלות במגזר אחד מצומצם של לקוחות. מאפייני הלקוחות: משאבי זמן מצומצמים, הון פנוי, מעל הממוצע, גמישות עסקית, השקעות בינלאומיות וידע נרחב בשוק ההון. בעקבות התפתחויות בשוק ההון בשנים האחרונות, הושם דגש מיוחד על הרחבת מערך יעוץ ההשקעות המתמחה בשווקים בארץ ובעולם ומתן נגישות ללקוחות המגזר לשירותים אלה. היועצים בחטיבה עוסקים אך ורק ביעוץ השקעות ללקוחות הנבחרים ויחס היועצים הגבוה לקבוצת לקוחות הוא זה המאפשר לבנק להעניק שירות מקצועי ברמה גבוהה.

מגבלות חקיקה ותקינה החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד מספר גורמים, כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לתיאור מקיף יותר, ראה פרק עדכוני חקיקה ופסיקה ביחס למערכת הבנקאית בשנת 2014.

תחרות

התחרות בתחום מגזר זה הולכת וגוברת בעקבות גידול בנכסים הפיננסיים של פרופיל לקוחות הבנקאות הפרטית, מודעות שירות גוברת ומגוון הולך וגדל של קשת המוצרים הפיננסיים הקיימים בשוק. עיקר התחרות של המגזר הוא מול הבנקים המסחריים הפועלים במשק בתחום הבנקאות הפרטית, בנקים זרים הפועלים בישראל, בתי השקעות וגופים המאפשרים מסחר בניירות ערך באמצעות האינטרנט. ללקוחות המגזר מוצע שירות אישי בסטנדרט גבוה, ייעוץ השקעות ייחודי ופתרונות פיננסיים המותאמים לצרכי הלקוחות ולצרכי השוק המשתנים.

שינויים טכנולוגיים

הבנק משתמש במערכת הייעוץ של הבנק הבינלאומי שהיא מערכת ייעוץ מתקדמת המשלבת מודל אפיון ממוחשב ממנו נגזר מבנה תיק ההשקעות המומלץ על פי צרכיו והעדפותיו של הלקוח ובנוסף נעשה ייעוץ אסטרטגי הוליסטי שלוקח בחשבון את כל נכסי הלקוח.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

ההצלחה במגזר הבנקאות הפרטית מושתתת על מספר גורמים עיקריים:

- שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש על יחס אישי וגמישות בהתאמת השירותים והמוצרים לצרכים הפרטניים של כל לקוח.
- יועצי השקעות ברמה מקצועית גבוהה.
- מגוון רחב של פתרונות ומוצרים פיננסיים המותאמים לאוכלוסיית הבנקאות הפרטית, ומתחדשים כל העת בהתאם לתנאי השוק בארץ ובעולם.
- מערך חדרי עסקאות המאפשרים ללקוחות עם תיקי השקעות פעילים גישה מתמדת לשוקי ההון והכספים בארץ ובעולם.
- כחלק מהצעת הערך קיימת הסתכלות הוליסטית על כלל צרכי הלקוח וניהול הסיכונים שלו המשלבת בתוכה גם את שירותי הבנקאות המסורתיים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית מחייבת השקעה ויכולות בנושאים הבאים:

- מיתוג יוקרתי.
- הכשרה של סגל יועצי השקעות מיומנים, מוסמכים על פי חוק, ובעלי תודעת שירות גבוהה.
- הכשרה של בנקאים מקצועיים בעלי תודעת שירות גבוהה מהמקובל בענף.
- סל מוצרים ושירותים מותאמים לצורכי לקוחות הבנקאות הפרטית, המתחדש באופן תדיר, בהתאם להתפתחויות בשווקים בארץ ובעולם.
- הקמת מערך בקרה הולם לשמירה על יישום הוראות חוק הייעוץ והוראות רגולטוריות נוספות.

מוצרים ושירותים

המגזר מציע מגוון מוצרים ושירותים לפעילות בנקאית שוטפת, שירותי יעוץ השקעות המתמחים בשווקים בארץ ובעולם, מסחר בניירות ערך ישראלים וזרים הן באמצעות חדר עסקאות והן באמצעות אתר האינטרנט. כמו כן, מציע המגזר אפשרות לביצוע עסקאות במטבע חוץ וגישה ישירה לחדר עסקאות מט"ח בסכומים גבוהים. החברה לנאמנות משמשת כנאמן למגוון עסקאות ובכללן עסקאות מימון חוץ בנקאיות, כנאמן על נכסי יחידים וחברות (לרבות השאלת שם) וכנאמן בעסקאות השלשה (ESCROW). כמו כן, מעניקה החברה שירותי אדמיניסטרציה לקרנות גידור וקרנות השקעה פרטיות, הכוללות גם נאמנות לצורך ניכוי המס בקרנות אלו.

שיווק

האסטרטגיה השיווקית במגזר זה מתמקדת בשני מרכיבים עיקריים: מיצוי הפעילות מול לקוחות קיימים שמטרתה הרחבת תחומי הפעילות של הלקוחות הקיימים בבנק, וגיוס לקוחות חדשים העונים על מאפייני פרופיל לקוח של הבנקאות הפרטית. הבנק משווק את יתרונותיו התחרותיים, ביניהם: המיתוג היוקרתי של הבנק, מוניטין הבנק כבנק ותיק בעל שורשים היסטוריים שמאז הקמתו התמחה בבנקאות פרטית ובשוק ההון, התאמת פתרונות לצרכי הלקוח, קשר אישי עם הלקוח, נגישות מיידית ליועץ השקעות מקצועי ובקיא בתחומו, זריזות וגמישות של בנק קטן יחד עם חוסן פיננסי מאידך, לאור ההשתייכות לקבוצת הבינלאומי, שירות מעבר לשעות הרגילות הקיימות במערכת הבנקאית ובנקאי אישי ברמה מקצועית גבוהה.

יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ

ביום 26.12.13 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן: "חברת היעד"), חברה בבעלותו המלאה של הבנק הבינלאומי לבין יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה הקולטת"), חברה בבעלותו המלאה של יובנק, שהינו בבעלותו המלאה של הבנק הבינלאומי. בהתאם להסכם המיזוג, החברה הקולטת וחברת היעד התמזגו במיזוג, באופן שבו חברת היעד התמזגה לתוך החברה הקולטת, כך שלאחר השלמת המיזוג פסק קיומה של חברת היעד וכל הון המניות המונפק שלה התבטל. בעקבות המיזוג מחזיק הבינלאומי ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק מחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. ביום 1.4.14 התקבלה תעודת מיזוג והמיזוג הושלם במלואו. כמו כן, לאחר המיזוג שונה שם החברה, כך ששמה של החברה הממוזגת הינו כיום "הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ". (לשעבר – יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ). תוצאות המגזר כוללות את תוצאות פעילות החברה עד ליום 1.4.14.

יעדים לעתיד

מגזר הבנקאות הפרטית צפוי להתרחב ולהתמקד בשנת 2015 בהגדלת נתח השוק שלו בבנקאות הפרטית. זאת באמצעות שימור להרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים, המשך בגיוס של לקוחות חדשים, הרחבת מערך השירותים והרחבת הצעת הערך של הבנק, וכל זאת תוך המשך מתן שירות אישי ברמה גבוהה.

הון אנושי

מספר העובדים המשרתים מגזר זה הסתכם בשנת 2014 ב-143 עובדים בממוצע לעומת 153 עובדים בשנת 2013.

תוצאות הפעילות

ההפסד של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב-3.8 מיליוני ש"ח בשנת 2014 בדומה לשנת 2013. בנטרול ההפסד בגין סניפים בצמיחה ובקיזוז תוצאות פעילותה השוטפת של יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ שהתמזגה ב-1 באפריל 2014, היה מגזר זה רושם רווח של 5.5 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 10.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקרה מירידה ברווח מפעילות מימון בגין לקוחות המגזר (בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל), אשר קוזזה בחלקה על ידי עליה בעמלות מפעילות שוק ההון של לקוחות המגזר.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ¹ ופיננסים	שוק ההון ¹	סך הכל ¹
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013				
במאוחד					
הכנסות ריבית, נטו:					
24.4	-	24.4	26.3	-	26.3
מחיצונים					
12.5	² -	12.5	18.5	0.2	18.7
בינמגזרי					
הכנסות שאינן מריבית:					
26.8	24.4	51.2	26.9	21.7	48.6
מחיצונים					
(5.9)	3.0	(2.9)	(6.1)	3.2	(2.9)
בינמגזרי					
57.8	27.4	85.2	65.6	25.1	90.7
סך הכנסות					
(0.5)	-	(0.5)	(1.4)	-	(1.4)
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
64.3	27.5	91.8	67.1	30.9	98.0
הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת והפחתות)					
(6.0)	(0.1)	(6.1)	(0.1)	(5.8)	(5.9)
הפסד לפני מסים					
(2.3)	² (-)	(2.3)	² -	(2.1)	(2.1)
הפרשה למסים על הרווח					
(3.7)	(0.1)	(3.8)	(0.1)	(3.7)	(3.8)
הפסד					
(2.9%)	(1.2%)	(2.8%)	(0.1%)	(30.0%)	(2.8%)
תשואה נטו להון					
946.6	-	946.6	1,087.0	-	1,087.0
יתרה ממוצעת של נכסים					
3,485.1	-	3,485.1	3,110.3	-	3,110.3
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
1,053.6	10.8	1,064.4	1,029.7	13.4	1,043.1
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
-	204.0	204.0	-	670.0	670.0
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
הכנסות ריבית, נטו:					
22.0	-	22.0	23.9	-	23.9
מרווח מפעילות מתן אשראי					
13.0	-	13.0	18.4	-	18.4
מרווח מפעילות קבלת פקדונות					
1.9	² -	1.9	2.5	0.2	2.7
אחר					
36.9	² -	36.9	44.8	0.2	45.0
סך הכל הכנסות ריבית, נטו					

1 מוין מחדש.

2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

תיאור תחום פעילות

מגזר הבנקאות העסקית כולל את תחומי הפעילות הבאים: שירותי מסחר בניירות ערך בארץ ובחו"ל (מערך קדמי ועורפי), שירותי תפעול לקרנות נאמנות, שירותי תפעול לקרנות גידור (שירותי התפעול לקרנות מסופקים ללקוחות יובנק על ידי מחלקת תפעול קרנות קבוצתית בבנק הבינלאומי), וכן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות ולתעודות סל הניתנים באמצעות חברת הבת "יובנק חברה לנאמנות בע"מ". בנוסף, מספק המגזר שירותי בנקאות לטיפול בלקוחות חטיבת שוק ההון.

לקוחות המגזר

על לקוחות מגזר הבנקאות העסקית נמנים גופים מוסדיים מובילים בשוק ההון וביניהם: קרנות נאמנות, חברות ביטוח, קרנות פנסיה וקופות גמל, קרנות גידור ומנהלי תיקים. הכנסות של מספר חברות בתחום הביטוח, פנסיה וגמל מהוות כ- 24% מהכנסות המגזר ולכן באופן טבעי הן מהוות לקוחות מהותיים לפעילותו. כמו כן, על לקוחות המגזר נמנים חברות ולקוחות עצמאיים הפעילים בשוק ההון לרבות סוחרים אופציות, סוחרים ארביטראז' וסוחרים יום. פעילות הלקוחות הפרטיים מסווגת במסגרת מגזר הבנקאות הפרטית.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד מספר גורמים, כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, הרשות לניירות ערך ועוד. על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312, 313 ו-315 חלות מגבלות על גובה החבות המותרת ללווה בודד, לקבוצות לוויים, לסך החבות הכוללת של חשיפות גדולות בבנק, ללקוחות המוגדרים כ"אנשים קשורים" ומגבלת ריכוזיות ענפית. למגבלות אלו עלולה להיות השלכה על אופן והיקף פעילות המגזר העסקי בבנק עם אותם לקוחות. לפרטים בדבר הוראות חקיקה שונות החלות על הבנק והצעות חוק אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק עדכוני חקיקה ופסיקה ביחס למערכת הבנקאית בשנת 2014.

תחרות

עיקר התחרות במגזר הבנקאות העסקית היא מול הבנקים הגדולים והבינוניים בארץ וכן מול ברוקרים ובתי השקעות. הלקוחות המוסדיים המרכזיים במגזר הבנקאות העסקית עובדים עם בנקים נוספים ולחלקם יש בבעלותם בתי השקעות המשמשים כחבר בורסה. הדרכים העיקריות של הבנק להתמודד עם התחרות הינן מתן פתרון כולל לצורכי הלקוחות בתחום שוק ההון וטיפול הלקוחות תוך מתן מענה מיידי, מהיר ויעיל לצורכיהם תוך התאמת ערכי הבנקאות הפרטית גם ללקוחות המוסדיים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- מתן שירותים ברמה המקצועית הגבוהה ביותר, תוך עמידה בזמני תגובה נאותים והתאמת השירותים והמוצרים הפיננסיים לצרכיו העסקיים של כל לקוח.
- יצירתיות פיננסית והתמחות בתחומי פעילות מתוחכמים, כגון: מכשירים פיננסיים נגזרים, מסחר, סליקה ומשמורת של ניירות ערך בארץ ובחו"ל ופעילות מט"ח.
- הקפדה יתרה על ניהול ובקרת סיכונים אשראי, תוך היכרות מעמיקה עם כל לקוח ומעקב שוטף אחר שינויים במצבו ובמצב השוק, במטרה למקסם פוטנציאל לרווח ולצמצם סיכונים ככל הניתן.

- מערכות טכנולוגיות מתקדמות.
- קשרים ארוכי טווח והיכרות מעמיקה עם לקוחות ותיקים המלווים את הבנק שנים רבות.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- השקעה מתמדת במערכות טכנולוגיות מתקדמות.
- היות הבנק גמיש ויצירתי ומתן מענה מיידי ומדויק לצרכי הלקוחות, תוך שמירה על עקרון של One Stop Shop.

מוצרים ושירותים

המגזר מספק שירותי תפעול ושירותים בנקאיים לקרנות נאמנות המנוהלות על ידי גופים חיצוניים. מלבד שירותי ביצוע, סליקה ומשמורת ניירות ערך בארץ מציע המגזר שירותים נלווים כגון: עסקאות באופציות מימון, מסחר במניות ובאג"ח בבורסות בחו"ל ומסחר וסליקת קרנות נאמנות וקרנות גידור בחו"ל. לקוחות המגזר פועלים, בין היתר, באמצעות מערכת המסחר הייחודית של הבנק, מערכת U-TRADE, שפותחה באופן עצמאי על ידי הבנק. המערכת מאפשרת מעבר ישיר בין המסחר בתל-אביב למסחר בבורסות בניו-יורק וכן מסחר בחוזים עתידיים בחו"ל. הבנק משקיע משאבים רבים בפיתוח והשבחת המערכת והתאמתה לצרכים המשתנים של הלקוחות. מערכת המסחר מאפשרת ביצוע בקורות און ליין למנהלי קרנות באמצעות מערכת במ"ה (בקרת מדיניות השקעות) המשולבת במערכת U-TRADE.

נאמנות לקרנות נאמנות ותעודות סל

פעילות זו הינה במסגרת יובנק חברה לנאמנות בע"מ, אשר הינה החברה הבנקאית הוותיקה והגדולה ביותר בישראל למתן שירותי נאמנות לקרנות. בסוף שנת 2014 משמשת החברה כנאמן ל- 615 קרנות בהיקף נכסים כולל של כ- 112.6 מיליארד ש"ח ול- 82 תעודות סל היקף נכסים כולל של כ- 19.5 מיליארד ש"ח. בנאמנות החברה מגוון רחב של קרנות המתמחות באפיקי ההשקעה השונים בשוקי ההון בארץ ובחו"ל.

יעדים לעתיד

מגזר הבנקאות העסקית צפוי למקד את מאמציו בשימור ובהרחבת נתח השוק באמצעות הרחבת בסיס הלקוחות והיקפי הפעילות, הגדלת פלח השוק של לקוחות "מידל מרקט", המשך פיתוח שירותים מתקדמים וטיפול לקוחות המגזר תוך מתן מענה מיידי ומדויק לצורכיהם. כמו כן שואף המגזר למתן שירותי בנקאות פרטית ברמה גבוהה למוסדיים תוך שמירה על עיקרון של one stop shop.

בנוסף, יושם דגש על ניצול ההזדמנויות הקיימות בשוק עקב השינויים המבניים והיכולת של הבנק לתת פתרונות מותאמים ללקוחות.

בתחום הנאמנות לקרנות נאמנות, החברה שואפת לשמר את חלקה בשוק בתחום קרנות הנאמנות ולהרחיב את פעילותה בתחום תעודות הסל, תוך ניצול המוניטין הרב שלה.

הון אנושי

מספר העובדים המשרתים מגזר זה הסתכם בשנת 2014 ב- 79 עובדים בממוצע (בשנת 2013 – 72 עובדים בממוצע).

תוצאות הפעילות

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות העסקית הסתכם ב- 25.4 מיליון ש"ח לעומת 22.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 12.4%.

העליה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מעליה בעמלות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים, בקיזוז ירידה בהכנסות מימון מפעילות לקוחות המגזר (בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל) ועליה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	
במאחד					
הכנסות ריבית, נטו:					
2.1	-	2.1	1.1	-	1.1
מחיצוניים					
15.8	-	15.8	21.5	-	21.5
בינמגזרי					
הכנסות שאינן מריבית:					
3.0	87.1	90.1	2.5	70.8	73.3
מחיצוניים					
(0.4)	-	(0.4)	(0.4)	-	(0.4)
בינמגזרי					
20.5	87.1	107.6	24.7	70.8	95.5
סך הכנסות					
0.2	-	0.2	-	-	-
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
12.7	54.6	67.3	12.2	47.9	60.1
הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת והפחתות)					
7.6	32.5	40.1	12.5	22.9	35.4
רווח לפני מסים					
2.9	12.2	15.1	4.5	8.3	12.8
הפרשה למסים על הרווח					
4.7	20.3	25.0	8.0	14.6	22.6
רווח לאחר מיסים					
-	0.4	0.4	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחי חברה כלולה					
4.7	20.7	25.4	8.0	14.6	22.6
רווח נקי					
תשואה נטו להון					
7.2%	60.8%	25.5%	15.3%	54.4%	28.7%
יתרה ממוצעת של נכסים					
608.1	14.9	623.0	519.0	2.4	521.4
מזה: השקעה בחברה כלולה					
-	3.4	3.4	-	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
3,937.9	-	3,937.9	3,225.8	-	3,225.8
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
549.5	201.2	750.7	433.3	147.8	581.1
הכנסות ריבית, נטו:					
2.8	-	2.8	2.4	-	2.4
מרווח מפעילות מתן אשראי					
14.6	-	14.6	19.0	-	19.0
מרווח מפעילות קבלת פקדונות					
0.5	-	0.5	1.2	-	1.2
אחר					
17.9	-	17.9	22.6	-	22.6
סך הכל הכנסות ריבית, נטו					

1 מוין מחדש.

תיאור תחום פעילות

המגזר מחולק לשתי יחידות משנה: חדרי עסקאות – חדר עסקאות מט"ח המספק שירותי מט"ח ללקוחות הבנק וחדר עסקאות שקלים המתמחה בעשיית שוק באגרות חוב ממשלתיות בארץ ומחלקת ניהול נכסים והתחייבויות (להלן: "ננ"ה") הכוללת את ניהול הננ"ה של הבנק, ניהול תיקי הנוסטרו, ניהול הנזילות וניהול תחום פיקדונות הציבור. ההכנסות במגזר זה נובעות בעיקר מפעילות של ניהול חשיפות לסיכונים שוק ומפעילות של חדר עסקאות מט"ח מול לקוחות. פעילות ניהול חשיפות לסיכונים שוק מתמקדת ביצירת רווחים מפעילות נוסטרו הן בתיק הזמין והן בתיקים למסחר וכן מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

לקוחות המגזר

המגזר מספק שירותים ללקוחות המגזרים האחרים הפרטיים והמוסדיים בעיקר בתחום חדר עסקאות מט"ח ועשיית שוק באגרות חוב ממשלתיות ופיקדונות. כמו כן, המגזר מספק מוצרים פיננסיים נגזרים ללקוחות המגזרים האחרים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד מספר גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות לניירות ערך ועוד. בנוסף, נקבעו הנחיות דירקטוריון באשר לחשיפות המותרות בקשר עם ניהול חשיפות שוק וסיכון הנזילות.

שירותים ומוצרים

מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות (ננ"ה)

במחלקה מנוהלת פעילות הנוסטרו של הבנק במסגרת התיקים למסחר והתיק הזמין למכירה. המחלקה גם מנהלת את חשיפות הבנק לסיכונים בסיס וריבית בכל מגזרי ההצמדה בהתאם להחלטות המתקבלות בועדת ננ"ה ובכפוף למגבלות שאושרו על ידי ההנהלה והדירקטוריון. בנוסף לכך, המחלקה מרכזת את כל נושא ניהול הפיקדונות בבנק הן מהצד התפעולי והן מהצד העסקי. כמו כן, המחלקה מנהלת את הנזילות של הבנק באמצעות השתתפות במרכזי הלוואות ופיקדונות של בנק ישראל, פעילות מול בנקים ולפי הצורך ביצוע עסקאות סוופ (SWAP) שקל/מט"ח באמצעות חדר עסקאות מט"ח.

חדרי עסקאות

חדר עסקאות מט"ח נותן שירות מקיף ללקוחות הבנק בביצוע עסקאות פיננסיות בשווקים בארץ ובעולם למטרות השקעה וגידור חשיפות במט"ח ובריבית. סוגי העסקאות כוללים המרות ורכישות במגוון רחב של מטבעות למועד מיידי ועתידי, אופציות מט"ח ונגזרי ריבית בשקלים ומט"ח וכו'. כמו כן, הבנק פועל כעושה שוק ראשי מטעם משרד האוצר באג"ח ממשלתיות שקליות וצמודות מדד. בשנת 2014 דורג הבנק, בממוצע, במקום 8 בעשיית שוק בשחרים ובמקום 9 בעשיית שוק בגלילים (מתוך 13 עושי שוק).

תחרות במגזר

עיקר התחרות במגזר זה הוא בתחום חדר עסקאות מט"ח מול חדרי עסקאות של בנקים אחרים. חדר עסקאות מט"ח של הבנק מספק ללקוחות שירות מהיר ויעיל ומצטט מחירים במרווחים תחרותיים.

שיווק

השיווק מתבצע על ידי עובדי החטיבה הפיננסית ובאמצעות מערך הבנקאים והיועצים הקיים בסניפים.

יעדים לעתיד

בתחום ניהול תיק הנוסטרו, ניהול החשיפות לסיכונים שוק וניהול הנזילות, יעדי המגזר בתחום זה הם ניהול סיכון החשיפות והנוסטרו באופן מידתי, במטרה למקסם רווחים, תוך שמירה על חשיפה מבוקרת לסיכונים שוק ונזילות נאותה ובהתאם למגבלות שנקבעו בהנחיות הדירקטוריון.

הון אנושי

מספר העובדים המשרתים מגזר זה הסתכם בשנת 2014 ב- 29 עובדים בממוצע (בשנת 2013 – 32 עובדים בממוצע).

תוצאות הפעילות

הרווח הנקי במגזר הפיננסי הסתכם ב- 20.7 מיליון ש"ח בשנת 2014 לעומת 17.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 16.9%.

העליה נובעת בעיקרה מעליה במימוש רווחים נטו בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראליים, אשר קוזזה על ידי ירידה ברווח ממימוש מניות זמינות למכירה וירידה בהוצאות תפעוליות ואחרות.

בשנת 2014 לא נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. בשנת 2013 נרשמה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרת חוב בסך 1.0 מיליון ש"ח.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפיננסי (במיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2014	
		במאחד
		הכנסות ריבית, נטו:
69.6	37.8	מחיצונים
(38.7)	(28.1)	בינמגזרי
		הכנסות שאינן מריבית:
20.7	43.0	מחיצונים
3.3	3.3	בינמגזרי
54.9	56.0	סך הכנסות
27.1	22.7	הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת והפחתות)
27.8	33.3	רווח לפני מסים
10.1	12.6	הפרשה למסים על הרווח
17.7	20.7	רווח נקי
6.1%	7.4%	תשואה נטו להון
5,823.4	6,975.1	יתרה ממוצעת של נכסים
700.3	677.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות
892.3	701.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		הכנסות ריבית, נטו:
-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
30.9	9.7	אחר
30.9	9.7	סך הכל הכנסות מריבית, נטו

רכוש קבוע ומתקנים

הבנק פועל באמצעות שמונה סניפים.

סניף ירושלים – הבנק הינו הבעלים של בנין הסניף.

בשאר סניפי הבנק עושה הבנק שימוש בנכסים שכורים, לרבות הבנין המשמש את מטה הבנק וסניף תל-אביב. סניף ראשון לציון צפוי להיסגר ביוני 2015.

חוזי השכירות של השטחים המושכרים הינם לתקופות שונות, כאשר לרוב ניתנות לבנק אופציות להארכת תקופת השכירות. בחודש דצמבר 2010 חתם הבנק על עדכון הסכם השכירות של הבנין המשמש את מטה הבנק (רטוראקטיבית מחודש נובמבר 2010). במסגרת העדכון הוארכה תקופת השכירות עד ליום 30.9.2029 ועודכנו תעריפי השכירות המשולמים.

מיסוי

- הבנק וחלק מחברות הבת מוגדרים כנישום שהינו מוסד כספי לענין חוק מע"מ. בהתאם לחוק זה, על פעילות בישראל של מוסד כספי מוטל משנת 2011 מס שכר ורווח בשיעור 16.0% מהשכר ששולם ומהרווח שהופק בהתאמה. ביום 1.9.12 הועלה מס זה לשיעור של 17% וביום 2.6.13 הועלה מס זה לשיעור של 18%.
- למידע בדבר שומות המס של הבנק וחברות מאוחדות ראה באור 23 (ג).
- הבנק הינו בעל מעמד של מתווך מורשה (QI) כהגדרתו בכללי רשויות מס הכנסה בארה"ב. משמעות המעמד הינה כי הבנק התקשר בהסכם עם רשויות המס בארה"ב, לפיו ינכה הבנק מס במקור בגין הכנסות לקוחותיו, שאינם אמריקאיים, מפעילות בניירות ערך אמריקאיים. (ראה גם פרק מיסים על ההכנסה).
- למידע בדבר שינויי חקיקה בתחום המס ראה ביאור 23 (ז).

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע

כחלק מאסטרטגית קבוצת הבנק הבינלאומי ניתנים שירותי המיחשוב, לרבות שירותי התפעול והתכנות, באמצעות חברת הבת – מתף. כפועל יוצא, כל שירותי המיחשוב של הבנק, לרבות שירותי התפעול ושירותי התכנות, ניתנים לבנק על ידי חברת מתף.

מתף פועלת לפיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות ולתחזוקת היישומים העסקיים בקבוצה ובבנק, תוך ניסיון לשפר את האפקטיביות, האיכות והיעילות של שירותי המחשוב של הקבוצה. במסגרת החברה פועל גם אגף שיטות וניתוח תהליכים, האחראי על כתיבה והפצה של נוהלי עבודה וחוזרים.

ההוצאות ששולמו למתף בשנת 2014 בגין השרותים מסתכמות ב- 29.4 מיליוני ש"ח (בשנת 2013 – 29.9 מיליוני ש"ח). החל ממועד הסבת המערכות (31.12.2008), הבנק, ככלל, אינו משקיע ואינו מהווה השקעות בחומרה ובפיתוח, למעט מקרים בהם מבוצע פיתוח על ידי מתף או חברה חיצונית על פי דרישות הבנק ולשימושו הבלעדי. היתרה להפחתה בגין תוכנות אלו ליום 31.12.2014 הינה בסך של כ- 1.0 מיליון ש"ח.

מדיניות ניהול הסיכונים

1. כללי

א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי נושאי משרה בכירים ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של ועדת באזל III. בגין יתר הסיכונים אליהם חשוף הבנק, מבצע הבנק הקצאת הון במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של ועדת באזל III – תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מוודאת כי השגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו והגדלת תוחלת הרווח, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות היחסיים של הבנק, יעשו תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת תיאבון סיכון ומדיניות סיכון, הקמת פונקציית ניהול סיכונים בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים של ועדת באזל, מושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו הגנה ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול הסיכון, קו הגנה שני של יחידות הבקרה הבלתי תלויות המבצעות בקרה לאחר, אך בסמוך, לנטילת הסיכון – יחידות אלה כפופות למנהל הסיכונים הראשי וקו הגנה שלישי של מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.

ו. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הם:

מר יעקב גרטן, סמנכ"ל, היו מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.

ביום 28.2.15 יסיים מר יעקב גרטן, סמנכ"ל מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי, את העסקתו ביובנק וזאת לאחר תקופת כהונה בת שמונה שנים. ביום 26.2.15 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר מיכאל נבות כחבר הנהלה ומנהל הסיכונים הראשי במקומו של מר יעקב גרטן. תוקף המינוי מיום 1.3.15.

ביום 9.1.14 הסתיימה העסקתו של מר דרור זקש כמנהל החטיבה הפיננסית, בעקבות חזרתו להיות עובד הבנק הבינלאומי ומאז משמש מר מיכאל נבות, מנהל מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות, כממלא מקום והאחראי על פעילות החטיבה הפיננסית בכפיפות ישירה למנכ"ל הבנק וכמנהל סיכוני השוק והנזילות של הבנק. עם מינויו של מר מיכאל נבות כמנהל הסיכונים הראשי של הבנק, הוא יחדל לכהן בתפקידו זה.

גברת מיכל טילו, מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים, הינה מנהלת הסיכונים התפעוליים וסיכוני ציות והלבנת הון של הבנק.

- גברת רונית עוזיאל, מנהלת חטיבת האשראי, הינה מנהלת סיכונים האשראי והסליקה של הבנק.
- מר אודי דהאן, מנהל החטיבה לבנקאות פרטית, שימש כמנהל סיכון המוניטין. ביום 22.10.14 סיים מר אודי דהאן את תפקידו. בדבר סיום תפקידו של מר אודי דהאן ומינויו של מר אביגדור אבני במקומו, ראה פרק חברי הנהלת הבנק. עם כניסתו לתפקיד ביום 1.11.14 משמש מר אביגדור אבני כמנהל סיכונים המוניטין.
- מר אבי בסון, סמנכ"ל, מנהל חטיבת שוק ההון, הינו מנהל סיכון האסטרטגיה.
- עו"ד איה אשתר, היועצת המשפטית של הבנק, הינה מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ז. הסיכונים הנוספים כגון: רגולציה וחקיקה אליהם חשוף הבנק, מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי כל חברי ההנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. מידי רבעון נערך מסמך סיכונים על ידי מחלקת ניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.
- ט. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים, עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות דרגות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

ממשל תאגידי ומעורבות ההנהלה והדירקטוריון

במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון ובמסגרת הוראה 310 בנושא ניהול סיכונים אומצו, בין היתר, עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש מאי 2013 אישר דירקטוריון הבנק, מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל II, הוראת ניהול בנקאי תקין 310 והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על אינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק – ובראשם הדירקטוריון וההנהלה.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה התאגידית העסקית של הבנק.
- ב. דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים באמצעות דיון ואישור מסמכי מדיניות ניהול הסיכונים השונים של הבנק. מסמכים אלו קובעים, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציבים סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים, לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ג. במסגרת ישיבות הדירקטוריון מתבצע מעקב ובקרה אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים, בחשיפות השוק והנזילות העיקריות ובחינת נאותות המגבלות והעמידה בהן.

- ד. ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים – הוועדה הינה ועדת דירקטוריון ייעודית לתחומי הסיכונים בבנק ואופן ניהולם המתכנסת לפחות מידי רבעון. הוועדה מקיימת דיונים ראשוניים במרבית הנושאים הקשורים לתחום ניהול הסיכונים בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים השונים ואחר עמידת הבנק, במגבלות החשיפה שנקבעו. הוועדה עוקבת אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם ואחר סביבתו העסקית של הבנק ומקיימת דיון לגבי ההשלכות על רמות החשיפה והמגבלות הרצויות. כמו כן, הוועדה מקיימת מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.
- ה. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים מהותיים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.
- ו. מדי שבוע מתכנסת ישיבת ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל ובהשתתפות חברי ההנהלה הרלוונטים, הדנה בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים וכן דנה בסיכוני השוק הכלליים של הבנק ובנזילות. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק.
- ז. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים ואחרים וכן עמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בדוח מודגשים, בין השאר, מגמות כלכליות, מגמות בסוגי הסיכון השונים, טיפול פונקציית ניהול הסיכונים בתהליכים מרכזיים, בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות שננקטו על ידי הפונקציה ברבעון הרלוונטי.
- ח. לפחות שש פעמים בשנה מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק, לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי תכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה, בשבתה גם כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון.
- ט. אחת לשבוע מתכנסת ועדת אשראי בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ה-CRO (מנהל הסיכונים הראשי) ו/או נציגי מחלקת ניהול סיכונים.
- י. פורום לניהול סיכונים תפעוליים מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר, בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.
- יא. מחלקת ניהול סיכונים בבנק מקיימת ומרכזת בקרת סיכונים עצמאית בתחומי סיכוני שוק ונזילות וסיכוני אשראי.
- יב. היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות בחברה האם אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על חברות הבנות הבנקאיות.
- יג. אחת לרבעון מתכנס פורום פיקוח ובקרה על חברות מוחזקות בבנק בראשות מנכ"ל הבנק, בו משתתפים גם ה-CRO, החשבונאית הראשית, חבר ההנהלה האחראי על החברות המוחזקות מטעם הבנק וכן המנכ"לים של החברות המוחזקות. מטרת הפורום היא לקבל ולנתח את המידע הנדרש כדי לקיים מעקב שוטף ברמת הבנק, פיקוח ובקרה על עסקי החברות המוחזקות ועל היקף הסיכונים.

- יד. אחת לחודש מתכנס פורום מנהלי סיכונים ובו משתתפים המנכ"ל, ה-CRO ומנהלי הסיכונים המהותיים ודן בשינויים והמגמות המתבטאים ברישומי דוח ה-COREP לעניין נכסי סיכון – נדבך 1 לבאזל III. אחת לרבעון דן פורום זה בהתפתחות החשיפות בסיכונים השונים, עדכונים רגולטורים ועוד.
- טו. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית, בין היתר, על יישום והטמעה של הוראות ועדת באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה ובכללה של הבנק. הטמעת הוראות באזל ועריכת מסמך ICAAP מתבצעים על ידי מחלקת ניהול סיכונים של הבנק.
- טז. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה ועל חקירת מודלים.
- יז. פורום אכיפה פנימית מתכנס אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב הטיפול בפערים שהוגדרו במסמך המסגרת ודן בסוגיות, אירועים ועדכונים שונים שעלו בדיונים בפורומים קבוצתיים או דגשים שהוצפו על ידי רשות ניירות ערך.
- יח. מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תכנית העבודה הרב שנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, מעריך את מידת ההתאמה ואת אפקטיביות ואיכותם של תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצע את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.
- יט. הנהלת הבנק, בתאום עם הקבוצה, ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

2. החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכון השוק (סיכון פיננסי) הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, בשערים ובמרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל, והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים השונים והדסקים השונים בחטיבה הפיננסית.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל III בחר הבנק, בתיאום עם הקבוצה, ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני ריבית, סיכוני אופציות, סיכוני מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני מטבע על כלל הפעילות בבנק. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

להלן דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים:

31.12.2013			31.12.2014		
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
סיכון ספציפי	סיכון כללי	סה"כ	סיכון ספציפי	סיכון כללי	סה"כ
0.6	7.7	8.3	0.6	7.7	8.3
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1.2	1.2	-	1.2	1.2
-	0.7	0.7	-	0.7	0.7
0.6	9.6	10.2	0.6	9.6	10.2

דרישת ההון בגין:

סיכון ריבית

סיכון מניות

סיכונים מטבע חוץ

סיכונים אופציות – מט"ח

סך הכל דרישת הון בגין סיכוני שוק

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

2 מוצג לפי דרישות הון בשיעור 8%.

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכוני השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון ה- VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Test, כמפורט להלן:

- הערך בסיכון (ה- VAR)

- ה- VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההון של הבנק (נכסים

והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.

- ה- VAR השוטף המחושב בבנק – מתבסס על שיטת ה- Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים נוספים בעת הצורך – לרבות סימולציה היסטורית.

- נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית על הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים של הבנק (התיק הבנקאי והתיק הסחיר). מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של המחלקה לניהול סיכונים המעדכנת את החטיבה הפיננסית על החשיפות.

- תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות שבמחלקה לניהול סיכונים מבצע תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה- VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.

- כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הון, מבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית ותרחישי קיצון.

- כלי ניהול ובקרת סיכונים אופציות בחדר עסקאות מט"ח כגון: מטריצת Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה משינוי של שער חליפין ותנודתיות בתרחישים שונים. בנוסף נעשה שימוש ב- RHO הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הריבית.

- מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוטאת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההון, כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הריבית.

- תרחישי קיצון (Stress Tests).

- מידי שבוע נבחנת החשיפה לסיכון במגוון תרחישים של תזוזה לא מקבילה בשיעורי הריבית (סיכון עקום).

התאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה- VAR) לא תעלה על 3.3% מההון ועד 15 מיליון ש"ח, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית.

ליום 31 בדצמבר 2014 עמד ערך ה- VAR של הבנק על 3.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 6.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013. הירידה בערך ה- VAR נובעת מירידה בחשיפה לסיכון הריבית בעיקר במגזר השקלי. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2014 עמד הבנק במגבלת ה- VAR הכוללת.

תרחישי קיצון – תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון: כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של ועדת באזל III מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית תחת תרחישי קיצון. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות הערך בשקלים ובמט"ח) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. התשתית התרחישית מורכבת מתרחישים הוליסטיים גלובליים, מתרחישים הוליסטיים מקומיים ותרחיש "הפוך".

תוצאות תרחישי הקיצון והשפעותיהן על בסיס ההון ויחס ההון מוצגות במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

בנוסף, מיושמים בבנק כלים לניהול חשיפות הריבית הכוללים מודלים שונים המיושמים בבנק ואשר תוצאותיהם נסקרות על בסיס יומי, כגון: מח"מ, שווי הון ומבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

ד. חשיפת בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול סיכונים הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים, תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון בכל מגזר.

עודף הנכסים על ההתחייבויות הסתכם כדלהלן:

31 בדצמבר			סוג ההצמדה
2014	2013	המגבלה המאושרת המקסימלית	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
67.2	57.2	-	לא צמוד
333.8	304.4	הון פנוי	מדד המחירים לצרכן ¹
15.2	20.7	± 106.9	מטבע חוץ או בהצמדה לו
39.6	34.5	-	פריטים לא כספיים
455.8	416.8		סה"כ הון

1 ההון הפנוי ליום 31.12.14 הוא 416.2 מיליוני ש"ח. (ליום 31.12.13 – 382.3 מיליוני ש"ח).

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים (במיליוני ש"ח):

אחוז שינוי בשער החליפין	31 בדצמבר 2014			31 בדצמבר 2013		
	דולר	אירו	כל המטבעות	דולר	אירו	כל המטבעות
ירידה של 5%	(0.5)	⁴ -	(1.1)	(0.6)	(0.3)	(1.1)
ירידה של 10%	(0.9)	⁴ -	(2.2)	(1.1)	(0.6)	(2.2)
עליה של 5%	0.5	⁴ -	1.1	0.6	0.3	1.1
עליה של 10%	0.9	⁴ -	2.2	1.1	0.6	2.2

הערות:

1. תרחיש עליה/ירידה פירושו בהתאמה התחזקות/היחלשות המטבע הנדון כנגד שקל.
2. לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות שלא פורטו בנפרד יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.
3. הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין לאחר השפעת המס.
4. סכום נמוך מ-0.1.

דרישות ההון בגין סיכונים בסיס
במסגרת יישום הוראות באזל III מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים בסיס הנגזרים מסיכונים בסיס במט"ח בלבד.
הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכונים בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכונים בסיס במגזר המדד (סיכונים אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III.

במהלך שנת 2014, עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ה. חשיפה לסיכונים בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.
הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מיישם מדיניות לניהול סיכון הריבית על פי הוראות נב"ת 333 בנושא ניהול סיכון ריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים בריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשיעורי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ונובעת ממאפייני ההשקעה הנגזרים מטווח השימושים והמקורות ומפעילות הנוסטרו של הבנק במגזר זה, כולל עשיית שוק.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחילת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על פי המגבלות, החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי הינה בשיעור של 5.5% במגזר השקלי הלא צמוד, בשיעור של 3.5% במגזר צמוד המדד ובשיעור של 1.5% במגזר המט"ח.
- נקבעה מגבלה נוספת של חשיפה מקסימאלית לסיכון ריבית בכל המגזרים יחד עד 7%.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים ריבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים ריבית, על היקף חשיפת הריבית.
- תרחישי קיצון – דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק – לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון.
בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת, בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים ריבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים ריבית עם כמה סיכונים אחרים בו זמנית).
במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון, וכן יכולת הבנק לגייס הון. תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש מט"י ומט"ח שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית, מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרות עו"ש אלה כהתחייבות ארוכה (כשנה).

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית – השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עליה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
% המגבלה	% השינוי בהון בפועל	% המגבלה	% השינוי בהון בפועל	
5.50	4.59	5.50	0.46	מט"י לא צמוד
3.50	0.87	3.50	0.38	מט"י צמוד מדד
1.50	1.39	1.50	0.79	מט"ח וצמוד מט"ח

סיכון ריבית בתיק הבנקאי:

להלן השפעת עליה (ירידה) בשיעור הריבית על התיק הבנקאי של הבנק (באחוזים מהשווי ההוגן):

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
עליה של 1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	ירידה של 1%	
7.24	(6.26)	1.44	(1.17)	עקום שקלי
0.81	(0.77)	0.26	(0.24)	עקום צמוד מדד
(0.15)	0.26	1.01	(0.92)	ריבית דולר
1.33	(1.28)	0.20	(0.21)	ריבית אירו
0.54	(0.53)	0.45	(0.43)	ריבית מט"ח (כל המטבעות)

הנחות היסוד:

1. התיק הבנקאי כולל את כל הנכסים וההתחייבות של הבנק, במאזן הבנק, כולל מכשירים פיננסיים נגזרים, למעט ניירות ערך בתיק למסחר.
2. החישוב נעשה ללא התחשבות בפירעונות המוקדמים של ההלוואות/הפקדונות (על סמך ניסיון העבר הפירעונות המוקדמים אינם מהותיים).
3. סיכון הריבית נבחן בתדירות שוטפת.

דרישות ההון בגין סיכוני ריבית

במסגרת יישום הוראות נדבך 1 של באזל III מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני ריבית בתחומי המסחר בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכוני הריבית בתיק הבנקאי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III בהתאם למתודולוגיה שמרנית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת השינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי ריבית) במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר 2014					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
9,715.3	167.5	562.2	1,109.7	684.5	7,191.4
8,833.8	1,053.6	867.3	4,786.8	-	2,126.1
(9,310.1)	(414.1)	(466.3)	(3,271.1)	(239.4)	(4,919.2)
(8,846.9)	(794.1)	(963.4)	(2,616.4)	(127.0)	(4,346.0)
392.1	12.9	(0.2)	9.0	318.1	52.3

נכסים פיננסיים¹

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופף מאזניים³

התחייבויות פיננסיות¹

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופף מאזניים³

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2013					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
8,121.8	156.3	282.3	794.8	680.8	6,207.6
8,151.5	1,330.7	727.9	4,112.6	-	1,980.3
(7,740.6)	(633.9)	(384.2)	(2,140.2)	(331.3)	(4,251.0)
(8,165.1)	(848.0)	(620.4)	(2,755.8)	(56.6)	(3,884.3)
367.6	5.1	5.6	11.4	292.9	52.6

נכסים פיננסיים¹

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופף מאזניים³

התחייבויות פיננסיות¹

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופף מאזניים³

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

1 כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חופף מאזניים.

2 לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חופף.

3 סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חופף מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 15 ב'.

2. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר 2014								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ¹								
שינוי בשווי הוגן במיליוני ש"ח באחוזים		מטבע חוץ ²					מטבע ישראלי	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקצות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
(3.0)	(11.9)	380.2	³ -	11.1	(1.0)	4.9	317.2	48.0
(0.3)	(1.3)	390.8	³ -	12.6	(0.2)	8.6	318.0	51.8
3.5	13.7	405.8	³ -	14.5	0.6	13.5	319.1	58.1

השינוי בשיעורי הריבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2013								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ¹								
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²					מטבע ישראלי	
במיליוני ש"ח באחוזים		השפעות מקצות		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
סך הכל	סך הכל	סך הכל	מקצות					
(8.4)	(30.9)	336.7	³ -	3.2	0.8	12.3	288.8	31.6
(1.0)	(3.6)	364.0	³ -	4.9	5.1	11.5	292.2	50.3
9.5	34.7	402.3	³ -	7.2	10.4	10.8	296.7	77.2

השינוי בשיעורי הריבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על הרווח הנקי, אינה שונה מהותית מהשפעה זו על השווי ההוגן, נטו.

במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הריבית שאושרו על ידי הדירקטוריון.

- 1 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 ב'.
- 2 לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- 3 כסום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיית התקן.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים – ובכלל זה באופציות. בנוסף על המגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס ובריבית, ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, בריבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס – קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות הן במונחי נפח, והן במונחי הפסד מקסימלי בתרחישים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן, נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (GREEKS).

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מערכת יעודית לנושא הכוללת, בין היתר, מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה, כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחישים שונים של תנודות בשער החליפין ובתנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום ריבית (תרחיש – RHO) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הריבית.

דרישות ההון בגין סיכוני אופציות

במסגרת יישום הוראות באזל III בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני אופציות בתחומי הפעילות למסחר בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכוני האופציות, ככל שקיימות בתיק הבנקאי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III.

במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות סיכוני האופציות שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם – כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

- ועדה המתכנסת אחת לרבעון ודנה בירידת ערך וצורך בהפרשות לירידת ערך בתיק הנוסטרו.
- מערך הביניים (Middle Office) – היחידה משולבת במחלקת ניהול סיכונים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי ומתמחה בביצוע בקורות על הפעילות בחדרי העסקאות בחטיבה הפיננסית של הבנק. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, ומפתחת בקורות ונוהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו על ידי ההנהלה והדירקטוריון לגבי הפוזיציות השונות ברמה יום יומית.

- היחידה לבקרת ניהול סיכונים שוק ונזילות המשולבת במחלקת ניהול סיכונים – היחידה אחראית על בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 "ניהול סיכונים" והוראת ניהול סיכון נזילות 342. במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו, אם היו. בנוסף, יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות משתתפת בוועדת היגוי של חברת האם העוסקת בתיקוף מודלים בנושאי סיכונים שוק ונזילות.
- פורום CRO – בתחום סיכונים שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות שבחברה האם, מתכנס אחת לרבעון. במסגרתו נבנות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכונים שוק ונזילות בקבוצה ובבנק.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי – בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- פורום תרחישי קיצון – מתכנס אחת לשנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.
- הביקורת הפנימית – מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק הינה מחלקת הביקורת הפנימית של חברת האם המשלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים השונים בבנק.

ח. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

- ההנהלה, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.
- בנוסף, החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, מרוכזות במסמך הסיכונים הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310.
- המסמך נדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

3. ניהול סיכונים נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים – לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראות המפקח על הבנקים, אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכונים הנזילות, וקבע מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון ועל תזרים המזומנים. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה, השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחיה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, בהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש רחב יותר

בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. הבנק קבע מסגרת ותכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות. נקבעה מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.

- בינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל 3), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות – יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון. בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה "יחס כיסוי הנזילות" (נב"ת 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל III. הבנק נדרש לעמוד בהוראות החל מ-1 באפריל 2015. הבנק נערך לעמידה בהוראה זו. למידע נוסף בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא יחס כיסוי נזילות, ראה פרק עדכוני חקיקה, הוראות ניהול בנקאי תקין.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות – מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות בשקלים ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל והן יישום תרחישי קיצון.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות הכולל באמצעות מודל פנימי שפותח בקבוצה שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות בשקלים ברמה היומית השוטפת ובמט"ח לתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על כרית נזילות ביחס לרמת ההתחייבויות נטו התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות במצב עסקים רגיל ובמספר תרחישי קיצון. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס היחס בין כרית הנזילות לבין התזרים היוצא נטו ונבחן פער הנזילות.
- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהולי דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדת נ"ה אחת לשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב – RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

מודל "קצר ארוך" במגזר המט"י והמט"ח

פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"י ובמט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים – נזילות ומרווח.

במסגרת המודל נקבעו מגבלות על היקף השימושים הארוכים כפונקציה של היקף המקורות הקצרים, תוך ניהול סיכונים נזילות במט"ח.

כרית ביטחון (Buffer) במט"ח

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על כרית ביטחון מינימאלית של נכסים נזילים מידיים במט"ח לתקופות פרעון קצרות.

תרחישי קיצון

לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, כולל מודל הנזילות החדש (בהתאם לנב"ת 342) מספר תרחישי לחץ. קיימים תרחישים רגולטורים: תרחיש ספציפי ליובנק, תרחיש מערכתי ותרחיש משולב, ובנוסף לתרחישים אלו קבע הבנק שלושה תרחישי קיצון נוספים לבחינת מצב הנזילות. כל התרחישים נבדקים ומנוטרים באופן שוטף על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה כמפורט לעיל (בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם – כללי) וכן על ידי דרגי הביניים.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי, ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפה לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם ניתן אחת לשבוע במסגרת ועדת נ"ה, בראשות המנכ"ל.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני, ארבע פעמים בשנה להנהלה, לוועדת ניהול סיכונים ולדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

במהלך שנת 2014 לא היו חריגות מיחסי הכיסוי בהתאם למודל הנזילות.

4. ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך הזרים – סיכונים שוק וחבות

- א. תיק ניירות ערך בחו"ל של הבנק מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק. הבנק משקיע רק באגרות חוב שהונפקו על ידי חברות בדירוג השקעה (Investment Grade), ובכפוף למגבלות שונות שנקבעו במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.
- ב. לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך הזרים מעקב להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך

הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

ג. בבנק קיימים מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים המגבים את פעילות ההשקעה:

- מערך הביניים.
- היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות.
- יחידת בקרת אשראי של חברת האם.

יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההוגן של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.

ד. מדידת השווי ההוגן בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההוגן נעשית בהתבסס על ציטוטים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק – חברה בינלאומית מובילה המספקת שירותי שערור עבור מאות מוסדות פיננסיים רבים וגדולים בעולם, עם מעל 25 שנות ניסיון. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושערור ולא בתחום המסחר בניירות ערך.

ה. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
- דיווח מיידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
- ישיבות ועדת נ"ה שבועיות בראשות המנכ"ל.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך החשיפות הכולל להנהלה, לוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

5. ניהול סיכונים אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל III, מיישם הבנק, בתיאום עם הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. במסגרת נדבך II מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני אשראי.

להלן נכסי הסיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
(באזל II)		(באזל III)		
נכסי סיכון	דרישות הון (12.5%) ¹	נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
107.6	13.4	56.2	5.1	סוג החשיפה
11.9	1.5	11.4	1.0	ריבונות
125.6	15.7	160.0	14.4	ישויות סקטור ציבורי
1,576.2	197.0	1,308.6	117.8	תאגידים בנקאיים
63.0	7.9	77.4	7.0	תאגידים
145.1 ²	18.1	190.8	17.2	בביטחון נדל"ן מסחרי
45.8 ²	5.7	-	-	קמעונאים ליחידים
19.8	2.5	48.1	4.3	עסקים קטנים
85.8	10.7	73.1	6.6	משכנתאות לדיור
23.0	2.9	-	-	נכסים אחרים
2,203.8	275.4	1,925.6	173.4	סיכון אשראי בגין CVA
126.4	15.8	151.6	13.6	סך הכל בגין סיכוני אשראי
493.7	61.7	479.4	43.1	סיכוני שוק
2,823.9	352.9	2,556.6	230.1	סיכון תפעולי
				סך הכל נכסי סיכון

31 בדצמבר 2013	31 בדצמבר 2014	
15.5%	15.7%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
15.5%	15.7%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
19.3%	18.6%	יחס הון כולל לרכיבי הסיכון

1 יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", נדרשים תאגידים בנקאיים להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. ליתרת הלוואות לדיור ראה ביאור 4.

2 החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

ראה פירוט של התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים בסעיף ט' להלן.

לצורך דירוג חשיפת האשראי של ריבונות ותאגידים בנקאיים על פי באזל III, עשה הבנק שימוש בדירוגים פומביים של חברת S&P.

כללי

פונקציית ניהול הסיכונים מעורבת בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק, אשר נדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתאם לסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:

- מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכונים אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
- מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם נמוכה, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
- הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה והפיקוח מבוצעים באמצעות יחידות אקסוגניות ליחידות המנהלות את האשראי ובאמצעות יחידות אקסוגניות לחטיבת האשראי.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

- במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.
- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
 - פעילות האשראי של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
 - במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
 - במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.

- כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

- מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום, לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.
- תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו מידתי.
- במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ולתחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפותחו בקבוצה לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילותו, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהל סיכוני האשראי מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי, אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- חברת האם בתיאום עם הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לוויים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, עקרונות המתחשבים גם במשתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך ונכסי נדל"ן.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.
- מדיניות ההישענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.
- לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות ומערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. מערכות הביטחונות מבטיחות את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

פיקוח ובקרה

- כל חביות לקוחות הבנק, לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזות במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת, בו מפורטות כל חביות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- לטיפול בחלק ניכר של חשבונות פעילי שוק ההון, נמצאת בשימוש מערכת שפותחה בקבוצה ובשיתוף עם הבנק. במערכת משולבים מאפיינים מיוחדים לבקרה אחר לקוחות מתוככמים הפועלים בשוק ההון.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה הדוקה גם על ידי אנליסטים ויחידות בקרה בחטיבת האשראי.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בבטחון פיננסי כשיר ליום 31.12.2014 (במיליוני ש"ח)

סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי (אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות (לפני הכפלה במקדמי המרת (אשראי)	סכומים שנוספו חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	6,508.0	-	381.2	6,889.2
סקטור ציבורי	404.9	381.2	-	23.7
תאגידים בנקאיים	815.9	-	-	537.1
תאגידים	4,758.0	-	75.1	2,369.0
בביטחון נדל"ן מסחרי	63.2	-	-	63.2
קמעונאים ליחידים	264.7	-	-	251.6
עסקים קטנים	86.9	-	-	83.2
משכנתאות לדיוור	44.5	-	-	44.5
נכסים אחרים	182.3	-	-	86.6
סה"כ	13,128.4	381.2	456.3	10,348.1

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בבטחון פיננסי כשיר ליום 31.12.13 (במיליוני ש"ח)

סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי (אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות (לפני הכפלה במקדמי המרת (אשראי)	סכומים שנוספו חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	4,915.4	-	295.0	5,210.4
סקטור ציבורי	317.7	295.0	-	22.7
תאגידים בנקאיים	746.4	-	-	708.0
תאגידים	3,763.8	-	60.7	2,047.5
בביטחון נדל"ן מסחרי	79.3	-	-	79.3
קמעונאים ליחידים	362.0	-	-	346.6
משכנתאות לדיוור	81.5	-	-	81.5
נכסים אחרים	112.1	-	-	112.1
סה"כ	10,378.2	295.0	355.7	8,608.1

התפלגות החשיפה לפי ענפי משק ליום 31.12.14:

האשראי התפלג ברובו כדלהלן: 45.4% מהאשראי לציבור, כולל סעיפים חוץ מאזניים, ניתן ללקוחות בענף שירותים פיננסיים (לאחר קיזוז הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל, נמוך האשראי לענף זה מ- 20%), 15.7% לענפי הבינוי והנדל"ן, 10.0% ללקוחות בענפי התעשייה, 4.3% לענף המסחר, 3.3% לענף שירותים עסקיים אחרים ו- 3.0% לאנשים פרטיים. היתרה המצטברת של ההפרשה להפסדי אשראי, על פי הוראות בנק ישראל, ליום 31 בדצמבר 2014, מהווה כ- 0.3% מסך האשראי וסיכון האשראי אליו מתייחסת ההפרשה.

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.

כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

להלן פילוח סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014			31 בדצמבר 2013			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
15.7	-	15.7	15.2	-	15.2	סיכון אשראי פגום
0.4	-	0.4	0.1	-	0.1	סיכון אשראי נחות
1.6	-	1.6	2.9	-	2.9	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
17.7	-	17.7	18.2	-	18.2	

להלן נתונים אודות מדדי סיכון האשראי על פי הוראות חובות פגומים

31 בדצמבר 2014		31 בדצמבר 2013		
באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	
0.6%	0.3%	0.6%	0.3%	א. שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור
10%	0%	10%	0%	ב. שיעור יתרת אשראי בגין אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת אשראי לציבור
0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	ג. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
93.5%	218.9%	93.5%	218.9%	ד. שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
0.4%	0.5%	0.4%	0.5%	ה. שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	ו. שיעור ההכנסות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0%	0%	0%	0%	ז. שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
0%	0%	0%	0%	ח. שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

1 אחוז נמוך מ- 0.1%.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לניהול סיכונים – כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

- יחידת ניהול סיכוני אשראי (אנליסטים) בחטיבת האשראי - מבצעת באופן שוטף תהליכים להפחתת סיכון האשראי באמצעות ניתוח כלכלי ועסקי של בקשות האשראי להערכת סיכון האשראי בפעילות הלווה, דירוג האשראי הניתן ומעקב ובקרה שוטפים אחר האשראי הניתן.
- יחידת פיקוח סיכוני אשראי על פעילות פעילי שוק ההון בחטיבת אשראי - יחידה המתמחה בביצוע בקורות בחשיפות אשראי בשוק ההון ומהווה גורם מקצועי מרכזי בתחום הפיקוח על האשראי לשוק ההון. היחידה מאתרת ומפקחת אחר חשיפות אשראי סמוך להיווצרותם, ככול שניתן, בחדר עסקאות ניירות ערך של חטיבת שוק ההון בבנק ובחדר עסקאות מט"ח.
- יחידת ריכוז נתוני אשראי בחטיבת האשראי – יחידה האחראית לריכוז נתוני האשראי בבנק, ניתוחו ודיווחו לגורמים השונים, ניתוח והכנת דוחות מרכזיים להנהלה ולדירקטוריון.
- יחידת תפעול אשראי וחובות בעייתיים בחטיבת האשראי – יחידה המתמחה בתפעול האשראי (הקמת מסגרות, וטיפול בביטחונות) ובחובות בעייתיים.
- יחידת בקרה פנימית בחטיבת האשראי - יחידה שתפקידה בקרה ומעקב אחר יישום מדיניות האשראי.
- יחידת בקרת האשראי של הבנק הבינלאומי (חברת האם) - יחידה זו מבצעת עבור הבנק את בקרת האשראי על פי עקרון 14 לנוהל בנקאי תקין 311 ("ניהול סיכוני אשראי").
- מחלקת ניהול סיכונים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אשר מבצעת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי אשראים מהותיים שנקבעו בהנחיית הדירקטוריון כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 311. כמו כן, דוגמת המחלקה ומבקרת את תהליך דירוגי וסיווגי האשראי של חשבונות לקוחות.

ח. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

הנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת, בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי.

ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל בקשת אשראי מעל לסכום של 25 מיליון ש"ח (בשנה הראשונה ליישום ההוראה - 50 מיליון ש"ח ומעלה).
 - אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
 - אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
 - בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ובמערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.
- הבנק מיישם את ההוראה.

ב- 30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:

- הדירקטוריון והנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
 - תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
 - תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכונים אשראי.
 - תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכונים האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
 - סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
 - השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
 - תהליך הערכת סיכונים האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכונים אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.
- הבנק מיישם את ההוראה.

ט. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים:

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014		
סוג החשיפה	סיכון אשראי ברוטו	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹
הלוואות ²	7,660.7	6,852.6
אגרות חוב	1,999.8	1,938.0
נגזרים (OTC)	545.8	537.0
חשיפות חוץ מאזניות	2,739.8	2,486.9
נכסים אחרים	182.3	141.5
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	13,128.4	11,956.0

31 בדצמבר 2013		
סוג החשיפה	סיכון אשראי ברוטו	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹
הלוואות ²	6,745.0	6,403.4
אגרות חוב	1,256.2	1,222.0
נגזרים (OTC)	509.2	442.9
חשיפות חוץ מאזניות	1,755.7	1,649.6
נכסים אחרים	112.1	105.7
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	10,378.2	9,823.6

- 1 חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת חושבה בהתבסס על ממוצע החשיפות בשני הרבעונים האחרונים.
- 2 יתרת חוב רשומה לפני הפרשה להפסדי אשראי.

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי¹ (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014									
סוג החשיפה	ריבונות	סקטור	תאגידים	תאגידים	חובות	קמעונאים	עסקים	משכנתאות	אחרים
	ציבורי	בנקאיים	בביתחון	נדל"ן	מסחרי	ליחידים	קטנים	לדיור	סה"כ
הלוואות	5,117.7	-	648.5	1,611.2	62.9	141.5	34.4	44.5	7,660.7
אגרות חוב	1,390.3	404.9	17.9	186.7	-	-	-	-	1,999.8
נגזרים (OTC)	-	-	41.8	504.0	-	-	-	-	545.8
חשיפות חוץ מאזניות	-	-	107.7	2,456.1	0.3	123.2	52.5	-	2,739.8
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	182.3
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	6,508.0	404.9	815.9	4,758.0	63.2	264.7	86.9	44.5	13,128.4

31 בדצמבר 2013									
סוג החשיפה	ריבונות	סקטור	תאגידים	תאגידים	חובות	קמעונאים	עסקים	משכנתאות	אחרים
	ציבורי	בנקאיים	בביתחון	נדל"ן	מסחרי	ליחידים	קטנים	לדיור	סה"כ
הלוואות	4,073.2	-	592.2	1,748.6	76.7	172.8	-	81.5	6,745.0
אגרות חוב	842.2	317.7	6.2	90.1	-	-	-	-	1,256.2
נגזרים (OTC)	-	-	73.9	435.3	-	-	-	-	509.2
חשיפות חוץ מאזניות	-	-	74.1	1,489.8	2.6	189.2	-	-	1,755.7
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	112.1
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	4,915.4	317.7	746.4	3,763.8	79.3	362.0	-	81.5	10,378.2

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי¹ (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014									
סוג החשיפה	עם דרישה	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	ללא	סה"כ
	ועד חודש	ועד חודש	ועד חודש	ועד חודש	ועד חודש	ועד חודש	ועד חודש	תקופת	פרעון
הלוואות	5,921.9	1,076.9	236.7	198.4	55.6	171.2	7,660.7	-	7,660.7
אגרות חוב	290.4	23.0	738.6	521.9	27.2	398.7	1,999.8	-	1,999.8
נגזרים (OTC)	282.1	118.0	137.3	5.0	-	3.4	545.8	-	545.8
חשיפות חוץ מאזניות	-	2,657.6	-	82.2	-	-	2,739.8	-	2,739.8
נכסים אחרים	155.1	-	-	-	-	-	155.1	27.2	182.3
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	6,649.5	3,875.5	1,112.6	807.5	82.8	573.3	13,101.2	27.2	13,128.4

1 לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי.

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי¹ (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2013								
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שלושה חודשים ועד שנה	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון
הלוואות	5,449.5	638.5	271.2	245.1	65.9	74.8	6,745.0	6,745.0
אגרות חוב	111.1	5.4	101.5	512.6	27.1	498.5	1,256.2	1,256.2
נגזרים (OTC)	136.7	255.2	107.9	1.5	1.5	6.4	509.2	509.2
חשיפות חוץ מאזניות	-	1,676.0	-	79.7	-	-	1,755.7	1,755.7
נכסים אחרים	² 90.2	-	-	-	-	-	² 90.2	112.1
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	² 5,787.5	2,575.1	480.6	838.9	94.5	579.7	² 10,356.3	² 21.9
								10,378.2

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) לפני הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2014								
סוג החשיפה	יתרת חשיפה ברוטו ¹	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
ריבונות	6,508.0	5,970.1	537.9	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	404.9	-	-	-	404.9	-	-	-
תאגידים בנקאיים	815.9	-	755.8	-	59.8	-	0.3	-
תאגידים	4,758.0	-	15.3	-	7.7	-	4,722.2	12.8
בביטחון נדל"ן מסחרי	63.2	-	-	-	-	-	63.2	-
קמעונאים ליחידים	264.7	-	-	-	-	103.1	161.4	0.2
עסקים קטנים	86.9	-	-	-	-	21.3	65.5	0.1
משכנתאות לדירור	44.5	-	-	34.5	4.7	-	5.3	-
נכסים אחרים	182.3	26.9	-	-	-	-	136.3	2.5
סה"כ	13,128.4	5,997.0	1,309.0	34.5	477.1	124.4	5,154.2	15.6
								16.6

ליום 31 בדצמבר 2013								
סוג החשיפה	יתרת חשיפה ברוטו ¹	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%
ריבונות	4,915.4	4,634.3	281.1	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	317.7	-	-	-	317.7	-	-	-
תאגידים בנקאיים	746.4	-	685.1	-	61.1	-	0.2	-
תאגידים	3,763.8	-	-	-	-	-	3,758.8	5.0
בביטחון נדל"ן מסחרי	79.3	-	-	-	-	-	79.3	-
קמעונאים ליחידים	362.0	-	-	-	-	125.9	236.0	0.1
משכנתאות לדירור	81.5	-	-	48.2	4.2	-	29.1	-
נכסים אחרים	112.1	40.5	-	-	-	-	68.7	2.9
סה"כ	10,378.2	4,674.8	966.2	48.2	383.0	125.9	4,172.1	8.0
								-

- 1 לאחר הפרשה להפסדי אשראי.
- 2 מוין מחדש.

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) אחרי הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2014									
סוג החשיפה	יתרת חשיפה ברוטו ¹	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
ריבונות	6,889.2	6,351.3	537.9	-	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	23.7	-	-	-	23.7	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	537.1	-	477.0	-	59.8	-	0.3	-	-
תאגידים	2,369.0	-	15.3	-	7.7	-	2,334.5	11.5	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	63.2	-	-	-	-	-	63.2	-	-
קמעונאים ליחידים	251.6	-	-	-	-	102.0	149.4	0.2	-
עסקים קטנים	83.2	-	-	-	-	21.3	61.8	0.1	-
משכנתאות לדיור	44.5	-	-	34.4	4.7	-	5.4	-	-
נכסים אחרים	86.6	26.9	-	-	-	-	40.7	2.5	16.5
סה"כ	10,348.1	6,378.2	1,030.2	34.4	95.9	123.3	2,655.3	14.3	16.5

ליום 31 בדצמבר 2013									
סוג החשיפה	יתרת חשיפה ברוטו ¹	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%
ריבונות	5,210.4	4,929.2	281.2	-	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	22.7	-	-	-	22.7	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	708.0	-	646.6	-	61.2	-	0.2	-	-
תאגידים	2,047.5	-	-	-	-	-	2,042.5	5.0	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	79.3	-	-	-	-	-	79.3	-	-
קמעונאים ליחידים	346.6	-	-	-	-	125.6	220.9	0.1	-
משכנתאות לדיור	81.5	-	-	48.2	4.2	-	29.1	-	-
נכסים אחרים	112.1	40.5	-	-	-	-	68.7	2.9	-
סה"כ	8,608.1	4,969.7	927.8	48.2	88.1	125.6	2,440.7	8.0	-

גילוי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2014							
סוג החשיפה	שווי הוגן ברוטו חיובי	סכום נקוב	סכום החשיפה ²	מזומן	ביטחונות		חשיפה לאחר ביטחונות
					ממשלתיים	ניירות ערך מדד ראשי	
נגזרי ריבית	4.9	858.8	8.4	-	-	-	8.4
נגזרי מטבע חוץ	119.7	10,558.5	191.5	102.1	3.2	1.8	84.4
נגזרי מניות	147.1	7,327.3	334.6	215.9	17.0	39.1	62.5
נגזרי סחורות	10.8	171.5	11.1	-	-	-	11.1
סה"כ	282.5	18,916.1	545.6	318.0	20.2	40.9	166.4

ליום 31 בדצמבר 2013							
סוג החשיפה	שווי הוגן ברוטו חיובי	סכום נקוב	סכום החשיפה ²	מזומן	ביטחונות		חשיפה לאחר ביטחונות
					ממשלתיים	ניירות ערך מדד ראשי	
נגזרי ריבית	5.2	556.6	8.1	-	-	-	8.1
נגזרי מטבע חוץ	71.8	8,326.2	142.9	74.5	-	-	68.4
נגזרי מניות	72.3	8,919.3	358.2	226.6	32.6	47.6	51.4
נגזרי סחורות	³ 2.0	-	-	-	-	-	³ 2.0
סה"כ	151.3	17,802.1	509.2	301.1	32.6	47.6	³ 129.9

- 1 לאחר הפרשה להפסדי אשראי.
- 2 סכום החשיפה מורכב מ- agross שהינו ערך נקוב X add-on (מקדם התוספת) + שווי הוגן לפי השיטה הסטנדרטית. עסקאות הנסחרות בבורסה חושבו בהתאם לדרישת הבטחונות של הבורסה.
- 3 הוצג מחדש.

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי יגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו העסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפות האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. במסגרת הפעילות העסקית השוטפת חשוף הבנק לסיכון הנובע מחשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילות מגוונת מול מוסדות פיננסיים כגון: עסקאות המתבצעות בחדרי העסקאות של הבנק – הפקדות יתרות מט"ח ונגזרים, ופעילות בשוק ההון. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים וברוקרים. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנים במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון לפעילות מול בנקים ובתי השקעות, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת. מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (Fitch, Moody's, S&P -I), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל וכדומה. לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים נסמך הבנק על החברה האם ועושה שימוש במודל פנימי המשקלל את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון – סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה. הבנק פועל למזעור סיכוני הצד הנגדי באמצעות מספר הסכמים מקובלים למזעור החשיפות מול צדדים שלישיים (הסכמי Netting).

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונם העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים, כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה לסכום הסף שנקבע בלבד.

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 27 בנקים, ועל הסכמי CSA עם 20 בנקים, וכבר בוצעו העברות כספים בפועל על פיהם עם כמה מהם.

- הבנק נוקט עמדה שמרנית בהערכת הסיכון של הבנקים עמם הוא עובד תחת הסכם ISDA ו- CSA.
- כחלק ממזעור סיכונים הסליקה, סולק הבנק את רוב עסקאותיו דרך מסלקת ה- CLS, לגבי אותם מטבעות ועסקאות המשתתפים ב-CLS.
 - כחלק מניהול סיכונים הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת ועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת אשראי נוכחית של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 31.12.2014:

דרוג אשראי חיצוני ⁴				מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
					מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים							
AAA עד AA-				7	337.1	1.0	338.1
A+ עד A-				16	287.0	1.9	288.9
BBB+ עד BB*				1	0.1	-	0.1
ללא דירוג**				2	2.4	1.9	4.3
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				26	626.6	4.8	631.4
יתרת חובות בעייתיים ⁵				-	-	-	-

חשיפת אשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 31.12.2013:

דרוג אשראי חיצוני ⁴				מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
					מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים							
AAA עד AA-				9	181.3	0.9	182.2
A+ עד A-				16	255.4	1.7	257.1
BBB+ עד BB*				1	0.2	-	0.2
ללא דירוג**				4	7.2	4.7	11.9
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				30	444.1	7.3	451.4
יתרת חובות בעייתיים ⁵				-	-	-	-

- 1 כולל בנקים וברוקרים.
- 2 פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- 3 בעיקר ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- 4 לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים ליום 31.12.14, עשה הבנק שימוש בדירוגים של חברת S&P. הדירוגים משתנים מעת לעת על ידי סוכנויות הדירוג ונכונים ליום ה- 7.1.15 עבור נתוני 31.12.14. (עבור נתוני 31.12.13 הדירוגים נכונים ליום ה- 13.1.14).
- 5 יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- * ליום 31.12.14 - סיכון אשראי בסך 0.1 מיליוני ש"ח בגין בנק בדרום אפריקה בדירוג BBB (נכון ליום 31.12.13 - 0.2 מיליוני ש"ח בגין בנק בדרום אפריקה).
- ** חשיפה בגין בנקים אירופאים פרטיים אשר אינם מדורגים וחברות בת של בנקים ישראליים.

המוסדות הנכללים בגילוי הינם בנקים וברוקרים זרים. במסגרת הפעילות השוטפת של הבנק מול מוסדות אלו מקצה הבנק קווי אשראי למגוון פעילויות ובכלל זה: פקדונות, אגרות חוב, עסקאות עתידיות, סליקה וערבויות.

להלן רשימת המדינות שבהן קיימת חשיפה לבנק וסיכון האשראי הכולל בגין:

שם המדינה	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל
	31.12.2014	31.12.2013
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ארה"ב	498.2	255.8
גרמניה	42.4	90.5
שווייץ	27.8	13.6
בלגיה	23.9	17.4
אחרות	39.1	74.1
סה"כ	631.4	451.4

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים, אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף, הבנק מנהל את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הבנק במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

99.3% מחשיפת האשראי הנוכחית של הבנק מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג A- ומעלה (כ- 53% מסך החשיפה הנוכחית מיוחסת למוסדות פיננסיים המדורגים בדירוג AAA עד AA- וכ- 46.3% מסך החשיפה הנוכחית מיוחסת למוסדות פיננסיים המדורג בדירוג A+ עד A-).

סיכון האשראי המאזני כולל כ- 555.9 מיליוני ש"ח פקדונות בבנקים, אשר מרביתם נפרעו והכספים הופקדו מחדש. בנוסף, כולל סיכון האשראי 17.9 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב של בנקים, המדורגות בדירוג גבוה ואשר משך החיים הממוצע הנותר שלהן הינו 4.14 שנים.

על פי הנחית המפקח על הבנקים, המידע המוצג לעיל אינו כולל חשיפת אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים. מידע זה כולל בחלקו בתוספת ג' בדבר סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק. סיכון האשראי החוץ מאזני, הנכלל לעיל, הינו ערבויות שנתן הבנק הזר להבטחת חבות של צד שלישי.

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים של מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה מסתכם בכ- 133.3 מיליוני ש"ח.

הערות:

1. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בביאור ניירות ערך).
2. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים ראה ביאור 15 א'.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

מערך הביניים מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה ובחתכים שונים.

יא. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכולל בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן, קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. הנהלת הבנק אישרה מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך.

הקריטריונים ולוחות הזמנים ליישום האמור בהוראת המפקח נקבעים ברמה קבוצתית, כאשר לבנק נציג בוועדת ההיגוי הקבוצתית. במסגרת גיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה, מסתייעת הקבוצה ביועצים חיצוניים ובכוונתה בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים.

יב. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

להלן גילוי באשר לסיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים. הגילוי ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

סיכון אשראי מאזני ¹	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	ניכויים מותרים	חבות נטו
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
87.6	12.5	100.1	9.8	90.3

קבוצה א'

1 לאחר מחיקות חשבונאיות נטו ולאחר הפרשה על בסיס פרטני וכן כולל השקעה בניירות ערך ושווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.

קבוצה א' - קבוצת לווים המשקיעים בתיק השקעות מגוון בתחומים שונים. האשראי מובטח בבטחונות.

האשראי לקבוצות לווים מהותיות ניתן בהתאם למדיניות האשראי הכוללת בבנק. בנוסף לבחינת האשראים על פי המגבלות הרגולטוריות קבע הבנק במדיניות האשראי מגבלות פנימיות הלוקחות בחשבון את דירוג האשראי של הקבוצות ומאפייני החשיפה.

האשראי לקבוצות הלווים ניתן לפעילות בשוק ההון ובמט"ח ומובטח ברובו בביטחונות נזילים כגון: ניירות ערך ופיקדונות, המשוערכים על בסיס שווי שוק. האשראים האמורים נבדקים באופן יומי תוך קיום בקרה מקוונת במספר מעגלי בקרה, כאשר הביטחונות נבדקים על בסיס שווי שוק.

6. ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו. מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש – מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק וועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.

א. חדרי העסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות סוחר במגוון של מכשירים פיננסיים – לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר, פועל הבנק גם בתחום המעו"ף ובמט"ח בבורסה לניירות ערך.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן בריבית, כתוצאה מפעילות זו, נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס ובריבית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב):

31.12.2013	31.12.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
72.9	227.0	עסקאות גידור: חוזי ריבית
642.5	1,073.2	עסקאות ALM ואחרות: חוזי ריבית
9,351.8	13,183.3	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
17,838.6	14,997.7	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
27,905.8	29,481.2	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ב. מוצרים מובנים

הבנק פועל כמשווק של מוצרים מובנים, בעיקר של חברת האם. הפעילות אינה מהותית.

ג. סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

- ד. פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים
פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי מחלקת ניהול סיכונים ובכללה על ידי מערך הביניים.

7. חשיפות למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורט בתוספת ו' לסקירת ההנהלה.
החשיפה למדינות זרות כוללת פיקדונות, אגרות חוב, ערבויות ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים.
ביחס ליום 31.12.13 חלה עליה בהיקף הפקדונות בבנקים זרים ועליה בהשקעה באגרות חוב בבנקים זרים, אשר קוזזה בחלקה על ידי ירידה בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים וירידה בערבויות.

8. ניהול הסיכונים התפעוליים

- א. כללי
- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בסעיף נפרד).
 - הגדרת הסיכון התפעולי כוללת 7 קטגוריות: הונאה פנימית, הונאה חיצונית, נוהגי עבודה ובטיחות סביבת עבודה, נוהגי לקוחות, מוצרים ועסקים, נזק לנכסים פיזיים, שיבושים עסקיים וכשלי מערכות, טעויות הקשורות בביצוע הפצה וניהול תהליכים.
 - הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול הפעילות העסקית.
 - הבנק פועל לאיתור וזיהוי מוקדם של מוקדי החשיפה לסיכון התפעולי, אומדן הערכת החשיפה לסיכונים, מזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
 - מנהלת הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

- ב. מדיניות
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון והמתווה את פעילות סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים התפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
 - המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים מספר 350.
 - דירקטוריון חברת האם מינה מנהל סיכונים תפעוליים בקבוצת הבינלאומי, אשר באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בקבוצה, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בקבוצה.
 - תאבון הסיכון – הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר, בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.

- ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים
- הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרג הביניים.
- בתהליך הניהול משתתפים הגורמים הבאים:
- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
 - אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווח על פעילות הבנק לניהול הסיכונים התפעוליים ועל המשכיות עסקית.
 - מנהלת הסיכונים התפעוליים, האחראית לקיום מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים, כפופה למנהל הסיכונים הראשי בבנק.
 - אל מנהלת הסיכונים התפעוליים כפוף עובד המרכז את פעילות ניהול הסיכונים התפעוליים בבנק. בחטיבות ובחברות הבנות מונו אחראי תהליכים עסקיים ונאמני סיכונים תפעוליים האחראים לניהול הסיכון התפעולי, לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך, ומעבירים דיווחים למנהל ומרכז התחום.
 - בבנק קיים פורום סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים הראשי. פורום סיכונים תפעוליים פועל ליישום המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים, כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון, ומרכז את פעילות הבנק לצמצום חשיפות לסיכונים תפעוליים ומשפטיים.
 - בבנק קיימת ועדה לניטור וניהול סיכונים בראשות המנכ"ל, אשר מטרתה הינן לנטר סיכונים ולעקוב אחר ניהולם.
- ד. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים
- פעילות הבנק לניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים וכן היערכות הבנק להמשכיות עסקית ולשעת חירום, מדווחות במסמך הסיכונים הרבעוני, כנדרש בהוראות בנק ישראל. במסגרת מסמך החשיפות מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי מבנה ארגוני וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון, אירועי כשל, פעילויות הבנק לצמצום החשיפה לסיכון כגון: סקרי סיכונים תפעוליים, ניטור אינדיקטורים לסיכון, הדרכות ועוד.
- ה. ניהול הסיכון התפעולי
- סקרי סיכונים תפעוליים
- הכלי המרכזי לזיהוי החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק הינו סקרים, המתבצעים על ידי מומחים ויועצים חיצוניים. סקר הינו תהליך מובנה של מיפוי ואיתור סיכונים תפעוליים בתהליכים המתבצעים ביחידות השונות בבנק. סקרי הסיכונים בבנק מבוצעים בהתאם למתודולוגיה קבוצתית.
- במסגרת הסקר מבוצע דירוג של רמת הסיכון לכל חשיפה, בערכים כספיים, וניתנות המלצות לצמצום החשיפה לסיכון. ההמלצות המתקבלות מרוכזות לתוכנית יישום, אחריה מבוצעים מעקב ובקרה עד להטמעתה. תוכנית היישום כוללת בקורות ידניות ומיכוניות, שינוי תהליכי עבודה, נהלים, שיפורים טכנולוגיים במערכות ועוד.

- אינדיקטורים לניטור הסיכון התפעולי (KRI)
בבנק ובחברת הבת הוגדרו אינדיקטורים לניטור סיכונים תפעוליים, וערכי סף לזיהוי חריגות. ניטור האינדיקטורים מתבצע באופן שוטף, ומדווח אחת לרבעון במסגרת מסמך החשיפות. אינדיקטורים עיקריים לסיכון משמשים את הבנק ככלי לניטור וניהול פרו-אקטיבי של הסיכון התפעולי.
- איסוף ודיווח על אירועי כשל
הבנק אוסף ומתעד אירועי כשל פנימיים, בהם אירוע הפסד כספי או כמעט אירוע הפסד כספי, בהתאם לספי דיווח שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק. בסיס נתונים זה משמש לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות בשל דירוג החשיפה לסיכונים, לניתוח וזיהוי מגמות לאורך זמן ולדיווח.
איסוף אירועי כשל חיצוניים, להערכת נאותות נתוני ההפסד הפנימיים ולהרחבת בסיס המידע המשמש להערכת הסיכונים, מבוצע במסגרת קבוצת הבינלאומי.
- פורום לניהול סיכונים תפעוליים ומשפטיים
בבנק מתכנס פורום סיכונים תפעוליים ומשפטיים, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. מטרת הפורום הינה לבצע מעקב שוטף אחר רמת החשיפה של הבנק לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, וכן אחר הפעולות הננקטות על ידי החטיבות וחברות הבנות של הבנק למזעור החשיפה לסיכונים. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום ניהול הסיכונים התפעוליים הקבוצתי.
- המשכיות עסקית והתאוששות מאסון
 - סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול ההיערכות להמשכיות עסקית עוגנו בהוראת ניהול בנקאי תקין 355 "ניהול המשכיות עסקית", אשר פורסמה בחודש דצמבר 2011.
 - הבנק, בהתאם להנחיות בנק ישראל, נערך להבטחת המשכיות עסקית והתאוששות מאסון במצבי חירום שונים.
 - הבנק קבע מדיניות ואסטרטגיה להמשכיות עסקית, מיפה תהליכים קריטיים והגדיר נהלים וצוותי פעולה לשעת חירום. כמו כן, נכתבו תכניות התאוששות ליחידות העסקיות, הכוללות הנחיות עבודה בחירום, חלופות עבודה ידניות וכן חזרה לשגרה.
 - לבנק קיים אתר התאוששות לשעת חירום. הבנק פועל באופן שוטף להכשרת אתר החירום, ותרגול העובדים לצורך מעבר לאתר בשעת הצורך, וזאת במסגרת תכנית תרגול שנקבעה לנושא.
 - בבנק מתכנס פורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. הפורום אמון על קידום ובקרה אחר היערכות הבנק להמשכיות עסקית בחירום בהתאם למדיניות ואסטרטגיית הבנק, ובהתאם להנחיות הגורמים הרגולטורים. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון קבוצתי.
- 1. אבטחת מידע
מתף ("מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ" – חברה בת של הבנק הבינלאומי), הינה האחראית למתן שירותי עיבוד מידע, מנכ"ל מתף משמש כמנהל טכנולוגיות המידע של הבנק. הבנק אימץ את עקרונות המדיניות של הבנק הבינלאומי לעניין ניהול טכנולוגיות המידע.
כמו כן, מינה הבנק את מנהל המדור לאבטחת מידע במתף כממונה על אבטחת המידע בבנק, תוך אימוץ עקרונות המדיניות של החברה האם לעניין זה.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך ההתקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק, במסגרת הקבוצה, מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תיאור הערכות הבנק במסגרת הקבוצה:

חברת האם והבנק מבצעים אחת לשנה סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישים לצורך היערכות לשעת חרום. ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך 2014 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון הבנק. הבנק, במסגרת הקבוצה, מבצע בחינה של הסיכונים העיקריים ונסקרים כל הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.

ברבעון השני של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות הקבוצה, אשר מטרתה הייתה לבחון את התגובה של צוותי המחשוב וחדרי המצב במת"ף ובבנק הבינלאומי לאירוע סייבר. ברבעון השלישי של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על המערכת הבנקאית בכללה. הסימולציה נערכה בפורום מנהלי אבטחת מידע של בנק ישראל.

ברבעון הרביעי של השנה בוצע תרגיל סייבר לבחינת עמידות מרכז המחשבים של הבנק בבית הבנק הבינלאומי להתקפות באמצעות פגיעה או חדירה דרך מערכות תומכות של הבנק.

הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת הדוח לדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.

במהלך השנה מתבצעים ניסיונות תקיפה באופן רציף, אך הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק.

נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבינלאומי ובכללה הבנק נבחן והוחלט להרחיב את הכיסוי הביטוחי.

ז. כיסוי ביטוחי

קבוצת הבנק הבינלאומי ובכללה הבנק מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי

הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק

הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש,

מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון

של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או

- למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות, או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות, כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
- 1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- 1.4. ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק לרכוש לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומימונות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה וחבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

9. סיכוני ציות

- א. כללי
- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
 - סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי – דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
 - החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק באופן שוטף.
 - הבנק ביצע במהלך הרבעונים השלישי והרביעי של שנת 2014 סקר תשתיות תומכות ציות הבוחן את היערכות הבנק לעמידה בהוראות הצרכניות ויישומן. הטיפול בפערים שעלו מהסקר ולוחות הזמנים ישולבו בתוכנית העבודה הרב שנתית של קצין הציות.
 - הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את מנהל הסיכונים הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.
 - FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) – ברבעון השני של שנת 2014 מונה קצין הציות לתפקיד ה- RO (Responsible Officer) לצורך פיקוח על יישום חוק ותקנות ה-FATCA. במסגרת תהליך יישום החקיקה בנושא ה-FATCA, אימץ הבנק מדיניות המהווה את המסגרת לניהול, זיהוי ודיווח חשבונות בהם קיימות ישויות בעלות זהות אמריקאית על פי דרישות ה-FATCA.

ב. מדיניות

מדיניות הציות מתווה את המסגרת לניהול סיכון הציות, אשר תתמוך ביישום של הוראות צרכניות על ידי הבנק והחברות הבנות. מסמך המדיניות מוגש לאישור הדירקטוריון אחת לשנה. כמו כן, דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תכנית העבודה הרב שנתית של פונקציית הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק. כל עסקיו של הבנק יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. מבנה ארגוני תומך

בבנק הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראה 308 ולנהל את סיכוני הציות: קצינת הציות הינה מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים ובהתאם לעקרון האי תלות שבהוראה, המחלקה כפופה לסמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי, אשר אינו פונקציה עסקית. אל קצינת הציות כפופים מרכז תחום ציות ונאמני ציות ואיסור הלבנת הון (להלן: "הנאמנים"). הנאמנים הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף/יחידה ובאחריותם וידוא הציות לתקנות השונות וכן דיווח מיידי לקצינת הציות במקרה של הפרת הוראה צרכנית.

ה. ניהול סיכון הציות

קצינת הציות עומדת בראשות ועדת קצין הציות, אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המחלקה המשפטית, מחלקת רגולציה ותהליכים, מחלקת משאבי אנוש ומנהל, מזכירות הבנק, נציג הביקורת הפנימית, מחלקת ניהול סיכונים, נציג סניפים ראשיים, נציג הסניפים בצמיחה). הוועדה, אשר מתכנסת לפחות אחת לרבעון, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תכנית הציות. בנוסף, דנה הוועדה בנושאים הקשורים לתכנית הציות בנושאי הציות להוראות צרכניות.

ו. ניהול החשיפה

- מחלקת רגולציה ותהליכים אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות וידוא כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- אחת לחמש שנים לפחות מבצע בבנק ובחברות הבנות סקר תשתיות, אשר תפקידו לוודא כי אכן הבנק ערוך באופן הולם ליישום וקיום חובותיו הנגזרות מההוראות הצרכניות. המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המחלקה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- למחלקת רגולציה ותהליכים ממשק עבודה מעוגן בנהלי עבודה עם יחידות תומכות נוספות בבנק, כגון: המחלקה המשפטית, מחלקת ניהול סיכונים ומחלקת אשראי, וכן ממשק לפורומים מקצועיים קשורים, כגון: פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות, ועדת ניטור סיכונים ועדת נהלים.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים, אם באופן עצמאי ואם בהתבסס על מערך ההדרכה של הקבוצה.
- באחריות קצינת הציות של הבנק לבצע מעקב אחר טיפול נאות בתלונות לקוחות.

ז. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווחת קצינת הציות להנהלת הבנק על פעילותה במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווחת קצינת הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו סיכום הפעילות בשנה הקודמת וכן מציגה את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצינת הציות וממצאה העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף לתכנית הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים ארועים המחייבים דיווחים מיידיים למדרג סמכויות כנדרש.

ח. טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין 308 – ציות ופונקצית הציות בתאגיד הבנקאי

בנק ישראל העביר לתגובת התאגידים הבנקאיים טיטוט שינוי להוראת ניהול בנקאי תקין 308 – "ציות ופונקצית הציות בתאגיד בנקאי". טיטוט ההוראה נועדה לעדכן ולערוך התאמות להוראה הקיימת שפורסמה ביום 17.1.2002. עיקרי השינויים מתבססים על הנחיות ועדת באזל מאפריל 2005 בעניין ציות ופונקצית הציות בבנקים, התאמה לרשויות במדינות אחרות והתאמה לרגולציה המקומית. כמו כן התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכוני ציות וסיכוני מוניטין.

10. סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן: "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מסמך המדיניות.

הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראות הדין ולנהל את סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור:

האחראית למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון, הינה הגברת מיכל טילו, מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים וקצינת ציות של הבנק. הגברת טילו הינה הממונה על איסור הלבנת הון בבנק, אליה כפופים מרכז תחום איסור הלבנת הון, ובכפופות מקצועית נאמני איסור הלבנת הון וציות בסניפים/ במחלקות מטה/ בחטיבת שוק ההון ובחברות הבנות (להלן: "הנאמנים").

ד. ניהול סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

- תפקידי הממונה על איסור הלבנת הון כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין, כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, וידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל חברות הבנות של הבנק. הבנק הטמיע באופן מלא את הבקורות, הכלים והנהלים אשר הוגדרו על ידי הממונה הקבוצתי.

- הנאמנים הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף ויחידה האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור, בהתאם לנהלים ולהוראות, לרבות ביצוע בקורות והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות. הנאמנים נבחרים מתוך אוכלוסיית עובדי הבנק בהמלצת מנהל סניף/מנהלת מטה הסניפים/מנהל חטיבה.

- מחלקת רגולציה ותהליכים עורכת אחת לחצי שנה יום עיון לנאמנים, בנוסף לימי העיון המרכזים במחלקת ההדרכה של הקבוצה. מעת לעת ובהתאם לצורך נערכים כנסים למנהלים, לעובדי סניפים חדשים (טרם פתיחתם), הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים, אם עצמאית ואם במסגרת מחלקת ההדרכה של הקבוצה. בנוסף, הפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. מרבית עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ועמדו בו בהצלחה. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.

- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיפול בתנאים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות ובעזרת מערכת אקטימיז לניטור פעולות חריגות בחשבון.

- המחלקה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לממונה איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת, לקיום חובות הרפרנט ופעילות המחלקה והבנק.

- על פי הוראת בנק ישראל, מחודש פברואר 2012, ביצע הבנק סקר פערים לבדיקת עמידת הבנק בהוראות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור. תהליך הטיפול בממצאי הסקר וסגירת הליקויים הסתיים בחודש אוגוסט 2013.

ה. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווחת הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על הפעילות במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

אחת לשנה לפחות מדווחת הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון והממצאים העיקריים לרבעון שחלף.

בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים ארועים המחייבים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

11. סיכונים משפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בהוראות נוהל בנקאי תקין מספר 350 ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים". הבנק מתייחס להגדרה זו באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין, לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא יעוץ משפטי/גיבוי משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי, אשר מבוססת על המדיניות הקבוצתית בנושא. המדיניות מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון אחת לשנה ובה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומזעורו.

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי וגיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבובות הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק נוקט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

המחלקה המשפטית של הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, המחלקה המשפטית עורכת על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קווים מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועלת המחלקה המשפטית לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק. במסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוצע סקר סיכונים תפעוליים על פעילויות המחלקה המשפטית וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות במסמך הסיכונים הכולל, כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. המסמך נדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

- בעת קרות אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון: תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי המחלקה המשפטית, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על איכפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידיים למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול הסיכונים המשפטיים על בסיס קבוצתי

מדיניות הסיכונים המשפטיים בבנק מותאמת בשינויים המחויבים עם מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים של חברת האם. הבנק מונחה ליישם ולדווח לחברת האם אודות הסיכונים המשפטיים המהותיים שאותרו על ידו.

כמו כן, ועדה קבוצתית לניהול סיכונים משפטיים מתכנסת תקופתית ונדונים בה נושאים וחשיפות משפטיים מהותיים.

דיון בגורמי סיכון

מצורפת טבלה המרכזת את גורמי הסיכון המשפיעים על הבנק ומידת השפעתם (גדולה, בינונית, קטנה):

גורם הסיכון	השפעת הסיכון
1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי	קטנה
1.1 סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה
2.3 סיכון שער חליפין	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3. סיכון נזילות	קטנה
4. סיכון תפעולי	בינונית
5. סיכון משפטי	קטנה
6. סיכון מוניטין	קטנה
סיכונים נוספים הרלבנטיים לתאגיד הבנקאי	
7. סיכון חקיקה ורגולציה	בינונית
8. סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור	קטנה - בינונית
9. סיכון תחרות ואסטרטגיה	בינונית

להלן ההסברים להחלטות בקשר עם גורמי הסיכון והשפעותיהם על הבנק המפורטים בטבלה לעיל:

1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי:

מהאמור בסעיפים 1.1, 1.2 ו- 1.3 הרשומים מטה ניתן לסווג את ההשפעה הכוללת של סיכונים אשראי כהשפעה בעלת רמת סיכון קטנה.

1.1 סיכון בגין איכות לווים וביטחונות – השפעה קטנה.

סיכון הנגרם בשל פגיעה בכושר ההחזר של הלקוח ופגיעה בביטחון הבטחונות המוענקים לבנק בגין האשראי. מדיניות הבנק בעבר ובהווה שמרנית ביותר וכוללת התקשרות עם לקוחות בעלי איתנות פיננסית גבוהה ו/או עם ביטחונות טובים.

כמו כן, מרבית האשראי של הבנק הינו לזמן קצר, דבר המאפשר הערכות ותגובה מהירה במקרה של שינויים. ביום 31 בדצמבר 2014 עמדה יתרת החובות הפגומים על סך של 15.7 מיליוני ש"ח, שיעור של 0.3% מסך האשראי המאזני והחוץ מאזני. שיעור זה הינו שיעור הנמוך משמעותית מהמקובל במערכת הבנקאית. בשנים 2012 – 2014 הבנק רשם הכנסה בסעיף הכנסות בגין הפסדי אשראי.

1.2. סיכון בגין ריכוזיות ענפית – השפעה בינונית.

סיכון הנגרם בגין חשיפת אשראי גבוהה יחסית לענף או תחום פעילות מסויים, שמקורו בהעדר פיזור ענפי מספק ואשר עלול לפגוע ביכולת ההחזר של הלקוחות הכלולים בענף זה בהינתן הרעה במצב הענף, שעלולה לנבוע משינוי בביקושים או בהיצעים, שינויים בטחוניים ופוליטיים, תמורות רגולטוריות ועוד, שעשויים להשפיע על מצבם הכספי של הלקוחות בענף.

לבנק ריכוזיות גבוהה יחסית בענף הפיננסי. יחד עם זאת, יש לציין כי הבנק עומד במגבלות השונות של בנק ישראל לגבי חשיפה לכל ענף. האשראי למרבית הלקוחות בענף הפיננסי מובטח ברובו בביטחונות כספיים ואילו אשראי אשר אינו מובטח במלואו ניתן על ידי הבנק בעיקר לגופים מוסדיים גדולים בעלי איתנות פיננסית גבוהה. (למידע נוסף – ראה בפרק הדין במגבלות ופיקוח על פעילות הבנק).

לבנק ריכוזיות גבוהה יחסית גם בענף הנדל"ן. האשראים הינם ללקוחות ולפעילויות המתאימים לאסטרטגיה העיסוקית של הבנק ומובטחים היטב.

1.3. סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים – השפעה בינונית.

סיכון הנגרם בגין חשיפת אשראי גבוהה יחסית ללווה או קבוצת לווים, שמקורו בהעדר פיזור מספק לפי גודל לווים ואשר עלול לפגוע ביכולת ההחזר של הלקוח או הקבוצה הנ"ל, בהינתן הרעה במצבם. הבנק עומד בתנאי המגבלות כמפורט בפרק הדין במגבלות ופיקוח על פעילות הבנק.

2. השפעה כוללת של סיכונים שוק:

מהאמור בסעיפים 2.1, 2.2, 2.3 ו- 2.4 הרשומים מטה ניתן לסווג את ההשפעה הכוללת של סיכונים השוק כהשפעה בעלת רמת סיכון בינונית.

2.1. סיכון ריבית – השפעה בינונית.

סיכון ריבית הינו סיכון ששינויים בלתי צפויים בשיעורי הריבית ירעו את מצבו הפיננסי של הבנק. סיכון זה מתקיים בעיקר כאשר מח"מ הנכסים שונה ממח"מ ההתחייבויות במגזר מסויים ומושפע גם מהפער בין היקף הנכסים להיקף ההתחייבויות באותו מגזר. ככלל הבנק נוהג במדיניות של התאמה, במידת האפשר, בין זמני הפרעון או מועדי שינוי הריבית של הנכסים מול התחייבויות בכל אחד ממגזרי הצמדה, תוך לקיחת פוזיציות לפי תיאבון הסיכון שנקבע בדירקטוריון.

למידע נוסף – ראה בפרק הדין בחשיפת ריבית במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

עקב רמת הריבית הנמוכה בארץ ובעולם, נקבעה השפעת גורם סיכון זה כבינונית, לאור השפעתו המהותית על רווחי המימון של הבנק.

2.2. סיכון אינפלציה – השפעה קטנה.

סיכון האינפלציה הינו סיכון שבו שינויים בלתי צפויים בשיעור עליית המדד ירעו את מצבו של הבנק. סיכון זה מתקיים כאשר אין הקבלה בין יתרת הנכסים הצמודים למדד לבין ההתחייבויות הצמודות או בעת קיומם של מכשירים פיננסיים נלווים.

במסגרת מדיניות החשיפה לסיכונים בסיס קבע דירקטוריון הבנק את תקרת החשיפות של הבנק במגזר צמוד המדד. הבנק שומר על חשיפה בהתאם למגבלות האמורות. למידע נוסף – ראה בפרק הדין בחשיפת בסיס במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

2.3. סיכון שער חליפין – השפעה קטנה.

סיכון שער החליפין מתקיים כאשר קיים הפרש בין יתרת הנכסים לבין יתרת ההתחייבויות במטבע חוץ מסוים. במסגרת מדיניות החשיפה לסיכונים בסיס קבע דירקטוריון הבנק את תקרת החשיפות של הבנק במגזר המט"ח. הבנק שומר על חשיפה נמוכה לשינוי בשערי חליפין במט"ח. למידע נוסף – ראה בפרק הדן בחשיפת בסיס במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

2.4. סיכון מחירי מניות – השפעה קטנה.

השפעת סיכון זה קטנה, מאחר ולבנק השקעה זניחה במניות. כמו כן, אין בכוונת הבנק להרחיב את ההשקעה בתחום זה בעתיד.

3. סיכון נזילות – השפעה קטנה.

סיכון הנובע מאי ודאות לגבי משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור ומביקוש בלתי צפוי לאשראי. מבנה הנכסים וההתחייבויות בבנק מאופיין בנזילות גבוהה, בין היתר, כתוצאה מיתרות גבוהות שהבנק מחזיק בעיקר בנכסים כספיים נזילים (בעיקר פקדונות בבנק ישראל ואג"ח ממשלתיות). למידע נוסף – ראה בפרק הדן במצב הנזילות במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

4. סיכון תפעולי – השפעה בינונית.

סיכון תפעולי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין. כדי למזער את החשיפה לסיכון תפעולי מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח. הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות האירגוניות לניהול הסיכון התפעולי. למידע נוסף בעניין הסיכון התפעולי בבנק על מרכיביו השונים, ראה בפרק הדן בסיכונים התפעוליים במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

5. סיכון משפטי – השפעה קטנה.

סיכון משפטי מוגדר בהוראות נוהל בנקאי תקין כ"סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". במטרה למזער את הסיכון, מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול ולמזעור הסיכון המשפטי. למידע בעניין הסיכון המשפטי בבנק, ראה גם פרק הדן בסיכונים במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים.

6. סיכון מוניטין – השפעה קטנה.

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסומים שליליים, נכונים או שגויים המתייחסים לתאגיד הבנקאי, יגרמו למצב של חוסר אמון באינטונות, אמינותו, מהימנותו או ביושרו של התאגיד, לירידה מיידית או הדרגתית בבסיס הלקוחות, לעלויות משפטיות גבוהות ו/או לירידה בהכנסות. ידיעות בתקשורת על ערוציה השונים ו/או שמועות בשוק משפיעות על התפיסה הציבורית את הבנק ומהוות פקטורים משמעותיים בקביעת רמת הסיכון בקטגוריה זו.

סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים משיקים כגון: סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור ועוד, אשר דבר פרסומם עלול לגרור התממשות של סיכון המוניטין (לדוגמא: אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, הפסד כספי גבוה וכדומה).
כבנק קטן הפעיל בעיקר בתחומי שוק ההון ובנקאות פרטית ישנה חשיבות רבה למוניטין של הבנק בעיני לקוחותיו באופן שפגיעה במוניטין עלולה להיות בעלת השלכות לפעילות הבנק. משום כך, הבנק נוקט בצעדים באופן שוטף למזעור סיכון זה.

7.

סיכון חקיקה ורגולציה – השפעה בינונית.

סיכון חקיקה ורגולציה הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. הבנק, כתאגיד בנקאי, והחברות המוחזקות על ידו, כפופות להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה ומדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה כגון: הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, אגף שוק ההון וחיסכון באוצר, הרשות לניירות ערך, הרשות להגבלים עסקיים, גופים סטאטוטוריים בתחום הגנת הצרכן וכיו"ב. בתחומים אלו קיימים שינויים ו/או חידושים תכופים בחקיקה ובמדיניות הרשויות השונות. שינויים כאמור בחקיקה ובמדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה השונות עלולים להשפיע על פעילות הבנק ועל עסקיו, וכן לרוב דורשים השקעות והוצאת משאבים על מנת להתאים את הפעילות אליהם, הן בהשקעה במערכות מיחשוב והן בכח אדם ובהכשרתו.
רמת סיכון זה הינה בינונית, כיוון שכבנק קטן המתמחה בתחומי שוק ההון והבנקאות הפרטית, השפעת החקיקה והרגולציה יכולה להיות משמעותית.

8.

סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור - השפעה קטנה - בינונית

סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי - מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הציות. סיכון הציות כולל בין היתר את הסיכון לאי קיום הוראות הדין הצרכניות כמפורט בהוראת נ.ב.ת. 308, הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון באי קיום הוראות תכנית האכיפה הפנימית בדיני ני"ע בהתאם לחוק יעול האכיפה בדיני ני"ע ואת סיכוני הרגולציה הנובעים מפעילות מול תושבי חוץ כגון חוק ה-FATCA.
"הוראות ציות" - חוקים, תקנות, הוראות רגולציה (לעניין זה, לרבות עמדות- שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים בטיפול בפניות הציבור), נהלים פנימיים וכללי התנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות של התאגיד הבנקאי.
מידת ההשפעה של סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור הועלתה לקטנה-בינונית בעיקר לאור התעצמות הדרישות הרגולטוריות בתחום זה והשפעתן על כל תחומי הפעילות של הבנק.
בחודש נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכונים בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחיהם באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי ההתנהגות של לקוחות הבנק ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכוני ציות וסיכוני מוניטין.
הבנק ער לסיכונים השונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל. לבנק מדיניות ומגוון נהלים בכדי להקטין את הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ. מזה זמן רב, הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים לניהול הסיכון הנובע מפעילות זו ובכללם, התאמת טופס "הכר את הלקוח" לפעילות תושבי חוץ, הקמת ועדה ייעודית לטיפול בתושבי חוץ, ביצוע הדרכות שוטפות לעובדי הבנק בנושא, וזאת לצד היערכות הבנק ליישום הוראות ה-FATCA.

כמו כן, נערך הבנק במסגרת הקבוצה להשלמת צעדים נוספים לשיפור ניהול הסיכון הנובע מפעילות זו, ובכלל זה גיבוש מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ, וכן מבוצעת ביקורת פנימית בבנק כחלק מביקורת קבוצתית בסיוע של משרד רואי חשבון חיצוני בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטורים הגלומים בפעילות לקוחות תושבי חוץ.

9. סיכון תחרות ואסטרטגיה – השפעה בינונית.

סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות במערכת הבנקאית בישראל בכל תחומי עסקי הבנקאות בהם הוא עוסק. בנוסף, מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים חוץ בנקאיים נוספים המספקים כלים פיננסיים חלופיים לאלה המוצעים על ידו, כגון: חברות ביטוח ומנהלי תיקי השקעות, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלו, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים. כמו כן, קיים סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית.

סיכון האסטרטגיה נובע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים, רכישות ומיזוגים והגדלת השקעה בתשתיות, לשם מימוש האסטרטגיה העסקית. סיכון זה הינו פונקציה של העדר ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

לאור התמקדות הבנק בתחומי פעילות מבוססי שוק ההון וכן כניסתו של הבנק ליוזמת התרחבות בתחומי הבנקאות הפרטית מוערכת השפעת הסיכון כבינונית.

בנוסף, לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק בישראל, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הביטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, הוצאה משמעותית של ההשקעות הזרות שהושקעו במהלך השנים האחרונות, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים מתייחסת לסוגיות שהינן בעלות חשיבות לתיאור מצבו הפיננסי של הבנק. סוגיות שהינן קשות, סובייקטיביות ומחייבות הערכות מורכבות, כתוצאה מהצורך לערוך אומדנים של השפעת עניינים שעל פי טבעם הם אינם ודאיים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק מובאים להלן.

בכל אחד מהנושאים הקריטיים הללו, נעזרה ההנהלה במידע המקצועי הטוב ביותר, על מנת לערוך את האומדנים הדרושים בהערכת הנכסים וההתחייבויות של הבנק, והבנק מאמין כי האומדנים בהם נקט הינם נאותים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק, הינם: מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, ירידת ערך נכסים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות ואימוץ התקינה האמריקאית בנושא זכויות עובדים.

1. חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי. ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית. ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים (משנת 2010 ואילך), תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי. שיעורי הפסד העבר מחושבים על בסיס מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בשנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011) או שיעורי ההפרשה (שנת 2010) ביחס ליתרה הממוצעת של החובות. הבנק משתמש בממוצע שיעורי הפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל, ובנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ-0.75%. מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח, וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19.1.15 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". על יתרת ההלוואות לדיר שאין בהן פיגור מבוצעת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח.

2. הערכת שווי השקעה בניירות ערך

על פי כללי החשבונאות החלים על תאגידים בנקאיים, ניירות הערך בדוחות הכספיים מוצגים כדלקמן:

ניירות ערך למסחר – מוצגים במאזן לפי שווי הוגן. רווחים או הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד בהתאם.

ניירות ערך זמינים למכירה – אגרות חוב (סחירות ושאין סחירות) מוצגות במאזן לפי שווי הוגן, כאשר רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן נזקפים לקרן הון ולא לרווח והפסד, למעט במקרה של ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני, במקרה כזה הפסדים אלו נזקפים לדוח רווח והפסד. מניות לא סחירות מוצגות לפי עלותן המותאמת. רוב ניירות הערך בהם מחזיק הבנק הינם סחירים בשוק פעיל (בין אם מדובר בבורסה ובין אם מדובר בשוק מעבר לדלפק) ולכן קיים לגביהם שווי שוק זמין.

שוויין של אגרות חוב של בנקים בחו"ל מתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק – חברה בינלאומית מובילה המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם, עם מעל ל-25 שנות נסיון. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושיערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. בנוסף, לצורך בקרה, נערכת הצלבה של שערי ניירות הערך ממערכת הספק לשערים המצוטטים ממערכת מידע פיננסי אחרת, בה השתמש הבנק בעבר. השווי ההוגן של אגרות חוב ישראליות שאין סחירות מתבסס על ציטוטי מחירים המתקבלים מחברת "שערי ריבית".

בנוסף, נערך אימות ותיקוף של השווי ההוגן על ידי הוועדה לניטור סיכונים וגורם מטעמה, אחת לרבעון. בהתאם להוראות בנק ישראל, מונה מנכ"ל הבנק, כגורם בורר, אשר תפקידו לברור במידה וקיימת מחלוקת בגין תחשיב השווי ההוגן, בין הגורם הקובע את השווי ההוגן והגורם המתקף.

בדבר בחינת ירידת ערך בהשקעה בניירות ערך – ראה סעיף 5 להלן.

3. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בהיקפים משמעותיים בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה.

הבנק מיישם את כללי FAS 157 (ASC 820) למדידת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים.

FAS 157 (ASC 820) מגדיר את השווי ההוגן כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. התקן מחייב לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים, לצורך הערכת שווי הוגן. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק, אשר מתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג של שווי הוגן כלהלן:

- נתוני רמה 1 – מחירים מצוטטים משוק פעיל.
- נתוני רמה 2 – מחירים הנגזרים ממודלים להערכה, אשר הנתונים המשמעותיים בהם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3 – מחירים הנגזרים ממודלים להערכה, אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים.

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק עיקרי הוערכו לפי שווי שוק, שנקבע בשוק העיקרי ובהעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה).

חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין מרכיב המט"ח שלהם, מתבססים על הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים ובשוק המקומי, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי בהתחשב בסוג המכשיר ובתקופת העסקה. בהתאם להוראות FAS 157 (ASC 820) שעורי הריבית הם אחידים, בין אם שווי המכשירים מהווה נכס בבנק ובין אם הוא מהווה התחייבות (אין מרווח בין ריבית הקניה לריבית המכירה). סיכון האשראי הגלום במכשירים הפיננסיים הנגזרים בא לידי ביטוי בשווי ההוגן, על ידי הכללת פרמיית סיכון בחישוב השווי.

פרמיית סיכון נכללה בחישוב כל העסקאות. בעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה נכס נכללה פרמיית סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ובעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה התחייבות נכללה פרמיית הסיכון של הבנק.

פרמיית סיכון האשראי של הבנקים בארץ ושל הבנקים בחו"ל התקבלה מגורמים חיצוניים המסתמכים על מכשירי חוב ונגזרי אשראי הנסחרים בשוק פעיל. לגבי יתר הלקוחות, פרמיית הסיכון נקבעה לפי מודל פנימי המדרג את טיב הלקוחות וסיכון האשראי שלהם.

השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הריבית והמדדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-מט"ח נקבעים על ידי חברה חיצונית המתמחה בשערון אופציות על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים בארץ ובעולם. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, מתקבלים, בדרך כלל, ציטוטי שווי הוגן מגורמים בחו"ל, וסבירותם נבחנת על ידי יחידת ה-Middle Office של הבנק, שהינה גורם בלתי תלוי בגורם העיסקי המבצע את הפעילות.

4. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הטבלה שלהלן מסכמת את שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים בהתפלגות לפי שווי הוגן של מחירים מצוטטים משוק פעיל ואחר:

(מיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל	
2,397.2	669.8	71.0	3,138.0	נכסים פיננסיים
819.3	102.6	-	921.9	התחייבויות פיננסיות

(מיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל	
1,589.1	366.0	28.8	1,983.9	נכסים פיננסיים
534.9	80.4	5.2	620.5	התחייבויות פיננסיות

5. ירידת ערך נכסים

הבנק מיישם נהלים על מנת להבטיח שערך נכסיו במאזן המאוחד אינו עולה על שווים ההוגן. במידת הצורך רושם הבנק ירידות ערך בנכסיו.

ניירות ערך

בחינת ירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה בתיק הנוסטרו נבחנת בהתאם לנוהל שאושר על ידי הדירקטוריון. לצורך בחינת ירידת ערך בתיק הנוסטרו, מתכנסת מידי רבעון ועדת הנהלה מיוחדת. עד ליום 31.12.13 הוועדה הייתה בהשתתפות המנכ"ל, מנהל חטיבת המטה (CRO), מנהלת חטיבת האשראי, מנהל מחלקת ניהול סיכונים, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית (כמשקיפה).

החל מיום זה, בעקבות יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 314, שונה הרכב הוועדה כך שמשתתפים בה מנהל חטיבת המטה (CRO), החשבונאית הראשית, מנהלת חטיבת האשראי, מנהל מחלקת ניהול סיכונים ומנהל החטיבה הפיננסית.

תפקידה של הוועדה לבחון האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני שיש לרושמה בדוח רווח והפסד ולהביא למלצה בנושא לועדת הביקורת של הדירקטוריון.

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר בהפסד עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח הכספי;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי איגרות חוב – העלות המופחתת) והשווי ההוגן שלו נמוך מהשווי בו נרכש מעל ל- 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב – לעלות המופחתת);
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של איגרות חוב – שיעור התשואה לפדיון;
- במקרה של מניות – הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשוויו ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. הסכום אשר הוכר כירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני ייזקף לדוח רווח והפסד. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד.

6. התחייבויות בגין תביעות משפטיות

בין יתר התחייבויות הבנק קיימות הפרשות בגין תביעות משפטיות שונות נגד הבנק, ביניהן גם בקשות לתביעות ייצוגיות, באם נדרש. ההפרשות נקבעו באופן שמרני על פי הערכת ההנהלה ומבוססות על חוות דעת משפטיות. אחת לרבעון נערך דיון בדירקטוריון, לגבי תביעות שהוגשו נגד הבנק. לצורך הערכת הסיכונים בהליכים משפטיים המוגשים כנגד הבנק מתבססת הנהלת הבנק על חוות דעתם של היועצים המשפטיים החיצוניים המייצגים את הבנק בתביעות אלו. חוות דעת אלו ניתנו על ידי היועצים המשפטיים החיצוניים על פי מיטב שיקול דעתם, על יסוד העובדות המוצגות להם על ידי הבנק ועל יסוד המצב המשפטי (הדין והפסיקה) כפי שהם ידועים במועד ההערכה, והנתונים, לא פעם, לפרשנות ולטיעונים אפשריים שונים. הערכת הסיכונים לאישור תובענות ייצוגיות כרוכה בקושי רב עוד יותר, שכן מדובר בתחום משפטי חדש יחסית, אשר ההלכות המשפטיות בו גם בנושאים עקרוניים ומרכזיים מצויות עדיין בהתהוות וטרם גובשו. לאור האמור לעיל, יתכן שתוצאות התביעות בפועל תהיינה שונות מההפרשות שנעשו.

7. אימוץ התקינה האמריקאית בנושא זכויות עובדים

לעניין פרסום חוזר של הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, אשר תחולתו מיום 1 בינואר 2015, המעדכן את דרישות ההכרה, המדידה, והגילוי בנושא הטבות לעובדים, ראה באור 1 ה' (1) לדוחות הכספיים. לבנק לא צפויה להיות השפעה מהותית מיישום ההוראה.

פעילות למען הקהילה ותרומות

בשנת 2013 החל הבנק לתרום בעיקר לעמותת מרכזי יד לילד ובשנת 2014 התרומה נמשכה. עמותת מרכזי יד לילד מפעילה בקרית מלאכי וסביבתה פרויקטים שנועדו לתת מענים מגוונים לאוכלוסיות מצוקה ואוכלוסיות עם צרכים מיוחדים. במסגרת זו מפעילה העמותה בתי אומנה לנערים במצוקה וממשפחות קשות, במטרה להעניק לאותם נערים את מירב המענים ולהחזירם או להכניסם למעגל החיים הנורמטיבי בחברה, בבית הספר ובבית. כמו כן, מפעילה העמותה מסגרות טיפוליות לנערים בעלי מוגבלויות. במסגרת זו מופעלים הילדים בכיתות טיפוליות מיוחדות העוסקות, בין היתר, בתחומי מוזיקה, הפעלות שונות, הקניית מיומנויות טכניות ועוד. בנוסף, בשנת 2013, תרם הבנק כיתת מחשבים לפרויקט בית אברהם, השייך לעמותת מרכזי יד לילד, מרכז יום טיפולי שיקומי המיועד לכ- 220 ילדים בכיתות א – ה המגיעים ממשפחות מצוקה קשות במיוחד ומוגדרים כילדים בסיכון. סך כל התרומות בשנת 2014 הסתכם בכ- 312 אלפי ש"ח.

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

פרטי המבקרת הפנימית

גב' יעל רונן, ר"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מיום 23.5.11, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל התאגידים הבנקאיים בישראל בקבוצת הבינלאומי. מנהל מחלקת פיננסים ושוק ההון במערך הביקורת הפנימית בבנק הבינלאומי, משמש כמבקר הפנימי הראשי בחברת הבת של הבנק, יובנק חברה לנאמנות בע"מ. המבקרת הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ובפסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת ת"א. בתפקידיה הקודמים עסקה בניהול מחלקת SOX של חברת כלל ביטוח בע"מ והייתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי. המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי, כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראת ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בועדת הביקורת של הבנק ביום 7.4.11 ובדירקטוריון הבנק ביום 10.4.11. הממונה בארגון על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק, לרבות החברות הבנות. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידי ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בועדת הביקורת, אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון. תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק והחברות הבנות שלו עמד במהלך שנת 2014 על כ-5.3 משרות בממוצע. היקף משרות זה, נגזר מתוכנית העבודה הרב שנתית ותגבור על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים. הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל ושל הלשכה העולמית למבקרים פנימיים. הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים. יודגש כי, גם בביצוע ביקורת בחברות הבנות ניתנה גישה מלאה כאמור.

דין וחשבון המבקרת הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים למנכ"ל ולחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. דוחות הביקורת מובאים בפני ועדת הביקורת של הבנק ונדונים לפי העניין. הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח רבעוני, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי. הדיווח הרבעוני כולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו ברבעון שחלף, ומוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, תמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי, הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית, ודיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2013 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 24.3.14. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2014 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 16.9.14. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2014 ידון בחודש מרץ 2015.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקרת הפנימית

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול

תגמול המבקרת הפנימית מבוצע על ידי הבנק הבינלאומי ומתבצע חיוב של הבנק בגין שירותי הביקורת. להערכת דירקטוריון החברה האם תגמול המבקרת הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון, אין בתגמול המבקרת הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר אבי שטרנשוס והחשבונאית הראשית, גב' אורית איצקוביץ.

מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות החשבונאית הראשית, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם. האורגן בבנק האחראי על בקרת העל הינו דירקטוריון הבנק.

דירקטוריון הבנק מינה ועדת ביקורת, המקיימת דיונים מקדמיים פרטניים בנושא הדוחות הכספיים. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני. בהתאם להחלטת הדירקטוריון, התואמת את הוראות ניהול בנקאי תקין 301, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל – 7 מתוך 9 חברי הדירקטוריון, ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. הדיון בדוחות הכספיים נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר של הבנק. לשיבות ועדת הביקורת, כמו גם לשיבות הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים גם רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, שעלו מתהליך הביקורת או הסקירה, ועומדים לרשות חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה טרם אישורם. ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה.

מידי רבעון מקיימת ועדת הביקורת של הדירקטוריון דיון בחובות הבעייתיים ובהפרשה להפסדי אשראי, לצורך אישורם ואישור הפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. בנוסף, דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX. הדיון מתקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר של הבנק.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברות טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק ודוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון לפי העניין, לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים. בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר. במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים סוקר מנכ"ל הבנק באופן מפורט, את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי.

בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על תוצאות הבנק ומודגשות סוגיות מהותיות. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאית הראשית לחתום על הדוחות הכספיים.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

הנחייה של המפקח על הבנקים קובעת כי על התאגידים הבנקאיים לתת גילוי בדוח הדירקטוריון בדבר המספר המיזערי הראוי של דירקטורים (שאינם בעלי תפקיד נוסף בבנק) בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית שקבע דירקטוריון התאגיד הבנקאי, אשר מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד באחריותו בבדיקת המצב הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם, וכן לתת פרטים על הדירקטורים שהינם בעלי מיומנות, כאמור. קביעה זו נעשית בהתחשב, בין היתר, בגודל התאגיד, סוג פעילותו, מספר חברי הדירקטוריון שלו ומורכבותו.

דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המיזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתם בהנחייה, הינו שני דירקטורים. מספר זה מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו כאמור לעיל, שכן הוא מבטיח את מעורבותו של דירקטור בעל מיומנות, כאמור, בתהליך אישור הדוחות הכספיים גם במקרה של היעדרות של אחד מבין שני הדירקטורים בעלי מיומנות זו. בנוסף, ציין הדירקטוריון כי בקביעה זו הובאה בחשבון העובדה שהדוחות הכספיים של הבנק מובאים בפני ועדת הביקורת, המנהלת דיונים מעמיקים בדוחות, טרם הבאתם לאישור הדירקטוריון.

יחד עם זאת, בפועל 7 מתוך 9 חברי הדירקטוריון המכהנים ביום פרסום הדוחות הכספיים הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית.

להלן פרטים אודות הדירקטורים שהם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, תוך ציון השכלתם וניסיונם בתחום הבנקאות ובנושאים עסקיים וחשבונאיים, אשר מאפשרים להם להבין לעומקם דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים:

מר יורם סירקיס הינו רואה חשבון מוסמך, בעל תואר מוסמך במנהל עסקים וכן בעל תואר בוגר בכלכלה וחשבונאות.

מר סירקיס מכהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת ניהול נכסי לקוחות בבנק הבינלאומי.

מר סירקיס מכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 18.12.11 וכיהן כיו"ר ועדת ניהול הסיכונים עד ליום 25.1.15.

מר דוד בלומברג הינו בעל תואר מוסמך במינהל עסקים ותואר בוגר בכלכלה.

מר בלומברג כיהן כמנכ"ל בנק טפחות, כמנכ"ל בנק המזרחי וכיו"ר דירקטוריון בנק ירושלים וכיום מכהן, בין היתר, כמנכ"ל חברת בר מוטב בע"מ וכיו"ר בסס"ח – החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ, אי.אם.אי. עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ וכדירקטור בלתי תלוי בחברת ח.מר תעשיות בע"מ.

מר בלומברג חבר בוועדת ניהול סיכונים ובוועדת תגמול.

גברת קרן אצלן הינה בעלת תואר מוסמך בכלכלה ותואר בוגר בכלכלה וניהול. גברת אצלן כיהנה כסמנכ"ל כספים ולאחר מכן כסמנכ"ל של קניאל תעשיות אריזה בע"מ וכן כסמנכ"ל כספים בתדיראן הולדינגס (לשעבר: קריסטל מוצרי צריכה בע"מ). החל מיום 19.2.12 מכהנת כסמנכ"ל כספים וכלכלה ברכבת ישראל. גברת אצלן מונתה כיו"ר ועדת ביקורת החל מיום 23.2.15.

מר בן ציון ישראל, אשר במועד הדיון בדוחות הכספיים בוועדת הביקורת כיהן כיו"ר ועדת הביקורת, הינו רואה חשבון מוסמך, בעל תואר מוסמך בחשבונאות ובעל תואר בוגר בכלכלה וחשבונאות. מר ישראל שימש כממלא מקום מנכ"ל ומנהל כספים באינספיייר השקעות בע"מ וכן כיהן כדירקטור וחבר בוועדת הביקורת, אשר דנה בדוחות הכספיים של חברת תדיר גן (מוצרים מדויקים) 1993 בע"מ. כיום עוסק בייעוץ עסקי ופיננסי. ביום 23.2.15 הסתיימה תקופת כהונתו של מר בן ציון ישראל כדירקטור ביובנק בע"מ.

מר רונן הראל הינו בעל תארי מוסמך במנהל עסקים ובפילוסופיה ובעל תואר בוגר בכלכלה. מר רונן הראל מכהן כדירקטור חיצוני בחברת פי.סי.בי. טכנולוגיות בע"מ, חברה תעשייתית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב, וכיהן כדירקטור חיצוני בחברת אי. ג'י. אר. אי השקעות בע"מ, חברה להשקעות נדל"ן הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב, וזאת במקביל להיותו מנכ"ל חברות פרטיות שונות, מרצה ליזמות וחדשנות עסקית בבית הספר לניהול וכלכלה, המכללה האקדמית תל אביב יפו וחוקר במסגרת תוכנית לדוקטורט במדעי הניהול באוניברסיטת בן גוריון בנגב. מר הראל מכהן כיו"ר ועדת תגמול החל מיום 1.8.14 וכחבר ועדת ביקורת החל מיום 25.1.15. עד ליום 25.1.15 כיהן מר הראל כחבר ועדת ניהול סיכונים.

מר יוסי לוי הינו בעל תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול. מר לוי כיהן כסמנכ"ל ויו"ר דירקטוריון מתף, ומכהן כיום כסמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי, ובין היתר, כחבר דירקטוריון בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית בבנק מסד ובבנק פאג"י. מר יוסי לוי מכהן כחברת ועדת ביקורת וועדת תגמול החל מיום 1.8.14.

גברת ליאת בן ארי הינה רואת חשבון מוסמכת, בעלת תואר בוגר בכלכלה וחשבונאות. גברת ליאת בן ארי כיהנה כסמנכ"ל, חברת הנהלה וראש אגף נכסי לקוחות בבנק מסד ובמקביל כסמנכ"ל קופת הגמל דפנה, וכיום מכהנת כראש המערך הפיננסי בבנק הבינלאומי וכדירקטורית בסטוקופין ישראל בע"מ. גברת ליאת בן ארי מכהנת כחברת ועדת ניהול סיכונים החל מיום 25.1.15.

גברת אלה גולן הינה בעלת תואר מוסמך במנהל עסקים ובעלת תואר בוגר בכלכלה. גברת אלה גולן כיהנה כמנהלת מחלקת ניירות ערך ארצית וכסגנית ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות בבנק הבינלאומי, וכיום מכהנת כסמנכ"ל, חברת הנהלה וראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי וכדירקטורית בבנק מסד. גברת אלה גולן מכהנת כחברת ועדת ניהול סיכונים החל מיום 25.1.15.

הבנק עומד במספר המזערי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית פיננסית.

עבודת הדירקטוריון ושינויים בדירקטוריון וועדותיו

במהלך שנת 2014 פעל דירקטוריון הבנק כמתחייב מתפקידו, בקביעת מדיניות בתחומים השונים, קביעת הנחיות כפי שמתחייב מההוראות השונות, אישור אשראי ופיקוח ובקרה על הפעילות העסקית השוטפת.

מליאת הדירקטוריון וועדותיו, ועדת ביקורת, ועדת ניהול סיכונים וועדת תגמול קיימו דיונים מפורטים, כל ועדה בתחומה. במהלך השנה התקיימו 16 ישיבות דירקטוריון ו- 24 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות (13 ועדות ביקורת, 6 ועדות ניהול סיכונים ו- 5 ועדות שכר ותגמולים).

שינוי בועדות הדירקטוריון

בהרכב ועדות הדירקטוריון בוצעו שינויים, כדלקמן:

ביום 1.8.14 מר יוסי לוי מונה כחבר ועדת ביקורת וחבר ועדת תגמול.

ביום 1.8.14 מר רונן הראל מונה כחבר ועדת ניהול סיכונים וכיו"ר ועדת תגמול, במקומו של מר יוסי אלשיך.

ביום 25.1.15 סיים מר רונן הראל את כהונתו כחבר ועדת ניהול סיכונים ומונה כחבר ועדת ביקורת.

ביום 25.1.15 מונה הגברת ליאת בן ארי והגברת אלה גולן כחברות בועדת ניהול סיכונים.

ביום 25.1.15 סיים מר יורם סירקיס את כהונתו כיו"ר ועדת ניהול סיכונים והגברת זיוה ברק מונתה כיו"ר ועדת ניהול סיכונים.

ביום 23.2.15 סיים מר בן ציון ישראל את כהונתו כחבר דירקטוריון יובנק והסתיימה כהונתו כיו"ר ועדת ביקורת.

החל מיום 23.2.15 מכהנת הגברת קרן אצלן כיו"ר ועדת ביקורת.

בעקבות סיום כהונתו של מר אבי קרמר כחבר דירקטוריון יובנק ביום 5.5.14, הסתיימה כהונתו כחבר ועדת ניהול סיכונים.

בעקבות סיום כהונתו של מר יוסי אלשיך כחבר דירקטוריון יובנק ביום 1.8.14, הסתיימה כהונתו כחבר ועדת ביקורת וועדת תגמול.

חברי דירקטוריון הבנק

להלן שמות חברי דירקטוריון הבנק למועד פרסום דוח זה ובנוסף חברי דירקטוריון שכיהנו במהלך שנת 2014:

יורם סירקיס, יו"ר

תקופת כהונה כדירקטור: 14.8.07 – היום. מונה כיו"ר הדירקטוריון ביום 18.12.11.

חברות בועדות: יו"ר ועדת ניהול סיכונים עד ליום 25.1.15.

דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.

השכלה: B.A כלכלה וחשבונאות – האוניברסיטה העברית ירושלים ורואה חשבון מוסמך, M.A מנהל עסקים - האוניברסיטה העברית ירושלים.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

2007 – היום: סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת ניהול נכסי לקוחות בבנק הבינלאומי.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: החברה לרישומים של הבנק הבינלאומי והבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

דוד בלומברג

תקופת כהונה: 14.10.07 – היום.

חברות בועדות: ועדת ניהול סיכונים וועדת תגמול.

דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.

השכלה: B.A כלכלה – האוניברסיטה העברית ירושלים, M.A מנהל עסקים, מימון – האוניברסיטה העברית ירושלים.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

ייעוץ פיננסי, בעלים ומנכ"ל של חברת בר מוטב בע"מ.

2006-1998: יו"ר דירקטוריון בנק ירושלים.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: יו"ר דירקטוריון: בר מוטב בע"מ, בס"ח החברה הישראלית לביטוח

אשראי בע"מ, אי.אם.איי. עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ, הספריה הלאומית בע"מ. דירקטור: אפריקה ישראל נכסים

בע"מ, ח. מר תעשיות בע"מ.

בן ציון ישראל

תקופת כהונה: 23.2.09 – 23.2.15.

חברות בועדות: יו"ר ועדת ביקורת.

דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.

השכלה: B.A בכלכלה וחשבונאות – אוניברסיטת תל-אביב, M.A בחשבונאות – אוניברסיטת בר אילן, רואה חשבון מוסמך.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

כיום יועץ עיסקי ופיננסי.

2010-2009: מנכ"ל בייקר טילי יועצים (ישראל) בע"מ.

2008-2004: ממלא מקום מנכ"ל וסמנכ"ל כספים – אינספיייר השקעות בע"מ.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: בן ציון ישראל יועץ עסקי ופיננסי בע"מ, אי.אס.או.בי הפלטפורמה

הישראלית להזדמנויות בחברות הזנק וצמיחה בע"מ.

זיוה ברק

תקופת כהונה: 4.3.10 – היום.

חברות בועדות: ועדת ניהול סיכונים. יו"ר ועדת ניהול סיכונים החל מיום 25.1.15.

דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.

השכלה: B.A בכלכלה ובמדעי המדינה – האוניברסיטה העברית, ירושלים, M.A מנהל עסקים – האוניברסיטה העברית,

ירושלים.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

2007 – 23.12.14 ראש סקטור בניה ונדל"ן בחטיבה העסקית בבנק הבינלאומי. החל מיום 24.12.14 מנהלת מחלקה

עסקית בחטיבה העסקית בבנק הבינלאומי.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: אין.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

קרן אצלן

תקופת כהונה: 5.10.10 - היום.
חברות בועדות: ועדת ביקורת. יו"ר ועדת ביקורת החל מיום 23.2.15.
דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.
השכלה: B.A בכלכלה וניהול – אוניברסיטת תל-אביב, M.A בכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב.
תעסוקה בחמש השנים האחרונות:
19.2.2012 – היום: סמנכ"ל כספים וכלכלה ברכבת ישראל.
2010 – 5.2011: סמנכ"ל כספים, תדיראן הולדינגס (לשעבר: קריסטל מוצרי צריכה בע"מ).
2005 – 2009: מנכ"ל קניאל תעשיות אריזה בע"מ.
חברות בדירקטוריונים נוספים: קרן א. שירותי ניהול פיננסיים בע"מ, חברת המטענים של רכבת ישראל בע"מ, חברה לפיתוח מתחמי רכבת ישראל בע"מ.

רון הראל

תקופת כהונה: 25.3.12 - היום.
חברות בועדות: חבר בועדת תגמול החל מיום 1.12.12, יו"ר ועדת תגמול החל מיום 1.8.14. חבר ועדת ביקורת החל מיום 25.1.15, חבר ועדת ניהול סיכונים החל מיום 1.8.14 ועד ליום 25.1.15.
דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.
השכלה: B.A בכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב, M.B.A במנהל עסקים – אוניברסיטת תל-אביב, M.A פילוסופיה – אוניברסיטת תל-אביב.
תעסוקה בחמש שנים האחרונות:
2012 – היום: מרצה מן החוץ ליזמות וחדשנות בבית הספר לניהול וכלכלה - המכללה האקדמית תל אביב יפו וחוקר במסגרת תוכנית לדוקטורט במדעי הניהול באוניברסיטת בן גוריון בנגב.
2010 – היום: מנכ"ל חברת רון הראל בע"מ.
2002 – היום: מנכ"ל שיבולית החזקות בע"מ.
2012-2013: מנכ"ל סי טי וואר בע"מ.
2009 – 2011: מנכ"ל תומקר בע"מ.
2007 – 2009: סמנכ"ל קרן מרקסטון בע"מ.
חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: דירקטור בחברת רון הראל בע"מ, דירקטור חיצוני בפי.סי.בי. טכנולוגיות בע"מ, דירקטור בשיבולית החזקות בע"מ.

יהושע נאמן

תקופת כהונה: 10.7.12 - היום.
חברות בועדות: חבר בועדת ביקורת וחבר בועדת תגמול החל מיום 1.12.12.
דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.
השכלה: L.L.B במשפטים – האוניברסיטה העברית, לימודי המשך במשפטים בבית ספר למוסמכים – אוניברסיטת NYU, לימודי המשך בחשבונאות – ברנרד ברוק קולג'.
תעסוקה בחמש שנים האחרונות: עוסק בעריכת דין באופן פרטי.
חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: דירקטור בחברת קרדן ישראל בע"מ, קרן וולף, מכללת אורט להנדסה בראודה, מכללת אורט הרמלין ואורט ישראל.

יוסי לוי

תקופת כהונה: 8.7.14 – היום.
חברות בועדות: חבר בועדת ביקורת ובעדת תגמול החל מיום 1.8.14.
דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
השכלה: תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול, הטכניון.
תעסוקה בחמש שנים אחרונות:
סמנכ"ל וחבר הנהלה, ראש חטיבת משאבים, בבנק הבינלאומי.
חברות בדירקטוריונים נוספים: בנק מסד, בנק פאג"י, פורטראב חברה להשקעות בע"מ, הבינלאומי הראשון ושות' - חיתום והשקעות בע"מ.

ליאת בן ארי

תקופת כהונה: 29.12.14 – היום.
חברות בועדות: חברה בועדת ניהול סיכונים החל מיום 25.1.15.
דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות - אוניברסיטת בר אילן.
תעסוקה בחמש שנים אחרונות:
8.2014 – היום: ראש המערך הפיננסי בבנק הבינלאומי.
12.2013 – 8.2014: סגנית מנהלת אזור מרכז בבנק הבינלאומי.
8.2008 – 12.2013: סמנכ"ל, חברת הנהלה וראש אגף נכסי לקוחות בבנק מסד.
8.2008 – 2.2011: מנכ"ל קופת הגמל דפנה.
חברות בדירקטוריונים נוספים: סטוקופין ישראל בע"מ.

אלה גולן

תקופת כהונה: 18.1.15 – היום.
חברות בועדות: חברה בועדת ניהול סיכונים החל מיום 25.1.15.
דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל אביב, תואר שני במנהל עסקים – אוניברסיטת תל אביב.
תעסוקה בחמש שנים אחרונות:
1.2014 – היום: סמנכ"ל, חברת הנהלה וראש החטיבה הבנקאית, בבנק הבינלאומי.
12.2013 – 6.2010: סגנית ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות בבנק הבינלאומי.
5.2010 – 3.2007: מנהלת מחלקת ניירות ערך ארצית בבנק הבינלאומי.
חברות בדירקטוריונים נוספים: בנק מסד.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

אבי קרמר

תקופת כהונה: 6.5.08 – 5.5.14.

חברות בועדות: ועדת ניהול סיכונים.

דירקטור פנימי או חיצוני*: חיצוני.

השכלה: B.A כלכלה – אוניברסיטת תל-אביב.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

2009 – היום: יועץ בתחום העסקי ומערכות מידע.

2008 – 2009: מנכ"ל בי סייפ מערכות מידע (1983) בע"מ.

2005 – 2007: סמנכ"ל מכירות וחבר הנהלה בחברת יבמ ישראל בע"מ.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום סיום כהונתו: אין.

יוסף אלשיך

תקופת כהונה: 1.7.11 – 1.8.14.

חברות בועדות: יו"ר ועדת שכר ותגמולים.

דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.

השכלה: B.A בכלכלה – New York – New School University.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

1996 – 2011: כהונה במועצות מנהלים וועדות השקעות, כולל בפיבי אחזקות בע"מ, על בד משואות יצחק בע"מ, הריבוע

הכחול נכסים והשקעות בע"מ, מוצרי מעברות בע"מ, הראל פיננסים בע"מ ודן חברה ציבורית לתחבורה בע"מ, דרך החברה

שבבעלותו יוסי אלשיך ייעוץ כלכלי פיננסי בע"מ.

חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום סיום כהונתו: מדרשת שדה בוקר, קרית עתידים בע"מ, שיכון ובינוי בע"מ, אסם בע"מ

וי"ר ועדת השקעות – עמיתים קרנות הפנסיה הותיקות.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

חברי הנהלת הבנק

חברי הנהלת הבנק למועד פרסום דוח זה ובשנת 2014 הינם:

אבי שטרנשוס, מנהל כללי.

תקופת כהונה: 1.7.14 – היום.

השכלה: B.A. תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל אביב.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות: מיום 19.10.10 – 30.6.14 סמנכ"ל וחבר הנהלה, ראש החטיבה הפיננסית בבנק הבינלאומי. לפני כן כיהן כסמנכ"ל, מנהל תחום השקעות ביטוח וגמל במנורה מבטחים ביטוח בע"מ.

אבי בסון, סמנכ"ל ומנהל חטיבת שוק ההון.

תקופת כהונה: 7.6.05 – היום.

השכלה: B.A. כלכלה – אוניברסיטת תל-אביב, M.B.A. מימון וחשבונאות - אוניברסיטת תל-אביב.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות: משנת 2005 – סמנכ"ל ומנהל חטיבת שוק ההון, יובנק בע"מ.

יעקב גרטן, סמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה ומנהל סיכונים ראשי.

תקופת כהונה: 3.1.07 – 28.2.15.

השכלה: B.Sc. הנדסה כימית – הטכניון, M.B.A. מנהל עסקים (התמחות במימון) – אוניברסיטת תל-אביב.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות: משנת 2007 סמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, יובנק בע"מ. משנת 2011 משמש בנוסף כמנהל סיכונים ראשי ביובנק בע"מ.

ראה להלן בנוסף פסקת שינויים בהרכב חברי הנהלת הבנק.

אורית איצקוביץ, מנהלת חטיבת החשבונאי הראשי וחשבונאית ראשית.

תקופת כהונה: 1.12.06 – היום.

השכלה: B.A. חשבונאות וכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב, M.B.A. מנהל עסקים – אוניברסיטת תל-אביב ורואת חשבון מוסמכת.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות: מדצמבר 2006 מנהלת חטיבת החשבונאי הראשי וחשבונאית ראשית ביובנק בע"מ.

רונית עוזיאל, מנהלת חטיבת האשראי.

תקופת כהונה: 15.6.13 – היום.

השכלה: B.A. במנהל עסקים (התמחות במימון), המכללה למינהל, המסלול האקדמי תל-אביב. M.B.A. במנהל עסקים (התמחות במימון), אוניברסיטת גולדן גייט, סן פרנסיסקו, ארה"ב.

תעסוקה בחמש שנים האחרונות:

משנת 2005 ועד 6.2013 בחטיבה העסקית של בנק אוצר החייל בתפקידי ניהול: מנהלת קשרי לקוחות עסקיים (תפקיד אחרון), מנהלת המטה העסקי, מנהלת סקטור נדל"ן ובניה.

אביגדור אבני, מנהל חטיבת הבנקאות הפרטית.

תקופת כהונה: 1.11.14 – היום.

השכלה: B.A. כלכלה וניהול - אוניברסיטת תל אביב, M.B.A. מנהל עסקים - אוניברסיטת תל אביב.

תעסוקה בחמש השנים האחרונות: משנת 2009 מנהל מערך הייעוץ בחטיבת הבנקאות הפרטית ביובנק בע"מ.

רון בדני, מנהל כללי, לשעבר.

תקופת כהונה: 1.4.10 – 30.6.14.

השכלה: B.A. כלכלה ומינהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים, M.B.A. מימון, אוניברסיטת תל-אביב.
תעסוקה בשנים האחרונות: משנת 2006 – 2.2010 Global Treasurer - בבנק דיסקונט לישראל בע"מ.
ראה בנוסף להלן פיסקת שינויים בהרכב חברי הנהלת הבנק.

יהודה - אודי דהאן, מנהל חטיבת הבנקאות הפרטית, לשעבר.

תקופת כהונה: 21.11.11 – 22.10.14.

השכלה: B.A. במדעי המחשב וכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב, M.Sc. בכלכלה וניהול בינלאומי – אוניברסיטת ST. Gallen, שווייץ. M.B.A. במנהל עסקים – אוניברסיטת Nanyang, סינגפור. PHD במנהל עסקים, אוניברסיטת ST. Gallen, שווייץ.
תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

2010 – 2011: מנכ"ל חברת קונטנגו פיננסים בע"מ (חברה בבעלותו).

2009 – 2010: מנהל UBS Wealth Management ישראל.

2006 – 2009: מנהל צוות יועצי השקעות ב-UBS ציריך, שווייץ.

ראה בנוסף להלן פיסקת שינויים בהרכב חברי הנהלת הבנק.

דרור זקש, מנהל החטיבה הפיננסית, לשעבר.

תקופת כהונה: 28.2.13 – 9.1.14.

השכלה: B.Sc. מנהל עסקים – טורו קולג', ניו יורק, M.B.A. - מנהל עסקים, אוניברסיטת מנצ'סטר, שלוחה בישראל.
תעסוקה בחמש השנים האחרונות:

2009 - 2012: מנהל חדר עסקאות מט"ח קבוצתי של קבוצת הבינלאומי.

2001 – 2009: מנהל חדר עסקאות מט"ח בבנק הבינלאומי.

ראה בנוסף להלן פיסקת שינויים בהרכב חברי הנהלת הבנק.

שינויים בחברי הנהלת הבנק

- ביום 28.2.15 יסיים מר יעקב גרטן, סמנכ"ל מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי, את העסקתו ביובנק וזאת לאחר תקופת כהונה בת שמונה שנים.
- ביום 26.2.15 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר מיכאל נבות כחבר הנהלה ומנהל הסיכונים הראשי במקומו של מר יעקב גרטן. תוקף המינוי מיום 1.3.15.
- מר מיכאל נבות הינו בעל תואר ראשון בסטטיסטיקה ותואר שני במינהל עסקים (התמחות במימון) מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ומכהן מאז שנת 2010 כמנהל מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות בבנק ומאז פברואר 2014 כממלא מקום מנהל החטיבה הפיננסית בבנק.
- ביום 22.10.14 סיים מר אודי דהאן את תפקידו כמנהל חטיבת הבנקאות הפרטית.
- ביום 21.9.14 אישר הדירקטוריון את מינויו של מר אביגדור אבני כמנהל חטיבת הבנקאות הפרטית במקומו של מר אודי דהאן. תוקף המינוי החל מיום 1.11.14.
- ביום 29.4.14 הודיע מר רון בדני, מנכ"ל יובנק, על התפטרותו מתפקידו וזאת לאחר תקופת כהונה בת ארבע שנים.
- ביום 30.6.14 סיים מר רון בדני את כהונתו כמנכ"ל יובנק.

- ביום 18.5.14 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר אבי שטרנשוס כמנכ"ל יובנק. מינויו של מר אבי שטרנשוס נכנס לתוקף ב- 1.7.14.
- ביום 9.1.14 הסתיימה העסקתו של מר דרור זקש, מנהל החטיבה הפיננסית ביובנק, בעקבות חזרתו להיות עובד של הבנק הבינלאומי.
- עם סיום תפקידו של דרור זקש כמנהל החטיבה הפיננסית, משמש מר מיכאל נבות, מנהל מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות, כממלא מקום האחראי על פעילות החטיבה הפיננסית בכפיפות ישירה למנכ"ל הבנק.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקן 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב, בין היתר, על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית הסיקו, כי ליום 31.12.14 הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

במהלך התקופה הנסקרת התקיימו 16 ישיבות דירקטוריון ו-24 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

פרוט תשלומים והטבות למקבלי השכר הגבוה בבנק

להלן פרוט התשלומים וההטבות אשר שולמו או נרשמה בגינם הפרשה בשנת הדוח¹, למקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה בבנק, בסכומים מדווחים, באלפי ש"ח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014										
פרטי מקבלי התגמולים		תגמולים בעבור שירותים								
תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק שווי הטבה ²	פיצויים תגמולים, קרן חופשה וביטוח לאומי	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך הכל משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים	תגמולים אחרים	
אבי שטרנשוו ³	100%	-	550	107	39	465	-	1,161	-	-
אבי בסון	100%	-	1,060	155	61	278	-	1,554	-	-
יעקב גרטן ⁴	100%	-	769	98	66	581	-	1,514	174	-
רונית עוזיאל ⁵	100%	-	653	84	62	274	-	1,073	-	-
אורית איצקוביץ	100%	-	699	82	66	178	-	1,025	124	-
החשבונאי הראשי	100%	-	621	-	55	212	-	888	-	-
רון בדני ⁶										

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013										
פרטי מקבלי התגמולים		תגמולים בעבור שירותים								
תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק שווי הטבה ²	פיצויים תגמולים, קרן חופשה וביטוח לאומי	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך הכל משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים	תגמולים אחרים	
רון בדני ⁶	100%	-	1,220	208	66	357	10	1,861	-	-
אבי בסון	100%	-	1,042	150	61	256	4	1,513	-	-
יעקב גרטן ⁴	100%	-	747	105	65	182	10	1,109	128	-
יהודה-אודי דהאן ⁷	100%	-	713	112	58	179	6	1,068	-	-
אורית איצקוביץ	100%	-	690	80	71	154	16	1,011	143	-
החשבונאי הראשי										

- לא כולל מס שכר.
 - כולל שווי רכב, שווי סלולרי, שווי עיתון ושווי ביטוח בריאות.
 - החל את כהונתו כמנכ"ל הבנק ב- 1 ביולי 2014.
 - יסיים את כהונתו ב- 28 בפברואר 2015.
 - החלה את כהונתה כמנהלת חטיבת האשראי ב- 15 ביוני 2013.
 - סיים את כהונתו ב- 30 ביוני 2014.
 - סיים את כהונתו ב- 22 באוקטובר 2014.
- א. בקביעת תשלומי השכר, המענקים וההטבות שנכללו בדיווח על שכר חברי ההנהלה, התבססו השיקולים של הדירקטוריון על מעמדו ותפקידו של כל אחד מהם ותרומתו לפעילות הבנק. בשיקולי התגמול נלקחו בחשבון. בין היתר, היקף העסקים ותוצאות הפעילות של הבנק.
- ב. התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל פעילות במסגרתם דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

מר אבי שטרנשוס מכהן כמנכ"ל הבנק מיום 1 ביולי 2014 בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר שטרנשוס לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית ללא השלמת עתודות.

שמורה לבנק הזכות שלא לנצל את תקופת ההודעה המוקדמת במלואה או בחלקה ולשלם למר שטרנשוס עבור התקופה שלא נדרשה. כמו כן, תקופת הגבלת התחרות הינה בת שלושה חודשים ממועד הפסקת העבודה בבנק, בגינה ישולמו דמי הסתגלות.

למר שטרנשוס תקופת העסקה מובטחת של שלוש שנים.

משכורתו של מר שטרנשוס צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

מר אבי בסון החל לכהן כחבר הנהלה ומועסק בבנק מיום 7 ביוני 2005 בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר בסון לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית, ללא השלמת עתודות. למר בסון תקופת הגבלת תחרות בת שלושה חודשים ממועד הפסקת העבודה בבנק. כמו כן, זכאי מר בסון למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות. משכורתו של מר בסון צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

מר יעקב גרטן החל לכהן כחבר הנהלה ומועסק בבנק החל מיום 3 בינואר 2007, בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה. ביום 28.2.15 יסיים מר יעקב גרטן את העסקתו בבנק.

עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר גרטן לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון כפול שנות הוותק. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקופת הגמל אליה הבנק הפריש כספים לטובתו. בהתאם להסכם סיום העסקתו זכאי מר גרטן לפדיון שלושה חודשי הודעה מוקדמת (כולל סוציאליות), למענק הסתגלות של שלוש משכורות חודשיות ולמענק אי תחרות בגובה שלוש משכורות חודשיות. משכורתו של מר גרטן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

גברת אורית איצקוביץ החלה לכהן כחברת הנהלה החל מיום 1 בדצמבר 2006, בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

עם סיום העסקתה בבנק זכאית גברת איצקוביץ לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרה האחרון כפול שנות הוותק. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקופת הגמל אליה הבנק הפריש כספים לטובתה.

כמו כן, זכאית גברת איצקוביץ למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות.

משכורתה של גברת איצקוביץ צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

גברת רונית עוזיאל החלה לכהן כחברת הנהלה החל מיום 15 ביוני 2013, בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתה בבנק זכאית גברת עוזיאל לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרה האחרון כפול שנות הוותק. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקופת הגמל אליה הבנק הפריש כספים לטובתה. כמו כן, זכאית גברת עוזיאל למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות. משכורתה של גברת עוזיאל צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

מר יהודה – אודי דהאן החל לכהן כחבר הנהלה החל מיום 21 בנובמבר 2011, בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה. ביום 22 באוקטובר 2014 סיים מר יהודה אודי דהאן את תפקידו. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר דהאן לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון כפול שנות הוותק. מסכומים אלו הופחתו ערך פדיון הפיצויים בקופת הגמל אליה הבנק הפריש כספים לטובתו. כמו כן, זכאי מר דהאן למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות. משכורתו של מר דהאן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

מר רון בדני כיהן כמנכ"ל הבנק מיום 1 באפריל 2010 בהסכם אישי לתקופה של שנתיים, עד ליום 1 באפריל 2012. ביום 1 באפריל 2012 האריך דירקטוריון הבנק את כהונתו של המנכ"ל לתקופה בלתי מוגבלת. ביום 30 ביוני 2014 סיים מר בדני את כהונתו כמנכ"ל יובנק. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר בדני לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית ללא השלמת עתודות. הבנק בחר שלא לנצל את תקופת ההודעה המוקדמת במלואה או בחלקה ושילם למר בדני עבור התקופה שלא נדרשה. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שלושה חודשים ממועד הפסקת העבודה בבנק. מר בדני זכאי למענק שנתי של משכורת חודשית בגין כל אחוז בתשואה על ההון מפעולות רגילות מעל לתשואת סף הזכאות שנקבעה על ידי הדירקטוריון לאותה שנה קלנדרית. תשלום מענק העולה על שלוש משכורות חודשיות דורש את אישורו של דירקטוריון הבנק. לצורך התחשיב ינוטרלו מהרווח השנתי רכיבים בעלי סממנים חד פעמיים. כמו כן, זכאי מר בדני למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות. משכורתו של מר בדני צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

שכר רואה החשבון המבקר

מאוחד		בנק	
2014	2013	2014	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,616	1,612	1,439	1,437
עבור פעולות הביקורת ⁴			
עבור שירותים נוספים:			
שירותים הקשורים לביקורת ⁵	30	30	455
שירותי מס ⁷	63	63	61
שירותים אחרים ⁶	-	-	2
סך הכל עבור שירותים נוספים	93	93	518
סך הכל	1,709	1,532	1,955

שכר רואה החשבון המבקר: ^{1,2,3}

עבור פעולות הביקורת⁴

עבור שירותים נוספים:

שירותים הקשורים לביקורת⁵

שירותי מס⁷

שירותים אחרים⁶

סך הכל עבור שירותים נוספים

סך הכל

- 1 דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט – 1999.
- 2 שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.
- 3 כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- 4 ביקורת דוחות כספיים שנתיים, ביקורת בנושא ה-SOX, דוחות מס וסקירת דוחות ביניים.
- 5 כולל ביקורת מיוחדת.
- 6 כולל שכר עבור יעוץ.
- 7 כולל שכר עבור יעוץ QI.

רואה החשבון המבקר של הבנק מאז הווסדו הינו סומך חייקין.

הדירקטוריון מודה למנכ"ל, להנהלת הבנק ולעובדיו על עבודתם, על נאמנותם, על מקצועיותם ועל המאמצים המושקעים לשיפור רווחיות הבנק ולפיתוחו.

אבי שטרנשוס

מנהל כללי

יורם סירקיס

יו"ר הדירקטוריון

26 בפברואר 2015

להלן לוחות הכוללים מידע כספי מפורט לפי נושאים כלהלן:

- א. מאזן מאוחד לסוף השנים 2010 - 2014
- ב. דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2010 – 2014
- ג. שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד
- ד. החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד
- ה. סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
- ו. חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד
- ז. תמצית מאזן מאוחד לסוף רבעון – מידע רב רבעוני
- ח. תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון – מידע רב רבעוני

תוספת א: מאזן מאוחד לסוף השנים 2014-2010

סכומים מדווחים

31 בדצמבר					
2010	2011	2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
					נכסים
2,154.0	2,023.5	3,700.7	4,538.2	5,622.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,750.8	2,433.9	1,375.8	1,373.4	2,154.8	ניירות ערך
698.7	999.5	201.4	141.1	158.3	ניירות ערך שנשאלו
1,774.9	1,786.9	2,141.2	2,082.5	1,894.4	אשראי לציבור
(23.5)	(13.6)	(13.6)	(11.6)	(11.5)	הפרשה להפסדי אשראי
1,751.4	1,773.3	2,127.6	2,070.9	1,882.9	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	4.8	השקעות בחברה כלולה
18.7	19.0	18.2	16.6	14.2	בניינים וציוד
10.7	8.6	6.1	13.0	12.5	נכסים בלתי מוחשיים
123.0	110.2	174.5	150.1	308.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
117.9	134.0	147.6	75.6	140.5	נכסים אחרים
7,625.2	7,502.0	7,751.9	8,378.9	10,298.6	סך הכל נכסים
					התחייבויות והון
6,008.1	5,715.1	6,532.7	7,414.5	9,005.1	פקדונות הציבור
65.6	34.9	145.7	71.4	124.1	פקדונות מבנקים
15.8	19.1	6.4	10.0	28.9	פקדונות הממשלה
80.0	82.1	83.3	84.8	84.8	כתב התחייבות נדחה
165.3	88.8	208.4	165.0	321.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
869.3	1,130.1	336.0	216.4	278.7	התחייבויות אחרות ¹
7,204.1	7,070.1	7,312.5	7,962.1	9,842.8	סך הכל התחייבויות
421.1	431.9	439.4	416.8	455.8	הון
7,625.2	7,502.0	7,751.9	8,378.9	10,298.6	סך הכל התחייבויות והון

1 מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 31.12.14 בסך 3.9 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.13 – 3.0 מיליוני ש"ח).

תוספת ב: דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2014-2010

סכומים מדווחים

31 בדצמבר					
2010	2011	2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
144.4	206.0	189.1	135.3	81.1	הכנסות ריבית
(47.4)	(85.1)	(65.2)	(31.6)	(12.4)	הוצאות ריבית
97.0	120.9	123.9	103.7	68.7	הכנסות ריבית, נטו
(7.2)	(5.0)	(0.4)	(2.6)	(1.7)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
104.2	125.9	124.3	106.3	70.4	הכנסות ריבית, נטו לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
9.3	(9.1)	25.0	16.6	38.3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
134.9	130.8	114.3	126.1	146.8	עמלות
2.5	1.1	2.3	2.6	1.2	הכנסות אחרות
146.7	122.8	141.6	145.3	186.3	סך הכל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
70.5	75.7	79.3	79.5	79.1	משכורות והוצאות נלוות
19.6	22.8	25.1	27.4	25.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1.9	2.8	2.9	2.2	2.1	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
79.3	83.1	84.0	81.0	78.9	הוצאות אחרות
171.3	184.4	191.3	190.1	185.9	סך הכל ההוצאות התפעוליות והאחרות
79.6	64.3	74.6	61.5	70.8	רווח לפני מיסים
29.3	23.3	25.0	19.5	28.1	הפרשה למיסים על הרווח
50.3	41.0	49.6	42.0	42.7	רווח לאחר מיסים
(1.3)	(0.1)	-	-	0.4	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מס
49.0	40.9	49.6	42.0	43.1	רווח נקי
					נתוני רווח למניה
ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	
15.7	13.1	15.9	13.4	13.8	רווח למניה רגילה
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					מספר מניות בנות 1 ש"ח
3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	ע.ב. כל אחת (באלפי מניות)

תוספת ג' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

2013			2014		
שיעור הכנסה והוצאה %	הכנסות והוצאות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ² מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה והוצאה %	הכנסות והוצאות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ² מיליוני ש"ח
3.59	55.6	1,548.3	2.76	39.4	1,428.7
0.12	0.6	514.1	0.09	0.4	454.1
1.35	39.4	2,923.5	0.62	22.5	3,638.0
1.41	4.6	327.0	0.59	1.5	253.8
2.36	21.4	908.4	0.94	14.7	1,566.4
1.95	11.6	596.0	0.70	2.6	370.3
5.95	2.1	35.3	0.52	9 ⁹	9.1
1.97	135.3	6,852.6	1.05	81.1	7,720.4
		32.3			31.7
		728.1			953.7
		7,613.0			8,705.8
0.34	4.8	1,415.2	0.11	1.3	1,178.0
0.58	17.9	3,110.1	0.19	6.7	3,602.1
0.50	22.7	4,525.3	0.17	8.0	4,780.1
0.25	0.3	121.4	0.26	0.2	78.0
5.50	4.7	85.5	3.48	3.0	86.1
1.33	3.9	294.1	0.46	1.2	258.7
0.63	31.6	5,026.3	0.24	12.4	5,202.9
		1,919.6			2,783.3
		32.3			31.7
		199.4			254.3
		7,177.6			8,272.2
		435.4			433.6
		7,613.0			8,705.8
1.34			0.81		
1.51	103.7	6,852.6	0.89	68.7	7,720.4

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור³

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

ניירות ערך שנשאלו

אג"ח זמינות למכירה⁴

אג"ח למסחר⁴

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁵

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור:

לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל

פקדונות מבנקים

כתב התחייבות נדחה

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁶

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו⁷ על נכסים נושאי ריבית בישראל

הערות לטבלה ראה עמוד 147.

תוספת ג' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

2012		
שיעור הכנסה והוצאה %	הכנסות והוצאות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ² מיליוני ש"ח
4.11	67.2	1,635.2
0.22	1.4	638.7
2.32	42.7	1,843.5
2.40	20.7	862.6
3.02	30.0	992.1
2.13	21.5	1,008.4
8.10	5.6	69.1
2.68	189.1	7,049.6
		30.1
		757.8
		7,837.5
0.86	8.3	961.4
1.17	40.7	3,476.8
1.10	49.0	4,438.2
0.25	0.4	157.8
4.99	4.2	84.2
1.40	11.6	828.3
1.18	65.2	5,508.5
		1,693.9
		30.1
		171.2
		7,403.7
		433.8
		7,837.5
1.50		
1.76	123.9	7,049.6

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור³

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

ניירות ערך שנשאלו

אג"ח זמינות למכירה⁴

אג"ח למסחר⁴

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁵

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור:

לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל

פקדונות מבנקים

כתב התחייבות נדחה

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁶

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו⁷ על נכסים נושאי ריבית בישראל

הערות לטבלה ראה עמוד 147.

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

2013			2014		
יתרה ממוצעת ²	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	יתרה ממוצעת ²	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
מטבע ישראלי לא צמוד					
5,857.2	66.3	1.13	5,305.7	110.8	2.09
3,899.9	(8.7)	(0.22)	3,525.2	(24.8)	(0.70)
		0.91			1.39
מטבע ישראלי צמוד למדד					
601.7	1.0	0.17	496.3	13.0	2.62
229.1	(3.1)	(1.35)	223.5	(5.7)	(2.55)
		(1.18)			0.07
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
1,261.5	13.8	1.09	1,050.6	11.5	1.09
1,073.9	(0.6)	(0.06)	1,277.6	(1.1)	(0.09)
		1.03			1.00
סך פעילות בישראל					
7,720.4	81.1	1.05	6,852.6	135.3	1.97
5,202.9	(12.4)	(0.24)	5,026.3	(31.6)	(0.63)
		0.81			1.34

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

תוספת ג' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

2012					
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
יתרה ממוצעת ²	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
מטבע ישראלי לא צמוד					
5,207.0	150.7	2.89	סך נכסים נושאי ריבית		
3,314.0	(51.6)	(1.56)	סך התחייבויות נושאות ריבית		
		1.33	פער הריבית		
מטבע ישראלי צמוד למדד					
681.9	21.2	3.11	סך נכסים נושאי ריבית		
735.6	(11.2)	(1.52)	סך התחייבויות נושאות ריבית		
		1.59	פער הריבית		
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
1,160.7	17.2	1.48	סך נכסים נושאי ריבית		
1,458.9	(2.4)	(0.16)	סך התחייבויות נושאות ריבית		
		1.32	פער הריבית		
סך פעילות בישראל					
7,049.6	189.1	2.68	סך נכסים נושאי ריבית		
5,508.5	(65.2)	(1.18)	סך התחייבויות נושאות ריבית		
		1.50	פער הריבית		

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים

2013 לעומת 2012			2014 לעומת 2013		
גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁸			גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁸		
כמות	מחיר	שינוי נטו	כמות	מחיר	שינוי נטו
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(3.1)	(8.5)	(11.6)	(3.3)	(12.9)	(16.2)
(1.6)	(40.6)	(42.2)	6.5	(44.5)	(38.0)
(4.7)	(49.1)	(53.8)	3.2	(57.4)	(54.2)
נכסים נושאי ריבית בישראל					
אשראי לציבור					
נכסים נושאי ריבית אחרים					
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
פקדונות הציבור					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
סך הכל הוצאות הריבית					

הערות

1. הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד – על בסיס יתרות יומיות).
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בסך 10.1 מיליוני ש"ח (לשנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2013 ו-2012 בסך של 11.1 ו- (2.8) מיליוני ש"ח בהתאמה).
5. לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. לרבות מכשירים נגזרים.
7. תשואה נטו – הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
8. השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
9. סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

תוספת ד': החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים
ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים^{1,3}
נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

6,529.7	233.2	276.1	41.1
1,388.7	414.3	294.5	15.7
-	-	12.7	0.3
7,918.4	647.5	583.3	57.1

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים
נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים¹
התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

4,816.5	35.0	3.0	11.8
2,479.1	1,326.7	534.5	-
-	-	5.6	-
7,295.6	1,361.7	543.1	11.8
622.8	(714.2)	40.2	45.3
622.8	(51.2)	663.0	(5.9)

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים
ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים¹
נכסים פיננסיים¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

98.5	357.1	1.1	142.1
-	-	-	-
-	-	-	-
98.5	357.1	1.1	142.1

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים
נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים¹
התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

94.3	4.7	0.1	8.8
-	100.9	0.7	25.4
-	-	-	-
94.3	105.6	0.8	34.2
4.2	251.5	0.3	107.9
4.2	256.0	4.5	363.9

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 ב', בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15 ב'.
- שיעור תשואה פנימי יינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 ב'.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2013										
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	ללא מועד	מעל עשרים	מעל עשר	מעל חמש	מעל שלוש
ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	פרעון ¹	שנה	ועד עשרים	עד עשר	עד חמש
אפקטיבי	פנימי		אפקטיבי	פנימי				שנה	שנים	שנים
שנים	%	מיליוני ש"ח	שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.51	3.67	6,207.6	0.20	2.94	7,191.3	1.0	17.4	11.9	56.2	24.7
0.29		1,971.2	0.18		2,113.2	-	-	-	-	-
0.61		9.1	0.16		13.0	-	-	-	-	-
² 0.46		8,187.9	² 0.20		9,317.5	1.0	17.4	11.9	56.2	24.7
0.14	1.80	4,251.0	0.12	2.37	4,919.3	-	-	36.0	12.0	5.0
0.24		3,877.8	0.17		4,340.3	-	-	-	-	-
0.50		6.5	0.13		5.6	-	-	-	-	-
² 0.18		8,135.3	² 0.15		9,265.2	-	-	36.0	12.0	5.0
					52.3	1.0	17.4	(24.1)	44.2	19.7
						52.3	51.3	33.9	58.0	13.8
1.97	1.23	680.8	1.73	1.32	684.5	-	5.6	7.4	41.3	31.4
-		-	-		-	-	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-	-
² 1.97		680.8	² 1.73		684.5	-	5.6	7.4	41.3	31.4
2.54	1.57	331.3	4.01	0.93	239.4	-	3.5	1.4	102.1	24.5
1.84		56.6	1.10		127.0	-	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-	-
² 2.44		387.9	² 3.00		366.4	-	3.5	1.4	102.1	24.5
					318.1	-	2.1	6.0	(60.8)	6.9
						318.1	318.1	316.0	310.0	370.8

1 למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2 ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

3 כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

תוספת ד': החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע חוץ⁴			
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים			
1,097.2	244.1	103.7	146.6
4,230.1	1,608.7	781.3	35.1
30.3	0.1	5.8	-
5,357.6	1,852.9	890.8	181.7
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים			
3,927.5	80.2	143.8	-
2,928.8	658.6	417.1	57.0
30.3	-	13.1	0.2
6,886.6	738.8	574.0	57.2
(1,529.0)	1,114.1	316.8	124.5
(1,529.0)	(98.1)	(1,212.2)	26.4
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים			
7,821.1	834.4	380.9	329.8
5,621.6	2,024.5	1,152.3	60.2
84.2	10.1	33.8	13.1
13,526.9	2,869.0	1,567.0	403.1
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים			
8,934.0	119.9	146.9	20.6
5,410.7	2,087.7	1,028.8	91.8
84.2	10.0	34.0	13.0
14,428.9	2,217.6	1,209.7	125.4
(902.0)	651.4	357.3	277.7
(902.0)	106.7	(544.7)	384.4

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 ב', בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה בביאור 15 ב'.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 ב'.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2013										
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	ללא מועד	מעל עשרים	מעל עשר	מעל חמש	מעל שלוש
ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	פרעון ¹	שנה	ועד עשרים	עד עשר	עד חמש
אפקטיבי	פנימי		אפקטיבי	פנימי				שנה	שנים	שנים
שנים	%	מיליוני ש"ח	שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.78	2.58	1,233.4	1.34	1.88	1,839.4	6.2	-	-	221.6	20.0
0.18		6,130.4	0.16		6,671.5	-	-	-	11.0	5.3
0.41		40.8	0.02		36.2	-	-	-	-	-
² 0.28		7,404.6	² 0.42		8,547.1	6.2	-	-	232.6	25.3
0.02	0.31	3,158.3	0.02	0.32	4,151.5	-	-	-	-	-
0.34		4,181.3	0.65		4,330.3	-	-	-	247.9	20.9
0.44		42.9	0.05		43.6	-	-	-	-	-
² 0.21		7,382.5	² 0.34		8,525.4	-	-	-	247.9	20.9
					21.7	6.2	-	-	(15.3)	4.4
						21.7	15.5	15.5	15.5	30.8
0.68	2.88	8,175.9	0.52	2.05	9,929.4	125.7	23.0	19.3	319.1	76.1
0.21		8,101.6	0.17		8,874.9	-	-	-	11.0	5.3
0.18		123.8	0.02		141.2	-	-	-	-	-
² 0.44		16,401.3	² 0.35		18,945.5	125.7	23.0	19.3	330.1	81.4
0.19	1.59	7,794.7	0.15	1.63	9,524.4	118.5	3.5	37.4	114.1	29.5
0.30		8,115.7	0.42		8,887.8	-	-	-	247.9	20.9
0.18		123.3	0.02		141.2	-	-	-	-	-
² 0.25		16,033.7	² 0.28		18,553.4	118.5	3.5	37.4	362.0	50.4
					392.1	7.2	19.5	(18.1)	(31.9)	31.0
						392.1	384.9	365.4	383.5	415.4

- 1 למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- 2 ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- 3 כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- 4 לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

תוספת ה: סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014									
סיכון אשראי כולל ¹					חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³				
					הפסדי אשראי ⁴				
					הוצאות (הכנסות) גביית מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי				
					מזה: חובות ² סך הכל				
					בעייתי ⁵ פגום				
					מיליוני ש"ח				

0.5	0.5	-	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
327.7	322.8	0.1	217.6	266.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
536.5	516.0	1.1	411.6	481.3	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
398.7	398.7	-	0.1	-	-	-	-	-	-
182.8	180.6	-	111.1	165.6	-	-	-	-	-
20.9	20.3	-	11.7	15.8	-	-	-	-	-
14.7	11.1	3.4	6.6	8.2	-	-	-	-	-
92.7	88.9	2.1	32.0	64.9	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1
3,539.4	3,539.4	0.4	890.1	2,412.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
154.9	151.2	0.1	65.9	143.7	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
63.6	62.4	-	39.2	62.2	-	-	-	-	-
5,332.4	5,291.9	7.2	1,786.0	3,621.1	2.3	3.9	0.2	1.1	14.7
48.4	45.7	-	47.7	48.4	-	-	-	-	0.1
123.8	104.5	0.5	42.7	122.1	-	0.4	0.1	0.2	0.5
5,504.6	5,442.1	7.7	1,876.4	3,791.6	2.3	4.3	0.5	1.3	15.3
169.4	169.4	-	134.5	134.5	-	-	-	-	-
1,674.3	1,674.3	-	-	-	-	-	-	-	-
7,348.3	7,285.8	7.7	2,010.9	3,926.1	2.3	4.3	0.5	1.3	15.3

בגין פעילות לווים בישראל
ציבורי מסחרי
 חקלאות
 תעשייה
 בינוי ונדל"ן
 חשמל ומים
 מסחר
 בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
 תחבורה ואחסנה
 תקשורת ושירותי מחשב
 שירותים פיננסיים
 שירותים עסקיים אחרים
 שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור
 אנשים פרטיים – אחר
סך הכל ציבור-פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל

25.9	15.8	10.0	10.6	10.1	10.0	10.0	10.0	1.2	0.1
1.2	1.2	-	1.2	1.2	-	-	-	-	-
19.5	19.5	-	11.8	0.2	-	-	-	-	-
4.9	4.8	-	4.9	4.6	-	-	-	-	-
7.4	7.3	-	7.4	1.3	-	-	-	-	-
5.8	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-
3.9	3.3	-	3.9	0.6	-	-	-	-	-
68.6	57.7	10.0	39.8	18.0	10.0	10.0	1.2	0.1	0.1
564.1	564.1	-	514.0	514.0	-	-	-	-	-
632.7	621.8	10.0	553.8	532.0	10.0	10.0	1.2	0.1	0.1
7,981.0	7,907.6	17.7	4,479.9	2,542.9	14.3	12.3	1.7	2.5	15.4

בגין פעילות לווים בחו"ל
ציבורי מסחרי
 תעשייה
 בינוי ונדל"ן
 תחבורה ואחסנה
 תקשורת ושירותי מחשב
 שירותים פיננסיים
 חשמל
 מסחר
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
בנקים בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל

- 1 סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות², אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, ניירות ערך שנשאלו וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,542.9, 159.4, 158.3, 2,147.6, 2,972.8 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- 2 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- 4 כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- 5 סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- 6 כולל סך של 381.2 מיליוני ש"ח אג"ח המגובות בערבות מדינת ישראל.

31 בדצמבר 2013						
סיכון אשראי כולל ¹						
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³						
הפסדי אשראי ⁴						
הוצאות (הכנסות)		גביית מחיקות		יתרת הפרשה		
בגין הפסדי		חשבוניות		להפסדי		
אשראי		נטו		אשראי		
מיליוני ש"ח						

-	-	-	-	-	0.3	3.7	-	3.7
1.6	(0.1)	0.1	-	0.4	116.4	156.6	0.4	178.4
2.7	(0.1)	0.1	0.1	0.8	450.6	506.7	1.7	560.9
-	-	-	-	-	-	-	-	330.9 ⁷
0.5	(0.1)	0.1	5.0	5.0	118.8	191.0	5.0	227.0
-	-	-	-	-	9.7	14.6	-	21.0
0.1	-	-	-	-	7.8	11.3	9.0	20.3
0.4	0.4	(0.4)	-	0.2	23.3	53.6	0.2	61.0
6.9	0.2	(0.6)	0.1	1.1	1,016.0	2,100.5	1.1	2,747.7
1.3	0.1	(0.4)	0.1	0.3	149.8	242.9	0.3	266.8
0.4	-	-	-	-	41.9	61.6	-	67.3
13.9	0.4	(1.1)	5.3	7.8	1,934.6	3,342.5	17.7	4,485.0
0.3	-	0.1	-	-	85.2	85.2	-	85.2
0.4	-	(0.1)	-	0.5	40.1	136.8	0.5	140.0
14.6	0.4	(1.1)	5.3	8.3	2,059.9	3,564.5	18.2	4,710.2
-	-	-	-	-	250.9	250.9	-	371.5
-	-	-	-	-	-	-	-	1,012.5 ⁶
14.6	0.4	(1.1)	5.3	8.3	2,310.8	3,815.4	18.2	6,094.2 ⁶

בגין פעילות לווים בישראל

ציבורי מסחרי

חקלאות	-	3.7
תעשייה	0.4	178.4
בינוי ונדל"ן	1.7	560.9
חשמל ומים	-	330.9 ⁷
מסחר	5.0	227.0
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	-	21.0
תחבורה ואחסנה	9.0	20.3
תקשורת ושרותי מחשב	0.2	61.0
שרותים פיננסיים	1.1	2,747.7
שרותים עסקיים אחרים	0.3	266.8
שרותים ציבוריים וקהילתיים	-	67.3

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדירור	-	85.2
אנשים פרטיים – אחר	0.5	140.0

סך הכל ציבור-פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

בגין פעילות לווים בחו"ל

ציבורי מסחרי

-	1.5	(1.5)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	2.6	3.1	-	3.1
-	-	-	-	-	2.8	20.0	-	20.3
-	-	-	-	-	2.3	2.6	-	2.6
-	-	-	-	-	14.3	14.7	-	14.7
-	-	-	-	-	0.6	0.6	-	0.6
-	1.5	(1.5)	-	-	22.6	41.0	-	41.3
-	-	-	-	-	341.1	341.1	-	406.1
-	1.5	(1.5)	-	-	363.7	382.1	-	447.4
14.6	1.9	(2.6)	5.3	8.3	2,674.5	4,197.5	18.2	6,541.6 ⁶

סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל

בנקים בחו"ל

סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל

- 1 סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות², אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, ניירות ערך שנשאלו וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,674.5, 1,369.1, 72.3, 141.1, 2,284.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- 2 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- 4 כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- 5 סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- 6 הוצג מחדש.
- 7 כולל סך של 295.0 מיליוני ש"ח אג"ח המגובות בערבות מדינת ישראל.

תוספת ו: חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

31 בדצמבר 2014									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ²		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	סך הכל החשיפה המאזנית	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁴	חובות פגומים ⁴	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי מסחרי חוץ מאזני בעייתי	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
המדינה									
ארה"ב	-	468.2	84.2	552.4	-	126.1	-	526.6	25.8
איטליה	-	-	1.3	1.3	-	0.6	-	1.3	-
ספרד	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-
יוון	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-
אחרות	-	107.5	98.9	206.4	-	37.1	-	183.0	23.4
סך הכל חשיפות למדינות זרות	-	575.7	184.4	760.1	-	164.0	-	710.9	49.2
סך הכל חשיפות למדינות LDC	-	0.1	⁵ 0.6	⁵ 0.7	-	0.3	-	0.3	0.4

1 על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.

2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

3 ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

4 סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני

השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

5 אשראי המגובה בבטחונות לא סחירים שאינו במדינת המקור אלא בישראל.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

31 בדצמבר 2013									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ²		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי מסחרי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים ⁴	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁴	סך הכל החשיפה המאזנית	לאחרים	לבנקים ³	למשולות ³
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3.2	294.3	-	89.7	-	-	297.5	71.6	225.9	-
-	92.8	-	5.1	-	-	92.8	2.3	90.5	-
-	1.2	-	0.5	-	-	1.2	1.2	-	-
-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-
14.3	147.1	-	24.7	-	-	161.4	84.9	76.5	-
17.5	535.4	-	120.2	-	-	552.9	160.0	392.9	-
-	0.4	-	0.2	-	-	⁵ 0.4	⁵ 0.2	0.2	-

המדינה

ארה"ב

גרמניה

איטליה

ספרד

יוון

אחרות

סך הכל חשיפות למדינות זרות

סך הכל חשיפות למדינות LDC

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2013			קנדה
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
63.4	1.4	64.8	

תוספת ז': תמצית מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנת 2014

סכומים מדווחים

2014				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				נכסים
5,877.3	5,466.1	3,791.1	5,622.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,775.5	1,719.8	2,272.3	2,154.8	ניירות ערך
289.4	330.2	291.4	158.3	ניירות ערך שנשאלו
1,651.8	1,614.8	1,977.0	1,894.4	אשראי לציבור
(10.7)	(10.7)	(11.5)	(11.5)	הפרשה להפסדי אשראי
1,641.1	1,604.1	1,965.5	1,882.9	אשראי לציבור, נטו
-	4.4	4.5	4.8	השקעה בחברה כלולה
16.2	15.7	14.7	14.2	בניינים וציוד
13.8	13.4	13.0	12.5	נכסים בלתי מוחשיים
149.6	131.6	299.2	308.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
25.2	54.5	58.0	140.5	נכסים אחרים
9,788.1	9,339.8	8,709.7	10,298.6	סך הכל נכסים
				התחייבויות והון
8,643.0	8,114.0	7,410.2	9,005.1	פקדונות הציבור
54.1	73.4	56.2	124.1	פקדונות מבנקים
10.1	7.7	14.7	28.9	פקדונות הממשלה
85.0	86.2	87.2	84.8	כתב התחייבות נדחה
149.8	165.3	263.3	321.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
414.6	452.0	423.7	278.7	התחייבויות אחרות
9,356.6	8,898.6	8,255.3	9,842.8	סך הכל התחייבויות
431.5	441.2	454.4	455.8	הון
9,788.1	9,339.8	8,709.7	10,298.6	סך הכל התחייבויות והון

תוספת ז': תמצית מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנת 2013

סכומים מדווחים

2013				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				נכסים
3,397.5	3,836.2	4,136.0	4,538.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,750.5	1,684.2	1,811.7	1,373.4	ניירות ערך
418.0	297.7	362.7	141.1	ניירות ערך שנשאלו
1,905.2	1,662.1	1,577.1	2,082.5	אשראי לציבור
(13.2)	(12.8)	(11.3)	(11.6)	הפרשה להפסדי אשראי
1,892.0	1,649.3	1,565.8	2,070.9	אשראי לציבור, נטו
18.1	18.0	16.7	16.6	בניינים וציוד
5.6	5.0	1.5	13.0	נכסים בלתי מוחשיים
135.5	114.2	178.2	150.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
66.5	72.7	54.8	75.6	נכסים אחרים
7,683.7	7,677.3	8,127.4	8,378.9	סך הכל נכסים
				התחייבויות והון
6,395.0	6,549.4	6,852.3	7,414.5	פקדונות הציבור
56.0	48.4	66.9	71.4	פקדונות מבנקים
34.3	23.1	7.8	10.0	פקדונות הממשלה
84.0	85.4	87.2	84.8	כתב התחייבות נדחה
177.4	114.4	149.8	165.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
490.0	402.1	537.1	216.4	התחייבויות אחרות
7,236.7	7,222.8	7,701.1	7,962.1	סך הכל התחייבויות
447.0	454.5	426.3	416.8	הון
7,683.7	7,677.3	8,127.4	8,378.9	סך הכל התחייבויות והון

תוספת ח: תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנת 2014

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
20.4	24.3	21.2	15.2	הכנסות ריבית
(3.5)	(4.2)	(3.0)	(1.7)	הוצאות ריבית
16.9	20.1	18.2	13.5	הכנסות ריבית, נטו
(1.4)	-	0.8	(1.1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
18.3	20.1	17.4	14.6	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
7.1	12.5	11.9	6.8	הכנסות מימון שאינן מריבית
36.3	35.6	36.4	38.5	עמלות
0.2	0.3	0.5	0.2	הכנסות אחרות
43.6	48.4	48.8	45.5	סך הכל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
20.1	20.4	18.6	20.0	משכורות והוצאות נלוות
6.5	6.3	6.8	6.2	אחזקה ופחת בניינים וציוד
0.5	0.5	0.5	0.6	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
18.0	19.8	19.7	21.4	הוצאות אחרות
45.1	47.0	45.6	48.2	סך הכל ההוצאות התפעוליות והאחרות
16.8	21.5	20.6	11.9	רווח לפני מיסים
6.4	9.1	7.8	4.8	הפרשה למיסים על הרווח
10.4	12.4	12.8	7.1	רווח לאחר מיסים
-	-	0.2	0.2	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
10.4	12.4	13.0	7.3	רווח נקי
				נתוני רווח למניה
ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	
3.3	4.0	4.2	2.3	רווח למניה רגילה
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				מספר מניות בנות 1 ש"ח
3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	ע.נ. כל אחת (באלפי מניות)

תוספת ח: תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנת 2013

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
35.4	36.6	37.1	26.2	הכנסות ריבית
(10.0)	(8.8)	(7.6)	(5.2)	הוצאות ריבית
25.4	27.8	29.5	21.0	הכנסות ריבית, נטו
(0.2)	-	(1.7)	(0.7)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
25.6	27.8	31.2	21.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
4.2	5.9	(3.0)	9.5	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
28.8	30.9	30.1	36.3	עמלות
0.3	0.3	1.0	1.0	הכנסות אחרות
33.3	37.1	28.1	46.8	סך הכל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
19.3	20.4	18.3	21.5	משכורות והוצאות נלוות
6.3	6.2	8.1	6.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
0.7	0.7	0.2	0.6	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
19.6	19.4	20.3	21.7	הוצאות אחרות
45.9	46.7	46.9	50.6	סך הכל ההוצאות התפעוליות והאחרות
13.0	18.2	12.4	17.9	רווח לפני מיסים
4.7	6.1	3.1	5.6	הפרשה למיסים על הרווח
8.3	12.1	9.3	12.3	רווח נקי
				נתוני רווח למניה
ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	
2.7	3.9	3.0	3.8	רווח למניה רגילה
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	מספר מניות בנות 1 ש"ח
				ע.ג. כל אחת (באלפי מניות)

הצהרה (certification)

אני, אבי שטרנשוס, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1 כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אבי שטרנשוס

מנהל כללי

26 בפברואר 2015

הצהרה (certification)

אני, אורית איצקוביץ, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 - (ד) אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1 כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אורית איצקוביץ

חשבונית ראשית

26 בפברואר 2015

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך, גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להוראות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים.

בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.14, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO-1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31.12.14, הבקרה הפנימית של הבנק הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.14 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק (סומך חייקין), כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד מספר 155 אשר בו נכללה חוות דעת חיובית בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.14.

אורית איצקוביץ חשבונאית ראשית	אבי שטרנשוס מנהל כללי	יורם סירקיס יו"ר הדירקטוריון
---	---------------------------------	--

26 בפברואר 2015

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יובנק בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של יובנק בע"מ (להלן "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission-1992 (להלן "COSO-1992"). הדירקטוריון וההנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO-1992.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאוחדים - לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, והדוח שלנו, מיום 26 בפברואר 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין,
רואי חשבון

דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות	165
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2014, ולשנה שנסתיימה באותו תאריך	
מאזן מאוחד	167
דוח רווח והפסד מאוחד	168
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל	169
דוח על השינויים בהון	170
דוח מאוחד על תזרימי המזומנים	172
מאזן הבנק	175
דוח רווח והפסד של הבנק	176
דוח על תזרימי המזומנים של הבנק	177
באורים לדוחות הכספיים	179

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יובנק בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של יובנק בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמיוחד לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמיוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO-1992), והדוח שלנו מיום 26 בפברואר 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין,
רואי חשבון

26 בפברואר 2015

מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2013	2014		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	באור	
			נכסים
4,538.2	5,622.3	2	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,373.4	2,154.8	3	ניירות ערך
			(מזה: 280.0, 179.5 מיליוני ש"ח בהתאמה, שועבדו למלווים)
			(מזה: 2,147.6, 1,369.5 מיליוני ש"ח בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
141.1	158.3	1 ד' (5)	ניירות ערך שנשאלו
2,082.5	1,894.4	4	אשראי לציבור
(11.6)	(11.5)	4	הפרשה להפסדי אשראי
2,070.9	1,882.9	4	אשראי לציבור, נטו
-	4.8	5	השקעה בחברה כלולה
16.6	14.2	6	בניינים וציוד
13.0	12.5	6 א'	נכסים בלתי מוחשיים
150.1	308.3	15 א'	נכסים בגין מכשירים נגזרים
75.6	140.5	7	נכסים אחרים
			(מזה: 0, 95.7 מיליוני ש"ח בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
8,378.9	10,298.6		סך הכל נכסים
			התחייבויות והון
7,414.5	9,005.1	8	פקדונות הציבור
71.4	124.1	9	פקדונות מבנקים
10.0	28.9		פקדונות הממשלה
84.8	84.8	10	כתב התחייבות נדחה
165.0	321.2	15 א'	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
216.4	278.7	11	התחייבויות אחרות ¹
			(מזה: 196.7, 135.4 מיליוני ש"ח בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
7,962.1	9,842.8		סך הכל התחייבויות
416.8	455.8	11 א'	הון
8,378.9	10,298.6		סך הכל התחייבויות והון

אורית איצקוביץ
חשבונאית ראשית

אבי שטרנשוס
מנהל כללי

יורם סירקיס
יו"ר הדירקטוריון

1 מזה: ליום 31.12.14 הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 3.9 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.13 – בסך 3.0 מיליוני ש"ח).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תאריך אישור הדוחות: 26 בפברואר 2015

דוח רווח והפסד מאוחד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	באור
189.1	135.3	81.1	17
(65.2)	(31.6)	(12.4)	17
123.9	103.7	68.7	
(0.4)	(2.6)	(1.7)	4
124.3	106.3	70.4	
הכנסות ריבית			
הוצאות ריבית			
הכנסות ריבית, נטו			
הכנסות בגין הפסדי אשראי			
הכנסות ריבית, נטו לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי			
הכנסות שאינן מריבית			
25.0	16.6	38.3	18
114.3	126.1	146.8	19
2.3	2.6	1.2	20
141.6	145.3	186.3	
הכנסות מימון שאינן מריבית			
עמלות			
הכנסות אחרות			
סך הכל ההכנסות שאינן מריבית			
הוצאות תפעוליות ואחרות			
79.3	79.5	79.1	21
25.1	27.4	25.8	6
2.9	2.2	2.1	א' 6
84.0	81.0	78.9	22
191.3	190.1	185.9	
74.6	61.5	70.8	
25.0	19.5	28.1	23
49.6	42.0	42.7	
-	-	0.4	5
49.6	42.0	43.1	
רווח לפני מיסים			
הפרשה למיסים על הרווח			
רווח לאחר מיסים			
חלקו של הבנק ברווחים של חברה כלולה לאחר מס			
רווח נקי			
נתוני רווח למניה			
ש"ח	ש"ח	ש"ח	24
15.9	13.4	13.8	
3,123.9	3,123.9	3,123.9	
מספר מניות בנות 1 ש"ח			
ע.ג. כל אחת (באלפי מניות)			

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	באור
			רווח כולל:¹
			רווח נקי
			רווח כולל אחר לפני מיסים:
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
49.6	42.0	43.1	למכירה לפי שווי הוגן נטו
27.8	(7.2)	(6.7)	27 השפעת המס המתייחס
(9.9)	2.6	2.6	27 רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מיסים
17.9	(4.6)	(4.1)	27
67.5	37.4	39.0	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 ההפרש בין התנועה ברווח הכולל בדוח המאוחד ובין הרווח הכולל בדוח סולו בשנת 2014 הינו בסכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח בדומה לשנת 2013.

דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים

הון מניות נפרע	קרנות הון מפרמיה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
60.2	334.6	יתרה ליום 1 בינואר 2012
-	-	שינויים בשנת 2012:
-	-	רווח נקי לשנה
-	-	דיבידנד
-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
60.2	334.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
-	-	שינויים בשנת 2013:
-	-	רווח נקי לשנה
-	-	דיבידנד
-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
60.2	334.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
-	-	שינויים בשנת 2014:
-	-	רווח נקי לשנה
-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
60.2	334.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

- 1 אין עודפים שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד. כמו כן, בקשר למדיניות חלוקת דיבידנד ומגבלות החלוקה ראה באור 11א' להלן.
- 2 ראה באור 3.

סך הכל הון מבעלי שליטה	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ²	עודפים ¹	סך הכל הון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.8	397.6	(8.5)	42.8	431.9
-	-	-	49.6	49.6
-	-	-	(60.0)	(60.0)
-	-	17.9	-	17.9
2.8	397.6	9.4	32.4	439.4
-	-	-	42.0	42.0
-	-	-	(60.0)	(60.0)
-	-	(4.6)	-	(4.6)
2.8	397.6	4.8	14.4	416.8
-	-	-	43.1	43.1
-	-	(4.1)	-	(4.1)
2.8	397.6	0.7	57.5	455.8

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
49.6	42.0	43.1	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
-	-	(0.4)	רווח נקי לשנה
(10.0)	-	-	התאמות:
2.1	3.4	2.6	חלק ברווחים בלתי מחולקים של חברה כלולה
2.9	2.2	2.1	רווח הון ממכירת חברה מוחזקת
(0.4)	(2.6)	(1.7)	פחת על בניינים וציוד
(23.1)	(26.9)	(36.1)	הפחתות
(11.4)	(5.3)	(12.5)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
-	0.1	0.1	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	0.1	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
1.2	1.5	³ -	הפסד מגריעת בניינים וציוד
2.1	1.7	0.4	הפסד מגריעת נכסים בלתי מוחשיים
4.2	3.7	2.3	כתב התחייבות נדחה, נטו
(1.6)	(2.2)	0.6	הפרשה לירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה
² 31.9	² 67.9	(40.4)	מסים נדחים, נטו
(8.7)	12.1	(26.5)	שינוי בעודף היעודה על עתודה
			התאמות בגין הפרשי שער חליפין
			הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה
			<u>שינוי נטו בנכסים שוטפים:</u>
(353.9)	62.5	213.9	אשראי לציבור
798.1	60.3	(17.2)	ניירות ערך שנשאלו
155.0	36.6	(87.7)	ניירות ערך למסחר
(64.3)	24.4	(158.2)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(21.7)	97.4	(91.5)	נכסים אחרים
			<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:</u>
110.8	(74.3)	52.7	פקדונות מבנקים
855.5	881.8	1,584.5	פקדונות הציבור
(12.7)	0.5	(1.8)	פקדונות הממשלה
119.6	(43.4)	156.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(14.0)	(10.7)	97.2	התחייבויות אחרות
² 1,611.2	² 1,132.7	1,681.8	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
(2,076.6)	(2,114.8)	(3,597.7)	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה
2,190.9	1,205.2	2,042.9	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
39.4	751.4	919.8	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
5.9	5.2	-	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(1.3)	(1.9)	(0.3)	תמורה ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר (נספח ב)
(0.4)	(12.4)	(1.7)	רכישת בניינים וציוד
-	-	(1.1)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
157.9	(167.3)	(638.1)	השקעה בחברה כלולה (נספח א')
			מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
(60.0)	(60.0)	-	תזרימי מזומנים לפעילות מימון
(60.0)	(60.0)	-	דיבידנד ששולם
			מזומנים, נטו, לפעילות מימון
² 1,709.1	² 905.4	1,043.7	גידול במזומנים
2,023.5	3,700.7	4,538.2	יתרת מזומנים לתחילת שנה
² (31.9)	² (67.9)	40.4	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
3,700.7	4,538.2	5,622.3	יתרת מזומנים לסוף שנה

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
184.7	158.6	112.3	ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:
102.5	51.7	26.1	ריבית שהתקבלה
0.7	0.1	-	ריבית ששולמה
66.9	20.5	36.8	דיבידנדים שהתקבלו
38.1	46.1	30.4	מיסים על הכנסה ששולמו
			מיסים על הכנסה שהתקבלו

1 פעולות מהותיות שלא במזומן:

ביום 31.12.14 שאל הבנק ניירות ערך לתיק למסחר בסך 3.2 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח). הבנק השאיל ניירות ערך מהתיק למסחר בסך 3.5 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח) ושאל ניירות ערך מהאוצר עבור לקוחותיו בסך 23.8 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 – 3.1 מיליוני ש"ח וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח).

2 מוין מחדש.

3 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

נספח א'

תמורה ממיזוג השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 מיליוני ש"ח	
	נכסים והתחייבויות של חברה בת שאוחדה בעבר וזרימת מזומנים ממיזוג חברה בת שאוחדה בעבר, ליום המיזוג:
1.1	מזומנים שנגרעו
0.7	נכסים (למעט מזומנים)
(0.3)	התחייבויות
1.5	נכסים והתחייבויות שנגרעו
-	רווח הון ממיזוג חברה בת שאוחדה בעבר
1.5	סך הכל תמורה שהתקבלה ממיזוג חברה בת שאוחדה בעבר
1.5	בניכוי תמורה שלא במזומן ממיזוג חברה בת שאוחדה בעבר
-	תמורה שהתקבלה במזומן
(1.1)	בניכוי – מזומנים שנגרעו
(1.1)	זרימת מזומנים ממיזוג חברה בת שיצאה מאיחוד

1 תמורה לא במזומן כוללת בסך 4.4 מיליוני ש"ח, מזה: 2.9 מיליוני ש"ח פקדונות ביובנק (שאוחדו לפקדונות הציבור).

נספח ב'

תמורה ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 מיליוני ש"ח	
	נכסים והתחייבויות של חברה בת שאוחדו בעבר וזרימת מזומנים ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר, ליום המכירה:
0.6	נכסים
(0.5)	התחייבויות
1.1	נכסים והתחייבויות שנגרעו
10.0	רווח הון ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר
11.1	סך הכל תמורה ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר
² 5.2	בניכוי תמורה שטרם נתקבלה ממימוש חברה בת שאוחדה בעבר
5.9	תמורה שהתקבלה במזומן

2 בשנת 2013 התקבלו סך של 5.2 מיליוני ש"ח נוספים בגין העסקה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן הבנק ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	באור
		נכסים
4,537.3	5,622.3	2 מזומנים ופקדונות בבנקים
1,248.5	2,021.1	3 ניירות ערך
		(מזה: 261.9, 116.0 מיליוני ש"ח בהתאמה, שועבדו למלווים)
		(מזה: 2,013.7, 1,244.6 בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
141.1	158.3	1 ד' (5) ניירות ערך שנשאלו
2,082.5	1,894.4	4 אשראי לציבור
(11.6)	(11.5)	4 הפרשה להפסדי אשראי
2,070.9	1,882.9	4 אשראי לציבור, נטו
325.8	189.1	5 השקעות בחברות כלולות
13.6	11.7	6 בניינים וציוד
1.4	1.0	6 א' נכסים בלתי מוחשיים
150.1	308.3	15 א' נכסים בגין מכשירים נגזרים
73.0	138.0	7 נכסים אחרים
		(מזה: 95.7, 0 מיליוני ש"ח בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
8,561.7	10,332.7	סך הכל נכסים
		התחייבויות והון
7,600.9	9,046.2	8 פקדונות הציבור
71.4	124.1	9 פקדונות מבנקים
10.0	28.9	פקדונות הממשלה
84.8	84.8	10 כתב התחייבות נדחה
165.0	321.2	15 א' התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
212.8	271.7	11 התחייבויות אחרות ¹
		(מזה: 196.7, 135.4 מיליוני ש"ח בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)
8,144.9	9,876.9	סך הכל התחייבויות
416.8	455.8	11 א' הון
8,561.7	10,332.7	סך הכל התחייבויות והון

אורית איצקוביץ
חשבונית ראשית

אבי שטרנשוס
מנהל כללי

יורם סירקיס
יו"ר הדירקטוריון

1 מזה: ליום 31.12.14 הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 3.9 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.13 – 3.0 מיליוני ש"ח).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תאריך אישור הדוחות: 26 בפברואר 2015

דוח רווח והפסד של הבנק לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	באור
186.6	133.0	80.1	17
(68.2)	(34.1)	(12.4)	17
118.4	98.9	67.7	
(0.4)	(2.6)	(1.7)	4
118.8	101.5	69.4	
הכנסות ריבית			
הוצאות ריבית			
הכנסות ריבית, נטו			
הכנסות בגין הפסדי אשראי			
הכנסות ריבית, נטו לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי			
הכנסות שאינן מריבית			
25.1	12.9	38.7	18
77.4	83.7	90.1	19
4.0	4.2	2.1	20
106.5	100.8	130.9	
הכנסות שאינן מריבית			
הכנסות מימון שאינן מריבית			
עמלות			
הכנסות אחרות			
סך הכל ההכנסות שאינן מריבית			
הוצאות תפעוליות ואחרות			
72.8	73.9	73.7	21
24.1	26.6	24.9	6
2.9	1.9	0.8	א' 6
74.5	73.4	72.3	22
174.3	175.8	171.7	
הוצאות תפעוליות ואחרות			
משכורות והוצאות נלוות			
אחזקה ופחת בניינים וציוד			
הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים			
הוצאות אחרות			
סך הכל ההוצאות התפעוליות והאחרות			
51.0	26.5	28.6	
17.1	8.1	12.0	23
33.9	18.4	16.6	
15.7	23.6	26.5	5
רווח לפני מיסים			
הפרשה למיסים על הרווח			
רווח לאחר מיסים			
חלקו של הבנק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר מס			
49.6	42.0	43.1	
רווח נקי			
נתוני רווח למניה			
ש"ח	ש"ח	ש"ח	24
15.9	13.4	13.8	
רווח למניה רגילה			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
מספר מניות בנות 1 ש"ח			
ע.ג. כל אחת (באלפי מניות)			
3,123.9	3,123.9	3,123.9	

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי מזומנים של הבנק לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
49.6	42.0	43.1	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(15.7)	(23.6)	(26.5)	רווח נקי לשנה
(10.0)	-	-	<u>התאמות:</u>
1.5	2.8	2.0	חלק ברווחים בלתי מחולקים של חברות מוחזקות
2.9	1.9	0.8	רווח הון ממכירת חברה מוחזקת
(0.4)	(2.6)	(1.7)	פחת על בניינים וציוד
(23.1)	(22.6)	(36.1)	הפחתות
(11.2)	(5.3)	(12.5)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
-	0.1	0.1	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	0.1	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
1.2	1.5	3-	הפסד מגריעת בניינים וציוד
1.8	1.1	-	הפסד מגריעת נכסים בלתי מוחשיים
4.5	2.8	2.3	כתב התחייבות נדחה, נטו
(1.6)	(2.2)	0.6	הפרשה לירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה
² 31.9	² 67.9	(40.4)	מסים נדחים, נטו
(8.7)	12.5	(25.8)	שינוי בעודף היעודה על עתודה
			התאמות בגין הפרשי שער חליפין
			הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה
			<u>שינוי נטו בנכסים שוטפים:</u>
(353.9)	62.5	213.9	אשראי לציבור
798.1	60.3	(17.2)	ניירות ערך שנשאלו
149.2	17.0	(87.7)	ניירות ערך למסחר
(64.3)	24.4	(158.2)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(37.4)	108.8	(90.8)	נכסים אחרים
			<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:</u>
110.8	(74.3)	52.7	פקדונות מבנקים
876.5	870.3	1,442.1	פקדונות הציבור
(12.7)	0.5	(1.8)	פקדונות הממשלה
119.6	(43.4)	156.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(16.4)	(9.6)	93.4	התחייבויות אחרות
² 1,592.2	² 1,092.8	1,508.6	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
(2,076.6)	(2,071.0)	(3,449.8)	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה
2,190.9	1,199.8	2,031.0	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
39.4	741.4	792.3	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
5.9	5.2	-	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
18.0	-	160.6	תמורה ממימוש השקעה בחברה מוחזקת ⁴
(1.3)	(1.3)	(0.2)	דיבידנד שנתקבל מחברות מוחזקות
(0.4)	(0.5)	(0.5)	רכישת בניינים וציוד
-	-	2.6	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
175.9	(126.4)	(464.0)	תמורה מפירעון שטר הון שהונפק בעבר על ידי חברה בת ⁴
			מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
(60.0)	(60.0)	-	תזרים מזומנים לפעילות מימון
(60.0)	(60.0)	-	דיבידנד ששולם
			מזומנים, נטו, לפעילות מימון
² 1,708.1	² 906.4	1,044.6	גידול במזומנים
2,022.6	3,698.8	4,537.3	יתרת מזומנים לתחילת שנה
² (31.9)	² (67.9)	40.4	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
3,698.8	4,537.3	5,622.3	יתרת מזומנים לסוף שנה

דוח על תזרימי מזומנים של הבנק לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
180.0	154.1	109.7	ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:
102.5	51.7	26.1	ריבית שהתקבלה
0.7	0.1	160.6	ריבית ששולמה
54.3	9.0	23.1	דיבידנדים שהתקבלו
33.9	40.2	29.9	מיסים על הכנסה ששולמו
			מיסים על הכנסה שהתקבלו

- 1 פעולות מהותיות שלא במזומן:
ביום 31.12.14 שאל הבנק ניירות ערך לתיק למסחר בסך 3.2 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח). הבנק השאיל ניירות ערך מהתיק למסחר בסך 3.5 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח) ושאל ניירות ערך מהאוצר עבור לקוחותיו בסך 23.8 מיליוני ש"ח (ביום 31.12.13 – 3.1 מיליוני ש"ח וביום 31.12.12 – 0.0 מיליוני ש"ח).
- 2 מוין מחדש.
- 3 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.
- 4 ראה נספחים א' ו- ב' בעמוד 174 ובאור 5 סעיף 3 עמוד 231.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1: כללי ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

1. "יובנק בע"מ" (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2014 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות שלו וכן את זכויות הבנק בחברה כלולה. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 2. הביאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צוין בביאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד.
 3. הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
 4. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בפברואר 2015.
- הגדרות בדוחות כספיים אלה:
1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS"): תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
 2. כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב: כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות נ"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה ב-FAS 168 (10-105 ASC) הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.
 3. הבנק: יובנק בע"מ.
 4. הקבוצה: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו.
 5. חברות מאוחדות: חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
 6. חברות כלולות: חברות, למעט חברות מאוחדות, שהשקעת הבנק בהן במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.
 7. חברות מוחזקות: חברות מאוחדות וחברות כלולות.
 8. מטבע הפעילות: המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל, בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה התאגיד מפקח ומוציא את עיקר המזומנים.
 9. מטבע ההצגה: המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
 10. צדדים קשורים: כהגדרתם ב- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, למעט בעל עניין.
 11. בעלי עניין: כהגדרתם בפסקה 1 להגדרה "בעל עניין בתאגיד" בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.

12. מדד: מדד המחירים לצרכן בישראל, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
13. סכום מותאם: סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו- 36 של לשכת רואי החשבון בישראל.
14. דיווח כספי מותאם: דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי, בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.
15. סכום מדווח: סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
16. עלות: עלות בסכום מדווח.
17. דוח כספי נומינלי: דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק נערכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעריכת הדוחות הכספיים הבנק מיישם, בין היתר, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי מבוסס על כללי חשבונאות מקובלים בישראל ועל תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:

- (1) במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- (2) במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- (3) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- (4) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- (5) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח שהינו מטבע הפעילות של הבנק ומעוגלים ל- 0.1 המיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.

3. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים, אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות;

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות כספיים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, בקשר ליישום ההוראות בדבר מדידת הכנסות ריבית:

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, למעט הלוואות לתקופה של עד שלושה חודשים, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת התאמת תשואה ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב- 10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם. עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות ריבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת יישום לראשונה של ההוראה, שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של העמלות הנ"ל כחלק מהכנסות ריבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה.

השפעת יישום ההוראה על הרווח הנקי של הבנק בשנת 2014 אינה מהותית. עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו מחדש להכנסות ריבית וכן הכנסות מסוימות אשר סווגו בעבר כהכנסות ריבית סווגו מחדש ומוצגות במסגרת סעיף עמלות.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהיא מתואמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הבאים אשר מוכרים ברווח כולל אחר הנובעים מתרגום של מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמינים למכירה. למעט במקרה של ירידת ערך (אז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד).

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
			מדד המחירים לצרכן:
111.9	113.9	113.7	חודש דצמבר (בנקודות)
111.7	113.8	113.7	חודש נובמבר (בנקודות)
3.733	3.471	3.889	שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
4.921	4.782	4.725	שער החליפין של האירו (בש"ח)
0.0433	0.0331	0.0325	שער החליפין של הין היפני (בש"ח)

שיעור השינוי בשנת			
2012	2013	2014	
באחוזים			
			מדד המחירים לצרכן:
1.4%	1.8%	0%	חודש דצמבר
1.3%	1.9%	(0.1%)	חודש נובמבר
			פיחות (הייסוף) הריאלי של השקל ביחס ל:
(2.3%)	(7.0%)	12.0%	שער החליפין של הדולר
(0.3%)	(2.8%)	(1.2%)	שער החליפין של האירו
(12.2%)	(23.6%)	(1.8%)	שער החליפין של הין היפני

2.

בסיס האיחוד

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק.

השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לבנק השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. בבחינת קיום השפעה מהותית, מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות החברה המוחזקת.

השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. כאשר הבנק משיג השפעה מהותית לראשונה בהשקעה שטופלה ככנס זמין למכירה עד למועד השגת ההשפעה המהותית, מיושמת שיטת השווי המאזני למפרע, זאת בעקביות לכללים שנקבעו בנושא בתקני חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקו של הבנק בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הבנק מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

שינוי בשיעורי החזקה בחברות כלולות תוך שימור השפעה מהותית

בעת ירידה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק גורע חלק יחסי מהשקעתו ומכיר ברווח או הפסד מהמכירה במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאין מריבית - רווחים או הפסדים מהשקעה במניות" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר. עלות הזכויות שנמכרו לצורך חישוב הרווח או ההפסד מהמכירה נקבעת לפי ממוצע משוקלל.

כמו כן, באותו מועד, חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווג מחדש לדוח רווח והפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה הייתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בבנק והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות, בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הבנק בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה קיימת ראייה לירידת ערך.

3. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

- (א) הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:
- ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם פגומים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן, כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה עד להסרת הספק. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
 - (ב) הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.
 - (ג) ניירות ערך - ראה סעיף 1 ד. (5) להלן.
 - (ד) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף 1 ד. (6) להלן.
 - (ה) בתקופות עוקבות לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, הכנסות ריבית מהשקעות במכשירי חוב יוכרו באופן הבא:
 - מכשירי חוב - צבירת ההכנסה בתקופת דיווח מבוצעת בהתבסס על עודף תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב (סכום הבסיס של מכשיר החוב במועד ירידת הערך בעלת אופי אחר מזמני הינו שוויו ההוגן).
 - (ו) הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015, הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי שאינו לדיר ובפרט בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות איגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

- חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:
1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
 2. כאשר החייב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים ורק לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם:

(1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו-(2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
- לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
- החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן
- ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.

הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית. חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי, כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות). הפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון, כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הלוואות לדיור

הבנק מיישם את הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור. הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות החדשות וכי החל מיום 30 ביוני 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח.

אשראי שאינו לדיור

ההפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על הנחיות המפורטות בהוראות הדיווח לציבור. חישוב ההפרשה מבוסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי בטווח של 5 שנים שהסתכמו במועד הדיווח.

שיעורי הפסדי העבר מייצגים מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בשנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011) או שיעורי ההפרשה ביחס ליתרה הממוצעת של החובות. הבנק משתמש בשיעור ההפסדים אשר מהווה ממוצע של שיעורי הפסדי העבר בטווח השנים כאמור לעיל. בנוסף לממוצע שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, כאמור לעיל, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגבייה לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח בהתייחס לממוצע שיעורי הפסד בטווח השנים.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית. בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעור המימוש לאשראי. בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

הפרשה קבוצתית בגין אשראי צרכני לאנשים פרטיים

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראות הדיווח בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יש להביא בחשבון, בין היתר, הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא פגום. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית. כמו כן, נקבע כי תאגידים בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד יישמו שיעור התאמה איכותי שלא יפחת מ-0.5% מיתרת האשראי כאמור.

בהתאם לאמור בחוזר, הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות החדשות ונערך לפיתוח ויישום מתודולוגיית חישוב הפרשה הקבוצתית המביאה בחשבון מקדם התאמה איכותי כנדרש בהוראות. כמו כן, הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר בנוגע לשיעור ההתאמה האיכותי בשיעור של 0.75% מעל ממוצע הפסדי העבר בטווח של 5 שנים שהסתיימו במועד הדיווח. ההוראות החדשות שנקבעו בחוזר יושמו באופן של מכאן ולהבא. כתוצאה מהיישום הוגדלה הפרשה להפסדי אשראי בסך של כ-0.2 מיליון ש"ח, לפני מס. הגידול ביתרות הפרשה נזקף לרווח והפסד.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת הפרשה להפסדי אשראי.

לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום, מגדיר הבנק את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה ביאור 1.ד. (3) לעיל.

לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את ההוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי.

בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, יש לתת גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיור, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לוויים בישראל לפעילות לוויים בחו"ל, במידה שמהותי.

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. בנוסף, החל מהדוח לשנת 2014 מיישם הבנק דרישות גילוי נוספות בדבר דירוג אשראי. לגבי גילויים חדשים כאמור, לא נדרש הבנק לכלול מידע השוואתי.

ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 4 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

5. ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשני תיקים כלהלן:

1. ניירות ערך למסחר

ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

2. ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון (אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון) או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.

ב. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. השקעותיו של הבנק בקרנות הון סיכון מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות הון סיכון נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.

ד. עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".

ה. לעניין חישוב שווי הוגן – ראה סעיף 1 ד (7) להלן.

- ו. לענין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני – ראה סעיף 1 ד (8) להלן.
- ז. עסקאות החלפה של ניירות ערך
- עסקאות החלפה של אגרות חוב ממשלתיות באגרות חוב ממשלתיות אחרות לפדיון לטווח קצר משנה, נרשמות כרכישת אגרות חוב ממשלתיות במחירי מכרז ומכירת אגרות חוב לפי מחירי שוק.
- ח. השאלת ניירות ערך
1. השאלות ניירות ערך מלקוח ללקוח או לבנק, בהן הבנק משמש כמתווך מוצגת על ידי הבנק בסעיף "פקדונות בבנקים", בסעיף "אשראי לציבור" ובסעיף "פקדונות הציבור" כל עוד לא הוחזרו ניירות הערך. עסקאות המבוצעות כעסקאות אשראי "רגילות" בהן הבנק משאיל ניירות ערך כנגד תיק הביטחונות והשואל אינו מעביר לתאגיד הבנקאי מרווח בטחון (מרג'ין) המתייחס ספציפית לעסקת השאלת ניירות ערך, מוצגות כאשראי לציבור לפי שווי שוק ומצטרפות לחבות השואל.
 2. השאלות ניירות ערך מהאוצר:

הבנק שואל מהאוצר ניירות ערך, לצורך כיסוי מכירה של ניירות ערך בחסר (של הנוסטרו של הבנק או של לקוחות הבנק). שאילת ניירות הערך על ידי הבנק מוצגת בסעיף "ניירות ערך שנשאלו". מכירת ניירות הערך בחסר על ידי הנוסטרו מוצגת בסעיף "התחייבויות אחרות" ומכירת ניירות הערך בחסר על ידי לקוחות מוצגת בסעיף "אשראי לציבור".
6. **מכשירים פיננסיים נגזרים לרבות חשבונאות גידור**
- א. במסגרת פעילות הבנק עבור לקוחות ובמסגרת מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות שנועדה לנהל באופן מבוקר את החשיפה לסיכונים פיננסיים, מבצע הבנק עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מול לקוחות, בנקים, מסלקת מעו"ף ובנק ישראל. מכשירים אלה כוללים בין השאר: עסקאות עתידיות, חוזים עתידיים, החלפות פיננסיות, אופציות וכד', שעיקרם הגנה מפני חשיפת בסיסי הצמדה, חשיפות מטבע וחשיפות ריבית.
- ב. הבנק חשוף לסיכוני אשראי, סיכוני נזילות וסיכוני שוק. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים השונים הבנק משתמש במכשירים פיננסיים נגזרים הכוללים בין השאר עסקאות עתידיות, חוזים עתידיים, החלפות פיננסיות, אופציות וכדומה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן, וכן נגזרים שאינם מיועדים ליחס גידור כשיר. אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.
- ג. הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכוני מטבע חוץ וסיכוני ריבית, וכן נגזרים שאינם משמשים לגידור, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו.
- ד. **חשבונאות גידור**
- במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.
- גידור שווי הוגן**
- הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. כאשר נגזר משמש כמכשיר המגדר את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס אותו לסיכון מסוים, שינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי ההוגן

נזקפים לדוח רווח והפסד. אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור. כאשר התקשרות איתנה מגודרת אינה מקיימת עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה, כל נכס או התחייבות שנרשמו בהתאם להכרה של ההתקשרות האיתנה יבוטלו ויוכרו בדוח רווח והפסד כהפסד או כרווח, בהתאמה. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

הבנק מפסיק חשבונאות גידור מכאן ואילך כאשר:

- (א) נקבע שהנגזר אינו אפקטיבי עוד בקיזוז השינויים בשווי ההוגן של פריט מגודר;
- (ב) הנגזר פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש;
- (ג) הנגזר מפסיק להיות מיועד כמכשיר מגדר, כיוון שקרוב לודאי שהעסקה החזויה לא תתבצע;
- (ד) התקשרות איתנה מגודרת אינה מקיימת עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה;
- (ה) ההנהלה מבטלת את הייעוד של הנגזר כמכשיר מגדר.

כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיון שנקבע שהנגזר אינו כשיר עוד כגידור שווי הוגן אפקטיבי, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שווי ההוגן אך הנכס או ההתחייבות המגודרים לא יותאמו עוד בגין שינויים בשווי ההוגן. כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיון שהפריט המגודר אינו מקיים עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שווי ההוגן, וכל נכס או התחייבות שנרשמו בהתאם להכרה של ההתקשרות האיתנה ייגרעו מהמאזן ויוכרו כרווח או כהפסד בדוח רווח והפסד לתקופה השוטפת.

ה. גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

1. נגזרים שאינם משמשים לגידור

השינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

2. נגזרים משובצים שהופרדו ושאין משמשים לגידור

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחוזת המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החוזת המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכוני אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים; (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו- (ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזת המארח, שינויים בשווי ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מיידית לרווח והפסד.

במקרים מסוימים (כגון: מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחוזת המארח), בהתאם לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-15), הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים משולבים מסוימים, הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובץ ולמדוד את המכשיר הפיננסי המשולב (hybrid instrument) בשלמותו בשווי הוגן, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקורות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (remeasurement event), כגון: כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירה בשווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת.

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10), אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בעדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S. GAAP וב-IFRS.

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
 - נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
 - נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.
- היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות, הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר הבנק קובע את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.
- לצורך מדידת שווי הוגן, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.
- בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, ההערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש

מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

פריטים המסווגים בהון

בעקבות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 (ASC 820) דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15 ב', "יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

8. ירידת ערך נכסים פיננסיים

א. ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;

- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי איגרות חוב – העלות המופחתת) ומשך התקופה בה השווי ההוגן שלו נמוך מעלותו הינה מעל ל- 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחים ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב – לעלות המופחתת);
 - משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
 - שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
 - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
 - במקרה של איגרות חוב – שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות – הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).
- ב. אשראי לציבור ויתרות חוב – ראה ביאור 1.ד. (4) לעיל.

9. קיצוז נכסים והתחייבויות

- א. הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012, אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיצוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:
- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיצוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
 - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- ב. הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיצוז.

- ג. כמו כן, הבנק מקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.
- ד. הבנק לא מקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת, בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבות נטו (master netting arrangement).
- עם זאת, בהתאם להוראות בנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים, אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים. אי לכך, בדוחות הכספיים ממשיך הבנק להציג חשיפות בגין עסקאות בסכום ברוטו.

10. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

- הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10) העברות ושירות של נכסים פיננסיים, ולסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10). לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.
- בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים:
- (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר;
 - (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם המעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית;
 - (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

החל מיום 1 בינואר 2012 הבנק מיישם את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, שמהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860). בהתאם לעדכון הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר; וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל.

בעסקאות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; וכן
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם. טיפול בהשאלה ובשאילה כאמור מטופלות כאשראי או כפיקדון אשר נמדדים לפי השווי ההוגן של נייר הערך המתייחס. הכנסות על בסיס צבירה בגין ניירות ערך אלו נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי ההוגן (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) נרשמים במסגרת הכנסות מימון שאינן מריבית כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר בניירות ערך זמינים למכירה.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים:

- (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או
- (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

11. רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של רכוש קבוע אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בו יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של חלק מפריט רכוש קבוע שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של סכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השיר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים הממוצע לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

- בניינים ומקרקעין 50 שנים.
- ריהוט וציוד 10 שנים.
- שיפורים במושכר 10 שנים.
- עלויות תוכנה 5 שנים.

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

עלויות תוכנה מוצגות במאזן בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים". לגבי הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה – ראה סעיף 13 להלן.

12. נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך שנצברו.

חוזי לקוחות (נהנים בנאמנות)

חוזי לקוחות (נהנים בנאמנות) נמדדו לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידות ערך שנצברו.

עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

הפחתה

הפחתה היא הקצאה שיטתית של הסכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של נכס, בניכוי ערך השייר שלו.

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים לרבות תוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה שוטפת של חוזי לקוחות (נהנים בנאמנות) הינו 10 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בסוף כל שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

13. חכירות

לבנק קיימות חכירות המסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע אם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה.

הסדר הוא חכירה או מכיל חכירה אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים; וכן
- ההסדר מכיל זכות לשימוש בנכס.

תשלומים ותמורה אחרת שנדרשים לפי ההסדר מופרדים בתחילת ההסדר או בעת הבחינה מחדש, לתשלומים עבור החכירה ולרכיבים אחרים על בסיס השווי ההוגן היחסי שלהם.

14. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת הערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח, כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, מבצע הבנק הערכה של סכום בר ההשבה או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

מדידת סכום בר ההשבה

הסכום בר ההשבה של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ושווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה. בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתחייבים לנכס, בגינם לא הותאמו תזרימי המזומנים הצפויים לנכס מהנכס.

קביעת יחידות מניבות מזומנים

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים. במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק, נקבע סכום בר ההשבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, לגביהם הוכרו הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות, בכל מועד דיווח נבדק האם קיימים סימנים לכך שהפסדים אלו קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל, אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

השקעות בחברות כלולות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך בהתאם ל- IAS 39, מכשירים פיננסיים הכנה ומדידה, ובהתאם להחלטת רשות ניירות ערך 4-1 קווים מנחים לבחינת הצורך בהפחתת השקעות קבע.

מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה אינו מוכר כנכס נפרד ולכן אינו נבחן בנפרד לירידת ערך. ירידת הערך נבחנת ביחס להשקעה בכללותה. במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על כך שיתכן שנפגם ערכה של ההשקעה, הבנק מבצע הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה שהינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה.

בקביעת שווי שימוש של השקעה בחברה כלולה הבנק אומד את חלקו בערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, אשר חזוי שיפוקו על ידי החברה הכלולה, כולל תזרימי המזומנים מהפעילויות של החברה הכלולה והתמורה ממימושה הסופי של ההשקעה, או את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים אשר חזוי כי ינבעו מדיבדנדים שיתקבלו ומהמימוש הסופי.

הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של ההשקעה, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, עולה על הסכום בר ההשבה, ומוכר בסעיף "חלק התאגיד הבנקאי ברווחים לאחר השפעת מס של חברות כלולות" בדוח רווח והפסד. הפסד מירידת ערך אינו מוקצה לנכס כלשהו, לרבות למוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה. הפסד מירידת ערך יבוטל אם ורק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של ההשקעה מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת ערך. הערך בספרים של ההשקעה, אחרי ביטול ההפסד מירידת ערך, לא יעלה על הערך בספרים של ההשקעה שהיה נקבע לפי שיטת השווי המאזני אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך. ביטול הפסד מירידת ערך יוכר בסעיף "חלק התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס של חברות כלולות".

15. זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד מעביד קיימות בבנק עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים – ראה ביאור 12, "זכויות עובדים".

הנחיות והבהרות בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. בפרט, לפי המכתב, בנק שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת הטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום ההנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי ללא שינוי, כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

16. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
 2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 20% וקטנה או שווה ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
 3. סיכון קלוש (Remote) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטנה או שווה ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.
- תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.
- במקרים נדירים, באם נדרש, הנהלת הבנק קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, שלא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.
- בביאור 15 "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות" נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשות אינה קלושה, שלא בוצעה בגין הפרשה ואשר סכום כל אחת מהן, על פי כתב התביעה, עולה על סכום המהווה שיעור של כ- 1% מהון הבנק.

17. הוצאות מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המסים נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם הבנק אינו מכיר במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים הנובעים מהשקעה בחברות בנות ובחברות כלולות, במידה והבנק שולט במועד היפוך ההפרש וכן צפוי שהם לא יתהפכו בעתיד הנראה לעין, בין אם בדרך של מימוש ההשקעה ובין אם בדרך של חלוקת דיבידנדים בגין ההשקעה.

המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו הבנק צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים. לצורך הקביעה כי ניתן להכיר בנכס מס נדחה, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה. במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה, נכסי מסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בבנק, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

תוספת מס בגין חלוקת דיבידנד

הבנק עשוי להתחייב בתוספת מס במקרה של חלוקת דיבידנדים בגין חברות מוחזקות. תוספת מס זו לא נכללת בדוחות הכספיים, לאור מדיניות הבנק שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לחברה המקבלת, בעתיד הנראה לעין. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנד מרווחים הכרוכים בתוספת מס לבנק, יוצר הבנק עתודה למס בגין תוספת המס שעשוי הבנק להתחייב בה, בגין חלוקת הדיבידנד.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

18. רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

19. דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות, תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. למידע נוסף ראה באור 25 (ב). חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשייך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות". למידע בדבר עדכון מתכונת הדיווח על מגזרי פעילות החל מהדוח הכספי לשנת 2015, בעקבות החוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות, ראה ביאור 3.ה.1.

20. גילויים בהקשר לצד קשור

IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף, נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

21. עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישר הונו, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון. נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את ההתחייבות מהדוחות הכספיים לפי שוויה ההוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויה ההוגן במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי ההוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון. בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן.

הבנק לא בחר ליעד פריטים מסוימים למדידה לפי שווי הוגן.

22. הצגת התחייבות הבנק למסלקת מעו"ף

בשל התחייבות הבנק למסלקת מעו"ף באשר לקרן הסיכונים הכללית ועסקאות המעו"ף שהבנק חייב בהן עבור לקוחותיו, הופקדו בחשבונות נפרדים ניירות ערך על שם המסלקה.

במסגרת סעיף ניירות הערך במאזן, מוצגות יתרות המהוות בטוחות כנגד כל סכום שהבנק יהיה חייב למסלקת מעו"ף, כאמור. ראה באור 15 (ג), (2), (3), 15 (ד) ו-15 (ו).

הבנק משווק פקדונות מובנים ללקוחותיו. פקדונות אלו כוללים אופציות משולבות על ריביות, בסיסים ומדדים שונים. האופציות המשולבות בפקדונות, נמדדו על בסיס כללי המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים, בשונה מהפקדונות המוצגים על פי שווי צבירה. הפקדונות, כולל האופציות שמשולבות בהם, מוצגים בסעיף פקדונות הציבור.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבור יחולו מיום 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור. כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהן אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור לעיל, יפנה לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

בנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים שנרשמו ברווח כולל אחר כתוצאה משינויים בשיעורי ההיוון נקבע:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), ייכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התכנית.

- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013, ובתקופות לאחר מכן, ייכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
 - השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד, תיזקף לעודפים.
- בנוסף, החוזר מעדכן את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.
- כמו כן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. הבנק נערך לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. הבנק מיפה את כל הטבות העובדים, ובחן את אופן מדיתם בהתאם לכללי החשבונאות בארה"ב ובהתאם לחוזרים והנחיות הפיקוח על הבנקים. לאחר שנקבע אופן המדידה, בוצעו החישובים הנדרשים על ידי אקטואר חיצוני.

עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה – פיצויים והטבות אחרות – תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק יכיר בסכומים המתייחסים לחישוב פיצויי פרישה והטבות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ופרישה.
- הבנק יבחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ויעדכן הנחות אלה בעת הצורך.
- שינויים בהנחות יוכרו ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ויופחתו לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות תצבר לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.
- הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה – תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, תזקפנה כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

היעדרויות מזכות בפיצוי – חופשה

ההתחייבות בגין ימי חופשה תמדד על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

השינויים העיקריים ביחס למדיניות החשבונאית המיושמת כיום בדוחות הכספיים

- רווחים והפסדים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.
- התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדים הינה בגובה מכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי החשבון בישראל.
- למידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שמיישם הבנק כיום בנושא זכויות עובדים, ראה ביאור 1.ד.15).

להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה ליום 1 בינואר 2015 בגין יישום הכללים החדשים הינה קיטון בנכסים בסך של כ- 0.2 מיליון ש"ח וקיטון בהון העצמי בסך של כ- 0.2 מיליון ש"ח לאחר מס. בשל העובדה שההשפעה על ההון העצמי של הבנק אינה מהותית, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל III, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים תובא בחשבון באופן מיידי ולא תהיה כפופה להוראות מעבר. בשל חוסר מהותיות הסכום, לא תערך פריסה בשיעורים שווים של 20% החל מיום 1 בינואר 2014, 40% מיום 1 בינואר 2015 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018 על פי דרישת ההוראה. שיעור ההיוון אשר נעשה בו שימוש לצורך אומדן זה הינו 1.62%. שיעור ההיוון מבוסס על עקום ריבית צמוד מדד של אג"ח ממשלתי בישראל ובתוספת המרווח הבינלאומי שנקבע בהתבסס על ההפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות לפירעון, על איגרות חוב של קונצרנים בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב והכל במועד הדיווח.

(2) דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 470-20, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 505-30, בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, נדרש להתייחס להוראות הדיווח לציבור בנושא נגזרים משובצים. במקביל לפרסום החוזר כאמור, פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רובד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתימדד לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ.

הבנק יישם כללים אלה החל מיום 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלבנטי. להערכת הבנק, ליישום ההוראה לא תהיה השפעה מהותית.

(3) חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב- ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי.
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי ההשוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

(4) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט IAS 19 בדבר הטבות עובדים אשר יישומו נדחה למועד מאוחר יותר. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי תתקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

במהלך ינואר 2014 הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו לאמץ את כללי ה-IFRS, אלא לאמץ באופן מלא את כללי התקינה החשבונאית האמריקאית, המיושמים על ידי בנקים בארה"ב. עם זאת, יצוין כי טיוטה בנושא טרם הועברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני בנקאות.

(5) הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפרשי אשראי בהתבסס על פילוח לענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים.

(6) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בדצמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבוונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. הטיוטה מעדכנת את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבוונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לטיוטה החל מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר בטיטה, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפדיציה.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

באור 2 : מזומנים ופקדונות בבנקים

סכומים מדווחים

מאוחד		בנק	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2014	2013	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,973.8	3,946.3	4,973.8	3,946.3
648.5	591.9	648.5	591.0
5,622.3	4,538.2	5,622.3	4,537.3
מזומנים ופקדונות בבנק ישראל			
פקדונות בבנקים מסחריים			
סך הכל ¹			
מזה: מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות			
בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד 3 חודשים			
5,622.3	4,538.2	5,622.3	4,537.3

1 לבנק לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי בגין מזומנים ופקדונות בבנקים.

ביאור 3: ניירות ערך

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים ⁷	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,390.3	1,390.4	1.0	(1.1)	1,390.3
17.9	17.9	0.1	(0.1)	17.9
568.6	569.9	3.9	(5.2)	568.6
23.0	22.8	0.2	-	23.0
1,999.8	2,001.0	5.2	(6.4)	1,999.8
7.2	5.4	1.8	-	7.2
2,007.0	2,006.4	7.0 ⁴	(6.4) ⁴	2,007.0

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים בישראל¹⁰

של אחרים זרים

סך הכל אגרות חוב

מניות³

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
125.7	125.4	1.5	(1.2)	125.7	
12.3	12.2	0.1	-	12.3	
4.0	4.2	-	(0.2)	4.0	
5.8	5.8	-	-	5.8	
147.8	147.6	1.6 ⁵	(1.4) ⁵	147.8	

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים בישראל

של אחרים בישראל

של אחרים זרים

סך הכל ניירות ערך למסחר

2,154.8	2,154.0	8.6	(7.8)	2,154.8
---------	---------	-----	-------	---------

סך הכל ניירות ערך⁶

31 בדצמבר 2014

מיליוני ש"ח

ג. להלן מידע לגבי אגרת חוב פגומה:

3.4

יתרת חוב רשומה של אגרת חוב פגומה שאינה צוברת הכנסות ריבית

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014						
12 חודשים ומעלה			פחות מ- 12 חודשים			
			הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	20%-40%	0%-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0%-20%
			במיליוני ש"ח			
-	-	-	(1.1)	-	(1.1)	760.7
-	-	-	(0.1)	-	(0.1)	11.5
-	-	-	(5.2)	(0.7)	(4.5)	485.6
-	-	-	(6.4)	(0.7)	(5.7)	1,257.8

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של בנקים זרים

של אחרים בישראל

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות בסך 7.2 מיליוני ש"ח.
- 4 כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 5 נזקפו לדוח רווח והפסד.
- 6 מזה: ניירות ערך במאזן בסך 131.2 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב ממשלתיות בתיק הזמין למכירה של חברות מאוחדות, ו- 2.5 מיליוני ש"ח בגין מניות זמינות למכירה של חברות מאוחדות.
- 7 לא קיימות פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים.
- 8 בשנת 2014 לא נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. בחינת ירידת הערך נעשתה בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 1.3.09. ראה פרק ה' בירידת ערך נכסים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים. בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה גם ביאור 18.
- 9 היקף עסקאות ההחלפה לשנת 2014 הינו כ- 114.2 מיליוני ש"ח.
- 10 כולל סך של 381.2 מיליוני ש"ח אג"ח המגובות בערבות מדינת ישראל.

הערות:

- 1 פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות – ראה ביאורים 17, 18.
- 2 ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך, כאמור בתוספת ו' שבסקירת ההנהלה בדבר "חשיפות למדינות זרות".

ביאור 3: ניירות ערך

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2013				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים ⁷	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
842.2	841.7	3.4	(2.9)	842.2
6.2	6.2	-	-	6.2
409.1	402.3	7.2	(0.4)	409.1
1,257.5	1,250.2	10.6	(3.3)	1,257.5
3.9	3.9	-	-	3.9
1,261.4	1,254.1	⁴ 10.6	⁴ (3.3)	1,261.4

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
29.2	29.5	0.2	(0.5)	29.2	
38.7	37.8	0.9	-	38.7	
43.8	42.9	0.9	-	43.8	
111.7	110.2	2.0	(0.5)	111.7	
0.3	0.3	-	-	0.3	
112.0	110.5	⁵ 2.0	⁵ (0.5)	112.0	

1,373.4	1,364.6	12.6	(3.8)	1,373.4	
---------	---------	------	-------	---------	--

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים בישראל¹⁰

סך הכל אגרות חוב

מניות³

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים בישראל

של אחרים בישראל

סך הכל אגרות חוב

מניות

סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך⁶

31 בדצמבר 2013

מיליוני ש"ח

ג. להלן מידע לגבי אגרות חוב פגומות:

9.0	יתרת חוב רשומה של אגרת חוב פגומה שצוברת הכנסות ריבית
0.9	יתרת חוב רשומה של אגרת חוב פגומה שאינה צוברת הכנסות ריבית

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2013							
12 חודשים ומעלה				פחות מ- 12 חודשים			
				הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	20%-40%	0%-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0%-20%	שווי הוגן
במיליוני ש"ח							
-	-	-	(2.9)	-	(2.9)	454.7	של ממשלת ישראל
(0.2)	-	(0.2)	6.1 (0.2)	-	(0.2)	25.8	של אחרים בישראל
(0.2)	-	(0.2)	6.1 (3.1)	-	(3.1)	480.5	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

- עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות בסך 3.9 מיליוני ש"ח.
- כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- נזקפו לדוח רווח והפסד.
- מזה: ניירות ערך במאזן בסך 121.7 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב ממשלתיות בתיק הזמין למכירה של חברות מאוחדות, 2.9 מיליוני ש"ח בגין מניות זמינות למכירה של חברות מאוחדות ו- 0.3 מיליוני ש"ח מניות למסחר של חברות מאוחדות.
- פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים הינן בסך 0.2 מיליוני ש"ח.
- בשנת 2013 נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בסך 1.0 מיליוני ש"ח בגין אגרת חוב זמינה למכירה. בחינת ירידת הערך נעשתה בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 1.3.09. ראה פרק הדין בירידת ערך נכסים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים. בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה גם ביאור 18.
- היקף עסקאות ההחלפה לשנת 2013 הינו כ- 105.2 מיליוני ש"ח.
- כולל סך של 295.0 מיליוני ש"ח אג"ח המגובות בערבות מדינת ישראל.

הערות:

- פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות – ראה ביאורים 17, 18.
- ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך, כאמור בתוספת ו' שבסקירת ההנהלה בדבר "חשיפות למדינות זרות".

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

2014					
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	בנקים	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	הלוואות לדיור	
מיליוני ש"ח					
11.6	-	11.6	0.4	0.3	10.9
(1.7)	-	(1.7)	(0.1)	(0.2)	(1.4)
9.9	-	9.9	0.3	0.1	9.5
(0.4)	-	(0.4)	(0.1)	-	(0.3)
2.9	-	2.9	0.3	-	2.6
2.5	-	2.5	0.2	-	2.3
(0.9)	-	(0.9)	-	-	(0.9)
11.5	-	11.5	0.5	0.1	10.9
3.0	-	3.0	-	-	3.0
0.9	-	0.9	-	-	0.9
3.9	-	3.9	-	-	3.9
15.4	-	15.4	0.5	0.1	14.8

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – חובות¹

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה

הכנסות בגין הפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

גביות מחיקות חשבונאיות, נטו

אחר

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה – חובות¹

תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

יתרת הפרשה לתחילת שנה

אחר

יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סה"כ הפרשה להפסדי אשראי – חובות¹

ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומים מדווחים

2013					
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	בנקים	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	הלוואות לדיור	
מיליוני ש"ח					
13.6	-	13.6	0.5	0.2	12.9
(2.6)	-	(2.6)	(0.1)	0.1	(2.6)
11.0	-	11.0	0.4	0.3	10.3
(0.7)	-	(0.7)	(0.2)	-	(0.5)
2.6	-	2.6	0.2	-	2.4
1.9	-	1.9	-	-	1.9
(1.3)	-	(1.3)	-	-	(1.3)
11.6	-	11.6	0.4	0.3	10.9
1.7	-	1.7	-	-	1.7
1.3	-	1.3	-	-	1.3
3.0	-	3.0	-	-	3.0
14.6	-	14.6	0.4	0.3	13.9

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – חובות¹

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

גביות מחיקות חשבונאיות, נטו

אחר

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה – חובות¹

תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

יתרת הפרשה לתחילת שנה

אחר

יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סה"כ הפרשה להפסדי אשראי – חובות¹

ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

מאוחד					
2012					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	הלוואות לדיוור	פרטי אחר	אשראי לציבור		
			סך הכל	בנקים	סך הכל
מיליוני ש"ח					
12.9	0.2	0.5	13.6	-	13.6
(1.0)	-	0.6	(0.4)	-	(0.4)
11.9	0.2	1.1	13.2	-	13.2
(0.6)	-	(0.6)	(1.2)	-	(1.2)
1.6	-	-	1.6	-	1.6
1.0	-	(0.6)	0.4	-	0.4
12.9	0.2	0.5	13.6	-	13.6
1.7	-	-	1.7	-	1.7
-	-	-	-	-	-
1.7	-	-	1.7	-	1.7
14.6	0.2	0.5	15.3	-	15.3

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – חובות ¹	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות	
מחיקות חשבונאיות	
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
גביית מחיקות חשבונאיות, נטו	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה – חובות ¹	
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
יתרת הפרשה לתחילת שנה	
גידול בהפרשה	
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי – חובות ¹	
מכשירי אשראי חוץ מאזניים	

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – חובות¹
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
גביות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה – חובות¹

תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
יתרת הפרשה לתחילת שנה
גידול בהפרשה
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי – חובות¹
ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומים מדווחים

מאוחד					
2014					
סך הכל	בנקים	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	הלוואות לדיוור	
מיליוני ש"ח					
2,452.4	648.5	1,803.9	28.7	-	1,775.2
90.5	-	90.5	14.0	47.7	28.8
2,542.9	648.5	1,894.4	42.7	47.7	1,804.0
11.0	-	11.0	0.3	-	10.7
0.5	-	0.5	0.2	0.1	0.2
11.5	-	11.5	0.5	0.1	10.9

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות¹ ועל החובות¹ בגינם היא חושבה

יתרת חוב רשומה של חובות¹:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות¹

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות¹:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי
בגין חובות¹ ועל החובות¹ בגינם היא חושבה
יתרת חוב רשומה של חובות¹:
שנבדקו על בסיס פרטי
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל חובות¹

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות¹:
שנבדקו על בסיס פרטי
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
הפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

מאוחד					
2013					
סך הכל	בנקים	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	הלוואות לדיור	מסחרי
מיליוני ש"ח					
2. <u>מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי</u>					
<u>בגין חובות¹ ועל החובות¹ בגינם היא חושבה</u>					
<u>יתרת חוב רשומה של חובות¹:</u>					
2,503.1	592.0	1,911.1	3.8	-	1,907.3
171.4	-	171.4	36.9	85.2	49.3
2,674.5	592.0	2,082.5	40.7	85.2	1,956.6
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ¹ :					
10.5	-	10.5	0.1	-	10.4
1.1	-	1.1	0.3	0.3	0.5
11.6	-	11.6	0.4	0.3	10.9

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

בגין חובות¹ ועל החובות¹ בגינם היא חושבה

יתרת חוב רשומה של חובות¹:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות¹

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות¹:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד					
31 בדצמבר 2014					
בעייתיים ²			חובות לא פגומים-מידע נוסף		
לא	לא	פגומים ³	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁴	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁵
פגומים	פגומים	פגומים	פגומים	פגומים	פגומים
מיליוני ש"ח					
47.1	47.1	-	47.1	-	-
363.4	363.4	-	364.5	-	1.1
889.6	889.6	-	890.1	0.3	0.1
482.0	482.0	2.3	484.3	0.1	0.1
1,782.1	1,782.1	2.3	1,786.0	0.4	1.3
47.7	47.7	-	47.7	-	-
42.3	42.3	-	42.7	-	0.3
1,872.1	1,872.1	2.3	1,876.4	0.4	1.6
134.5	134.5	-	134.5	-	-
2,006.6	2,006.6	2.3	2,010.9	0.4	1.6
1.2	1.2	-	1.2	-	-
6.8	6.8	10.0	16.8	-	-
8.0	8.0	10.0	18.0	-	-
-	-	-	-	-	-
8.0	8.0	10.0	18.0	-	-
514.0	514.0	-	514.0	-	-
522.0	522.0	10.0	532.0	-	-
1,880.1	1,880.1	2.0	1,894.4	0.4	1.6
648.5	648.5	-	648.5	-	-
2,528.6	2,528.6	2.0	2,542.9	0.4	1.6

1. איכות אשראי ופיגורים

פעילות לווים בישראל - ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן-פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל
סה"כ פעילויות בישראל

פעילות לווים בחו"ל ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן
מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
בנקים בחו"ל
סה"כ פעילויות בחו"ל

סך הכל ציבור

סך הכל בנקים

סך הכל

1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2 סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

3 ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי, ראה ביאור ב' 2 ג' להלן.

4 מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

5 צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 1.6 מיליוני ש"ח. סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

6 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹

סכומים מדווחים						מאוחד
31 בדצמבר 2013						
חובות לא פגומים- מידע נוסף			בעייתיים ²			
לא בעייתיים	לא פגומים	פגומים ³	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁴	בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁵	
מיליוני ש"ח						
1. איכות אשראי ופיגורים						
פעילות לווים בישראל - ציבור - מסחרי						
64.5	-	-	64.5	-	-	בינוי ונדל"ן – בינוי
385.3	0.7	0.1	386.1	-	0.6	בינוי ונדל"ן-פעילויות בנדל"ן
1,014.9	1.0	0.1	1,016.0	-	-	שרותים פיננסיים
462.1	0.8	5.1	468.0	-	6-	מסחרי – אחר
1,926.8	2.5	5.3	1,934.6	-	0.6	סך הכל מסחרי
85.2	-	-	85.2	-	-	אנשים פרטיים –הלוואות לדיור
39.6	0.5	-	40.1	6-	0.1	אנשים פרטיים – אחר
2,051.6	3.0	5.3	2,059.9	-	0.7	סך הכל ציבור – פעילות בישראל
250.9	-	-	250.9	-	-	בנקים בישראל
2,302.5	3.0	5.3	2,310.8	-	0.7	ס"ה פעילויות בישראל
פעילות לווים בחו"ל ציבור – מסחרי						
2.6	-	-	2.6	-	-	בינוי ונדל"ן
19.4	-	-	19.4	-	-	מסחרי אחר
0.6	-	-	0.6	-	-	אנשים פרטיים
22.6	-	-	22.6	-	-	סך הכל ציבור – פעילות בחו"ל
341.1	-	-	341.1	-	-	בנקים בחו"ל
363.7	-	-	363.7	-	-	ס"ה פעילויות בחו"ל
סך הכל ציבור						
2,074.2	3.0	5.3	2,082.5	-	0.7	
592.0	-	-	592.0	-	-	סך הכל בנקים
2,666.2	3.0	5.3	2,674.5	-	0.7	

- 1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 2 סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- 3 ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי, ראה באור 4 ב' 2 ג' להלן.
- 4 מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- 5 צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 0.7 מיליוני ש"ח. סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- 6 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 90 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק

31 בדצמבר 2014				
יתרת ² חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ³	יתרת הפרשה פרטנית ³	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ³	סך הכל יתרת ² חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים
מיליוני ש"ח				

2.3	0.1	- ⁴	2.3	2.3
- ⁴	- ⁴	- ⁴	- ⁴	0.1
2.3	0.1	- ⁴	2.3	2.4
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2.3	0.1	- ⁴	2.3	2.4

10.0	0.1	-	10.0	10.5
10.0	0.1	-	10.0	10.5
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
10.0	0.1	-	10.0	10.5

12.3	0.2	-	12.3	12.9
------	-----	---	------	------

סך הכל (1)

(1) מזה:

12.3	0.2	- ⁴	12.3	12.9
12.2	0.1	- ⁴	12.2	12.9

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

פעילות לווים בישראל – ציבור – מסחרי

מסחרי – אחר
אנשים פרטיים – אחר
סך הכל ציבור – פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל – ציבור – מסחרי

מסחרי – אחר
סך הכל ציבור – פעילות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלת חו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק				
31 בדצמבר 2013				
יתרת ² חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ³	יתרת הפרשה פרטנית ³	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ³	סך הכל יתרת ² חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים
מיליוני ש"ח				
0.1	-	-	0.1	0.1
-	-	0.1	0.1	0.1
-	⁴ -	5.1	5.1	5.2
-	⁴ -	-	-	-
0.1	⁴ -	5.2	5.3	5.4
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
0.1	⁴ -	5.2	5.3	5.4
(1) מזה:				
-	-	-	-	-
-	-	0.2	0.2	1.1

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
פעילות לווים בישראל – ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי – אחר
אנשים פרטיים – אחר
סך הכל ציבור – פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל (1)

(1) מזה:
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- 1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 2 יתרת חוב רשומה.
- 3 הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
- 4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

2014			מאוחד ובנק
מזה:	הכנסות	יתרה ממוצעת	
נרשמו על	ריבית	של חובות	
בסיס מזומן	שנרשמו ³	פגומים ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	4.2	2. מידע נוסף על חובות פגומים:
-	-	4.2	ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית
			פעילות לווים בישראל
			ציבור – מסחרי
			מסחרי – אחר
			סך הכל פעילות בישראל
			פעילות לווים בחו"ל
			ציבור – מסחרי
			מסחרי – אחר
			סך הכל פעילות בחו"ל
			סך הכל

2013			מאוחד ובנק
מזה:	הכנסות	יתרה ממוצעת	
נרשמו על	ריבית	של חובות	
בסיס מזומן	שנרשמו ³	פגומים ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
0.4	0.4	12.8	2. מידע נוסף על חובות פגומים:
			ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית
			פעילות לווים בישראל
			ציבור – מסחרי
			מסחרי - אחר

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק		2012
		מיליוני ש"ח
2. מידע נוסף על חובות פגומים:		
ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית		
יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח		20.0
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*		0.9
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי היה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים		0.9
* מזה: הכנסות שנרשמו לפי השיטה החשבונאית על בסיס מזומן		0.9

- 1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 2 יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- 3 הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- 4 אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בשנת 2014 בסך 0.4 מיליוני ש"ח, בשנת 2013 בסך 0.6 מיליוני ש"ח, בשנת 2012 בסך 0.9 מיליוני ש"ח.

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק

31 בדצמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
שאינו צובר	צובר ² , בפיגור	צובר ² , בפיגור	צובר ² , לא	סך הכל ³
הכנסות ריבית	של 90 ימים או יותר	של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2.2	-	-	-	2.2
2.2	-	-	-	2.2
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2.2	-	-	-	2.2
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2.2	-	-	-	2.2
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2.2	-	-	-	2.2

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

פעילות לזוים בישראל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי – אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילויות בישראל

פעילות לזוים בחו"ל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי – אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בחו"ל

בנקים בחו"ל

ממשלת חו"ל

סך הכל פעילויות בחו"ל

סך הכל

1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2 צובר הכנסות ריבית.

3 נכלל בחובות פגומים.

4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק					31 בדצמבר 2013
יתרת חוב רשומה					
שאינו צובר	צובר ² , בפיגור	צובר ² , בפיגור	צובר ² , לא	סך הכל ³	
הכנסות	של 90 ימים	של 30 ימים	בפיגור		
ריבית	או יותר	ועד 89 ימים			
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	0.1	0.1	
-	-	-	0.1	0.1	
-	-	-	0.2	0.2	
-	-	-	-	-	
-	-	-	- ⁴	- ⁴	
-	-	-	0.2	0.2	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	0.2	0.2	

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

פעילות לווים בישראל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילויות בישראל

1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2 צובר הכנסות ריבית.

3 נכלל בחובות פגומים.

4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

אין לבנק לימים 31.12.14, 31.12.13 ו- 31.12.12 התחייבויות לתת אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ב. חובות

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק			2014
ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
4	2.2	2.2	-
4	2.2	2.2	-
-	-	-	-
2	1	1	-
6	2.2	2.2	-
-	-	-	-
-	-	-	-
6	2.2	2.2	-
סך הכל פעילויות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור – מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
1	10.0	10.0	-
1	10.0	10.0	-
-	-	-	-
-	-	-	-
1	10.0	10.0	-
-	-	-	-
-	-	-	-
1	10.0	10.0	-
סך הכל פעילויות בחו"ל			
סך הכל			
7	12.2	12.2	-

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ד. חובות בעייתיים בארגון מחדש

פעילות לווים בישראל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי – אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילויות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי – אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילויות בחו"ל

סך הכל

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק			2013
ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח			
יתרת חוב		יתרת חוב	
רשומה לפני		רשומה לאחר	
ארגון מחדש		ארגון מחדש	מספר חוזים
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
-	-	-	-
-	-	-	-
0.1	0.1	0.1	3
0.1	0.1	0.1	7
0.2	0.2	0.2	10
-	-	-	-
1 ¹	1 ¹	1 ¹	1
0.2	0.2	0.2	11
-	-	-	-
-	-	-	-
0.2	0.2	0.2	11

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ד. חובות בעייתיים בארגון מחדש

פעילות לווים בישראל

ציבור – מסחרי

בינוי ונדל"ן – בינוי

בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי – אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים – הלוואות לדיור

אנשים פרטיים – אחר

סך הכל ציבור – פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילויות בישראל

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ב. חובות¹

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)², סוג החזר וסוג ריבית:

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק				31 בדצמבר 2014	
שיעבוד ראשון: שיעור המימון עד 60% מעל 60% שיעבוד משני או ללא שיעבוד סך הכל		יטרת הלוואות לדיור		סיכון אשראי חוץ מאזני	
		סך הכל*	*מזה: בולט ובלון	*מזה: ריבית משתנה	סך הכל
		מיליוני ש"ח			
		44.6	34.8	18.4	0.7
		-	-	-	-
3.1	-	-	-		
47.7	34.8	18.4	0.7		

31 בדצמבר 2013				שיעבוד ראשון: שיעור המימון עד 60% מעל 60% שיעבוד משני או ללא שיעבוד סך הכל
יטרת הלוואות לדיור			סיכון אשראי חוץ מאזני	
סך הכל*	*מזה: בולט ובלון	*מזה: ריבית משתנה	סך הכל	
מיליוני ש"ח				
81.7	67.1	40.6	-	
-	-	-	-	
3.5	-	-	-	
85.2	67.1	40.6	-	

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות האשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. ככלל הבנק לא מאשר הלוואות בשיעורי מימון גבוהים ולכן איכות האשראי לדיור גבוהה. עמידה ביחס ה-LTV נבחנת באופן שוטף. באור 3.ב.4 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

- 1 אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- 2 היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

באור 4 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק			
תחום			
31 בדצמבר 2014			
אלפי ש"ח	מספר לווים ²	מיליוני ש"ח	סיכון אשראי ³ חוץ מאזני מיליוני ש"ח
עד 10	965	0.8	2.8
מ- 10 עד 20	458	1.8	5.8
מ- 20 עד 40	446	3.7	9.7
מ- 40 עד 80	899	13.0	37.9
מ- 80 עד 150	410	14.4	30.1
מ- 150 עד 300	248	18.4	33.7
מ- 300 עד 600	162	25.7	43.3
מ- 600 עד 1,200	104	41.6	48.2
מ- 1,200 עד 2,000	73	52.8	63.5
מ- 2,000 עד 4,000	96	113.5	144.1
מ- 4,000 עד 8,000	77	156.1	264.4
מ- 8,000 עד 20,000	85	412.0	611.9
מ- 20,000 עד 40,000	44	389.6	738.5
מ- 40,000 עד 200,000	16	470.2	653.0
מ- 200,000 עד 400,000 ⁴	2	180.8	250.1
סך הכל	4,085	1,894.4	2,937.0

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל אשראי של לווה¹:

מאוחד ובנק			
תחום			
31 בדצמבר 2013			
אלפי ש"ח	מספר לווים ²	מיליוני ש"ח	סיכון אשראי ³ חוץ מאזני מיליוני ש"ח
עד 10	1,058	0.8	3.2
מ- 10 עד 20	478	2.0	5.8
מ- 20 עד 40	503	4.6	10.6
מ- 40 עד 80	895	12.7	38.6
מ- 80 עד 150	424	15.5	31.8
מ- 150 עד 300	261	19.2	36.1
מ- 300 עד 600	154	25.0	40.7
מ- 600 עד 1,200	126	38.6	71.1
מ- 1,200 עד 2,000	70	59.1	54.1
מ- 2,000 עד 4,000	86	108.3	126.1
מ- 4,000 עד 8,000	84	269.6	206.4
מ- 8,000 עד 20,000	59	362.1	417.2
מ- 20,000 עד 40,000	27	297.9	421.2
מ- 40,000 עד 200,000	16	452.6	475.0
מ- 200,000 עד 400,000	1	-	242.0
מ- 400,000 עד 800,000 ⁴	1	414.5	7.5
סך הכל	4,243	2,082.5	2,187.4

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל אשראי של לווה¹:

- 1 האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- 2 מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של הלווה.
- 4 תקרת האשראי במדרגה העליונה הינה 218.5 מיליוני ש"ח, (יתרה בניכוי קיזוזים מותרים - 5.0 מיליוני ש"ח). (31.12.13 - 422.0 מיליוני ש"ח, יתרה בניכוי קיזוזים מותרים - 46.3 מיליוני ש"ח).

באור 5 – השקעה בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014		
חברות כלולות	מאוחדות	סך הכל	חברות כלולות	מאוחדות	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4.8	182.7	187.5	-	321.6	321.6
-	1.4	1.4	-	4.0	4.0
-	-	-	-	-	-
-	0.2	0.2	-	0.2	0.2
4.8	184.3	189.1	-	325.8	325.8
0.4	252.8	253.2	-	226.7	226.7

א. ההרכב:

המאוחד

השקעות במניות לפי שיטת

השווי המאזני

השקעות אחרות

כתבי התחייבות נדחים

הלוואות הבעלים

השקעות אחרות

סך כל ההשקעות

מזה:

רווחים שנצברו ממועד הרכישה

באור 5 – השקעה בחברות מוחזקות (המשך)

סכומים מדווחים

פרטים על החברה		חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות הצבעה	
		2014	2013	2014	2013
		%	%	%	%
ב. פרטים על חברות מוחזקות					
שם החברה					
חברות בת מאוחדות					
יובנק השקעות והחזקות בע"מ	חברת החזקות	100	100	100	100
יובנק חברה לנאמנות בע"מ ²	שירותי נאמנות	100	100	100	100
יובנק חיתום וייעוץ בע"מ ¹	חברה לחיתום	100	100	100	100
יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ ³	ניהול תיקי השקעות	-	100	-	100
יובנק פיננסים (2005) בע"מ ⁴ (בפירוק)	עד 11.07 חברה מנהלת של קופ"ג	100	100	100	100
חברה כלולה					
הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ ³	ניהול תיקי השקעות	41.5	-	41.5	-
(לשעבר – יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ)					

ליום היציאה מהאיחוד מיליוני ש"ח

ג. פרטים על חברות בת שהוצאו מאיחוד	
שם החברה: יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ	
סך הכל נכסים*	1.6
תרומת החברה לרווח הנקי** בשנת 2014:	(0.4)
תרומת החברה לרווח הנקי** בשנת 2013:	(2.0)

* לאחר ביטול יתרונות בין חברתיות מול יובנק בע"מ, החברה האם.
** לאחר ביטול הרווחים הבין חברתיים מול יובנק בע"מ, החברה האם.

- 1 יובנק חיתום וייעוץ בע"מ ("החברה") פעלה כחתם בשוק הנפקות ניירות הערך, בעיקר כחתם משני, כאשר בחלק מההנפקות שימשה החברה כאחד ממנהלי קונסורציום החיתום. ביום 8.2.11 החליט דירקטוריון החברה לשנות את מעמד החברה למעמד לא פעיל, לפי הוראות תקנות ניירות ערך (חיתום) תשס"ז – 2007.
- 2 ביום 4.7.2013 התקשרה יובנק חברה לנאמנות בע"מ ("להלן: "החברה") בהסכם עם חברת נאמנות אשר משמשת כנאמן לקרנות נאמנות (להלן: "נאמן הקרנות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-127 קרנות נאמנות שבניהול מנהל קרן אחד (להלן: "הקרנות") ו"מנהל הקרן" בהתאמה) חלף נאמן הקרנות (להלן: "הסכם הקרנות"). במקביל ובאותו יום התקשרה החברה בהסכם עם חברת נאמנות, אשר משמשת כנאמן לתעודות סל (להלן: "נאמן התעודות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-84 תעודות סל שבניהול מנהלי תעודות (להלן: "התעודות") חלף נאמן התעודות (להלן: "הסכם התעודות"). כניסתם של ההסכמים לדליל לתוקף הייתה כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים שונים, שעיקרם קבלת אישורים רגולטוריים ואישור בית משפט, המתחייבים מהוראות הדין וכן לקיומם של תנאים מוקדמים שנקבעו. ביום 2 באוקטובר 2013, התקבל אישור הממונה על ההגבלים העסקיים להסכמים האמורים. עם קבלת האישור האמור, התקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכמים. החברה העבירה לנאמן הקרנות סך של 11,850,000 ש"ח (כולל מע"מ) בגין העברת הנאמנות בקרנות.

השקעה במניות לפי שווי מאזני		השקעות הוניות אחרות		תרומה לרווח הנקי (הפסד)		דיבידנד	
2014		2014		2014 ⁶		2014	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
144.1	143.2	-	-	0.9	5.5	-	-
32.3	161.6	-	-	25.7	18.0	(155.0)	-
5.1	5.0	1.6	1.6	0.1	⁵ -	-	-
-	10.6	-	2.6	(0.6)	0.1	(5.6)	-
1.2	1.2	-	-	⁵ (-)	⁵ (-)	-	-
4.8	-	-	-	0.4	-	-	-

מנהל הקרן, הנאמן היוצא והנאמן הנכנס חתמו על הסכמי נאמנות חדשים לתקופה של ארבע שנים. מנהל הקרנות התקשר עם החברה בהסכמי נאמנות לקרנות לתקופה של ארבע שנים. במסגרת ההסכמים התחייבו נאמן הקרנות ונאמן התעודות לשתף פעולה עם החברה, ככל שיידרש, לשם העברת תפקידן כנאמנות לקרנות ולתעודות לידי החברה, וכן להעניק לחברה שירותים תפעוליים בקשר עם הנאמנות לקרנות ובקשר עם הנאמנות לתעודות למשך תקופה בת מספר חודשים, וזאת בתמורה לסך כולל של 750,000 ש"ח (כולל מע"מ), אשר שולמה עד תום שנת 2013. תקופת מתן השירותים התפעוליים בקרנות הנאמנות החלה ביום 21 באוקטובר 2013. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014, הושלמו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכם תעודות הסל והחברה החלה לשמש כנאמן ל- 82 תעודות סל. בהתאם להסכם תעודות הסל העבירה החברה 1,150,000 ש"ח כולל מע"מ לנאמן התעודות.

3 מיזוג יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ עם מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ ביום 26.12.13 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן: "חברת היעד"), חברה בבעלותו המלאה של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבינלאומי") לבין יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה הקולטת"), חברה בבעלותו המלאה של יובנק בע"מ (להלן: "יובנק"), שהינו בבעלותו המלאה של הבינלאומי. בהתאם להסכם המיזוג, החברה הקולטת וחברת היעד התמזגו במיזוג באופן שבו חברת היעד התמזגה לתוך החברה הקולטת, כך שלאחר השלמת המיזוג פסק קיומה של חברת היעד וכל הון המניות המונפק שלה התבטל. בעקבות המיזוג מחזיק הבינלאומי ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק מחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. ביום 1.4.14 התקבלה תעודת מיזוג והמיזוג הושלם במלואו. כמו כן, לאחר המיזוג שונה שם החברה, כך ששמה של החברה הממוזגת הינו "הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ".

4 ביום 4.2.14 החליט דירקטוריון יובנק פיננסיים (2005) בע"מ (בפירוק) לפעול לפירוקה מרצון.

5 סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

6 הרווח הנקי של חברות מאוחדות הינו לאחר ניכוי מס בסך 16.1 מיליוני ש"ח (שנת 2013 – 11.4 מיליוני ש"ח).

באור 6 – בניינים וציוד

סכומים מדווחים

עלות נכסים			
יתרה ליום 31.12.12	במשך שנת הדיווח		יתרה ליום 31.12.13
מיליוני ש"ח	תוספות	גרועות	מיליוני ש"ח
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
26.2	1.5	-	27.7
77.3	0.4	0.2	77.5
103.5	1.9	0.2	105.2
א. מאוחד			
בניינים ומקרקעין (לרבות שיפורים במושכר) ^{2,3}			
ציוד, ריהוט			
סך הכל			
24.3	0.9	-	25.2
8.6	0.4	0.1	8.9
32.9	1.3	0.1	34.1
ב. הבנק			
בניינים ומקרקעין (לרבות שיפורים במושכר) ^{2,3}			
ציוד, ריהוט			
סך הכל			

עלות נכסים			
יתרה ליום 31.12.13	במשך שנת הדיווח		יתרה ליום 31.12.14
מיליוני ש"ח	תוספות	גרועות	מיליוני ש"ח
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
27.7	0.2	- ⁴	27.9
77.5	0.1	0.7	76.9
105.2	0.3	0.7	104.8
א. מאוחד			
בניינים ומקרקעין (לרבות שיפורים במושכר) ^{2,3}			
ציוד, ריהוט			
סך הכל			
25.2	0.1	- ⁴	25.3
8.9	0.1	0.7	8.3
34.1	0.2	0.7	33.6
ב. הבנק			
בניינים ומקרקעין (לרבות שיפורים במושכר) ^{2,3}			
ציוד, ריהוט			
סך הכל			

1 שיעור הפחת על בסיס ממוצע משוקלל:

מאוחד		
31 בדצמבר		
2013	2014	
6.2%	6.0%	בנינים, מקרקעין ושיפורים במושכר
8.1%	7.8%	ציוד, ריהוט

שיעור הפחת הממוצע מחושב תוך שקלול כל שיעור פחת ביחס בין יתרת העלות (לפני פחת נצבר) אליה הוא מתייחס, ובין יתרת העלות (לפני פחת נצבר) של כל הנכסים ברי ההפחתה.

יתרה להפחתה		פחת ¹			
יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.12	יתרה ליום 31.12.13	גריעות מיליוני ש"ח	פחת לשנה מיליוני ש"ח	יתרה ליום 31.12.12 מיליוני ש"ח
13.5	14.7	14.2	-	2.7	11.5
3.1	3.5	74.4	0.1	0.7	73.8
16.6	18.2	88.6	0.1	3.4	85.3

12.2	13.8	13.0	-	2.5	10.5
1.4	1.4	7.5	⁴ -	0.3	7.2
13.6	15.2	20.5	-	2.8	17.7

יתרה להפחתה		פחת ¹			
יתרה ליום 31.12.14	יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.14	גריעות מיליוני ש"ח	פחת לשנה מיליוני ש"ח	יתרה ליום 31.12.13 מיליוני ש"ח
11.9	13.5	16.0	⁴ -	1.8	14.2
2.3	3.1	74.6	0.6	0.8	74.4
14.2	16.6	90.6	0.6	2.6	88.6

10.7	12.2	14.6	⁴ -	1.6	13.0
1.0	1.4	7.3	0.6	0.4	7.5
11.7	13.6	21.9	0.6	2.0	20.5

- 2 לרבות הוצאות שהוונו במונחי עלות בסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח במאוחד וכ- 1.5 מיליוני ש"ח בבנק (בשנת 2013 סך של כ- 2.1 מיליוני ש"ח במאוחד ובבנק). לגבי מדיניות היוון עלויות תוכנה, ראה סעיף 1 ד' (13) בביאור 1 – עיקרי המדיניות החשבונאית.
- 3 כולל שיפורים במושכר במונחי עלות במאוחד בסך של כ- 15.1 מיליוני ש"ח ובבנק בסך של כ- 12.6 מיליוני ש"ח (בשנת 2013 במאוחד בסך של כ- 14.9 מיליוני ש"ח ובבנק בסך של כ- 12.5 מיליוני ש"ח).
- 4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 6 – בניינים וציוד (המשך)

1. שכירות נכסים – חוזי שכירות לזמן ארוך:

הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים לתקופות ארוכות. דמי השכירות שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר		
2014	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9.6	10.4	שנה ראשונה
9.0	10.0	שנה שניה
8.9	9.4	שנה שלישית
7.2	7.6	שנה רביעית
7.2	7.1	שנה חמישית
62.3	68.2	שנה שישית ואילך*
104.2	112.7	

תשלומי השכירות צמודים למדד המחירים לצרכן בישראל.

* בשנת 2020 סך של 7.0 מיליוני ש"ח, בשנת 2021 סך של 6.8 מיליוני ש"ח, בשנים 2022 – 2025 סך של 6.5 מיליוני ש"ח בכל שנה, בשנת 2026 סך של 6.1 מיליוני ש"ח, בשנים 2027 – 2028 סך של 5.9 מיליוני ש"ח בכל שנה, בשנת 2029 סך של 4.6 מיליוני ש"ח.

2. פרטים בדבר זכויות במקרקעין:

31 בדצמבר		
2014	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5.8	6.0	זכויות בבעלות

הבנק הינו הבעלים של בנין הסניף בירושלים.

1 הוצג מחדש.

באור 6א – נכסים בלתי מוחשיים

סכומים מדווחים

מאוחד		עלות נכסים				פחת		יתרה להפחתה	
יתרה ליום 31.12.12		תוספות		גריעות		יתרה ליום 31.12.12	יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.12	יתרה ליום 31.12.13
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15.0	0.5	8.1	7.4	8.9	1.9	4.8	6.0	6.1	1.4
-	11.9	-	11.9	-	0.3	-	0.3	-	11.6
15.0	12.4	8.1	19.3	8.9	2.2	4.8	6.3	6.1	13.0

תוכנה
אחר¹
סך הכל

בנק		עלות נכסים				פחת		יתרה להפחתה	
יתרה ליום 31.12.12		תוספות		גריעות		יתרה ליום 31.12.12	יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.12	יתרה ליום 31.12.13
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15.0	0.5	8.1	7.4	8.9	1.9	4.8	6.0	6.1	1.4

תוכנה

מאוחד		עלות נכסים				פחת		יתרה להפחתה	
יתרה ליום 31.12.13		תוספות		גריעות		יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.14	יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.14
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7.4	0.5	0.1	7.8	6.0	0.8	- ²	6.8	1.4	1.0
11.9	1.2	-	13.1	0.3	1.3	-	1.6	11.6	11.5
19.3	1.7	0.1	20.9	6.3	2.1	- ²	8.4	13.0	12.5

תוכנה
אחר¹
סך הכל

בנק		עלות נכסים				פחת		יתרה להפחתה	
יתרה ליום 31.12.13		תוספות		גריעות		יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.14	יתרה ליום 31.12.13	יתרה ליום 31.12.14
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7.4	0.5	0.1	7.8	6.0	0.8	- ²	6.8	1.4	1.0

תוכנה

1 ביום 4.7.2013 התקשרה יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה") בהסכם עם חברת נאמנות אשר משמשת כנאמן לקרנות נאמנות (להלן: "נאמן הקרנות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-127 קרנות נאמנות שבניהול מנהל קרן אחד (להלן: "הקרנות") ו"מנהל הקרן" בהתאמה חלף נאמן הקרנות (להלן: "הסכם הקרנות"). במקביל ובאותו יום התקשרה החברה בהסכם עם חברת נאמנות, אשר משמשת כנאמן לתעודות סל (להלן: "נאמן התעודות"), לפיו תקבל על עצמה החברה את תפקיד הנאמן ל-84 תעודות סל שבניהול מנהלי תעודות (להלן: "התעודות") חלף נאמן התעודות (להלן: "הסכם התעודות"). בתאריך 21 לאוקטובר 2013 שנקבע כמועד ההשלמה של העסקה, הועברו כל חשבונות קרנות הנאמנות של מנהל הקרן ע"ש החברה והיא החלה לשמש כנאמן בפועל. החברה העבירה לנאמן הקרנות סך של 11,850,000 ש"ח (כולל מע"מ) בגין העברת הנאמנות בקרנות בשני תשלומים שווים. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014, החברה החלה לשמש כנאמן ל-82 תעודות סל, החברה העבירה לנאמן התעודות סך של 1,150,000 ש"ח. התשלומים מופחתים על פני 10 שנים בהתאם להערכת ההנהלה ויועצה.

2 סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

באור 7 – נכסים אחרים

סכומים מדווחים

מאוחד		בנק	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2014	2013	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
11.5	13.7	9.5	11.7
13.5	27.3	13.5	27.0
4.0	4.6	4.0	4.6
9.4	22.8	9.4	22.8
1.6	1.8	1.6	1.8
95.7	-	95.7	-
4.8	5.4	4.3	5.1
140.5	75.6	138.0	73.0

א.

מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 23 (ה))

עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על עתודה שוטפת

עודף יעודה לפיצויי פטורין ופרישה מעל העתודה (ראה ביאור 12)

יתרת סליקה נטו בקשר עם פעילות בניירות ערך

הוצאות מראש¹

נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף

חייבים אחרים ויתרות חובה

סך הכל נכסים אחרים

1 לא היו הוצאות מראש בגין חכירה תפעולית בהן הבנק הוא החוכר.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2013	2012
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(8.1)	(8.2)	(8.4)
(1.2)	(1.1)	(0.5)
1.7	1.7	1.7
(7.6)	(7.6)	(7.2)

ב.

1. להלן פרטים לגבי תשלומי חכירה מינימליים והכנסות

מחכירת משנה שנזקפו לדוח רווח והפסד:

תשלומי חכירה מינימליים שהוכרו כהוצאה

דמי שכירות מותנים שהוכרו כהוצאה

הכנסה בגין חכירת משנה

2. בדבר פרטים לגבי דמי החכירה העתידיים להיות משולמים בגין חוזי החכירה שאינם ניתנים לביטול, ראה ביאור 15 –

התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים.

הבנק והחברות הבנות שלו חוכרים מבנים בחכירה תפעולית, חלקם עם אופציה לחידוש החוזה בתום התקופה וכן

חלקם בדמי חכירה הגדלים במטרה לשקף את העליה הצפויה בהכנסות דמי השכירות בשוק. כמו כן, תשלומי השכירות

צמודים למדד המחירים לצרכן בישראל.

בחודש דצמבר 2010 חתמה חברת הבת יובנק השקעות והחזקות בע"מ על עדכון הסכם השכירות של הבנין המשמש

את מטה הבנק (רטרואקטיבית מחודש נובמבר 2010). במסגרת העדכון הוארכה תקופת השכירות עד ליום 30.9.29

ועודכנו תעריפי השכירות המשולמים.

באור 8 – פקדונות הציבור

סכומים מדווחים

מאוחד		בנק	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2014	2013	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס
ולפי סוג המפקיד

בישראל

לפי דרישה

3,408.8	2,038.5	3,409.3	2,038.5
1,692.2	1,379.8	1,692.2	1,411.8
5,101.0	3,418.3	5,101.5	3,450.3
3,904.1	3,996.2	3,944.7	4,150.6
9,005.1	7,414.5	9,046.2	7,600.9
404.0	320.1	404.0	320.1

אינם נושאים ריבית

נושאים ריבית

סה"כ לפי דרישה

לזמן קצוב¹

סה"כ פקדונות בישראל²

1 מזה: פקדונות לזמן קצוב שאינם נושאים ריבית

2 מזה:

פקדונות של אנשים פרטיים

פקדונות של גופים מוסדיים

פקדונות של תאגידים ואחרים

סה"כ פקדונות

2,599.7	2,444.4	2,599.7	2,444.4
2,399.4	2,128.3	2,400.7	2,141.5
4,006.0	2,841.8	4,045.8	3,015.0
9,005.1	7,414.5	9,046.2	7,600.9

1 מוין מחדש.

באור 8 – פקדונות הציבור (המשך)

סכומים מדווחים

מאוחד		בנק	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2014	2013	2014	2013
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

תקרת הפקדון
במיליוני ש"ח

עד 1	863.7	848.2	863.7	849.6
מעל 1 עד 10	2,336.3	1,976.5	2,350.8	1,995.2
מעל 10 עד 100	3,137.8	2,212.7	3,164.4	2,378.4
מעל 100 עד 500	1,294.9	1,076.9	1,294.9	1,077.5
מעל 500	1,372.4	1,300.2	1,372.4	1,300.2
סך הכל	9,005.1	7,414.5	9,046.2	7,600.9

תקרת הפקדון במדרגה העליונה הינה בסך 1,372.4 מיליוני ש"ח (בשנת 2013 – 1,300.2 מיליוני ש"ח).

באורים 9 – פקדונות מבנקים

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק	
31 בדצמבר	
2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

בישראל

בנקים מסחריים:

פקדונות לפי דרישה

פקדונות לזמן קצוב

קיבולים

114.8

9.3

-

-

-

124.1

בנקים מרכזיים:

פקדונות לפי דרישה

פקדונות לזמן קצוב

סך כל פקדונות מבנקים

באור 10 - כתב התחייבות נדחה

ביום 28 בדצמבר 2010 הנפיק הבנק לחברה האם, הבנק הבינלאומי, כתב התחייבות נדחה שאינו ניתן להמרה במניות בסך 80 מיליוני ש"ח, הנושא ריבית בשיעור של 3.65% צמוד למדד המחירים לצרכן ועומד לפרעון בתאריך 28 בדצמבר 2021. כתב ההתחייבות הנדחה אינו מוכר על ידי המפקח על הבנקים כהון כשיר לצורך חישוב הלימות ההון (באזל III) ומופחת באופן הדרגתי על פני השנים בהתאם להוראות המעבר של באזל III.

מאוחד והבנק					
31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014		
מ"מ ¹	ש"פ ²	מיליוני ש"ח	מ"מ ¹	ש"פ ²	מיליוני ש"ח
6.3	1.1	84.8	7.0	1.8	84.8

במטבע ישראלי צמוד מדד

- 1 משך חיים ממוצע, הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
- 2 שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

באור 11 – התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים

מאוחד		בנק	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2014	2013	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3.9	0.9	-	-
עודף עתודה שוטפת למס הכנסה על מקדמות ששולמו			
עודף עתודה לפיצויי פיטורין ופרישה מעל יעודה			
(ראה ביאור 12)			
5.5	5.4	5.3	5.4
הפרשה לחופשה (ראה באור 12 (ו))			
95.7	-	95.7	-
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
34.3	31.9	34.3	31.9
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
29.7	31.2	22.3	24.3
הוצאות לשלם			
0.8	1.1	0.6	0.9
הכנסות מראש			
7.8	10.5	12.5	14.9
זכאים אחרים ויתרות זכות			
101.0	135.4	101.0	135.4
מכירת ניירות ערך בחסר			
278.7	216.4	271.7	212.8
סך הכל התחייבויות אחרות			

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.

באור 11א: הון מניות

א. הון המניות

מונפק ונפרע		רשום	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2013	2014	2013	2014
שקל חדש	שקל חדש	שקל חדש	שקל חדש
3,123,865	3,123,865	6,000,000	6,000,000

1. מניות רגילות "א" בנות 1 שקל חדש ע.ב.

2. כל המניות שהונפקו הינן מניות למוכ"ז.

ב. דיבידנדים

1. מגבלות בחלוקת הדיבידנדים

בנוסף למגבלות על פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל לפיה לא יחולק דיבידנד.

ביום 15 בינואר 2013 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים. לאור דרישות שנוספו בשנים האחרונות להוראות הדיווח לציבור המחייבות לרשום רווחים והפסדים מסוימים של הבנק ברווח כולל אחר ולא ברווח והפסד, עודכנו המבחנים לחלוקת דיבידנד. בהתאם לעדכון, "רווחים ראויים לחלוקה" כוללים את מרכיבי רווח כולל אחר והבנק לא יבצע חלוקת דיבידנד (אלא אם קיבל מראש את אישור המפקח) בין היתר כאשר:

- יתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר אינה חיובית או כאשר הסכום המוצע לחלוקה יגרום ליתרת עודפים כאמור.
- אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל.
- כאשר התוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל.

בתיקון אף נקבע כי הבנק לא יבצע חלוקה מתוך קרנות הון, או מתוך הפרשים בזכות שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר. התיקון נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013.

כמו כן, במכתב המפקח על הבנקים בנושא מדיניות הון לתקופת ביניים, נקבע כי לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5% או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הנ"ל. בנוסף, במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו (לפירוט נוסף ראה ביאור 11ב להלן).

על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש או בכתב את אישורו של המפקח של הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לשנה שהסתיימה ביום 31 דצמבר 2013	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	60.0	60.0

לשנה שהסתיימה ביום 31 דצמבר 2014	לשנה שהסתיימה ביום 31 דצמבר 2013	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012
ש"ח	ש"ח	ש"ח
-	19.2	19.2

2. מדיניות הדיבידנד

לאחר שהבנק אימץ מדיניות הון לתקופת ביניים ולנוכח העובדה שהבנק עומד ביחס הלימות ההון שהוא מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים, אישר הדירקטוריון בישיבתו מיום 16.9.2013, חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 40.0 מיליוני ש"ח המהווה 80.6% מהרווח הנקי לשנת 2012. חלוקת הדיבידנד עומדת בדרישות חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים.

כמו כן, אישר הדירקטוריון בישיבתו מיום 19.12.2013 חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 20.0 מיליוני ש"ח המהווה 47.6% מהרווח הנקי לשנת 2013.

3. דיבידנד

בשנת 2014 לא שולם דיבידנד.

בחודש דצמבר 2013 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 20 מיליוני ש"ח ובחודש ספטמבר 2013 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 40 מיליוני ש"ח. הדיבידנדים האמורים משקפים דיבידנד למניה בגובה של 19.2 ש"ח למניה. בחודש דצמבר 2012 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 30 מיליוני ש"ח ובחודש אפריל 2012 הוכרז וחולק דיבידנד בסך 30 מיליוני ש"ח. הדיבידנדים האמורים משקפים דיבידנד למניה בגובה של 19.2 ש"ח למניה.

באור 11ב: הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון (להלן: "החוזר"). החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל III.

בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים לשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לתקופות קודמות הערוכים בהתאם להוראות באזל II כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה מבוקרים ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל III.

סכומים מדווחים

31.12.2013	1.1.2014	31.12.2014
(באזל II) ²	(באזל III) ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
397.6	-	-
-	401.5	443.3
96.7	82.5	83.3
494.3	484.0	526.6
1,925.6	1,968.9	2,203.8
151.6	151.6	126.4
479.4	479.4	493.7
2,556.6	2,599.9	2,823.9

א. בנתוני המאוחד:

1. הון לצורך חישוב יחס הון

הון ליבה

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

הון רובד 2, לאחר ניכויים

סה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי

סיכונים שוק

סיכון תפעולי

סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31.12.2013	1.1.2014	31.12.2014
(באזל III) ²	(באזל III) ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15.5%	-	-
-	15.4%	15.7%
15.5%	15.4%	15.7%
19.3%	18.6%	18.6%
7.5%	-	-
-	9.0%	9.0%
9.0%	12.5%	12.5%

3 יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס ההון לליבה
יחס ההון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון לליבה המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
יחס ההון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד):

1. הון עצמי רובד 1

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:

416.8	416.8	455.8
(2.8)	(2.8)	-
414.0	414.0	455.8
11.6	11.6	11.5
4.8	0.9	1.0
16.4	12.5	12.5
397.6	401.5	443.3

2. הון רובד 2⁴

הון רובד 2: מכשירים
הון רובד 2: הפרשות
סך הון רובד 2

88.2	67.9	67.9
8.5	14.6	15.4
96.7	82.5	83.3

1.1.2014	31.12.2014
(באזל III) ¹	
באחוזים	

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס ההון עצמי רובד 1:

יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס ההון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299
השפעת הוראות המעבר
יחס ההון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

15.3%	15.6%
0.1%	0.1%
15.4%	15.7%

- 1 מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.
 - 2 מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 31.12.2013.
 - 3 יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיוור", נדרשים תאגידים בנקאיים להגדיל את יעד ההון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור. יעד ההון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל יגדלו בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. ליתרת ההלוואות לדיוור ראה ביאור 4. ההשפעה אימוץ הוראות הפיקוח על הבנקים על יעד ההון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל, אינה מהותית.
 - 4 אין ניכויים מהון רובד 2.
 - 5 לרבות השפעה צפויה של אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים צפויים ליום 1 בינואר 2015.
- הערה – לעניין החישובים לצורך באזל III: התאמות פיקוחיות וניכויים - בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות ההון – ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

באור 11ב: הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ד. מגבלות על הלוואות לדיור

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", אשר כולל, בין היתר, דרישות חדשות בנושא הלימות הון:

- מגבלת משקל סיכון על הלוואות העולות על 5 מיליון ש"ח - הלוואה העולה על 5 מיליון ש"ח, העומדת בתנאי קבלת משקל סיכון מופחת (35%/50%) לפי סעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 ("חובות בביטחון נכס למגורים"), תשוקלל ב-100%, החל מיום 1 באוקטובר 2014. במידה וסכום ההלוואה יורד אל מתחת ל-5 מיליון ש"ח, ניתן להפחית את משקל הסיכון בהתאם לסעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 ובהתאם ליחס ה-LTV כפי שחושב במועד מתן ההלוואה.
- עדכון משקל סיכון מוגבר להלוואות ממונפות בריבית משתנה - החל מיום 1 בינואר 2015, תאגידים בנקאיים רשאים להפחית את משקל הסיכון של 100% ביחס להלוואות ממונפות בריבית משתנה, אשר ניתנו בין התאריכים 26 באוקטובר 2010 ועד ליום 31 בדצמבר 2012, ל-75%.

ה. יעד הלימות ההון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרץ 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל III – יחסי הון ליבה מינימאליים הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 (הון ליבה) בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, הבנק נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל באחד אחוז מיתרת ההלוואות לדיור בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור". בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

ב-19 בדצמבר 2013, קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון עד להשלמת הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון המינימלי יהיה בשיעור של 10%.

יחס ההון שנקבע הינו בהתאם לאימוץ הוראות באזל III בישראל והוראות ניהול בנקאי תקין 329 בדבר "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

ב-1 בינואר 2014, נתקבל מכתב מבנק ישראל בנושא הליך הסקירה הפיקוחי, אשר גם על פיו יעדי ההון של הבנק הם כמצוין לעיל.

לתאריך הדיווח עומד יעד הון עצמי רובד 1 על שיעור של 15.7% ויעד יחס ההון הכולל על שיעור של 18.6%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות.

1. דיווח על יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין - 221 בנושא יחס כיסוי נזילות, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות. יחס כיסוי הנזילות יונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראת שעה – יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות. בהתאם לכך, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 יתווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובסולו (בכפוף לתחולה במסגרת ביאור 4 (רבעוני) וביאור 11ב' (שנתי) אשר שמותיהם ישונו ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים").

2. תחולת היישום ל"מסגרת העבודה למדידה והלימות הון"

לפי סעיף 20 להוראת שעה בנושא "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן: "ההוראה"), חברה בת של תאגיד בנקאי שנכסי הסיכון שלה, בהתאם למסגרת עבודה זו, נמוכים מסף של 50 מיליוני ש"ח, פטורה מיישום ההוראה. כמפורט בביאור 5 ב', החברות המאוחדות של הבנק הינן: יובנק השקעות והחזקות בע"מ, יובנק חברה לנאמנות בע"מ, יובנק חיתום ויעוץ בע"מ ויובנק פיננסיים (2005) בע"מ. נכסי הסיכון של כל אחת מהחברות האמורות, נמוכים מסף 50 מיליוני ש"ח ולאור זאת, בהתאם לאמור לעיל, הן פטורות מיישום ההוראה.

באור 12: זכויות עובדים

א. התחייבות הבנק וחברות מאוחדות לתשלום פיצויי פרישה לעובדים, לרבות פיצויי פרישה מוגדלים מכוסה בעתודות מתאימות. הסכומים המיועדים לכיסוי ההתחייבות הנ"ל, (למעט התחייבות בגין פיצויי פרישה מוגדלים והסתגלות) מופקדים בביטוחי מנהלים. בגין עובדים בגינם בוצעה הפקדה עד חודש דצמבר 2007, מופקדים כספים גם בקופת הפיצויים על שם הבנק. ההתחייבות לפיצויים מחושבת על בסיס משכורת חודשית לכל שנת עבודה כמקובל. כספי הצבירה של יובנק מנוהלים על ידי פסגות בקופת גמל מרכזית לפיצויים נפרדת, שהוקמה במיוחד לשם כך, שבה חברים רק עובדי יובנק, תאגידי עזר של יובנק וחברות אחרות בשליטתו המלאה או הקרובה למלאה של יובנק. כספי הבנק וכל אחת מהחברות הבנות של הבנק ינוהלו בחשבון נפרד.

ב. פיצויי פרישה מוגדלים: ביום 21 ביולי 2004, ב"כ הבנק וחברות הבת וב"כ עובדי הבנק וחברות הבת הגיעו להסכמה (להלן: "ההסכמה") בעניין תנאי סיום עבודתם של עובדים, במידה ויסיימו עבודתם על רקע העברת השליטה בבנק לידי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הרכישה"). ההסכמה כוללת עקרונות לתשלום פיצויי פיטורים מוגדלים לעובדים, אשר יסיימו עבודתם בשל שינויים ארגוניים שעשויים לחול בבנק ובחברות הבת בעקבות הרכישה ו/או בשל הרעה בתנאי העסקתם, בשיעור נוסף של 50% - 100% (בהתאם לוותק של העובד), וכן תנאים נילווים אחרים. בשנים 2004 – 2005, בוצעו הערכות על ידי ההנהלה בהתבסס על השינויים הצפויים במדיניותו העסקית של הבנק ועל תהליך ההתייעלות הצפוי ועל פיהם בוצעה הפרשה באותו מועד. במסגרת הסכמים אישיים שיש לבנק עם חלק מהעובדים, זכאים עובדים אלו לקבל בנוסף לפיצויים הרגילים שישולמו להם, פיצויי פרישה מוגדלים. ביום 30.12.2014 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות ואיחוד פונקציות עם החברה האם. במסגרת התכנית עשויים חלק מהעובדים הכלולים בה לסיים את עבודתם בבנק, תוך קבלת פיצויי פרישה מוגדלים. הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין הסכמים אלו.

ג. ביום 3 בינואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר רון בדני לתפקיד מנכ"ל הבנק, החל מיום 1 באפריל 2010 בהסכם אישי, לתקופה של שנתיים, עד ליום 1 באפריל 2012. ביום 1 באפריל 2012 האריך דירקטוריון הבנק את כהונתו של המנכ"ל לתקופה בלתי מוגבלת. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר בדני לפיצויי פיטורים בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית ללא השלמת עתודות. שמורה לבנק הזכות שלא לנצל את תקופת ההודעה המוקדמת במלואה או בחלקה ולשלם למר בדני עבור התקופה שלא נדרשה. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שלושה חודשים ממועד הפסקת העבודה בבנק. מר בדני זכאי למענק שנתי של משכורת חודשית בגין כל אחוז בתשואה על ההון מפעולות רגילות מעל לתשואת סף הזכאות שנקבעה על ידי הדירקטוריון לאותה שנה קלנדרית. תשלום מענק העולה על שלוש משכורות חודשיות דורש את אישורו של דירקטוריון הבנק. לצורך התחשיב ינוטרלו מהרווח השנתי רכיבים בעלי סממנים חד פעמיים.

כמו כן, זכאי מר בדני למענק הסתגלות עם הפסקת העבודה בבנק של שלוש משכורות חודשיות. משכורתו של מר בדני צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. ביום 29 באפריל 2014 הודיע מר בדני על התפטרותו מתפקידו. ביום 30 ביוני 2014 סיים מר בדני את כהונתו כמנכ"ל יובנק.

ד. ביום 18 במאי 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר אבי שטרנשוס לתפקיד מנכ"ל הבנק, החל מיום 1 ביולי 2014 בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק זכאי מר שטרנשוס לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית ללא השלמת עתודות. שמורה לבנק הזכות שלא לנצל את תקופת ההודעה המוקדמת במלואה או בחלקה ולשלם למר שטרנשוס עבור התקופה שלא נדרשה. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שלושה חודשים ממועד הפסקת העבודה בבנק, בגינה ישולמו דמי הסתגלות. למר שטרנשוס תקופת העסקה מובטחת של שלוש שנים. משכורתו של מר שטרנשוס צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

לשאר חברי הנהלת הבנק הסכם אישי לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתם זכאים חברי ההנהלה לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרם האחרון כפול שנות הוותק. מסכומים אילו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקופת הגמל אליה הפריש הבנק כספים לטובתם, למעט שני חברי הנהלה שחל לגביהם סעיף 14 לחוק פיצויי הפיטורין – התשכ"ג 1963. בנוסף, עם סיום העסקתם זכאים חברי ההנהלה למענק הסתגלות בסך של שלוש משכורות חודשיות או לדמי הסתגלות בגין הגבלת תחרות לתקופה בת שלושה חודשים. משכורת חברי ההנהלה צמודה למדד המחירים לצרכן, במקרה של ירידת מדד, השכר לא משתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

באור 12: זכויות עובדים (המשך)

ה. סכומי העתודה והיעודה לפיצויי פרישה הם כדלקמן:

סכומים מדווחים

מאוחד		
31 בדצמבר		
2014	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
14.4	13.1	סכום העתודה
18.4	17.7	סכום היעודה
4.0	4.6	עודף יעודה על עתודה
4.0	4.6	עודף היעודה שנכללה בנכסים אחרים
1-	1-	עודף העתודה שנכללה בהתחייבויות אחרות

הבנק וחברות מאוחדות שלו אינם רשאים למשוך את כספי היעודה, אלא לצורך תשלום פיצויי פיטורין בלבד.

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.

י. התחייבות הבנק וחברות מאוחדות לתשלום חופשה לעובדים מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. בסעיף התחייבויות אחרות קיימת הפרשה בגין ימי חופשה שטרם נוצלו בסך 5.5 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 – 5.4 מיליוני ש"ח).

ז. ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן: "ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת התגמול וכן לקבוע מדיניות תגמול קבוצתית. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר נושאי משרה בכירה, כהגדרתם בהוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשוך לו מהבנק בשנה החולפת או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים, כאמור, להגדת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי.

ההוראה קובעת הנחיות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הנחיות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק.

ביום 23 בספטמבר 2014, פרסם הפיקוח על הבנקים, טיוטת קובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה ("טיוטה"). בהתאם לטיוטה נקבע, בין היתר, כי תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו נמוך מ-1,000 עובדים, יכול שלא לכלול בהגדרת עובד מרכזי עובד שהיה נכלל בהגדרה זו רק בשל העובדה שהוא מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל.

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, קבוצת העובדים המרכזיים בבנק אינה כוללת עובדים כאמור. במקביל לפרסום ההוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים גם תיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת התגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק. בהתאם להוראה על הבנק לקבוע מדיניות תגמול לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2014.

ביום 21 בספטמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול ביחס לכלל העובדים והעובדים המרכזיים בהתאם לנדרש על פי ההוראה. מדיניות התגמול בבנק כוללת הגדרה של קבוצת העובדים המרכזיים בבנק; תיאור של מנגנון התגמול לכלל העובדים וכן לקבוצת העובדים המרכזיים ובכלל זה מתייחסת לתגמול קבוע, הסדרי סיום ההעסקה ותגמול משתנה; וכן תיאור של הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור של מדיניות התגמול בבנק.

מדיניות התגמול גובשה בהתאם לעקרונות מדיניות התגמול הקבוצתית שנקבעו על ידי הבנק הבינלאומי.

ח.

יחסי עבודה

- ביום 23.1.13 התקבלה הודעה בדבר התארגנות העובדים והצטרפותם להסתדרות העובדים הכללית החדשה.
 - ביום 30.1.13 הודיע הבנק להסתדרות כי הוא מקבל את הכרזתם כ"ארגון היציג" של עובדי הבנק.
 - הצדדים מקיימים משא ומתן לגיבוש הסכם קיבוצי. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת המהלך על תוצאותיו הכספיות של הבנק.
 - ביום 3.11.14 הודיעו ההסתדרות הכללית ונציגות העובדים על סכסוך עבודה ובמסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 19.11.14 ואילך.
 - ביום 30.12.14 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות ואיחוד פונקציות עם החברה האם. התכנית כוללת בעיקרה איחוד פונקציות back office עם החברה האם והתייעלות בחטיבות הבנק השונות.
- הדוחות הכספיים כוללים הפרשה נאותה בגין אומדן העלות הצפויה של תכנית זו.

באור 13: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי	
		אחר	דולר ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
נכסים						
4,724.6	-	717.3	83.7	96.7	-	5,622.3
935.9	578.4	188.8	438.1	6.4	7.2	2,154.8
158.3	-	-	-	-	-	158.3
1,356.0	106.6	196.8	40.8	64.2	118.5	1,882.9
-	-	-	-	-	4.8	4.8
-	-	-	-	-	14.2	14.2
-	-	-	-	-	12.5	12.5
9.0	-	97.6	7.4	12.1	182.2	308.3
43.1	-	-	-	-	97.4	140.5
7,226.9	685.0	1,200.5	570.0	179.4	436.8	10,298.6
התחייבויות						
4,707.4	99.4	3,205.5	465.7	408.6	118.5	9,005.1
56.1	-	62.0	0.6	5.4	-	124.1
25.1	-	3.8	-	-	-	28.9
-	84.8	-	-	-	-	84.8
30.8	-	73.4	29.7	5.1	182.2	321.2
142.2	40.0	-	-	-	96.5	278.7
4,961.6	224.2	3,344.7	496.0	419.1	397.2	9,842.8
2,265.3	460.8	(2,144.2)	74.0	(239.7)	39.6	455.8
(2,205.5)	(127.0)	2,153.6	(73.6)	252.5	-	-
-	-	-	-	-	-	-
7.4	-	(7.4)	-	-	-	-
67.2	333.8	2.0	0.4	12.8	39.6	455.8
-	-	-	-	-	-	-
32.6	-	(32.6)	-	-	-	-

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף נטו
(במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף נטו
(במונחי נכס בסיס)

1 כולל צמודי מטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

3 לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה הרלוונטים בסך 11.5 מיליוני ש"ח. (ליום 31.12.13 – בסך 11.6 מיליוני ש"ח).

31 בדצמבר 2013							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי		
		אחר	דולר ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים							
4,538.2	-	73.2	40.6	468.7	-	3,955.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,373.4	4.2	6.2	220.4	91.5	471.7	579.4	ניירות ערך
141.1	-	-	-	-	-	141.1	ניירות ערך שנשאלו
2,070.9	54.1	76.9	21.2	234.9	208.8	1,475.0	אשראי לציבור, נטו ³
16.6	16.6	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
13.0	13.0	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
150.1	73.9	21.1	7.6	22.3	-	25.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
75.6	1.8	-	-	-	-	73.8	נכסים אחרים
8,378.9	163.6	177.4	289.8	817.4	680.5	6,250.2	סך הכל נכסים
התחייבויות							
7,414.5	54.1	634.1	384.2	2,125.2	203.7	4,013.2	פקדונות הציבור
71.4	-	-	-	11.7	-	59.7	פקדונות מבנקים
10.0	-	-	-	3.5	-	6.5	פקדונות הממשלה
84.8	-	-	-	-	84.8	-	כתב התחייבות נדחה
165.0	73.9	7.0	6.8	11.9	5.2	60.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
216.4	1.1	-	-	-	31.0	184.3	התחייבויות אחרות
7,962.1	129.1	641.1	391.0	2,152.3	324.7	4,323.9	סך הכל התחייבויות
416.8	34.5	(463.7)	(101.2)	(1,334.9)	355.8	1,926.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	468.7	106.6	1,347.8	(51.4)	(1,871.7)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו
-	-	-	-	-	-	-	(במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	(2.6)	-	2.6	אופציות מחוץ לכסף נטו
-	-	-	-	-	-	-	(במונחי נכס בסיס)
416.8	34.5	5.0	5.4	10.3	304.4	57.2	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו
-	-	-	-	-	-	-	(סכום נקוב מהוון)
-	-	1.4	(1.4)	0.7	-	(0.7)	אופציות מחוץ לכסף נטו
-	-	-	-	-	-	-	(סכום נקוב מהוון)

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014				
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
עם דרישה עד חודש	חודש עד שלושה חודשים ²	משלושה חודשים עד שנה	משנה ועד שנתיים	משנתיים ועד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,993.9	228.8	771.3	169.2	437.1
4,939.4	9.0	50.1	14.1	7.0
1,054.5	219.8	721.2	155.1	430.1
(1,076.9)	(291.2)	(953.7)	15.6	-
7.4	-	-	-	-
(15.0)	(71.4)	(232.5)	170.7	430.1
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים				
מטבע חוץ ⁴				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
מזה: הפרש - בדולר				
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים				
סך הכל				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
* מזה: אשראי לציבור				
** מזה: פיקדונות הציבור				
6,967.0	466.5	1,047.3	355.9	461.0
8,905.1	193.9	131.0	17.7	10.5
(1,938.1)	272.6	916.3	338.2	450.5
742.0	384.2	268.3	187.4	60.5
8,625.3	137.7	113.4	7.4	0.2

- 1 כפי שנכללה בבאור 13: "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה" לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- 2 נכסים מחודש ועד שלושה חודשים כוללים 253.8 מיליוני ש"ח סכומי אשראי בתנאי חח"ד.
- 3 נכסים ללא תקופת פרעון כוללים נכסים בסך 15.5 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.
- 4 לא כולל מט"י צמוד למטבע חוץ.
- 5 שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי, אל היתרה המאזנית שלו.
- 6 בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

יתרה מאזנית ¹								
שיעור תשואה חוזי ⁵	סך הכל	ללא תקופת פרעון ³	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעשר ועד עשרים שנים	מחמש ועד עשר שנים	מארבע ועד חמש שנים	משלוש ועד ארבע שנים
באחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.26	7,920.3	15.5	8,026.7	53.2	69.2	176.1	54.4	73.5
2.46	5,187.8	-	5,229.3	4.6	50.6	124.1	23.5	6.9
-	2,732.5	15.5	2,797.4	48.6	18.6	52.0	30.9	66.6
-	(2,305.7)	-	(2,306.2)	-	-	-	-	-
-	7.4	-	7.4	-	-	-	-	-
-	434.2	15.5	498.6	48.6	18.6	52.0	30.9	66.6
2.04	1,941.5	-	1,994.8	-	1.2	266.1	12.4	17.7
0.09	4,257.8	-	4,252.1	-	-	8.6	2.3	2.6
-	(2,316.3)	-	(2,257.3)	-	1.2	257.5	10.1	15.1
-	(2,144.1)	-	(2,127.6)	-	1.2	35.7	6.6	5.6
-	2,305.7	-	2,306.2	-	-	-	-	-
-	(7.4)	-	(7.4)	-	-	-	-	-
-	(18.0)	-	41.5	-	1.2	257.5	10.1	15.1
2.41	9,861.8	15.5	10,021.5	53.2	70.4	442.2	66.8	91.2
1.40	9,445.6	-	9,481.4	4.6	50.6	132.7	25.8	9.5
-	416.2	15.5	540.1	48.6	19.8	309.5	41.0	81.7
3.43	1,764.4	15.5	1,807.1	-	41.7	44.8	38.4	39.8
0.74	8,886.6	-	8,888.0	-	-	3.8	0.1	0.1

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2013				
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
עם דרישה עד חודש	חודש עד שלושה חודשים ²	משלושה חודשים עד שנה	משנה ועד שנתיים	משנתיים ועד שלוש שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,225.5	272.3	384.3	516.8	87.1
4,214.3	76.0	74.4	85.7	23.7
1,011.2	196.3	309.9	431.1	63.4
(674.0)	(1,208.9)	(13.5)	-	-
2.6	-	-	-	-
339.8	(1,012.6)	296.4	431.1	63.4
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים				
מטבע חוץ ⁴				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
מזה: הפרש - בדולר				
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים				
סך הכל				
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
* מזה: אשראי לציבור				
** מזה: פיקדונות הציבור				
5,860.8	462.5	460.3	761.8	125.9
7,148.9	222.9	176.9	86.5	23.8
(1,288.1)	239.6	283.4	675.3	102.1
983.3	393.3	309.5	202.3	68.6
6,978.1	149.0	157.4	73.5	0.8

- 1 כפי שנכללה בבאור 13: "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה" לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- 2 נכסים מחודש ועד שלושה חודשים כוללים 115.8 מיליוני ש"ח סכומי אשראי בתנאי חח"ד.
- 3 אין נכסים ללא תקופת פרעון שזמן פרעונם עבר.
- 4 לא כולל מט"י צמוד למטבע חוץ.
- 5 שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי, אל היתרה המאזנית שלו.
- 6 בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

יתרה מאזנית ¹								
שיעור תשואה חוזי ⁵	סך הכל	ללא תקופת פרעון ³	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעשר ועד עשרים שנים	מחמש ועד עשר שנים	מארבע ועד חמש שנים	משלוש ועד ארבע שנים
באחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3.42	6,961.5	4.2	7,185.3	54.6	107.4	414.8	48.9	73.6
2.44	4,652.1	-	4,691.5	-	-	156.6	44.8	16.0
-	2,309.4	4.2	2,493.8	54.6	107.4	258.2	4.1	57.6
-	(1,895.1)	-	(1,896.4)	-	-	-	-	-
-	2.6	-	2.6	-	-	-	-	-
-	416.9	4.2	600.0	54.6	107.4	258.2	4.1	57.6
3.21	1,253.8	-	1,292.3	-	-	90.9	3.8	12.3
0.09	3,180.9	-	3,185.2	-	-	-	-	0.3
-	(1,927.1)	-	(1,892.9)	-	-	90.9	3.8	12.0
-	(1,354.2)	-	(1,308.5)	-	-	90.9	3.5	5.7
-	1,895.1	-	1,896.4	-	-	-	-	-
-	(2.6)	-	(2.6)	-	-	-	-	-
-	(34.6)	-	0.9	-	-	90.9	3.8	12.0
3.39	8,215.3	4.2	8,477.6	54.6	107.4	505.7	52.7	85.9
1.70	7,833.0	-	7,876.7	-	-	156.6	44.8	16.3
-	382.3	4.2	600.9	54.6	107.4	349.1	7.9	69.6
3.58	2,016.8	-	2,070.7	-	45.3	24.9	13.6	29.9
0.98	7,360.4	-	7,363.0	-	-	3.9	0.1	0.2

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים

סכומים מדווחים

מאוחד ובנק				א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
יתרות החוזים ¹ יתרת הפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים ¹ יתרת הפרשה להפסדי אשראי		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
0.3	117.2	0.5	122.4	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
1.3	78.6	1.0	107.1	ערבויות להבטחת אשראי
0.1	79.7	0.2	82.2	ערבויות והתחייבויות אחרות ³
				מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
				מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
0.8	992.6	1.4	1,473.6	בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.5	2,838.6	0.8	7,796.9	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
² -	12.3	² -	8.4	התחייבויות להוצאת ערבויות

מאוחד ובנק		ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה לסוף השנה
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
23.6	17.5	יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת הגביה ⁴
⁵ 7.3	8.2	מטבע ישראלי לא צמוד
⁵ 30.9	25.7	מטבע חוץ
		סך הכל

- 1 יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
- 2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.
- 3 כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעוף בסך 49.3 מיליוני ש"ח (בשנת 2013 – 21.6 מיליוני ש"ח).
- 4 אשראים ופקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפקדונות), עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
- 5 הוצג מחדש.

מאוחד ובנק		
31 בדצמבר		
2013	2014	
עד שנה	עד שנה	

1. אשראים ופקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפקדונות), עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
2. כולל מגזר מט"ח.

הערה כללית:
בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהוונו, כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפרעון, או עד למועד הריבית, המוקדם שבהם.

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות – במאוחד ובבנק

1. יובנק חברה לנאמנות בע"מ הינה תאגיד עזר בנקאי ועיקר פעילותה מתמקד במתן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות ולמחזיקי תעודות סל ובנוסף, כנאמן לנאמנויות פרטיות במגוון תחומים ובמתן שירותי אדמיניסטרציה לקרנות גידור. החברה פועלת כנדרש ובהתאם לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 והתקנות שלפיו.

2. הבנק, שהינו חבר מסלקת המעו"ף בע"מ, מתחייב לפצות הדדית, ביחד עם חברי מסלקת המעו"ף האחרים, את המסלקה אם יגרם לה נזק בקשר עם חוסר מלאי או כיסוי כספי של אחד מחברי המסלקה. חלקו של כל חבר מסלקה בקרן נגזר מהיקף פעילותו במסלקה. הערבות ההדדית מצד הבנק ליום 31 בדצמבר 2014 הינה בסך 49.3 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 – 21.6 מיליוני ש"ח).

כמו כן, התחייב הבנק כלפי מסלקת מעו"ף לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו ועבור עצמו בגין האופציות הנסחרות במסגרת המסלקה. יתרת ההתחייבות למסלקת מעו"ף המבוססת על תרחישים של הבורסה ליום 31.12.14 הינה בסך 146.6 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 – 73.4 מיליוני ש"ח).

סכום ההתחייבות ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות ועבור עצמו בגין אופציות מעו"ף כלול במאזן במסגרת סעיף נכסים אחרים, ומייצג את השווי ההוגן של עסקאות אלו. יתרת ההתחייבות למסלקת מעו"ף המבוססת על תרחישים, מעבר לסכום הרשום במאזן, עומדת על 134.4 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 – 74.9 מיליון ש"ח) (לפני ניכויים מותרים).

3. על פי מתאר הנגזרים שהוציאה מסלקת מעו"ף בע"מ ועל פי חוקי העזר של מסלקת מעו"ף, התחייב הבנק להמציא למסלקת מעו"ף בטוחות מספיקות לסילוק התחייבויותיו על פי סעיף 2 לעיל. על פי החלטות דירקטוריון מסלקת מעו"ף תוקנו חוקי העזר והמיתאר של מסלקת מעו"ף ושונה מערך הבטוחות של מסלקת מעו"ף. כל חברי מסלקת מעו"ף ובהם הבנק חתומים על הסכמי שעבוד להבטחת התחייבויותיהם לטובת מסלקת מעו"ף ומפקידים בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל ומזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר.

בהתאם להחלטות דלעיל מסלקת מעו"ף פתחה על שמה חשבון במסלקת הבורסה, עבור הבנק, ובו הפקיד הבנק בטוחות לטובת מסלקת מעו"ף. חשבון זה שועבד בשעבוד קבוע וצף לטובת מסלקת מעו"ף. כן פתח הבנק חשבון על שמו במסלקת הבורסה וגם בו הפקיד בטוחות נזילות. חשבון זה שועבד בשעבוד צף לטובת מסלקת מעו"ף. בנוסף על כך, פתחה מסלקת מעו"ף חשבון על שמה בבנק אחר, עבור הבנק, בו ניתן יהיה להפקיד מזומנים כבטוחה, ובו יופקדו מזומנים שישולמו לבנק כפירות על ניירות ערך של הבנק שהופקדו ושועבדו כאמור לעיל. חשבון זה שועבד בשעבוד קבוע וצף לטובת מסלקת מעו"ף.

כערובה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלקת מעו"ף כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצר הבנק, ביום 29 במרס 2004, לטובת מסלקת מעו"ף, שעבודים קבועים וצפים, על חשבונות מסלקת מעו"ף במסלקת הבורסה ובבנק אחר, ושעבוד צף, על חשבון על שם הבנק במסלקת הבורסה. לעניין שעבוד למסלקת מעו"ף – ראה 15 (ד) (1) להלן.

4. מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "מסלקת הבורסה") הקימה קרן סיכונים (להלן: "הקרן") שמטרתה הבטחת התחייבויות חברי המסלקה בגין פעילות כל חבר מסלקה. סכום קרן הסיכונים מתעדכן אחת לשלושה חודשים ב- 1 בינואר, אפריל, יולי ואוקטובר של כל שנה והוא בגובה מחזור הסליקה הכללי היומי הממוצע בשלושת החודשים שהסתיימו בחודש דצמבר, מרץ, יוני או בחודש ספטמבר שקדמו למועד העדכון, לפי העניין. חלקו של הבנק מסתכם ב- 50.8 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 – 52.7 מיליון ש"ח).

על פי החלטת דירקטוריון הבורסה תוקנו חוקי העזר של מסלקת הבורסה והחל מיום 15 במאי 2005 שונה מערך הבטוחות של המסלקה. בעקבות זאת, נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל או מזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר וכן לחתום על הסכם שעבוד להבטחת התחייבויותיו אלו. בהתאם להחלטות דלעיל, מסלקת הבורסה פתחה על שמה חשבונות במסלקה עבור הבנק, ובהם הפקיד הבנק ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה.

בנוסף על כך, פתחה מסלקת הבורסה חשבונות על שמה בבנק אחר, עבור הבנק, בו ניתן יהיה להפקיד מזומנים כבטוחה, וכן בהם תפקיד המסלקה מזומנים שישולמו לבנק כפירות על ניירות הערך שלו שהופקדו ושועבדו כאמור לעיל.

כערובה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצר הבנק, ביום 14 באפריל 2005, לטובת מסלקת הבורסה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה, על חשבון המסלקה במסלקה ועל חשבון המסלקה בבנק אחר. לענין שעבוד למסלקת הבורסה ראה ביאור 15 (ד) (4) להלן.

5. הבנק חתם ביום 10.2.2002 על הסכם בטוחות עם מסלקת ניירות הערך המאורגנת על ידי (S.A/N.V) "EUROCLEAR BANK" ("EUROCLEAR") חברה זרה הרשומה בבלגיה, לפיו שעבד הבנק לטובת EUROCLEAR נכסים המופקדים על ידי הבנק ב- EUROCLEAR, ללא הגבלת הסכום, לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי בסך של 15 מיליון דולר שהעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק. לענין שיעבוד ל- EUROCLEAR – ראה ביאור 15 (ד) (2) להלן.

6. תביעות משפטיות

הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים (המשך)

להלן פירוט לגבי תובענות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו, בסכומים מהותיים העולים על 1% מהון הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות האמורות.

ההסתברות להתממשות חשיפת סיכון נוספת לבנק הינה קלושה לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על דעת יועציה המשפטיים בכל חמש התובענות המפורטות להלן:

6.1 ביום 25 ביולי 2002 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד חברה אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "החברה"), יובנק חברה לנאמנות (להלן: "החברה לנאמנות"), פועלים שוקי הון והשקעות בע"מ, דירקטורים בחברה, בעלי שליטה בה, חברת האם של החברה ורואי החשבון אשר ביקרו את חשבונותיה של החברה. סכום הנזק הנטען על ידי התובע הינו בסך של כ- 32,000 ש"ח. יחד עם התובענה הוגשה לבית המשפט בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית עבור כל מחזיקי אגרות החוב שהנפיקה החברה בסכום משוער של כ- 45.8 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2011 דחה בית המשפט את התביעה נגד החברה לנאמנות ונגד רואי החשבון של החברה (הבקשה נגד שאר הנתבעים אושרה). התובע הגיש ערעור על החלטות הדחיה. בדיון שנערך ביולי 2013 העיר בית המשפט כי היה ולא ימצא תובע חלופי, לא ניתן יהיה להמשיך בהליך. שכן, בית המשפט קמא קבע כי התובע אינו ראוי לשמש כתובע ייצוגי. התובע הגיש לבית המשפט הודעה ובה הציע שני תובעים ייצוגיים חלופיים. טרם התקבלה החלטה בנושא זה.

לדעת החברה לנאמנות ויועציה המשפטיים, יש לחברה לנאמנות טענות ראויות הן נגד היות התביעה ראויה להידון כתביעה ייצוגית והן לעניין הנטען בכתב הערעור נגד החברה לנאמנות.

6.2 ביום 27 ביולי 2003 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, על ידי שני לקוחות, תביעה למתן פסק דין הצהרתי לפיו אין אחד הלקוחות חייב לבנק כספים, וכן כי השעבוד על מניות חברה נסחרת בבורסה, אשר משמשות בטוחה לחובות שני הלקוחות, ואשר הבנק מבקש לאכוף את מימושן, אינו תקף. היקף המחלוקת על פי כתב התביעה מגיע לסך של כ- 32.1 מיליון ש"ח. הצדדים הגישו סיכומיהם לבית המשפט בחודש בנובמבר 2013 ובחודש אפריל 2014 וכעת ממתינים להכרעת בית המשפט.

6.3 ביום 31.5.12 התקבל ביובנק (להלן: הבנק) כתב תביעה נגד הבנק הבינלאומי ונגד הבנק. התובע הועסק על יד הבנק הבינלאומי בתפקיד "נציג ניד" והחל משנת 2006 ההעסקה נעשתה על ידי הבנק. במרץ 2011 סיים הבנק את התקשרותו עם התובע. סכום התביעה עומד על 13.4 מיליוני ש"ח ונובע ברובו מתביעה לתשלום עמלות בגין היקף הפיקדונות שגייס. הבנק הבינלאומי קיבל על עצמו את הטיפול בתביעה ויישא בהוצאות שכר הטרחה בתביעה וכן בכל תשלום שייגזר מתוצאותיה, בין בהסכם פשרה ובין בפסק דין.

6.4 ביום 28 באפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה על ידי יורשיהם של לקוחות הבנק, לתשלום סך של 36.0 מיליון ש"ח בגין שיקים בנקאיים שהבנק הנפיק ללקוחותיו בשנת 1998 בסך נומינלי של כ- 9.7 מיליון ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מקסימלית.

לדעת יועציו המשפטיים של הבנק, הסיכון בתביעה מעבר לתשלום הסכום הנומינלי של השיקים, הינו קלוש. בהסכמת הצדדים ובאישור בית המשפט העביר הבנק ב 7.10.14 לתובעים את הסכום הנומינלי של השיקים הבנקאיים כאשר המשך המחלוקת תמשיך להתדיין בבית המשפט.

6.5. ביום 18 במרץ 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה כנגד הבנק על ידי לקוח בסך של כ- 8.7 מיליוני ש"ח. נטען כי הבנק התרשל כאשר כיבד שיקים בסך של כ- 5.0 מיליוני ש"ח. השיקים זויפו על ידי עובדת של הלקוח. בעקבות פס"ד שהתקבל, הבנק שילם לתובע את הסכום שנפסק בפסק הדין ובמקביל הן התובע והן הבנק הגישו ערעורים לבית המשפט העליון על קביעות שונות שבפסק הדין של בית המשפט המחוזי.

כמו כן, להלן מידע בגין בקשות לאישור תובענות ייצוגיות:

6.6. ביום 1.1.15 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד 15 נתבעים. 9 מנהלי קרנות ו- 6 חברות נאמנות, ביניהן יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה").

נטען לתשלום עודף עבור שירותי ברוקראז' תוך הפרה של חובות אמון וחובות נוספות כלפי בעלי היחידות. עוד נטען כי מנהלי הקרנות ביצעו עסקאות עבור הקרנות שבניהולן מבלי לנקוט במאמצים כלשהם על מנת להוזיל את עמלות הברוקראז' המשולמות על ידי המשקיעים בקרנות וכן כי הנתבעות עשו יד אחת עם הגורם המספק את שירותי הברוקראז', על מנת שיקבל תמורה גבוהה בעד השירותים שבעלותם נושאים בעלי היחידות ומנגד יספק בחינם שירותי תפעול, אשר לו היתה משולמת עבורם התמורה, היו מנהלי הקרנות צריכים לשאת בה. נטען כי, שולמו עמלות ברוקראז' גבוהות (לרבות לחברת האם של החברה) וכן שכר נאמן גבוה (המיוחס לחברה). בנוסף נטען כי, החברות לנאמנות אשר שמשו כנאמנים לקרנות הנאמנות בתקופה הרלבנטית הפרו את חובתן לפעול לטובת המשקיעים ולפקח על הנעשה בקרנות הנאמנות בהן השקיע הציבור.

התובענה מתייחסת לכל מי שהחזיק ביחידות השתתפות של קרן נאמנות כלשהי, אשר היתה בניהול אחד או יותר ממנהלי הקרנות הנתבעים בתקופה שהסתיימה ביום 27.12.11 או חלק ממנה, אשר חוייבה בעמלות ברוקראז' ו/או חוייבה במישרין או בעקיפין בתשלום בגין שירותי תפעול סכום התביעה הוערך בסך נומינאלי של כ- 220 מיליון ש"ח, מתוכו חלקה של החברה כ- 53 מיליון ש"ח.

יצוין כי, הבנק יתגונן גם בשם נתבעת מספר 9 – איילים קרנות נאמנות בע"מ, אשר רכשה בעבר את יובנק קרנות נאמנות בע"מ ובמסגרת הסכם הרכישה התחייבה האחרונה לשיפוי מלא כלפיה. חלקה של איילים בתובענה הינו 1.42 מיליון ש"ח. בשלב זה טרם הוערכו סיכויי התביעה.

6.7. ביום 20.10.14 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד הבנק וכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), אשר עניינה דמי הניהול הנגבים בבנק בגין ניהול פקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל. לטענת המבקשת, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק. נטען כי, כתוצאה מהשימוש בנוסחה זו, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון. לטענת המבקשת, ברבעון השלישי של שנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה האמורה והחל מאותו מועד אינו גובה דמי ניהול ביתר. הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לבנקים בקבוצת הבינלאומי בצירוף נזקים לא מימוניים, בהתאם לתביעה, עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הועמד על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד. בשלב זה לא ניתן להעריך את גובה הסיכון בתובענה. סכום החשיפה של הבנק בתביעה הינו זניח. הטיפול המשפטי בבקשה ייעשה במסגרת קבוצתית.

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים (המשך)

7. במסגרת תביעות המוגשות על ידי הבנק נגד חייבים ו/או ערבים, המציא הבנק, במסגרת בקשות לסעדים זמניים, המוגשות על ידו, כתבי התחייבות להבטחת נזקי הנתבעים במקרה בו הבנק לא יזכה בתביעתו או שהצו הזמני יפקע מסיבה אחרת, כל זאת ללא הגבלה בסכום.

8. א. על פי החלטת דירקטוריון הבנק מיום 15.3.2005, אשר התקבלה בהתאם לתקנון הבנק, פטר הבנק את הדירקטורים בבנק ואת נושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט – 1999, לרבות מבקר פנימי, חשבונאי ראשי ומזכיר החברה), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק החל מיום 22.12.2004 וויתר על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, באותה ישיבת דירקטוריון, התחייב הבנק לשפות את הדירקטורים ונושאי המשרה הנ"ל בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק ובחברות בנות, במצטבר, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי כתב זה, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון העצמי של הבנק במאוחד לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק מיום 18.5.2005, ככל שנדרש אישור זה.

ב. במקביל, ביום 21 בדצמבר 2004, התחייבה חברת האם של בעלת השליטה לשעבר בבנק, Investec Bank (UK) Limited, לשפות את הבנק בגין כל תשלום בו ישא כלפי הדירקטורים ונושאי משרה אחרים בבנק או עבורם בהתאם להוראות כתב הפטור והשיפוי מיום 21 בדצמבר 2004, בגין פעולות שבוצעו עד למועד הקובע כפי שנקבע בהסכם העברת השליטה בבנק לבנק הבינלאומי (29 ביולי 2004). התחייבות זו הוגבלה לסכום השיפוי המירבי על פי כתב הפטור והשיפוי, כמפורט בסעיף א' לעיל.

ג. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 15.3.2005, בה הוענק פטור לדירקטורים בבנק ולנושאי משרה (ראה סעיף 8 א') מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי הבנק, אישרה ועדת הביקורת של הבנק באוקטובר 2006, מתן התחייבות שיפוי לדירקטורים שמונו על ידי הבנק ביובנק פיננסיים (2005) בע"מ (להלן: "החברה"), ושאינם נושאי משרה בבנק. כתב השיפוי ניתן בנוסח ובמתכונת ההתחייבות לשיפוי לנושאי משרה בבנק, תוך התאמת נוסח כתב השיפוי למאפייני החברה.

ד. תיקון תקנון ההתאגדות ועדכון התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה אחרים בבנק: בחודש פברואר 2012 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, את ההחלטות שלהלן:

(1) תיקון תקנון ההתאגדות של הבנק באופן המרחיב את החביונות ו/או ההוצאות אשר בגינן יהיה רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ונושאי משרה אחרים וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה).

(2) מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החביונות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי כמפורט לעיל בקשר לתיקון התקנון וכן בהתאם לחוק החברות (תיקון מספר 3) התשס"ה - 2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים, למעט דירקטורים מבעלי השליטה, המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בבנק ובחברות בהחזקת הבנק.

(3) יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

9. התקשרויות בין הבנק לקבוצת הבנק הבינלאומי:

א. הבנק וחברות מאוחדות התקשרו בהסכמים שונים לקבלת שירותים מהבנק הבינלאומי בתחומים הבאים: שירותי תפעול לקרנות נאמנות, שירותים ללקוחות סניף חיפה שנסגר, בטחון, רכש ציוד משרדי, שירותי ביקורת פנים ובקרת אשראי, פעילות במוצרים מובנים, סחר חוץ, לוגיסטיקה, משכנתאות, ייעוץ פנסיוני, שירותי קווי אשראי, שירותים בגין פעילויות רגולציה ועוד. ההסכמים הינם על פי התנאים המקובלים בשוק.

ב. הבנק וחברת מת"ף שיתפו פעולה בפרוייקט איחוד אפליקציות מיחשוב שהסתיים ביום 1.1.09. על פי עקרונות ההתקשרות בין הבנק ומת"ף, עד לתום שנת 2009 מת"ף נשאה בעלויות תהליך איחוד האפליקציות בין הבנקים והבנק שילם למת"ף עבור שירותי מיחשוב שוטפים ונשא בחלקו בפיתוח יישומים רגולטורים וקבוצתיים כפי שסוכם, בתוספת גידול מוסכם. החל משנת 2010, גובש מודל לקביעת התשלומים השוטפים עבור שירותי המיחשוב המתבסס על חלקו היחסי של הבנק בסך כל פעולות המחשב המבוצעות בקבוצת הבינלאומי. בנוסף, קיים הסכם רמת שירות (SLA) שנחתם בין הצדדים ביום 13.11.2007.

ג. מיזוג יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ עם מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ ביום 26.12.13 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן: "חברת היעד"), חברה בבעלותו המלאה של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבינלאומי") לבין יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה הקולטת"), חברה בבעלותו המלאה של יובנק בע"מ (להלן: "יובנק"), שהינו בבעלותו המלאה של הבינלאומי. בהתאם להסכם המיזוג, החברה הקולטת וחברת היעד התמזגו במיזוג באופן שבו חברת היעד התמזגה לתוך החברה הקולטת, כך שלאחר השלמת המיזוג פסק קיומה של חברת היעד וכל הון המניות המונפק שלה התבטל. בעקבות המיזוג מחזיק הבינלאומי ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק מחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. ביום 1.4.14 התקבלה תעודת מיזוג והמיזוג הושלם במלואו. כמו כן, לאחר המיזוג שונה שם החברה, כך ששמה של החברה הממוזגת הינו "הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ".

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים (המשך)

10. התקשרויות של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר		
2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
0.1	0.1	התחייבות להשקעה בקרן הון סיכון
0.2	0.1	שרותי ייעוץ מקצועי
-	-	השקעה ברכוש קבוע

11. שכירות נכסים – חוזי שכירות לזמן ארוך:

הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים ורכבים לתקופות ארוכות. דמי השכירות שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר		
2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10.4	9.6	שנה ראשונה
10.0	9.0	שנה שניה
9.4	8.9	שנה שלישית
7.6	7.2	שנה רביעית
7.1	7.2	שנה חמישית
68.2	62.3	שנה שישית ואילך*
112.7	104.2	

תשלומי השכירות צמודים למדד המחירים לצרכן בישראל.

* בשנת 2020 סך של 7.0 מיליוני ש"ח, בשנת 2021 סך של 6.8 מיליוני ש"ח, בשנים 2022 – 2025 סך של 6.5 מיליוני ש"ח בכל שנה, בשנת 2026 סך של 6.1 מיליוני ש"ח, בשנים 2027 – 2028 סך של 5.9 מיליוני ש"ח בכל שנה, בשנת 2029 סך של 4.6 מיליוני ש"ח.

בחודש דצמבר 2010 חתמה חברת הבת יובנק השקעות והחזקות בע"מ על עדכון הסכם השכירות של הבניין המשמש את מטה הבנק (רטראקטיבית מחודש נובמבר 2010). במסגרת העדכון הוארכה תקופת השכירות עד ליום 30.9.2029 ועודכנו תעריפי השכירות המשולמים.

12. פעילות הבנק כעושה שוק באגרות חוב ממשלתיות:

ביום 21.7.06 פרסם החשב הכללי הודעה על מינוי גופים מסוימים, ביניהם גם הבנק, כעושי שוק ראשיים לאג"ח ממשלתיות על פי סעיף 6 א' לחוק מילווה המדינה, התשל"ט – 1979. זאת במסגרת רפורמה שיזם משרד האוצר, בהליך הנפקת אג"ח ממשלתיות ובפעילות בשוק ההון המשני בתחום האג"ח, על מנת לעודד כניסה של גורמים נוספים לשוק ההון לשם הגדלת הנזילות והשקיפות במסחר ולשם הוזלת עלויות גיוס כספים לקופת המדינה. הבנק התחיל לפעול כעושה שוק ב- 4.9.06.

13. הסכמי Netting:

הבנק פועל למזעור סיכוני הצד הנגדי באמצעות מספר הסכמים מקובלים למזעור החשיפות מול צדדים שלישיים (הסכמי Netting).

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונו העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים, כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה לסכום הסף שנקבע בלבד.

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 27 בנקים, ועל הסכמי CSA עם 20 בנקים, וכבר בוצעו העברות כספים בפועל על פיהם עם כמה מהם.

ד. שעבודים

1. להבטחת התחייבויות הבנק כלפי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו, כאמור בבאור 15 (ג) (2), שיעבד הבנק בשיעבוד צף בדרגה ראשונה כספים ו/או ניירות ערך לטובת מסלקת מעו"ף, על פי הסכם מיום 29.3.2004, כאמור בבאור 15 (ג) (3).

להלן יתרת הבטחונות שהעמיד הבנק למסלקות מעו"ף, במיליוני ש"ח:

ליום 31 בדצמבר 2014		יתרה ממוצעת לשנת 2014*		יתרה גבוהה לשנת 2014*	
בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות
סיכונים	לקוחות ונוסטרו	סיכונים	לקוחות ונוסטרו	סיכונים	לקוחות ונוסטרו
12.3	-	9.7	-	12.3	-
37.0	146.6	29.1	119.1	37.0	150.8

פקדונות בבנקים

ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2013		יתרה ממוצעת לשנת 2013*		יתרה גבוהה לשנת 2013*	
בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות
סיכונים	לקוחות ונוסטרו	סיכונים	לקוחות ונוסטרו	סיכונים	לקוחות ונוסטרו
5.7	-	6.5	-	7.2	-
15.9	73.4	13.7	52.0	20.2	73.4

פקדונות בבנקים

ניירות ערך

* על בסיס יתרות סגירה חודשיות.

2. להבטחת EUROCLEAR בגין פעילות הבנק בניירות ערך מולו כאמור בבאור 15 (ג) (5), שיעבד הבנק נכסים המופקדים על ידי הבנק ב-EUROCLEAR.

באור 15: התחייבויות תלויות, התקשרויות ושעבודים (המשך)

להלן יתרת הבטחונות בגין פעילות לקוחות ונוסטרו שהעמיד הבנק ל- EUROCLEAR, במיליוני דולר:

ליום 31 בדצמבר 2014	יתרה ממוצעת לשנת 2014*	יתרה גבוהה לשנת 2014*
15.0	15.0	15.0

ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2013	יתרה ממוצעת לשנת 2013*	יתרה גבוהה לשנת 2013*
15.0	15.0	15.0

ניירות ערך

* על בסיס יתרות סגירה חודשיות.

3. שעבוד לבנק ישראל

במסגרת תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין מספר 336, אשר אפשר לתאגידים בנקאיים לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיהם, אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל, גיבשו התאגידים הבנקאיים ובנק ישראל נוסח מוסכם של אגרות חוב. בשנת 2007 שעבד הבנק לטובת בנק ישראל בשעבוד צף פיקדונות המופקדים בבנק ישראל ואג"ח מדינה המופקדים בחשבון בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כדי להרחיב את מגוון סוגי הבטחונות שתאגידים בנקאיים רשאים לשעבד לטובתו כנגד קבלת אשראי, אפשר בנק ישראל לבנקים לשעבד ניירות ערך המופקדים במסלקת Euroclear לטובת פעילות שוטפת. לשם כך, נדרשו התאגידים הבנקאיים לבטל את הסכם השעבוד הקיים ולחתום על אגרת חוב חדשה. בהתאם לכך, בוטלה אגרת החוב אשר נוצרה לטובת בנק ישראל בשנת 2007.

ביום 28.10.2010 יצר הבנק לטובת בנק ישראל שיעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום, על כל הנכסים והזכויות בכל חשבון המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וב-Euroclear Bank (להלן: "חשבונות הבטחות") לזכות ועל שם בנק ישראל, לרבות על כספים וניירות ערך המופקדים או הרשומים או שיופקדו או ירשמו, מפעם לפעם על פירותיהם והתמורה הכספית ממכירתם או מימושם (להלן: "הנכסים המשועבדים").

בנוסף, שועבדו בשעבוד צף בדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, הנכסים המשועבדים שבחשבון הבטחונות או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקת Euroclear Bank מחוץ לישראל.

בנוסף לאמור לעיל, נתן הבנק זכות קיזוז ועיכוב על כל הנכסים המגיעים לו מבנק ישראל להבטחת פרעון ההתחייבויות המובטחות. במסגרת המערכת ההסכמית הנדרשת לצורך תפעול השעבוד, נכלל הסכם להסדרת הפן התפעולי הכרוך בניהול הבטחות (ניירות הערך הזרים) ב-Euroclear Bank. ביום 28 באוקטובר 2010 נרשמה ברשם החברות אגרת החוב בנוסח המוסכם הנ"ל.

להלן נתונים לגבי אגרות החוב ששועבדו לבנק ישראל, במיליוני ש"ח:

אגרות חוב ממשלתיות ששועבדו	אגרות חוב ממשלתיות ששועבדו	
2014	2013	
-	-	יתרה ליום המאזן
-	4.9	יתרה ממוצעת במהלך השנה*
-	30.0	יתרה הגבוהה ביותר במהלך השנה*

* על בסיס יתרות סגירה חודשיות.

4. להבטחת התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור בבאור 15 (ג) (4), שיעבד הבנק בשיעבוד קבוע בדרגה ראשונה ניירות ערך לטובת מסלקת הבורסה.

להלן יתרת הבטחונות שהעמיד הבנק למסלקת הבורסה, במיליוני ש"ח:

ליום 31 בדצמבר 2014	יתרה ממוצעת לשנת 2014*	יתרה גבוהה לשנת 2014*
פקדונות בבנקים	12.7	14.6
ניירות ערך	38.1	43.6

ליום 31 בדצמבר 2013	יתרה ממוצעת לשנת 2013*	יתרה גבוהה לשנת 2013*
פקדונות בבנקים	14.5	18.9
ניירות ערך	38.2	41.3

* על בסיס יתרות סגירה חודשיות.

ה. להלן המקורות והשימושים של ניירות ערך שהתקבלו:

מקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור לפני השפעת קיזוזים:

ליום 31 בדצמבר	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ניירות ערך שהתקבלו בעסקאות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן	161.5	141.1

השימושים בניירות ערך שהתקבלו כבטחון ובניירות ערך של הבנק, לפני השפעת קיזוזים:

ליום 31 בדצמבר	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ניירות ערך שהושאלו בעסקאות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן	27.3	3.1 ¹

1 הוצג מחדש.

ו. ניירות ערך אשר שועבדו למלווים:

להלן פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים:

ליום 31 בדצמבר	2014	2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ניירות ערך זמינים למכירה	280.0	179.5

לא היו לבנק ניירות שהועמדו כבטחון למלווים אשר אינם רשאים למכור אותם או לשעבדם.

ביאור 15א: פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014					
חוזי ריבית	חוזי ריבית אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות ואחרים	חוזי סחורות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	227.0	-	-	-	227.0
227.0					
-	-	58.0	-	58.0	-
0.1	-	27.6	-	27.7	-
-	9.9	-	-	9.9	-
100.8	-	8,122.7	-	8,223.5	-
-	79.7	24.8	-	104.5	-
100.9	89.6	8,233.1	-	8,423.6	-
79.7					
-	882.7	41.6	8,307.3	320.8	9,552.4
-	-	2,261.8	3,173.3	-	5,435.1
-	-	2,261.8	3,173.3	-	5,435.1
-	-	100.8	0.4	11.1	112.3
-	-	100.8	0.4	11.1	112.3
-	882.7	4,766.8	14,654.7	343.0	20,647.2
-	-	183.4	-	-	183.4

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד ובנק

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי Futures

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

- 1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- 2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- 3 מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסכום הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.1 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר 2014					
חוזי ריבית	חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים⁴

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. סך הכל:

שווי הוגן ברוטו חיובי³

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*

*מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין

מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבנות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי³

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*

*מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין

מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבנות נטו או הסדרים דומים

-	-	-	-	-	-
321.3	12.0	170.2	109.9	29.2	-
-	-	-	-	-	-
321.3	12.0	170.2	109.9	29.2	-

-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

ביאור 15א: פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2013					
חוזי ריבית	חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות ואחרים	חוזי סחורות סה"כ	שקל מדד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	72.9	-	-	-	72.9
72.9					
-	-	75.9	-	75.9	-
0.1	-	78.4	-	78.5	-
-	-	7,449.5	-	7,449.5	-
-	325.1	46.0	-	371.1	-
0.1	325.1	7,649.8	-	7,975.0	-
325.1					
-	317.3	49.5	7,511.4	86.8	7,965.0
-	-	726.6	5,022.0	-	5,748.6
-	-	726.6	5,022.0	-	5,748.6
-	-	0.9	1.6	96.6	99.1
-	-	0.9	1.6	96.6	99.1
-	317.3	1,504.5	17,558.6	280.0	19,660.4
197.5					

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד ובנק 1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM: ^{1,2}

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

- 1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- 2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- 3 מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 1.2 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.3 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר 2013					
חוזי ריבית	חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים	חוזי סחורות	סה"כ
שקל מדד	אחר	מטבע חוץ	בגין מניות	ואחרים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים⁴

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. סך הכל:

שווי הוגן ברוטו חיובי³

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*

-	5.1	-	-	-	5.1
-	-	-	-	-	-
-	0.1	66.4	-	-	66.5
-	3.4	82.2	-	-	85.6
-	-	5.4	72.3	2.0	79.7
-	-	5.4	72.3	2.0	79.7
-	5.2	71.8	72.3	2.0	151.3
-	-	-	-	-	-
-	5.2	71.8	72.3	2.0	151.3

-	-	-	-	-	-
-	3.4	87.6	72.3	2.0	165.3
-	-	-	-	-	-
-	3.4	87.6	72.3	2.0	165.3

*מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין

מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבנות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי³

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*

*מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין

מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבנות נטו או הסדרים דומים

-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

ביאור 15א: פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014					ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד ובנק
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
29.7	³ 19.0	³ 40.0	219.6	308.3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ¹ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן: הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	5.3	-	-	5.3	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ² הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	
29.7	13.7	40.0	219.6	303.0	
-	116.9	-	202.1	319.0	
-	7.0	-	-	7.0	
-	109.9	-	202.1	312.0	
29.7	123.6	40.0	421.7	615.0	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
48.9	48.1	85.1	139.2	321.3	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ¹ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן: מכשירים פיננסיים בטחון במזומן ששועבד סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	5.3	-	-	5.3	
-	15.0	-	-	15.0	
48.9	27.8	85.1	139.2	301.0	

31 בדצמבר 2014					ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד ובנק
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל שנה	מעל 5 שנים	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	100.8	-	0.1	100.9	חוזי ריבית – שקל - מדד
892.6	50.0	32.5	224.2	1,199.3	חוזי ריבית – אחר
11,199.6	1,942.1	41.6	-	13,183.3	חוזי מטבע חוץ
13,461.4	69.5	1,123.8	-	14,654.7	חוזים בגין מניות
272.3	70.7	-	-	343.0	חוזי סחורות ואחרים
25,825.9	2,233.1	1,197.9	224.3	29,481.2	סה"כ

- מתוך זה ליום 31.12.14 יתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 308.3 מיליוני ש"ח ו- 321.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
- מזה: ליום 31.12.14 בנקים וברוקרים זרים בסך 52.8 מיליוני ש"ח, בעלי דירוג מינמלי של A-.
- בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

31 בדצמבר 2013				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
27.7	³ 43.5	³ 16.1	64.0	151.3
-	6.5	-	-	6.5
-	4.8	-	-	4.8
27.7	32.2	16.1	64.0	140.0
-	146.9	-	410.4	557.3
-	-	-	-	-
-	146.9	-	410.4	557.3
27.7	179.1	16.1	474.4	697.3
11.6	16.1	17.2	120.4	165.3
-	6.5	-	-	6.5
-	0.5	-	-	0.5
11.6	9.1	17.2	120.4	158.3

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד ובנק

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים¹
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
 הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
 הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²
 הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
 סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים¹
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
 מכשירים פיננסיים
 בטחון במזומן ששוועד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2013				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל שנה	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	0.1	0.1
317.3	-	315.1	82.9	715.3
8,197.3	1,130.3	24.2	-	9,351.8
17,247.5	239.3	71.8	-	17,558.6
33.2	237.5	9.3	-	280.0
25,795.3	1,607.1	420.4	83.0	27,905.8

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד ובנק

חוזי ריבית – שקל – מדד
 חוזי ריבית – אחר
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ

- מתוך זה ליום 31.12.13 יתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 150.1 מיליוני ש"ח ו- 165.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
- מזה: ליום 31.12.13 בנקים וברוקרים זרים בסך 36.4 מיליוני ש"ח, בעלי דירוג מינמלי של A-.
- בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 15ב: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014					
סך הכל		שווי הוגן ¹			
שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,622.3	-	5,607.9	14.4	5,622.3	נכסים פיננסיים
2,154.8	7.2	651.1	1,496.5	2,154.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
158.3	-	-	158.3	158.3	ניירות ערך*
1,870.5	1,442.4	-	428.1	1,882.9	ניירות ערך שנשאלו
308.3	71.0	18.7	218.6	308.3	אשראי לציבור, נטו
123.4	27.7	-	95.7	123.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	נכסים פיננסיים אחרים
10,237.6	1,548.3	6,277.7	2,411.6	**10,250.0	השפעת הסכמי קיזוז
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
9,005.7	243.1	8,358.6	404.0	9,005.1	התחייבויות פיננסיות
124.1	-	124.1	-	124.1	פקדונות הציבור
28.9	-	28.9	-	28.9	פקדונות מבנקים
99.5	99.5	-	-	84.8	פקדונות הממשלה
321.2	-	102.6	218.6	321.2	כתב התחייבות נדחה
266.1	69.4	-	196.7	266.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות אחרות
9,845.5	412.0	8,614.2	819.3	**9,830.2	השפעת הסכמי קיזוז
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
0.8	-	0.8	-	0.8	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

1 רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 3 ניירות ערך.
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 3,138.0 מיליוני ש"ח ובסך 921.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראה ביאור 15 ג' – 15 ה'.

31 בדצמבר 2013					
סך הכל	שווי הוגן ¹		יתרה במאזן		
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4,538.1	-	4,523.8	14.3	4,538.2	נכסים פיננסיים
1,373.4	3.9	324.1	1,045.4	1,373.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
141.1	-	-	141.1	141.1	ניירות ערך*
2,069.0	1,745.8	-	323.2	2,070.9	ניירות ערך שנשאלו
150.1	28.8	41.9	79.4	150.1	אשראי לציבור, נטו
55.5	55.5	-	-	55.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	נכסים פיננסיים אחרים
8,327.2	1,834.0	4,889.8	1,603.4	**8,329.2	השפעת הסכמי קיזוז
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
7,414.7	288.6	6,806.0	320.1	7,414.5	התחייבויות פיננסיות
71.4	-	71.4	-	71.4	פקדונות הציבור
10.0	-	10.0	-	10.0	פקדונות מבנקים
96.1	96.1	-	-	84.8	פקדונות הממשלה
165.0	5.2	80.4	79.4	165.0	כתב התחייבות נדחה
202.3	66.9	-	135.4	202.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,959.5	456.8	6,967.8	534.9	**7,948.0	השפעת הסכמי קיזוז
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
1.0	-	1.0	-	1.0	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

1 רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 3 ניירות ערך.
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,983.9 מיליוני ש"ח ובסך 620.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראה ביאור 15 ג' – 15 ה'.

ביאור 15ב: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון: ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

1. **פקדונות בבנקים, אגרות חוב לא סחירות ואשראי לממשלה** - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

2. **ניירות ערך סחירים** – לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

3. **אשראי לציבור** - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור נכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

4. **פקדונות וכתבי התחייבות – השווי ההוגן נקבע בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק ביום הדיווח.**

5. **מכשירים פיננסיים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).**

6. **מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי – השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.**

ביאור 15ג: פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
852.4	537.9	-	-	1,390.3
-	17.9	-	-	17.9
502.1	66.5	-	-	568.6
-	23.0	-	-	23.0
1,354.5	645.3	-	-	1,999.8
125.7	-	-	-	125.7
12.3	-	-	-	12.3
4.0	-	-	-	4.0
-	5.8	-	-	5.8
142.0	5.8	-	-	147.8
158.3	-	-	-	158.3
-	-	0.3	-	0.3
5.8	-	-	-	5.8
30.7	18.6	70.7	-	120.0
170.1	0.1	-	-	170.2
12.0	-	-	-	12.0
218.6	18.7	71.0	-	308.3
428.1	-	-	-	428.1
95.7	-	-	-	95.7
523.8	-	-	-	523.8
2,397.2	669.8	71.0	-	3,138.0
5.8	23.4	-	-	29.2
30.7	79.2	-	-	109.9
170.1	-	-	-	170.1
12.0	-	-	-	12.0
218.6	102.6	-	-	321.2
101.0	-	-	-	101.0
404.0	-	-	-	404.0
95.7	-	-	-	95.7
600.7	-	-	-	600.7
819.3	102.6	-	-	921.9
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל שווי הוגן	הפסדים
-	-	2.5	2.5	(0.4)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
על בסיס חוזר ונשנה *

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר:

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
סך הכל ניירות ערך למסחר

ניירות ערך שנשאלו

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית - שקל-מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים

אחר:

אשראי בגין שאילת ניירות ערך של לקוחות
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

אחר:

מכירת ניירות ערך בחסר של הנוסטרו
פקדון בגין השאלת ניירות ערך של לקוחות
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל ההתחייבויות

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
על בסיס שאינו חוזר ונשנה

נכסים אחרים

* במהלך השנה לא היו מעברים מרמה 2 לרמה 1.

31 בדצמבר 2013

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
561.1	281.1	-	-	842.2
-	6.2	-	-	6.2
372.3	36.8	-	-	409.1
933.4	324.1	-	-	1,257.5
29.2	-	-	-	29.2
38.7	-	-	-	38.7
43.8	-	-	-	43.8
0.3	-	-	-	0.3
112.0	-	-	-	112.0
141.1	-	-	-	141.1
-	5.2	-	-	5.2
5.4	36.4	28.8	-	70.6
72.0	0.3	-	-	72.3
2.0	-	-	-	2.0
79.4	41.9	28.8	-	150.1
323.2	-	-	-	323.2
-	-	-	-	-
323.2	-	-	-	323.2
1,589.1	366.0	28.8	-	1,983.9
-	3.4	-	-	3.4
5.4	77.0	5.2	-	87.6
72.0	-	-	-	72.0
2.0	-	-	-	2.0
79.4	80.4	5.2	-	165.0
135.4	-	-	-	135.4
320.1	-	-	-	320.1
-	-	-	-	-
455.5	-	-	-	455.5
534.9	80.4	5.2	-	620.5
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל שווי הוגן	רווחים
-	-	2.9	2.9	0.5

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה *

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר:

אגרות חוב של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של אחרים בישראל
מניות

סך הכל ניירות ערך למסחר

ניירות ערך שנשאלו

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים

אחר:

אשראי בגין שאילת ניירות ערך של לקוחות
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

אחר:

מכירת ניירות ערך בחסר של הנוסטרו
פקדון בגין השאלת ניירות ערך של לקוחות
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל ההתחייבויות

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
אחרים

* במהלך השנה לא היו מעברים מרמה 2 לרמה 1.

ביאור 15ד: שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014						
שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3						
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2014	סה"כ רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ¹	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2014	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31.12.14
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

Swaps מדד – מט"ח	2.5	-	-	-	-	2.5
חוזי Forward	412.4	-	(373.1)	-	67.9	28.6
חוזי ריבית שקל – מדד	0.3	-	-	-	0.3	-
אופציות	(0.4)	0.5	- ²	-	0.3	(0.7)

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

Swaps מדד – מט"ח	1.0	-	4.2	-	-	0.9
סכומים מדווחים	(5.2)					

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013						
שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3						
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2013	סה"כ רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ¹	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2013	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31.12.13
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

Swaps מדד – מט"ח	2.5	(2.1)	-	(0.4)	-	(2.1)
חוזי Forward	22.7	223.0	-	(217.1)	-	28.6
אופציות	0.2	(0.3)	1.0	(0.7)	-	0.2

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

Swaps מדד – מט"ח	(4.4)	(4.1)	-	3.3	-	(5.2)
סכומים מדווחים	(4.0)					

- נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 15ה: מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה:

סכומים מדווחים				
31 בדצמבר 2014				
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	טכניקת הערכת שווי	נתונים לא נצפים
מיליוני ש"ח				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
2.4%	1.3% - 4.7%	67.9	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צד נגדי
(0.5%)	(2.4%) - (0.4%)	2.5	היוון תזרימי מזומנים	1. ריבית צמודה למדד בתוספת עקום basis swap שקלי.
1.4%	1.3% - 1.5%	0.3	היוון תזרימי מזומנים	2. סיכון אשראי צד נגדי.
(0.5%)	(2.4%) - (0.4%)	0.3	היוון תזרימי מזומנים	1. ריבית צמודה למדד בתוספת עקום basis swap שקלי.
0.2%	0.1% - 0.3%	0.3	היוון תזרימי מזומנים	2. סיכון אשראי צד נגדי.
1.2%	0.1% - 1.5%	0.3	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צד נגדי.

סכומים מדווחים				
31 בדצמבר 2013				
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	טכניקת הערכת שווי	נתונים לא נצפים
מיליוני ש"ח				
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים:				
1.9%	1.3% - 4.5%	28.6	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צד נגדי
(0.7%)	(1.6%) - (-)*	(5.2)	היוון תזרימי מזומנים	1. ריבית צמודה למדד בתוספת עקום basis swap שקלי.
1.4%	1.3% - 1.5%		היוון תזרימי מזומנים	2. סיכון אשראי צד נגדי.

* אחוז נמוך מ- 0.1.

ב. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3:

לשם מדידת שוויים ההוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3, משתמש הבנק בטכניקת הערכה של היוון תזרימי מזומנים. שיעור ההיוון המשמש את הבנק מורכב מריבית חסרת סיכון הנצפית בשוק, כגון: ריבית ליבור, ריבית בנק ישראל וריבית של אג"ח ממשלתית בתוספת פרמיית הסיכון המשקפת את סיכון האשראי של הצד הנגדי והנקבעת בהתאם להנחות הבנק.

בנוסף, בעסקאות Swap מדד – מט"ח ובחוזי ריבית ש"ח – מדד, עושה הבנק שימוש בעקום ריבית שיקלי חסר סיכון בניכוי ציפיות האינפלציה משוק המכשירים הפיננסיים הנגזרים ובתוספת נקודות בסיס המבוססות על עקום ה-swap basis השקלי.

גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.

ביאור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות במאוחד

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014					
בעלי עניין					
מחזיקי מניות					
בעלי שליטה		בעלי השפעה מהותית		אנשי מפתח ניהוליים ⁴	
יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.0	28.6	4.9	4.9	-	-
-	-	-	-	0.5	0.8
-	-	-	-	-	-
0.4	7.6	0.1	2.8	-	-
התחייבויות					
1-	1-	4.6	229.6	11.4	13.8
9.1	23.7	3.6	6.1	-	-
84.8	87.8	-	-	-	-
1.2	44.2	1-	0.5	-	-
455.8	458.1	-	-	-	-
1.0	13.7	0.5	5.3	0.9	1.1

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
אשראי לציבור
השקעה בכלולה
נכסים אחרים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבויות נדחים
התחייבויות אחרות
מניות (כלול בהון)⁶
סיכון אשראי במכשירים
פיננסיים חוץ מאזניים⁷

31 בדצמבר 2013					
בעלי עניין					
מחזיקי מניות					
בעלי שליטה		בעלי השפעה מהותית		אנשי מפתח ניהוליים ⁴	
יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ⁸
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
26.7	26.7	2.7	2.9	-	-
-	-	-	-	0.4	0.4
11.2	13.9	3.6	3.6	-	-
התחייבויות					
1-	1-	196.7	196.7	9.6	11.1
7.2	21.1	3.5	3.5	-	-
84.8	88.0	-	-	-	-
2.1	9.2	-	0.3	-	-
416.8	460.3	-	-	-	-
29.4	35.6	5.3	5.3	0.7	1.2

הערות לטבלה ראה בעמוד 287.

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין, ראה ביאור 16 ה' להלן.

בעלי עניין אחרים ⁵		צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק חברות כלולות	
יתרה ליום 31 בדצמבר מיליוני ש"ח	היתרה הגבוהה ⁸ מיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 בדצמבר מיליוני ש"ח	היתרה הגבוהה ⁸ מיליוני ש"ח
11.4	15.7	-	-
-	-	-	-
-	-	4.8	4.8
0.3	0.4	-	-
0.6	0.8	0.8	3.9
0.8	3.1	-	-
-	-	-	-
8.6	9.6	-	-
-	-	-	-
1.2	2.7	-	-

בעלי עניין אחרים ⁵		צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק חברות כלולות	
יתרה ליום 31 בדצמבר מיליוני ש"ח	היתרה הגבוהה ⁸ מיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 בדצמבר מיליוני ש"ח	היתרה הגבוהה ⁸ מיליוני ש"ח
11.6	14.2	-	-
-	-	-	-
0.4	0.4	-	-
0.3	0.7	-	-
1.3	8.0	-	-
-	-	-	-
7.0	8.2	-	-
-	-	-	-
1.2	1.2	-	-

ביאור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים במאוחד

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014				
צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק	בעלי עניין			
	מחזיקי מניות			בעלי שליטה
	אנשי מפתח	בעלי השפעה	מהותית	
חברות כלולות	אחרים ⁵	ניהוליים ⁴	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	-	(3.0)
-	-	-	-	-
-	0.3	-	0.2	1.9
-	(29.3)	(10.3)	-	(5.4)
-	(29.0)	(10.3)	0.2	(6.5)

הוצאות ריבית נטו²
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות³

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013				
צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק	בעלי עניין			
	מחזיקי מניות			בעלי שליטה
	אנשי מפתח	בעלי השפעה	מהותית	
חברות כלולות	אחרים ⁵	ניהוליים ⁴	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	-	(4.7)
-	-	-	-	-
-	0.2	-	2.9	1.6
-	(29.9)	(9.4)	-	(4.9)
-	(29.7)	(9.4)	2.9	(8.0)

הוצאות ריבית נטו²
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות³

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012				
צדדים קשורים המוחזקים ע"י הבנק	בעלי עניין			
	מחזיקי מניות			בעלי שליטה
	אנשי מפתח	בעלי השפעה	מהותית	
חברות כלולות	אחרים ⁵	ניהוליים ⁴	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	- ¹	-	-	(3.5)
-	-	-	-	-
-	1.0	-	-	(3.4)
-	(32.9)	(10.0)	-	(6.2)
-	(31.9)	(10.0)	-	(13.1)

הוצאות ריבית נטו²
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות³

סך הכל

הערות לטבלה ראה בעמוד 287.

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהבנק ומחברות מוחזקות)

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014							
בעלי עניין				מחזיקי מניות			
בעלי שליטה		בעלי השפעה מהותית		אנשי מפתח ניהוליים ⁴		אחרים ⁵	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח
-	-	-	-	9.1	9	-	-
-	-	-	-	1.2	7	-	-
5.4	1	-	-	- ⁹	6	29.3	1

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							
בעלי עניין				מחזיקי מניות			
בעלי שליטה		בעלי השפעה מהותית		אנשי מפתח ניהוליים ⁴		אחרים ⁵	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח
-	-	-	-	8.0	8	-	-
-	-	-	-	1.4	7	-	-
4.9	1	-	-	- ⁹	6	29.9	1

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							
בעלי עניין				מחזיקי מניות			
בעלי שליטה		בעלי השפעה מהותית		אנשי מפתח ניהוליים ⁴		אחרים ⁵	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות מיליוני ש"ח
-	-	-	-	8.8	7	-	-
-	-	-	-	1.2	7	-	-
6.2	1	-	-	- ⁹	6	32.9	2

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

ביאור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות של הבנק וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					
מזה: מחברות כלולות			המאוחד		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
בגין נכסים					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.9	0.1	¹ -
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
בגין התחייבויות					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	(0.2)	(0.1)	(¹ -)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	(4.2)	(4.7)	(3.0)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	(3.5)	(4.7)	(3.0)

מאשראי לציבור
מפיקדונות בבנקים
מניירות ערך
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו
במסגרת הסכמי מכר חוזר
מנכסים אחרים

על פיקדונות הציבור
על פיקדונות מבנקים
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו
במסגרת הסכמי רכש חוזר
אגרות חוב וכתבי התחייבות
על התחייבויות אחרות

סך כל הוצאות ריבית, נטו

הערות לטבלה ראה בעמוד 287.

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

1. עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק ולחברות המאוחדות שלו.
הריבית המחויבת והריבית המשולמת בגין יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים הינן בשיעורים הרגילים בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם צדדים שאינם קשורים לבנק.
2. לא בוצעו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי על יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.
3. שינוי השליטה בבנק:
ביום 29 ביולי 2004 נחתם הסכם (להלן: "ההסכם"), בין אינווסטק (ישראל) ב.ו. לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") לפיו ירכוש הבנק הבינלאומי מאינווסטק (ישראל) ב.ו. את מלוא החזקותיה במניות הבנק (להלן: "העסקה").
ביום 22 בדצמבר 2004 הושלמה העסקה והבעלות המלאה בבנק (100%) עברה לבנק הבינלאומי.
במסגרת השלמת העסקה העמיד אינווסטק בנק (י.קיי) בע"מ, בעל השליטה באינווסטק (ישראל) ב.ו., בטוחות ושיפויים לבנק בגין מספר חובות ותביעות, בסך של כ- 94.5 מיליוני ש"ח, הצמודים לתנאי החובות והתביעות. סך הבטחונות נכון ליום 31 בדצמבר 2014 הינו כ- 18.4 מיליוני ש"ח.
4. לעניין מיזוג יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ עם מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ – ראה ביאור ג'15.9 ג'.

- 1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.
- 2 פירוט בסעיף ד', לעיל.
- 3 פירוט בסעיף ג', לעיל.
- 4 לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.
- 5 תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
- 6 אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.
- 7 סיכוני אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות לווה.
- 8 על בסיס יתרה לסופי חודשים.
- 9 כולל אנשי מפתח ניהוליים ששכרם משולם על ידי הבנק הבינלאומי.

ביאור 17 – הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

מאוחד			בנק		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2013	2012	2014	2013	2012

מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח

39.4	55.6	67.2	39.4	55.6	67.2
22.5	39.4	42.7	22.5	39.4	42.7
0.4	0.6	1.4	0.4	0.6	1.4
1.5	4.6	20.7	1.5	4.6	20.7
17.3	33.0	51.5	16.3	31.0	49.3
³ -	2.1	5.6	³ -	1.8	5.3
81.1	135.3	189.1	80.1	133.0	186.6

א. הכנסות ריבית¹

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מניירות ערך שנשאלו
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות הריבית

ב. הוצאות ריבית¹

על פקדונות הציבור
על פקדונות מבנקים
על כתב התחייבות נדחה
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית

סך הכנסות ריבית, נטו

ג. פירוט ההשפעה נטו של

מכשירים נגזרים מגדרים על
הכנסות והוצאות ריבית²

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית

3.2	4.1	-	3.2	4.1	-
-	-	(16.5)	-	-	(16.5)
3.2	4.1	(16.5)	3.2	4.1	(16.5)

ד. פירוט הכנסות ריבית על

בסיס צבירה מאגרות חוב

זמינות למכירה

למסחר

סך הכל כלול בהכנסות ריבית

14.7	21.4	30.0	13.7	21.4	30.1
2.6	11.6	21.5	2.6	9.6	19.2
17.3	33.0	51.5	16.3	31.0	49.3

1 כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

2 פרוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו- ב.

3 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

סכומים מדווחים

- 1 למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- 2 מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך
- 3 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.
- 4 מוין מחדש.

ביאור 18 – הכנסות (הוצאות) מימון שאין מריבית (המשך)

סכומים מדווחים

מאוחד			בנק		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2013	2012	2014	2013	2012
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.7	1.0	1.1	0.7	1.0	1.1
12.5	5.2	11.3	12.5	5.2	11.1
-	0.1	0.1	-	0.1	0.1
13.2	6.3	12.5	13.2	6.3	12.3
38.3	16.6	25.0	38.7	12.9	25.1
12.5	5.2	11.3	12.5	5.2	11.1
0.7	1.1	1.2	0.7	1.1	1.2
13.2	6.3	12.5	13.2	6.3	12.3
-	-	(0.5)	-	-	(0.5)

ב. הכנסות מימון שאין מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר¹

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות
לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו⁴
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות
לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
סך הכל מפעילויות מסחר^{2,5}

סך הכל

פירוט על הכנסות מימון שאין מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון

חשיפת ריבית
חשיפה למניות
סך הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור – פירוט נוסף³

גידור שווי הוגן

חוסר האפקטיביות של הגידורים

- 1 כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- 2 להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר, ראה ביאור 17.
- 3 לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית, ראה ביאור 17.
- 4 מזה: חלק הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך (1.4) מיליוני ש"ח (בשנים 2013 ו- 2012 – (3.8) ו- (1.7) מיליוני ש"ח בהתאמה).
- 5 אין חלק ברווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

באורים 19 - 20

סכומים מדווחים

בנק			מאוחד		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור 19: עמלות

6.4	7.0	7.3	6.4	7.0	7.3	ניהול חשבון
1.4	1.2	1.3	1.4	1.2	1.3	קרטיסי אשראי
41.4	44.8	47.5	41.7	44.9	47.5	פעילות בניירות ערך
1.2	2.4	4.3	1.2	2.4	4.3	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ¹
4.3	4.8	5.6	39.7	46.0	60.8	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ²
0.6	0.7	0.2	0.6	0.7	0.2	טיפול באשראי
18.5	19.8	21.2	18.5	19.8	21.2	הפרשי המרה
1.6	0.9	1.0	1.6	0.9	1.0	פעילות סחר חוץ
0.5	0.3	0.2	0.5	0.3	0.2	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
1.2	1.5	1.3	1.2	1.5	1.3	עמלות מעסקי מימון
0.3	0.3	0.2	1.5	1.4	1.7	עמלות אחרות
77.4	83.7	90.1	114.3	126.1	146.8	סך הכל עמלות תפעוליות

בנק			מאוחד		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור 20: הכנסות אחרות

2.5	2.4	1.9	-	-	-	דמי ניהול מחברות קשורות
0.3	0.3	0.2	1.1	1.1	1.2	דמי שכירות
1.2	1.5	0.2	1.2	1.5	0.2	רווחים מקופת פיצויים
-	-	(0.2)	-	-	(0.2)	הפסד הון
4.0	4.2	2.1	2.3	2.6	1.2	סך הכל הכנסות אחרות

- 1 עמלות הפצת קרנות נאמנות.
2 קרנות נאמנות ומנהלי חסכון לטווח ארוך.

באורים 21 - 22

סכומים מדווחים

מאחד			בנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2013	2012	2014	2013	2012
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור 21: משכורות והוצאות נלוות

משכורות	48.9	51.6	49.7	45.5	48.0	45.5
בזנוס	4.5	4.4	7.5	4.2	4.0	6.9
פיצויים, תגמולים, חופשה וקרן השתלמות	11.0	9.2	9.4	10.4	8.6	8.6
השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות						
עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	0.9	0.7	0.5	0.8	0.7	0.5
ביטוח לאומי ומס שכר	13.8	13.6	12.2	12.8	12.6	11.3
סך הכל משכורות והוצאות נלוות	79.1	79.5	79.3	73.7	73.9	72.8

מאחד			בנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2013	2012	2014	2013	2012
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור 22: הוצאות אחרות

שיווק ופרסום	5.9	5.3	5.4	5.8	4.9	4.5
תקשורת	8.3	9.5	8.8	8.3	9.4	8.7
מחשב	30.0	31.3	32.0	30.0	31.3	32.0
משרדיות	1.1	1.5	1.0	1.1	1.4	1.0
ביטוח	1-	0.4	0.4	1-	0.3	0.2
שרותים מקצועיים	11.7	12.5	11.5	5.6	7.1	5.7
שכר חברי דירקטוריון	1.2	1.4	1.2	1.1	1.2	0.9
השתלמויות והדרכה	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6	0.7
עמלות	14.6	12.8	14.5	14.6	12.8	13.9
נסיעות	0.6	0.7	0.7	0.6	0.6	0.7
אגרות ודמי חבר	0.3	0.4	0.6	0.3	0.3	0.3
שרותי תפעול קרנות	2.1	1.8	1.9	2.1	1.8	1.9
תשלומי קנסות לבנק ישראל	-	-	-	-	-	-
אחרות	2.5	2.8	5.3	2.2	1.7	4.0
סך הכל הוצאות אחרות	78.9	81.0	84.0	72.3	73.4	74.5

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח

סכומים מדווחים

בנק			מאוחד		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
מיליוני ש"ח					
17.2	7.2	10.4	25.6	18.9	26.6
(4.6)	(1.9)	(0.7)	(4.8)	(3.1)	(0.8)
12.6	5.3	9.7	20.8	15.8	25.8
0.9	2.0	1.6	0.6	2.3	1.4
3.6	0.8	0.7	3.6	1.4	0.9
4.5	2.8	2.3	4.2	3.7	2.3
17.1	8.1	12.0	25.0	19.5	28.1

א. הרכב הסעיף
מיסים שוטפים בגין שנת החשבון¹
מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
סך הכל המיסים השוטפים
בתוספת (בניכוי):
מיסים נדחים בגין שנת החשבון
מיסים נדחים בגין שנים קודמות
סך הכל מיסים נדחים**

הפרשה למיסים על ההכנסה

בנק			מאוחד		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
מיליוני ש"ח					
4.8	3.3	2.3	4.5	4.3	2.3
(0.3)	(0.5)	-	(0.3)	(0.6)	-
4.5	2.8	2.3	4.2	3.7	2.3

**מיסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים
שינוי בשיעור המס
סך הכל המסים נדחים

1 מתוכם סכום הטבה הנובע מהפסד לצורך מס,
זיכוי מס או הפרש זמני מתקופה קודמת שלא
הוכר בעבר ואשר שימש להפחתת הוצאות מסים
שוטפים

-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

ב. התאמה בין סכום המס התיאורטי, שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על בנק, לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

סכומים מדווחים

	מאוחד			בנק		
	2014	2013	2012	2014	2013	2012
שיעור המס החל בישראל על תאגיד בנקאי	37.71%	36.21%	35.53%	37.71%	36.21%	35.53%
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי מס (חסכון במס) בגין:	26.7	22.3	26.5	10.8	9.6	18.1
הוצאות לא מוכרות	0.3	0.1	0.3	0.2	0.1	0.3
הפרשה להפסדי אשראי	-	0.2	-	-	-	-
הפרשי תאום פחת והפחתות ורווח הון	¹ (-)	(0.7)	² (0.1)	¹ (-)	(0.4)	¹ (-)
הכנסות פטורות או חייבות בשיעור מס מופחת	(0.1)	(0.6)	(0.3)	(0.2)	-	¹ -
מיסים בגין שנים קודמות	¹ -	(1.7)	(1.2)	¹ -	(1.1)	(1.0)
הפרשי עיתוי שלא נזקפו בגינם מיסים נדחים	(0.1)	¹ -	² 0.4	-	-	¹ (-)
שינוי יתרת מיסים נדחים (עתודה למס)	-	(0.6)	(0.3)	-	(0.5)	(0.3)
עקב שינוי בשיעור המס	0.5	-	-	0.5	-	-
סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים	0.8	0.5	(0.3)	0.7	0.4	¹ -
אחרות						
הפרשה למיסים על ההכנסה	28.1	19.5	25.0	12.0	8.1	17.1

1 סכום נמוך מ- (0.1) מיליון ש"ח.
2 מוין מחדש.

ג. 1. לבנק ולחברות מאוחדות הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2010.

2. לבנק שומות ניכויים סופיות עד וכולל שנת המס 2009. לחברות מאוחדות שומות ניכויים סופיות עד וכולל שנת המס 2010.

ד. יתרת ההפסדים הנצברים לצורך מס שלא נרשמו בגינם מיסים נדחים לקבל במאוחד הינה 0.8 מיליוני ש"ח (שנת 2013 – 1.2 מיליוני ש"ח). בתאגיד הבנקאי הפסד הוני נצבר לצורך מס בסכום שאינו מהותי.

ה. יתרת מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים:

1. מאוחד ובנק

סכומים מדווחים

מאוחד				בנק			
מיסים נדחים לקבל		שיעורי מס ממוצע		מיסים נדחים לקבל		שיעורי מס ממוצע	
ועתודה למיסים נדחים							
31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(1.6)	(1.8)	37.71	37.71	(1.6)	(1.8)	37.71	37.71
2.1	2.1	37.71	37.71	2.0	2.0	37.71	37.71
7.8	9.5	37.71	37.71	7.8	9.5	37.71	37.71
2.9	2.8	37.71	37.71	1.8	1.7	37.71	37.71
0.5	1.2	37.71	37.71	0.5	1.2	37.71	37.71
(1.0)	(0.9)	37.71	37.71	(1.0)	(0.9)	37.71	37.71
0.8	0.8	26.5	26.5	-	-	-	-
11.5	13.7			9.5	11.7		

התחייבות בשל סיום יחסי עובד – מעביד
הפרשה לחופשה
הפרשה להפסדי אשראי
התאמת ניירות ערך
הפרשות שטרם שולמו
נכסים לא כספיים בני פחת
אחרים מפריטים לא כספיים

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

2. התנועה בנכסי והתחייבויות המיסים הנדחים מיוחסת לפריטים הבאים:

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014						
מאוחד						
הפרשה להפסדי אשראי	התאמת ניירות ערך	הפרשות שטרם שולמו	נכסים לא כספיים בני פחת	הטבות לעובדים	אחרים מפריטים לא כספיים	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

יתרת נכס (התחייבות)

מס נדחה ליום

1 בינואר 2014

שינויים אשר נזקפו

לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו להון

השפעת השינוי

בשיעור המס

9.5	2.8	1.2	(0.9)	0.3	0.8	13.7
(1.7)	¹ (-)	(0.7)	(0.1)	0.2	¹ (-)	(2.3)
-	0.1	-	-	-	-	0.1
-	-	-	-	-	-	-

יתרת נכס (התחייבות)

מס נדחה ליום

31 בדצמבר 2014²

7.8	2.9	0.5	(1.0)	0.5	0.8	11.5
7.8	2.9	0.5	-	2.1	0.8	14.1

²נכס מס נדחה

יתרות הניתנות לקיזוז

נכס מס נדחה ליום

31 בדצמבר 2014

(2.6)
11.5

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014						
בנק						
הפרשה להפסדי אשראי	התאמת ניירות ערך	הפרשות שטרם שולמו	נכסים לא כספיים בני פחת	הטבות לעובדים	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה

ליום 1 בינואר 2014

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו להון

השפעת השינוי בשיעור המס

9.5	1.7	1.2	(0.9)	0.2	11.7
(1.7)	-	(0.7)	(0.1)	0.2	(2.3)
-	0.1	-	-	-	0.1
-	-	-	-	-	-

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה

ליום 31 בדצמבר 2014²

7.8	1.8	0.5	(1.0)	0.4	9.5
7.8	1.8	0.5	-	2.0	12.1

²נכס מס נדחה

יתרות הניתנות לקיזוז

נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2014

(2.6)
9.5

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.

2. התנועה בנכסי והתחייבויות המיסים הנדחים מיוחסת לפרטים הבאים (המשך):

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							
מאחד							
הפרשה להפסדי אשראי	התאמת ניירות ערך	שטרם שולמו	הפרשות כספיים בני פחת	הטבות לעובדים	ניכויים מועברים לצורך מס	אחרים מפריטים לא כספיים	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
11.6	2.4	1.7	(1.2)	1.0	0.1	1.3	16.9
(2.7)	(0.1)	(0.6)	0.4	(0.6)	(0.1)	(0.6)	(4.3)
-	0.5	-	-	-	-	-	0.5
0.6	¹ -	0.1	(0.1)	(0.1)	¹ -	0.1	0.6
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013							
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון השפעת השינוי בשיעור המס							
9.5	2.8	1.2	(0.9)	0.3	-	0.8	13.7
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013 ²							
9.5	2.8	1.2	-	2.1	-	0.8	16.4
² נכס מס נדחה יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013							
(2.7)							
13.7							

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
בנק					
הפרשה להפסדי אשראי	התאמת ניירות ערך	שטרם שולמו	הפרשות כספיים בני פחת	הטבות לעובדים	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
11.4	1.2	1.7	(1.2)	0.9	14.0
(2.5)	-	(0.6)	0.4	(0.6)	(3.3)
-	0.5	-	-	-	0.5
0.6	¹ -	0.1	(0.1)	(0.1)	0.5
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013					
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון השפעת השינוי בשיעור המס					
9.5	1.7	1.2	(0.9)	0.2	11.7
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013 ²					
9.5	1.7	1.2	-	2.0	14.4
² נכס מס נדחה יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013					
(2.7)					
11.7					

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליון ש"ח.

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

1. מימוש המיסים הנדחים מבוסס על תחזית של קיום הכנסות המתחייבות במס בעתיד והם מחושבים לפי שיעור מס של 37.71% - 26.5% (בשנת 2013 – 37.71% - 25%).
2. שינוי בסך 0.1 מיליון ש"ח בשנת 2014 (בסך 0.5 מיליון ש"ח בשנת 2013) ביתרת המיסים הנדחים לקבל בגין ההתאמה מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה לא סחירים לפי שווי הוגן, כלול בדוח על השינויים בהון.

ז. שינוי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לבנק בשנים 2012-2014:

2012 – 25%

2013 – 25%

2014 – 26.5%

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו- 2014) התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

2. מס ערך מוסף וביטוח לאומי

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה בשנת 2013 לשיעור של 36.21%, ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביום 27 בינואר 2014 התקבל בכנסת החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014 (להלן - "החוק"). על פי החוק, שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ירד ל- 6.75% בשנת 2014 ול- 7.25% בשנת 2015 (במקום 7% ו- 7.5%, בהתאמה). החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך, יעמוד השיעור האמור על 7.5% מהשכר הממוצע. השפעת השינוי האמור ביתרת ההתחייבויות בגין הטבות עובד לטווח קצר וביתרת נכסי המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2014 אינה מהותית.

באור 24: רווח למניה

מאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
חישוב הרווח הבסיסי למניה התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:			
49,600	42,000	43,100	הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה ליום 31 בדצמבר (באלפים)			
3,123.9	3,123.9	3,123.9	

באור 25: מגזרי פעילות

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
בנקאות פרטית		
מיליוני ש"ח		
		א. במאוחד:
		הכנסות ריבית, נטו :
24.4		מחיצוניים
12.5		בינמגזרי
		הכנסות שאינן מריבית:
51.2		מחיצוניים
(2.9)		בינמגזרי
85.2		סך הכנסות
(0.5)		(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
89.7		הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט פחת והפחתות)
2.1		פחת והפחתות
(6.1)		רווח (הפסד) לפני מיסים
(2.3)		הפרשה למיסים על הרווח
(3.8)		רווח (הפסד) לאחר מיסים
-		חלקו של הבנק ברווחים של חברה כלולה
(3.8)		רווח נקי (הפסד)
		תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)
(2.8)		
946.6		יתרה ממוצעת של נכסים
-		מזה: השקעה בחברה כלולה
3,485.1		יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,064.4		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-		יתרה ממוצעת של נכסי קרנות נאמנות
204.0		יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
		הכנסות ריבית נטו:
22.0		מרווח מפעילות מתן אשראי
13.0		מרווח מפעילות קבלת פקדונות
1.9		אחר
36.9		סך הכל הכנסות ריבית, נטו

בנקאות עסקית מיליוני ש"ח	המגזר הפיננסי מיליוני ש"ח	סכומים שלא הוקצו והתאמות מיליוני ש"ח	סה"כ מאוחד מיליוני ש"ח
2.1	37.8	4.4	68.7
15.8	(28.1)	(0.2)	-
90.1	43.0	2.0	186.3
(0.4)	3.3	-	-
107.6	56.0	6.2	255.0
0.2	-	(1.4)	(1.7)
65.6	22.2	3.7	181.2
1.7	0.5	0.4	4.7
40.1	33.3	3.5	70.8
15.1	12.6	2.7	28.1
25.0	20.7	0.8	42.7
0.4	-	-	0.4
25.4	20.7	0.8	43.1
25.5	7.4	-	9.7
623.0	6,975.1	161.1	8,705.8
3.4	-	-	3.4
3,937.9	677.1	172.1	8,272.2
750.7	701.4	141.2	2,657.7
-	-	-	-
-	-	-	204.0
2.8	-	3.6	28.4
14.6	-	0.4	28.0
0.5	9.7	0.2	12.3
17.9	9.7	4.2	68.7

באור 25: מגזרי פעילות

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
בנקאות פרטית ¹	מיליוני ש"ח	
		א. במאוחד:
		הכנסות ריבית, נטו:
26.3		מחיצוניים
18.7		בינמגזרי
		הכנסות שאינן מריבית:
48.6		מחיצוניים
(2.9)		בינמגזרי
90.7		סך הכנסות
(1.4)		הכנסות בגין הפסדי אשראי
95.1		הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט פחת והפחתות)
2.9		פחת והפחתות
(5.9)		רווח (הפסד) לפני מיסים
(2.1)		הפרשה למיסים על הרווח
(3.8)		רווח נקי (הפסד)
(2.8)		תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)
1,087.0		יתרה ממוצעת של נכסים
3,110.3		יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,043.1		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-		יתרה ממוצעת של נכסי קרנות נאמנות
670.0		יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
		הכנסות ריבית נטו:
23.9		מרווח מפעילות מתן אשראי
18.4		מרווח מפעילות קבלת פקדונות
2.7		אחר
45.0		סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1 מוין מחדש.

בנקאות עסקית ¹ מיליוני ש"ח	המגזר הפיננסי מיליוני ש"ח	סכומים שלא הוקצו והתאמות ¹ מיליוני ש"ח	סה"כ מאוחד מיליוני ש"ח
1.1	69.6	6.7	103.7
21.5	(38.7)	(1.5)	-
73.3	20.7	2.7	145.3
(0.4)	3.3	-	-
95.5	54.9	7.9	249.0
-	-	(1.2)	(2.6)
59.3	25.7	4.4	184.5
0.8	1.4	0.5	5.6
35.4	27.8	4.2	61.5
12.8	10.1	(1.3)	19.5
22.6	17.7	5.5	42.0
28.7	6.1	-	9.5
521.4	5,823.4	181.2	7,613.0
3,225.8	700.3	141.2	7,177.6
581.1	892.3	158.8	2,675.3
-	-	-	-
-	-	-	670.0
2.4	-	4.5	30.8
19.0	-	0.5	37.9
1.2	30.9	0.2	35.0
22.6	30.9	5.2	103.7

באור 25: מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
בנקאות פרטית		
מיליוני ש"ח		
		א. במאוחד:
		הכנסות ריבית, נטו:
16.6		מחיצוניים
32.1		בינמגזרי
		הכנסות שאינן מריבית:
55.3		מחיצוניים
(2.4)		בינמגזרי
101.6		סך הכנסות
0.4		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
98.2		הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט פחת והפחתות)
1.7		פחת והפחתות
1.3		רווח לפני מיסים
0.5		הפרשה למיסים על הרווח
0.8		רווח נקי
0.6		תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע)
1,105.9		יתרה ממוצעת של נכסים
2,991.7		יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,068.8		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
302.0		יתרה ממוצעת של נכסי קרנות נאמנות
548.0		יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
		הכנסות ריבית נטו:
23.3		מרווח מפעילות מתן אשראי
22.5		מרווח מפעילות קבלת פקדונות
2.9		אחר
48.7		סך הכל הכנסות ריבית, נטו

בנקאות עסקית מיליוני ש"ח	המגזר הפיננסי מיליוני ש"ח	סכומים שלא הוקצו והתאמות מיליוני ש"ח	סה"כ מאוחד מיליוני ש"ח
(6.0)	103.5	9.8	123.9
26.4	(55.7)	(2.8)	-
63.6	20.0	2.7	141.6
(0.4)	2.8	-	-
83.6	70.6	9.7	265.5
-	-	(0.8)	(0.4)
57.1	27.0	4.0	186.3
0.6	2.3	0.4	5.0
25.9	41.3	6.1	74.6
9.2	14.6	0.7	25.0
16.7	26.7	5.4	49.6
20.6	10.1	-	11.3
600.0	5,918.6	213.0	7,837.5
2,971.2	1,271.7	169.1	7,403.7
602.2	978.6	184.4	2,834.0
-	-	-	302.0
-	-	-	548.0
2.6	-	5.4	31.3
16.0	-	0.6	39.1
1.8	47.8	1.0	53.5
20.4	47.8	7.0	123.9

באור 25: מגזרי פעילות (המשך)

ב. מידע נוסף

1. הבנק מיישם את מודל ה- EVA (Economic Value Added), אשר הינו מודל מקובל בעולם המשמש לצרכי מדידת תרומתה של כל יחידה לרווחיות הכוללת של הבנק.

ההכנסות וההוצאות מוקצות לכל מגזר פעילות תוך יישום המודל, כדלקמן:

הכנסות המגזרים מחיצוניים:

- הכנסות מגזר הבנקאות הפרטית נובעות מרווח מימוני והכנסות תפעוליות הנובעים מהלקוחות הפרטיים אשר שוייכו למגזר זה. כמו כן, כוללות הכנסות המגזר את ההכנסות מניהול תיקי השקעות וייעוץ להשקעות, ההכנסות מניהול קרנות הנאמנות של הבנק וההכנסות מנאמנויות ציבוריות ופרטיות.
- הכנסות מגזר הבנקאות העסקית נובעות מרווח מימוני והכנסות תפעוליות הנובעים מלקוחות אשר עיקר פעילותם הינו בתחום שוק ההון. כמו כן, כוללות הכנסות החטיבה את ההכנסות מתפעול ומנאמנות לקרנות נאמנות. הכנסות החטיבה כוללות גם את הרווח מהחברה הכלולה – הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ.
- הכנסות המגזר הפיננסי נובעות בעיקר מרווח מימוני הנובע מניהול המקורות והשימושים של הבנק במגזרי ההצמדה השונים, ומפעילות בניירות ערך של הבנק עבור עצמו. כמו כן, כוללות הכנסות החטיבה הכנסות מפעילות בחדר העסקאות בגין ניהול חשיפת הבסיס והריבית של הבנק.

הכנסות בינמגזריות:

- רווח בינמגזרי מפעולות מימון לפני הכנסות מהפסדי אשראי:
הכנסות/הוצאות המימון משוייכות לתחילה למגזר אליו משוייך הלקוח. אחר כך המגזר הפיננסי, האחראי על ניהול המקורות והשימושים בבנק, מחייב/מזכה את יתר המגזרים בעלות גיוס המקורות, אשר מחושב בהתאם למגזרי ההצמדה והמח"מ הרלוונטיים.
- הכנסות תפעוליות ואחרות בינמגזריות:
הכנסות תפעוליות ואחרות משוייכות תחילה למגזר אליו משוייך הלקוח. אחר כך מועבר חלק יחסי מאותן הכנסות (כפי שנקבע לכל סוג הכנסה בנפרד) למגזרי הפעילות האחרים הנותנים שרותים לפעילות אותו לקוח.

הפרשה להפסדי אשראי:

לכל מגזר מיוחסות ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי) המיוחסות ללקוחותיו.

הוצאות המגזרים:

הוצאות שכר ונלוות הוקצו בין המגזרים בהתאם להוצאה בפועל. הוצאות אחרות עיקריות הוקצו בהתאם למספר העובדים או לשקלול של מספר עובדים והון או לשטח המבנה שבשימוש המגזר, לפי העניין, הוצאות פחת מוקצות ספציפית למגזרים בהתאם לנכסים שבשימושם.

עלות השרותים המרכזיים וההנהלה מועמסת על מגזרי הפעילות המדווחים, כחלק מיישום המודל. (השירותים המרכזיים כוללים את כל המחלקות בחטיבת המטה ובחטיבת החשבונאי הראשי, מזכירות הבנק, וכן את הביקורת הפנימית ומערכות המידע).

התשואה נטו להון מחושבת על הון ממוצע שהוקצה למגזרים המדווחים בהתאם לשיעור של 12% מנכסי הסיכון של כל מגזר. כאשר למגזר המדווח אין נכסי סיכון המוקצים לו לצורך פעילותו, מחושב ההון המוקצה למגזר על פי מכפיל הוצאות המגזר.

נכסי סיכון מוצגים בהתאם להוראת באזל III.

2. יתרה ממוצעת של נכסים בטור "סכומים שלא הוקצו והתאמות" כוללת יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, בניינים וציוד ונכסים אחרים. יתרה ממוצעת של התחייבויות בטור "סכומים שלא הוקצו והתאמות" כוללת יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור.

3. הרווח (הפסד) בטור "סכומים שלא הוקצו והתאמות" כולל את יתרת הוצאות המס, לאחר שלמגזרים המדווחים יוחסו הוצאות מס לפי אחוז מס תיאורטי של 37.71% (בשנת 2013 – 36.22%). תוצאות פעילות מגזר שאינו בר דיווח בסך 2.1 מיליוני ש"ח בשנת 2014, בסך 2.7 מיליוני ש"ח לשנת 2013 ובסך 4.0 מיליוני ש"ח בשנת 2012.

4. החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים. היא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל פיה פועל הבנק. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות מפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים". במסגרת עריכת הבאור מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הנ"ל והמבוססים בחלקם על בחינת ההנהלה את מגזרי הפעילות, לדיווח התואם את הוראת הפיקוח על הבנקים.

באור 26: תמצית נתונים כספיים של הבנק בערכים היסטוריים

סכומים מדווחים

31 בדצמבר		
2014	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,329.0	8,557.8	סך כל הנכסים
9,876.9	8,144.8	סך כל ההתחייבויות
452.1	413.0	הון
43.2	41.8	רווח נקי

באור 27: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס:

סכומים מדווחים

רווח (הפסד) כולל אחר – התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן מיליוני ש"ח		
(8.5)	יתרה ליום 1 בינואר 2012	
17.9	שינויים נטו במהלך השנה	
9.4	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012	
9.4	יתרה ליום 1 בינואר 2013	
(4.6)	שינויים נטו במהלך השנה	
4.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013	
4.8	יתרה ליום 1 בינואר 2014	
(4.1)	שינויים נטו במהלך השנה	
0.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014	

באור 27: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס:

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2013			2014		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
התאמות בגין הצגת ניירות ערך					
זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
50.9	(19.2)	31.7	3.3	(1.2)	2.1
רווחים נטו שטרם מומשו					
מהתאמות לשווי הוגן					
(57.6)	21.8	(35.8)	(10.5)	3.8	(6.7)
רווחים בגין ניירות ערך					
זמינים למכירה שסווגו					
מחדש לדוח רווח והפסד					
(6.7)	2.6	(4.1)	(7.2)	2.6	(4.6)
שינוי נטו במהלך השנה					

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
התאמות בגין הצגת ניירות ערך		
זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
55.0	(19.6)	35.4
רווחים בגין ניירות ערך		
זמינים למכירה שסווגו		
מחדש לדוח רווח והפסד		
(27.2)	9.7	(17.5)
שינוי נטו במהלך השנה		
27.8	(9.9)	17.9

